BONAVENTURAE

STIMULUS AMORIS

DAVENT. PAFFROED.

S. A.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

~~99.~~ 170 G 30.
SW. 4821
CA. 348

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Tractatus deuotionis qui dicitur ſtimulꝰ amoris editus a ſancto bo nauētura oibꝰ chriſtianis neceſſariꝰ

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Incipit prologus ſeu epiſtola domini bo
nauenture in libro qui dicit̄ ſtimulꝰ amoris.

AD te leuaui aīam meam deꝰ meus in te ꝯfido
nō erubeſcam. Cōfiſus de tua liberaliſſima pi
etate. allectꝰ mira ſuauiſſimi amoris ⁊ odoris
tui ſuauitate. attractꝰ inſtringibili vinculo tue ardētiſ
ſime caritatis. Ad te q̄ habitas in celis leuaui oculos
meos ſplēdore ſolis iuſticie illuſtratꝰ. claritatis tue lu
mine ꝓuocatꝰ auidiſſime requirēs ſpecioſiſſimū decorē
amātiſſimi vultꝰ tui. Sollicitāt me intima que tibi in
me placita habeas. Quid autē mihi indigno ſeruo ac
ceptabiliꝰ. q̄ꝫ ſcire qualit̄ tanto dn̄o valeam famulari.
Ad tuū igitur amorē erectus. amici prece inductꝰ. ze
lo interno coactꝰ. qualiter quiſqꝫ te ſtudioſe querere de
beat. qualiter inuenire valeat. qualit̄ poſſit ad te accede
re. ⁊ ſtrictis tenere amplexibꝰ quibuſdā meditationibꝰ
declamare preſumā. In quibꝰ et ſi diuerſe corde tangū
tur ad vnum redacte puris auribꝰ faciunt melodiam:
Quāuis enī diuerſe et plurime materie in diuerſis ca
pitulis deſcribātur. tamen inde nihil reſonat niſi perfe
ctio animi ad diuinū amorē. Si quid aliud inueneris
pie lector. legittime corrigas. ⁊ nō rodas. quia malicia
nō eſt in cauſa ſed ſimplicitas. diuerſum nāqꝫ modum
inuenies in eis. vt diuerſitate modi ⁊ materie. lectoris
faſtidium temperet̄. ⁊ eius anima ad celeſtia cautiꝰ ele
uet̄. varijs illuſtrata radijs. cibis refecta diuerſis. mul
tipliciqꝫ varietate allecta Tu autem mi frater ioānes
de ordine fratrū minorꝝ qui euchariſtiꝰ appellaris acci
pe munuſculū quod a me indigno ſepe tua humilitas
poſtulauit. nec irrideas meam ignorātiam. ſed potius
mihi paruulo balbutienti. ⁊ infantilibꝰ artubus geſtiē
ti ſicut pia mater arride. Scio nāqꝫ ꝙ ſimplicitatē di
ligas ⁊ fercula etiam ruſticana ſapide quodā famelico

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

appetitu degustes Inſatiabile eſt eñ̄ deſiderium tuū ꝛ
auide apprehendis oblata. Aperi ergo os tuū ꝛ tibi q̄ꝫ
nis rudia incorpora īfraſcripta. Ipſa eñ̄ preſeruatiua
ſunt ꝛ conſeruatiua humidi radicalis qꝛ ea de ligno vi
te ſuſcepi. Caue ergo ne lignū ſcientie retrahat ab hoc
eſu ꝛ nudus apparere verearis coram d̄o inſipidaqꝫ ti
bi ſapida. ꝛ ſapida tibi inſipida videātur. Hic vero mo
dum orandi viuendi ꝛ meditandi īueniet vir deuotus
In iſtis iuſtus ab infimis eripitur. ad intima tollitur
ad ſumma erigitur cum dulcore. Qui ego voluerit vſ
qꝫ ad perfectum creſcere legat et impleat que ſcribam
gratia crucifixi irrigante Amen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Incipit liber qui dicitur ſtimulus amoris quem cõpoſuit ſcũs frater bonauẽtura de ordine fratrũ minorꝝ.

Liber iſte qui ſtimulus amoris i dulciſſimũ et piiſſimũ ieſum ſaluatorẽ noſtrũ non incongrue poteſt dici. In tres diuidit partes. ¶ Prima pars.

¶ In quartum prima de chriſti glorioſiſſima paſſione agit. videlicet quõ homo ipſam paſſionem meditari debet. et q̃ȝ ſit vtilis ei⁹ meditatio. Et qualit et q̃ȝ libent homo cõuerti debet ad cõpatiendũ dño ieſu crucifixo. et alia plura que circa ipſam paſſionẽ cõſiderari poſſunt.

¶ Secunda pars

¶ In ſecũda vero parte de his que ad cõtemplationeȝ diſpoſita ſunt tractat. videlicet q̃liter hõ poſſit ampli⁹ proficere et magis deo placere. qualiterqȝ ordinat⁹ eſſe debeat ad deũ. ad ſe et ad proximuȝ et alia plura que ad ipſam cõtemplationẽ diſpoſitiua et inductiua ſunt

¶ Tercia pars

¶ In tercia vero et vltima parte de ipſa cõtemplationis quiete pſequit. videlȝ que ſunt q̃ inducũt homineȝ ad cõtemplationis quietẽ et q̃ȝ glorioſum ſit ſe mutare in deũ. q̃literqȝ hõ mutet in deũ. et alia plura q̃ ad ipſi⁹ contemplationis quietem ꝑuenire volentib⁹ perutilia ac neceſſaria ſunt.

¶ Qui vult hr̃e saporẽ amoris i his q̃ ſequũtur debet cũ humilitate et amore maieſtatẽ et dignitatẽ dei admirari. quantã humilitatẽ et paſſionẽ ꝓpter caritatẽ pro nobis moriẽdo in cruce ſuſtinuit meditari et rumiare cũ amore et cũ ardẽtiſſimo deſiderio petitiões q̃ ibi cõtinent ſibi petere. Et ꝑ certo ꝓficẽ in chriſti amore

¶ Sequũtur capitula prime partis

Quõ hõ debet libent chriſti paſſionẽ meditari et q̃ȝ ſit

vtilis eius meditatio. Capitulū primū
Qualiť debet homo niti ad compatiendū christo cruci
fixo. Capitulum secundum.
Meditatio in parasceue de dolore quem tunc beata vir
go maria habuit Capitulum.iij.
Qđ circa passionē dñi sex sunt ꝯsiderāda Ca.iiij
Qđ passio domini adaptať quattuor affectibus ani
mi. Capitulum quintum.
Qđ passio domini adaptať virtutibꝰ ꝛ primo fidei. et
post de alijs Capitulum.vi.
De quattuor ꝟtutibꝰ cardinalibꝰ. Capi.vij.
De septēplici ascēsu cōtemplatiōis in passiōe scđm sep
tiformē gratiā spūs sancti Capitu.viij
Qđ christus in sua passione beatitudines octo ꝑfecte
habuit. Capitulum.ix.
Qđ in cruce apparent xij. fructꝰ spūs quos enumerat
apostolus ad gal. Capitulū.x.
Qđ in cruce speculari possumꝰ pulcherrimū exemplar
decem mandatoꝝ decalogi Capitulū.xi.
Qđ a passione oīa sacramēta ecclesiastica trahūt ꝟtu
tē ꝛ ꝙ sine ea ĩpossibile ē ĩtrare sacrā scripturā. Ca.xij
Quō in btā dñi passiōe relucēt oīm angelicarū ierar
chiaꝝ officiū. Capitulum.xiij
Quō etiam ibi relucet summa dei potētia summa eiꝰ
sapiētia ꝛ summa clementia ꝛ circa hec quedā excitati
ua vel exercicia. Capitulū.xiiij
Quō in passione dñi exciteť ꝛ inflammeť cor hominis
ad septem opa misericordie Capitu.xv.
Oratio valde deuota circa passionem dñi. Ca.xvi.

¶ Sequūtur capitula secūde partis

Qualiter homo possit amplius proficere ꝛ magis deo
placere. Capitulum primū
Qualiter homo ad amorem dei se debet excitare ꝛ quā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

rum p̄t cor ſuū vnire vel ignire Capitulū.ij
Qualiter homo debet deo libenter dare cor ſuum
Capitulum tercium
Qualit̄ homo ordinet cogitatiōes ſuas ita q̄ deū ſem
per habeat in corde. Capitulū.iiij.
Qualiter homo ad operandum plus in deo ferueat.
Capitulum quintum.
Qualiter homo ſe perfecte odiat vt deum perfecte dili
gat. Capitulum ſextum
Qualiter homo debet in omni actione frui cōtempla
tione. Capitulum.ſeptimū.
Quoddā delectabile ⁊ allectiuū Capitulū.viij.
Qđ ſit homo bene ordinatꝰ in cogitatione.locutione ⁊
operatione. Capitulum.ix.
De ordinatione ad proximū. Capitulū.x.
Qualiter zelator animarum ſe ordinare ⁊ habere de
bet. Capitulum.xi.
Qđ aīa debet affici tantum amore chriſti terrenoꝝ vi
litate cōtempta. Capitulum.xij.
Deſcriptio beatitudinis. Capitulū.xiij
Oratio valde deuota Capitulū.xiiij.
Quedam notabilia. Capitulum.xv
Quedam alia notabilia Capitulū.xvi
Qualiter ſe debet habere ſacerdos cum ad corpꝰ chriſti
venit. Capitulum.xvij
Petitio ad excitādū i amorē dulciſſimi ieſu. Ca.xviij

Sequūtur capitula tercie partis

Que ſunt que inducūt hominem ad contemplationis
quietem. Capitulum primum
Quā glorioſum ſit ſe mutare in deū Ca.ij.
Qđ mirabile eſt guſtantē ſemel deū poſſe ab eo amplī
us ſepari. Capitulum.iij.
Qđ hō in breui p̄t eſſe perfectus Capi.iiij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Quō aīa iebriat in cōtēplatiōe a creatore ſuo Ca.iiij
Qʒ hō ante raptū diuerſimode iebriat. Capi.vi.
Qʒ ꝯtemplatiuꝰ debet gaudere de bonis primi. qd ſi nō fecerit tria mala cōmittet. Capitulū.vij.
Qʒ cōtemplatiuꝰ non iudicet alios ꝓpter defectum in ipſis apparentes Capitulū.viij
Qʒ cōtemplatiuꝰ nō reputet alios īpares ſibi Ca.ix
Cōtra ſuperbos ꝛ de ſe preſumentes Capitu.x.
De paucitate bene obedientiū. Capitulū.xi.
Qʒ vtiles ſint temptatiōes ſeruis dei Capi.xij.
Qʒ temptatio de pdeſtinatiōe reprimi debet. Ca.xiij
Queſtio carnis ad deū prēm de chriſto. Ca.xiiij.
Et patris reſponſio. Capitulū.xv.
Meditatio ſuper Aue maria Capitu.xvi
Meditatio humilis ac expoſitio ſuper orationē dominicam. Capitulum.xvij.
Sequūtur alie due breues expoſitiones ſup orationē dominicam. Capitulū.xviij
Meditatio ſup Salue regina Capitulū.xix
De ſtatu beatoꝝ in celeſti hieruſalem Ca.xx

¶ Incipit liber primus. ¶ Et primo Quomodo debet homo libenter chriſti paſſionem meditari ¶ Capitulum primum.

Currite gentes vndiqʒ et miremini erga vos caritatem dei. et erga ipſum cecitatem et maliciam veſtram. Si enī filius dei voluit inſeparabilit cōiungi nature humane quanto magis anima veſtra deberet ſibi inſeparabiliter copulari. Si enī dei filiꝰ voluit tanto caritatis feruore ſic viliſſimos cineres ſibi vnire. quāto aut dius deberet vnuſquiſqʒ ad recipiēdum ipſum deuotiſſime cor ſuū recipere. Que veſania anime. qꝫ hoc negli

git et potius vult ſtercoribus adherere. Non enim aſ
ſumpſit filius dei carnem vt homo carni adhereat .ſed
ſicut ipſe in carne exiſtens.carnem afflixit ⁊ carnalia
contempſit. ⁊ anima eius ſemper deo patri adheſit. ſic
homo carnem mortificet.⁊ ſemper ſe erigat ad diuina.
O mirabilis cecitas hominis qui cum ex anima et car
ne conſiſtat .et anima ſine comparatione melior ſit et
nobilior ipſa carne totum temp⁹ ſuum expendit in pro
uiſione carnis ſiue in his que caro requirit.⁊ animam
ſuam negligit ac ſi nihil eſſet.nec ipſam paſcere nec ip
ſam nutrire nec ī ſummo quietare ſtudet creatore. cū
tamen hoc leuius ſuauius delectabilius ſeu oportuni
us ſine comparatione valeat impetrari. Ubiqꝫ ſe em̄
offert homini deus. ⁊ ſuiipſius.niſi mortem filij ſui p̄
cium non requirit.Corporalia autem ſemper fugiūt.
nec etiam cum omni ſollicitudine ⁊ labore ac anxieta
te poſſunt plene ab aliquo poſſideri in hoc mundo.niſi
forte dicamus ꝙ plene omnia contemnit. Sed quod
mirabile eſt hoc ſibi facit anima a carne aliquantulum
inclinata non tamen coacta. Nam voluntarie ſubdit
ſe carni.⁊ carnis beneplacita nititur adimplere. et deo
ſuo ſe ſubdere cum omni exhortatione. beneficiorū col
latione.interna inſpiratione contemnit. ⁊ in ꝓprio bo
no.id eſt in ꝓpria vtilitate.non vult dei volūtatem fa
cere.Certe ſi anima non eſſet peior omni animali.deū
cui ſimilis eſt deberet ſuper omnia diligere ⁊ de ceterꝭ
non curare. Si ergo o anima carnem diligis .nullam
carnem niſi carnem chriſti ames. Hec enim pro tua et
toti⁹ humani generis ſalute eſt ſuper aram crucis ob
lata. Cuius paſſionem in corde rumines cotidie .Hu
ius enim paſſionis chriſti meditatio continua mentē
eleuabit.quid agendum quid meditandum.quidqꝫ ſciē
dum ⁊ ſentiendum ſit indicabit.te demū ad ardua in
flammabit.te vilificari ⁊ contemni ⁊ affligi faciet affe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ctare.te tam cogitatione q̄ȝ in locutione ac etiam ope
ratiōe regulabit. O paſſio deſiderabilis mors admira
bilis Quid mirabilius q̄ȝ ꝙ mors viuificet.vulnera ſa
nent.ſanguis album faciet ꝛ mundet intima.nimius
dolor nimium dulcorē inducat.apertio lateris.cor cor
di coniungat. Sed adhuc mirari non ceſſes quia ſol
obſcuratus plus ſolito illuminat.ignis extinctus ma
gis inflammat.paſſio ignominioſa glorificat. Sed ve
re mirabile eſt ꝙ chriſtus in cruce ſitiens inebriat.nu
dus exiſtens virtutum veſtimentis ornat.ſed ꝛ eius
manus ligno conclauate nos ſoluūt.pedes cōfoſſi nos
currere faciunt.emittens ſpiritum vitam inſpirat. in
ligno decedens ad celeſtia vocat. O paſſio mirabilis.
que ſuum meditatorem alienat. ꝛ non ſolum reddit
angelicum ſed diuinum Nam per meditationem com
morans in chriſti tormentis etiam ſeipſum non videt
niſi deum.ſemper ītuetur dominū ſuum paſſum. vult
ſecum crucem baiulare.ꝛ pro ip̄o leuiſſime omne bonū
et malum vult portare.ꝛ ipſe in corde portat celum ꝛ
terram pugillo tenentem. Uult ſecum ſpinis corona
ri.ꝛ ipſe ſpe glorie coronatur. Uult ſecum in ligno ſi
ne veſtimentis frigeſcere ꝛ nimio amoris ardore accē
ditur. Uult ſecum acetum guſtare ꝛ vino inenarrabi
lis dulcedinis potatur. Uult ſecum in cruce exiſtens
ſibi illudi.ꝛ ipſe ab angelis honoratur et a beata virgi
ne in filium adoptatur.ſecum volens triſtari letatur.
ſecum volens affligi conſolatur.ꝛ nimium iocūdatur
Cum chriſto vult in cruce pendere ꝛ eum dulciſſime
chriſtꝰ amplexatur. Secum vult faciem mortis pauo
re perfuſam inclinare. ꝛ eius caput chriſtus eleuans
ſuauiſſime oſculatur. O mors amabilis. O mors dele
ctabilis. O cur crucis illius loco non fui.vt chriſtꝰ fu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

iſſet manibus meis et pedibus conclauatus. Certe ſi
li ioſeph ab armathia dixiſſem. nō auferas ieſum a me
ſed me ſecum ſepelias in ſepulchro. Nō enim volo am
plius ab ipſo ſeparari. Sed ſi hoc modo facere non poſ
ſum corpore: ſaltem hoc volo mente. Bonum eſt enim
ſecum eſſe ⁊ in ipſo volo tria tabernacula facere. vnū
in manibus. vnum in pedibus. ſed aliud continuum
in latere. ibi volo quieſcere. dormire. videre. bibere. co
medere. legere: adorare. ⁊ ōnia mea negocia pertracta
re. Ibi loquor ad cor eius ⁊ ab ipſo quod voluero im
petrabo. Sic faciēs dulciſſime matris veſtigia ſequar
cuius animam paſſionis filij gladius pertranſiuit. ſe
cure de cetero ipſam alloquar vulneratus ⁊ ipſam ad
quod voluero inclinabo. Et non ſolum apparebo cum
ſuo filio crucifixus ſed ad preſepe rediēs ibi cum eo ia
cebo paruulus vt ibidem cum ſuo filio ſuis vberibꝰ me
rear ablactari. Miſcebo igitur lac matris cum ſangui
ne filij: et mihi faciam vnam dulciſſimam potionem.
O amantiſſima vulnera domini noſtri ieſu chriſti.
Nam cum in ea quadam vice oculis ſubintrarem a
pertis: ipſi oculi ſanguine ſunt repleti: ſicqꝫ nihil
aliud videns cepi ingredi. manu palpans. donec perue
ni ad intima viſcera caritatis ſue. quibus poſt vndiqꝫ
circumplexus reuerti nequiui. Ideoqꝫ ibi inhabito. et
quibus veſcitur cibis veſcor ac ibi inebrior ſuo potu.
Ibi tanta habundo dulcedine vt tibi nō valeam enar
rare: Et qui prius fuerat pro peccatoribus in vtero vir
ginali nunc dignatur me ſeruum ſuum intra viſcera
ſua comportare: Sed multum timeo ne veniat par
tꝰ eiꝰ ⁊ ab ill' delicijs excidar q̄bꝰ fruor. Sꝫ certe ⁊ ſi me
peperit debebit ſicut mr̄ me lactare vberibꝰ leuare manĩ
bꝰ portare brachijs. oſculari labijs. foueri gremijs Aut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

certe quid faciam ſcio. Quātumcūqꝫ me pariat. ſcio ꝙ
ſemper ſua vulnera ſunt aperta. ⁊ per ea in eius vterꝫ
iterum introibo. ⁊ hec totiens replicabo quouſqꝫ ero ſi
bi inſeparabiliter conglobatus. O cecitas filiorū ade
qui ꝑ hec vulnera in chriſto neſciunt introire. Supra
ſuas vires laborant in vanum. ⁊ aperta ſunt hoſtia ad
quietem. An ignoratis ꝙ chriſtus eſt gaudium beato
rum. Cur ergo tard[illegible]tis per ſui corporis foramina in
illud gaudium ītroire. Quomodo inſanitis ꝙ beatitu
do angelorum patet ⁊ circumſtantia et paries eius cō
fracta eſt. ⁊ vos ītroire negligitis. An forſan expecta
tis ꝙꝫ prius reſoluatur corpus veſtrum nō credentes
ꝙ in chriſto ī preſenti anima valeat quietari. Sꝫ cre
de mihi o homo quia ſi in ipſuꝫ per hec anguſta forami
na intrare contenderis. non ſolū anima. ſed etiam qui
etem ac dulcedinem mirabilem inueniet corpꝰ tuum. ⁊
quod carnale eſt ⁊ ad carnalia tendit. ex illo vulneruꝫ
introitu fiet adeo ſpirituale vt ceteras ꝑter eas quas
ibi ſentit delicias reputet eſſe nihil. īmo fortaſſe aliquā
do anima propter aliquam obedientiam vel vtilitateꝫ
dictabit eſſe recedendum ⁊ caro allecta illa dulcedīe di
cet ibi eſſe īmorandum Et ſi ita accidit de corpore. quā
ta credis animam frui dulcedine. que per illa foramīa
cōiungatur cordi chriſti. Certe exprimere tibi nequeo
ſed experire ⁊ ſcito Ecce aperta eſt apotheca omnibus
aromatibus plena ⁊ medicinalibꝰ populata. Per vul
nerum ergo feneſtras intra: ⁊ accipe medicinam ſana
tiuam. reſtauratiuam. preſeruatiuam. ⁊ conſeruatiuā.
Ibi quaſcūqꝫ volueris ſpecies accipe. Ibi quecūqꝫ deli
cata appetieris electuaria ſume. Si etiam ſuauitatis
vnguentis volueris deliniri: ꝑ illa intrare vulnera nō
poſtponas. Ecce aperta eſt ianua paradiſi: ⁊ ꝑ lanceā
militis gladius verſatilis eſt amotus. Ecce lignum vi
te tam in ramis quā in ſtipite perforatum: in quibus

foramib⁹ niſi pedes.id eſt affectus poſueris.nō poteris carpere fructus eius. Ecce apertus eſt thezaurus diui ne ſapiētie ꝛ caritatis eterne: Intra ergo per vulnerū aperturam: ꝛ cum cognitione delicias obtinebis. O q̄ʒ beata lancea ꝛ beati claui.qui apertionez huiuſmodi fa cere meruerūt. O ſi fuiſſem loco illius lancee.exire de chriſti latere noluiſſem:ſed dixiſſem. Hec requies mea in ſeculū ſeculi.hic habitabo quoniā elegi eam. O ſtul ti ꝛ tardi corde.qui ad poſſidendū aliquod vanum per incerta foramīa ītroitis.ꝛ inde etiam exire multotiēs non poteſtis .ſed ad poſſidendum dei filium.ſummū bo num.candorem ꝛ ſplendorē eternum ꝑ apertas vulne rum ianuas nō introitis. O anima ad imaginez dei fa cta.quomodo te potes ampli⁹ continere. Ecce ſpōſus tuus dulciſſim⁹ pro te vulnerat⁹.iam fact⁹ glorioſus te cupit amplecti ꝛ tibi dulciſſima elargiri oſcula.ꝛ ad id ſum negligis feſtinare. Nam pre nimio amore aperu it ſibi lat⁹ vt tibi tribuat cor ſuū.ſibi etiā voluit pedes et man⁹ perforari vt cum ad ipſum perueneris ſic tue manus intrent in ſuas ac pedes tui in ſuos vt ſibi inſe parabiliter cōiungaris. Obſecro ſcōm apoſtolum om nia ꝓba.hoc experiri coneris ꝛ ſi bonum tibi videt̄ inde ampli⁹ ne diſcedas.ꝛ nō dubito ꝙ ſi fueris expert⁹ om nia preter ipſum amaritudinē reputabis. Velles libē ter tūc tibi illa vulnerum hoſtia poſtq̄ʒ intraueris ob ſerari vt inde exire ampli⁹ non valeres.ꝛ admiraberis ſuper tuam ꝛ aliorū ſuper hoc habitam cecitatē. Gau debis nihilomin⁹ de tanta dulcedine quam tu ſenties. et intantum etiam inflammabitur cor tuum vt quaſi nitēs anima de corpore exire velit ꝛ naturaliter ī chri ſti vulneribus habitare. Et inebriabitur anima a tan ta dulcedie et feruore.et vix poterꝫ eā ad aliud īclinaē O vulnēa corda ſaxea vulnerātia. ꝛ mētes ꝯgelatas ī flāmātia ꝛ pectora adamātia liq̄facientia ꝑ aōre O certe

vita dulcedo et ſpes nr̃a. Si tñ ꝑ meditationẽ iſtiꝰ paſ ſionis ad illam ꝑueneris dulcedinẽ de q̃ dixi vel etiam ad maiorẽ. attẽde ne velis ipſaꝫ paſſionẽ meditari ꝓpt̃ aliquã dulcedinẽ temꝑalẽ: ſed vt tui creatoris bñficiũ recognoſcẽs in eiꝰ accẽdaris amore. Et hec debet ſemꝑ eſſe tua cõtinua oratio

¶ Oratio deuotiſſima.

Domine ſcẽ pr̃ oĩpotẽs eterne deꝰ ꝓpter tuã largitatẽ ⁊ filij tui qui ꝑ me ſuſtinuit paſſionẽ et mortẽ ⁊ matris eiꝰ excellẽtiſſimã ſanctitatẽ atq; beati frãciſci ⁊ oĩm ſanctoꝝ merita. ꝯcede mihi pctõri ⁊ omni tuo bñficio ĩdigno. vt te ſolũ diligã. tuo amore ſpũ ſitiã. bñficiũ paſſionis cõtinue in corde habeã. meã miſeriã recognoſcã. ⁊ ab oĩbꝰ cõculcari ⁊ cõtemni cupiã. nihil me cõtriſtet niſi culpa Amen

¶ Qualiter debet homo niti ad compatiendũ chriſto crucifixo.

¶ Capitulũ. ij.

Ad cõpatiendũ domino ieſu chriſto crucifixo Primo ſtudeas quantũ potes te vnire illi ꝑ feruentẽ amorẽ Nam quãto ferueñtiꝰ diliges eũ. tãto magis ſue cõpatieris paſſioni ⁊ quãto plus ei cõpatiaris. tãto plꝰ erga eum tuꝰ accendet̃ effectꝰ. Vñ ſit mutuo ſe augebũt dilectio ⁊ cõpaſſio donec venias ad ꝑfectũ. niſi hoc remãſerit ꝓpt̃ aliquã tuã miſeriam. Et p̃cipue ſtudeas abijcere oẽm p̃ſumptionem diffidẽtiã ⁊ negligẽtiam. Debet eñ homo tã nobile opꝰ aggredi humilit̃. ꝯfidẽt̃. ⁊ inſtant̃. ⁊ cum quãta p̃t mũdicia cordis. Et quãuis hõ videat̃ ſibi indignꝰ ⁊ nequã nihilominꝰ non deſiſtat q2 ipſe ꝑ pctõribꝰ crucifixꝰ eſt

¶ Inſtructio prima ad cõparandũ dño

¶ Primo igit̃ ſit ſibi vniaris amore. vt cor tuũ tã ſibi nõ tibi videat̃ cõiunctũ. Quõ eñ tunc nõ ſenties eius vulnera. aut q̃s paſſiões hẽbit. q̃ non ꝯfundãt cor tuũ. Studeas ergo quãtuꝫ potes vt cor tuũ intret in ipſũ totalit̃. ⁊ te extra ipſum reputes eſſe nihil: ⁊ de te extra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ipſum tanq̃ꝫ de nihilo curabis. Tota cura tua ꝟtatur ad pn̄s circa dn̄m tuū paſſum Nā ei⁹ es quicq̄d es nec debes alteri de te quicq̄d exhibere. Si ergo tranſlat⁹ in ipſum ſic fueris nō poſſum credere quin ei⁹ vulnerib⁹ vulnereris. ꝛ ꝑfundaris ei⁹ cōtumelijs illuſionib⁹ ꝛ op probrijs. Tunc quātam iocūditatem ꝛ dulcedinē aſſe queris. dn̄s ꝑ ſuam miām te faciat experiri. Vale cū̄ ſcirem h̄ tibi calamo declarare Et ſi hec tibi nimia alta videnẗ. nec ad hec bn̄ ꝑtingē potes ſicut velles: potes te adhuc exercere modo alio groſſiori ſubſequēti.

Inſtructio ſecunda.

Debes cū̄ cogitare quātam paſſionem ſuſtineres ſi excoriareris ſicut btūs bartholome⁹ vel aſſareris vt be atus laurenti⁹. aut vſq̃ꝫ ad oſſa carnes tue dentib⁹ fer reis lacerarenẗ. alias etiā cogita penas q̄s volueris et paſſiones. Et cū ita iſta cogitādo ſup te cōceperis quē dam horrorē nimie paſſiōis. tūc cogita ꝙ dn̄s nr̄ ieſus chriſt⁹ ꝑ te viliſſimo pctōre. multo g̃uiores ꝛ ītolerabi liores ſuſtinuit ī cruce dolores q̃ꝫ tu ſuſtinēs in paſſiōi bus ſupdictis. Tūc ergo rumina ī corde tuo quātā ſu ſtinuit anguſtiā ꝛ afflictionē ꝛ quant⁹ amor ad hoc ip ſum induxit. ꝛ ſic meditādo afficiaẗ cor tuū illis dolori bus quantū p̄t ꝛ q̄ſi illos ſuſtinēs amariſſimis lachry mis ꝑfundaris. nec dubiū quin ī dulcedinē maximam cōuertanẗ.

Inſtructio tercia

Et ſi adhuc hoc tibi nō valet. meli⁹ experire. Facias tibi vnā bonū flagellū multum afflictiuū ꝛ nō nimis leſiuū. ꝛ in abſcōdito egregie te flagella. nō parcēs cor pori donec fuerit bn̄ ꝑfuſum dolore. Et tūc cum illos ſenties dolores ad chriſtū paſſum dirige cogitatū tuū et meditare ꝙ dulcis dilect⁹ ſponſus tu⁹. amor tu⁹. deſi deriū aīe tue angeloꝝ ſolaciū. beatoꝝ premiū. dominus ieſus chriſt⁹ ꝑ te viliſſimo ſtercore voluit in ſuo corpe quaſi ſine ꝯpatione ſuſtinē. multo intēſiores dolores.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Et non dubites ꝙ vltimum iſtud remedium multum valet.quia per paſſiones addiſcit homo compati patiē ti. Ad hec omnia addas orationem.vt quaſi cōtinue depreceris dominū ieſum chriſtum vt ſuis vulnerib⁹ mētem tuam vulneret. Et vt per ipſas paſſiōes. ⁊ vulnera a ſua largitate impetres quod intendis.

¶ Inſtructio quarta

¶ Et ſi hec omnia non valent tibi ꝓpter duriciem cordis tui.te tanq̄ ſtercus abhorrens plores amare ⁊ dicas Uſq̄quo cordis mei nequicia preualebit aduerſus ieſum dominū meum paſſum.' Cui⁹ vulnera vicerunt diaboli poteſtatem.ſuperauerūt primi parētes veneficia. cōfregerūt portas inferni ⁊ aperuerūt portas paradiſi. ⁊ intantum habūdat malicia cordis mei. vt nō deuincautur a tam excellētiſſima bonitate Quid ergo me nequius. ⁊ quid mai⁹ malicia cordis mei.' Heu mihi quid faciam.qui nimium infirm⁹ a paſſione domini mei ieſu chriſti nequeo recipere medicinam.' Non ceſſent oculi mei a ploratu. donec lachrymaruꝫ habūdantia demolliat duriciā cordis mei. Heu heu quo ibo a ſpiritu tuo.' Quid faciam ex quo anime mee vitā neſcio inuenire. ⁊ erga me ſummā diffuſionem diuine clemētie.nō valeo deguſtare.' Sedebo in ſterquilinio. ⁊ mentis mee ſaniē teſta radam.affligam me de cetero.nec aliquaten⁹ mihi parcam. donec ī afflictione inueniam dominū meum afflictū. Mirum eſt certe.quō homo habꝫ paciētiam in ſeipſo. videns tātam nequiciā cordis ſui. et nō doleat. O cor peſſimū īmo diabolicū. vſq̄quo reſiſtes largitati immēſe Quare magis delectaris ī vulnerib⁹ peccati q̄ in vulnerib⁹ ieſu chriſti. Quare mag̃ cōpateris pue puncture pedis tui. q̄ grauiſſime morti dn̄i tui ⁊ intētiſſimo dolori capitꝭ ſui vite aīe tue xpi.' Ubi maior imbecillitas ⁊ īſania. O hō nōne tibi videt̄ ꝙ illum plus diligis. cui plus compateris in dolore.'

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Et nunqd ergo pl⁹ diligis pedem tuū q̄ dn̄m tuū: q̄ꝛ
ſcꝫ iſti pedi plus cōpateris in ꝑua afflictōe. ꝛ in illū q̄ſi
coꝛ tuū tendit. q̄ illi ſcꝫ dn̄o deo tuo in maxīa āguſtia
et dolore ꝛ paꝝ aut nihil inclinat̄ coꝛ tuū ad ipſum: O
cecitas īmenſa. O ſerpētib⁹ deterioꝛes. q̄ in afflictione
cōpatiēdo capiti. totū coꝛp⁹ ſuū exponūt flagello. Sed
certe videt̄ q̄ tanq̄ mēbꝛa putrida iam ſum⁹ exciſi a ca
pite nr̄o ieſu chꝛiſto: q̄ꝛ ipſo vulnerato ei⁹ vulnera nō
ſentim⁹. Heu heu dn̄e mi. q̄re me feciſti. ſi nō debeo tibi
eſſe cōiunct⁹ aut ſi tibi ſum cōiunct⁹. quare nō ſum te
cū parit̄ vulneratus: Pro me dn̄e ꝑ me vulnerat⁹ es
nō ꝑ te. ꝛ tu vulnera poꝛtas nō ego. Quid ē hoc: Ego
debeo eſſe ſubiectū vulneꝝ ꝛ nō tu. q̄ꝛ ego ſum q̄ pecca
ui ego q̄ inique egi. ſed tu q̄ es innocēs ouis q̄d feciſti:
Vertant̄ obſecro vulnera hec in me. ꝛ in domū patris
mei. Redde nobis dn̄e redde vulnera nr̄a. ne tu q̄ inno
cēs es. nocēs appareas. retinēs vulnera aliena. aut ſal
tem tecū vulnera coꝛda nr̄a. En moꝛi volo niſi vulne
res mentē meā. Abhoꝛreo videre coꝛ meum nō vulne
ratū. cum videā te ſaluatoꝛē ſic ꝑ me viliſſimo cruci af
fixū. Aut ego dn̄e ieſu me tecū cōuulnera. aut certe da
mihi licētiam trāſuerberādi meipſum materiali gladio
Nolo enī dn̄e ſine vulnere viuē. q̄ꝛ te video vulnera
tū. Si hec oīa nō valuerint tibi. tā nobiliſſimo bn̄ficio
es indign⁹. ꝛ de cetero nō reputes te hoīem ſed beſtiam
et cū feris ſit habitatio tua. q̄ꝛ indign⁹ es cōſoꝛtio alio
rū Foꝛte tū ſi multū te humiliaueris. ille q̄ reſpexit hu
militatē ancille ſue. reſpiciet humilitatem aīe tue. ꝛ da
bit tibi coꝛ nouū. vt cognoſcas dn̄m deuꝫ tuū paſſum
Sed q̄n dn̄e ieſu. quando hoc erit: Differre dn̄e moꝛs
mihi eſt. Et ſi multū expectaueris foꝛte deſiderio liq̄fi
am. ꝛ poſtmodū in liquido vulnera permanētia impri
mi nō valebūt. Nam aīa mea dn̄e incipit iā languere.
et q̄ſi ad nihilū redigoꝛ. deſiderās tuis vulnerib⁹ conſo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

lari. O domine iesu vbi est ſapientia tua? An ignoras
ꝙ meli⁹ est te habere creaturam tuā vulneratam ꝙ̄ ad
nihilū redactam? Nō ergo me queſo differas vulnera
re. ne multa dilatiōe amittas. quē tuo precioſo ſangui
ne redemiſti Curre curre dn̄e ieſu curre ⁊ me vulnera
qꝛ fortaſſe nihil de me inuenies ſi expectas. Sed heu mi
bi ꝙ̄ vilis fact⁹ ſum. quia videt̄ etiam ꝙ deus qui inimi
cos diligit me odiat. Nunqd ergo pluſꝙ̄ inimic⁹ fact⁹
ſum Nam vt inimicos redimeret voluit letaliter vul
nerari: ⁊ ego deficio. ⁊ nō videt̄ curare. Nō em̄ peto vt
pro me ampli⁹ vulneret̄. ſed vt mihi quaſi iam mortuo
applicet ſua vulnera: ⁊ re[illegible]iuam. Domine ieſu ferrum
(tuam creaturam inſenſibilē) voluiſti tu[illegible] corpus vul
nerādo intrare: ⁊ me tuam creaturā rationalem intra
re per iam facta vulnera nō permittis. Quid eſt hoc?
Nunqd cor meum eſt durius ⁊ vilius omni ferro? an
cogitas ꝙ crudeli⁹ eſt? Sed mea crudelitas tibi oberit
ſi intrauero. cum amodo ſis impaſſibilis? Quātumcū
ꝙ̄ em̄ intrem per tua vulnera ⁊ diſcurram ⁊ tuas car
nes comedam pre amore. ſemꝑ impaſſibilis permanebi
et meus ſatiabit̄ appetitus: ita tamē ꝙ ampli⁹ incenda
tur. Sed quid vociferabor ampli⁹? Tardas ⁊ non ve
nis: ⁊ iam laſſat⁹ deſiderio incipio inſanire Amor regit
et nō ratio: ⁊ curro cum impetu quocūqꝫ me volueris
inclinare Nam qui me vident derident: ⁊ ꝙ tuo amore
ſim ebrius nō cognoſcūt. Dicunt em̄ quid iſte inſan⁹
vociferat̄ in plateis Et quātum ſit deſideriū nō aduer
tunt. Ignorāt ꝙ amor tu⁹ intenſus impedit vſum ſen
ſus. ⁊ ꝙ qui te feruēter querit ſeipſum ⁊ omnia dereli
quit. ⁊ qui te querit puro corde ſic parū de extrinſecis
curat. vt etiam quid faciat multotiens non aduertat:
Veni domine bone ieſu. ⁊ noli amplius tardare: ne pre
nimio deſiderio fiam ſimpliciter ſine ſenſu. Sed forſi
tan hoc requiris. vt cum ab omnib⁹ fuero abſtractus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

purus intrem per tua vulnera glorioſa: quibus tunc plenarie vulneres amantem. Tunc clamabo ⁊ dicam heu heu mihi domine mi ieſu quomodo te video crudeliter vulneratum. quanto dolore te video aggrauatū. Quis mihi hoc tribuat. vt pro te moriar dulciſſime domine ieſu. Te videre viuere in tanto dolore ſuſtinere non poſſum: te aſpicere horreo ſupra modum. Te etiā liberari mors mihi eſſet. ⁊ ideo anguſtie ſunt mihi vndiqꝫ. ⁊ quid eligam ignoro: niſi tecum pariter crucifigi. Tuas anguſtias conſiderans in meipſo deficio. ⁊ iam exanimis efficior pre dolore ⁊ ira: ꝙ pro me ſuſtines tāta mala. Quid feciſti domine. quare pro me viliſſimo aſcendiſti in crucē. Et quid ſum ego viliſſim⁹ vermis putredo deteſtabilis. pro quo tu dominus omnium debeas ſic affligi. cum tu ſis ſapientia patris. Quare talem commutationem feciſti. vt dares vitam pro morte. veritatem pro vanitate. gratiam pro malicia. gloriam pro miſeria. Quis. quare hoc tu potens feceris. poterit cogitare vel indicare. Nimia fuit dilectio tua: et in hoc apparuit abiſſus tue ſcilicet immēſitas pietatis. Non enim in te video cauſam mortis: niſi ſuperabundantiam caritatis. Nonne meli⁹ erat bone ieſu. vt nō eſſem. qꝫ vt factus te occiderem. Et cur carnes meas non lacero pre dolore. aut quomodo me omnis creatura non occidit qui fui occaſio tue mortis. Nonne mirabile videtur me cogitare te tam nobiliſſimum et benigniſſimum dominum pro me tam viliſſimo mortuum. et non ſtatim deficere pre nimia triſticia. Et quomodo (ſi non eſſet tue contrarium voluntati) me materiali gladio non occido pre dolore. qui fui occaſio tue mortis. Cum pugna ergo magna me debes ſuſtinere ſicut ſuſtinerem aliquem inimicum meum coram oculis meis cū video. quē toto corde occidere affectare.

quãuis nõ auderem aliqua ratione Nõne ⁊ hec neq̃ſſimũ eſt ꝙ poſt tam admirabile ⁊ fructuoſum tue paſſionis beneficium nõ ceſſo peccare in cõſpectu oculoꝝ tuorum.ac ſi tua paſſio nihil eſſet.' Te mihi dediſti et te renuo.tenebras effugaſti.et ipſas incurro.mũdum abieciſti.⁊ ipſum eligo vel elegi. An non vides patiẽtiſſime domine ieſu ꝙ ſemꝑ nitor facere tue cõtrarium voluntati ⁊ in facie tibi reſiſto aperte.' Si dicis nolo vt hoc facias.dico volo:ſi dicis volo vt hoc fiat dico nolo. Scio te dñm meũ ſummũ bonuꝫ eſſe ⁊ nihil ego ſum et ad te ac ſi nihil eſſes nõ aſpicio.ſed cõuerto cordis et corporis mei faciem ad ea que vana ſunt.⁊ aliquando ad illa que incongruũ eſt nominare.⁊ ſic eis cor meuꝫ amoris vinculo colligat.vt ad te cuꝰ eſt nequeat eleuari:⁊ hoc certe deteſtabil' abuſio eſt. Sed nunq̃d bone domine ieſu voluiſti ꝓ me fruſtra mori.qui quem ſic care emiſti ꝓ nihilo ꝑdidiſti.' Me tecum occidas ⁊ pariter trãſfigas.ne a te valeam ampliꝰ ſeparari.⁊ tecũ poſſim viuere ineternum Amen.

Oratio deuotiſſima

DOmine ieſu chriſte cor meum tuis vulneribꝰ ſaucia ⁊ tuo ſanguine inebria mẽtem meam.vt quocũq; me vertam ſemꝑ te videam crucifixũ. ⁊ quicquid aſpexero.in tuo ſanguine mihi appareat rubricatum. vt ſic in te totꝰ tendens nihil preter te valeam inuenire.nihil niſi tua vulnera valeam intueri. Hec mihi cõſolatio tecum mi domine vulnerari. hec intima ſit mihi affectio ſub te aliquid meditari Nõ quieſcat cor meum bone ieſu donec inueniat te centrum ſuũ Ibi cubet ibi ſuũ terminet appetitum Amen

Meditatio cõpaſſiua in paraſceue doloris quẽ tunc habuit beata ꝟgo maria

Capitulũ terciũ

STabat iuxta crucẽ ieſu mater eiꝰ. O domina mea vbi ſtabas.' Nunq̃d tm̃ iuxta crucem.'

Immo certe in cruce cum filio. ibi crucifixa eras secū:
Sed hoc diſtat quia ipſe in corpore: tu autem in corde.
Necnon ꝛ eius vulnera per corpus eius diſperſa ſūt
in tuo corde vnita. Ibi domina lanceatum eſt cor tuū.
ibi ſpinis coronatum. ibi illuſum exprobratum. ꝛ con
tumelijs plenum. aceto ꝛ felle potatum O domina cur
iuiſti immolari pro nobis? Nunqd ſufficiebat filij paſ
ſio nobis. niſi crucifigeretur ꝛ mater? O cor amoris.
cur conuerſum es in globum doloris? Aſpicio domina
cor tuum. et id non cor ſed mirram ꝛ abſcintium ꝛ ſel
video. Quero matrem dei ꝛ ecce inuenio ſputa. flagel
la ꝛ vulnera: quia tota cōuerſa es in iſtis. O amaritu
die plena. quid feciſti? Cur vas ſanctitatis feciſti vas
penalitatis? O domina. quare non es ſolitaria in came
ra tua? Quare iuiſti ad caluarie locum? Non eſt tua
cōſuetudo domina ad talia ſpectacula properare. Cur
te non retinuit pudor mulieris. cur te nō retinuit hor
ror facinoris? Cur te non retinuit verecūdia virgina
tis? Cur te non retinuit loci turpitudo. multitudo vul
gi. deteſtatio mali? Cur te non retinuit clamoris vehe
mentia. ſtultorum veſania. demoniacorum caterua?
Hec non conſideraſti domina. quia cor tuum alienatū
totum pre dolore non erat in te: ſed in afflictione filij.
et in vulneribus vnici. et in morte dilecti. Non con
ſiderabat cor tuum vulgus ſed vulnus. nō preſſuram.
ſed fixuram: non clamorem. ſed liuorem. non horrorē.
ſed dolorem. Reuertere domina ad locum priſtinū. ne
cum percuſſione paſtoris te etiam amittamus. vt nō
vna hora vtriuſqꝫ priuamur regimine. Non eſt cōſue
tudo domina. mulieres tali morte condemnari. nec eti
am contra te domina ſententia eſt prouulgata. Sꝫ vt
puto audire hec non potes. quia amaritudine repleta
es: totum cor tuū verſum eſt domina circa filij tui paſ
ſionem. O mira res. tota es in vulneribus chriſti. totꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

chriſtus crucifixus eſt in intimis viſcerib⁹ cordis tui. Quomodo eſt hoc ꝙ continens ſit in contento. O ho mo vulnera cor tuum. ſi vis hanc itelligere queſtionē. Aperi cor tuū clauis ⁊ lancea: ⁊ vita ſubintrabit. Nō enim intrabit ſol iuſticie in cor clauſum. Sed o vulne rata domina vulnera corda noſtra: ⁊ in cordibus no ſtris tuam ⁊ filij tui renoua paſſionez. Cor tuum vul neratum coniungi cordi noſtro. vt tecum tuis vulne ribus pariter vulneremur. Cur hoc tuum cor ſaltem domina non habeo. vt quocūqȝ pergam. ſemper tuo fi lio videam te confixam. O domina ſi non vis mihi da re tuum filium crucifixum. nec cor tuū vulneratum. ſaltem queſo mihi tribue filij tui vulnera contumelias qȝ ⁊ illuſiones. ac opprobria. ⁊ illa q̄ in te ſentis. Que enim mater eſt. que ſi poſſet et a ſe et a ſuo filio nō au ferret paſſiones. ⁊ in ſuo poneret ſeruo. Aut ſi ſic ine briata es iſtis. ꝙ nec ea vis a tuo corde nec a tuo filio ſeparare. ſaltem domina illis ignominijs ⁊ vulnerib⁹ indigniſſimum me cōiunge: vt tibi ⁊ filio tuo ſolaciuz ſit habere ſocium penarum. O q̄ȝ beat⁹ eſſem ſi poſſem vobis ſatem in vulneribus ſociari. Nam quid eſt ma ius hodie domina. q̄ȝ habere cor iunctum cordi tuo ⁊ fi lij tui corpori perforato. Nonne cor tuū plenum eſt gratie illi⁹ Et ſi apertum eſt quomodo gratia illa non decurrit in cor ſibi iunctum. Et filius tu⁹ gloria beato rum. quomodo ſi perforatū eſt corp⁹ eius non emanat illius dulcedo glorie in cor ſibi iunctum. Non enim i telligo aliter poſſe eſſe. ſed timeo ne ſim⁹ aliquādo lon ge: ⁊ credam⁹ eſſe prope. O domina. quare mihi qḋ pe to non tribuis. Si te offendi: pro iuſticia cor meū vul nera. Si tibi ſeruiui. nūc ꝓ mercede peto vulnera. Et vbi eſt domina. vbi eſt pietas tua. vbi eſt īmenſa clemē tia tua. Quare facta es mihi crudelis. que ſemꝑ fuiſti benigna. Quare facta es mihi amara. que ſemꝑ fuiſti

dulcis ꝛ pia. Quare facta es mihi amara. que ſemper
fuiſti liberalis ꝛ larga. Nō peto a te domina ſolem ne
q̄ ſidera. ſed peto vulnera Quid eſt hoc ſi de iſtis vulne
rib⁹ es amara. Aut a me domina vitam auferas corpo
ralem: aut cor meum vulnera Verecūdum enim ꝛ op
probrioſum eſt mihi videre dominū meum ieſum vul
neratum ꝛ te cōuulneratam dominam. ꝛ me ſeruum
viliſſimū pertranſire illeſum. Certe ſcio quid faciam.
vel tibi ſine ceſſatione vel intermiſſione cum clamore
et lachrymis tuis pedibus prouolut⁹ poſtulabo procla
mabo ꝛ ero nimium ī oportun⁹ Aut hec mihi tribues.
aut ſi me percuſſeris vt recedam tamen ſtabo ꝛ tua ſu
ſtinebo flagella donec ero vndiq̄ vulneratus. nec aliud
a te niſi vulnera peto. Si autem ſine percuſſione blan
diri volueris perſeuerabo conſtās et tua recipiam blā
dimenta. ꝛ ipſe blandicie cor meum vulnerabūt amo
re. Si autem nec quicq̄ dixeris tūc cor meum vulne
rabitur triſticia ꝛ dolore ꝛ ſic ſine dolore non recedā.

¶ Circa paſſionem domini ſex ſunt conſideranda.

¶ Capitulum quartum.

CIrca paſſionem domini ieſu ſic poteſt homo ſe
habere vt cōſideret eam. Primo ad imitandū.
Secūdo ad ꝯpatiendū. Tercio ad admirandū. Quar
to ad exultandū Quinto ad reſoluēdū. Sexto ad qui
eſcendū. ¶ Primo igit̄ eam cōſideret ad imitandū. hec
eīn eſt ſumma ꝛ ꝑfectiſſima chriſtiani imitatio. Hec ē
ſumma ꝛ ꝑfectiſſima vita imitādo chriſtū. Hec ē ſum
ma ꝛ ꝑfecta religio ꝛ religioſa ꝑfectio. Hec eſt regula
et exemplar ꝑfectionis oīs vite ꝛ v̄tutis ſcꝫ chriſtum
imitari ī paſſiōe ꝛ morte. Sit ḡ regula nr̄a viuēdi paſ
ſio ſaluatorꝫ. ꝛ tāto āpli⁹ in h̄ ꝯſolemur. q̄nto āpli⁹ xp̄o
ꝯformemur ꝛ tāto āpli⁹ deſolemur q̄to ab h̄ exēplar ꝛ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

regula amplius elongamur Semper ergo quãtum in
nobis eſt velimus ab omnibꝰ conculcari. deijci. vilipen
di. illudi. parſequi. flagellari. ⁊ in diuinis obſequijs ab
omnibꝰ exprobrari. Simus nudi cum eo nudo ⁊ nihil
penitus cupiamus habere. immo habere aliquid ſit no
bis grauiſſima pena ⁊ dolor immẽſus nihil autez habe
re plena exultatio. Abhorreamus dulcia ⁊ delectabilia
degustare. et potius velimus vilibus ⁊ amaris cibari.
et deſideremꝰ ꝙ quelibet cibaria felleum nobis potius
q̃ melleum ferant saporem. quia ipſe chriſtꝰ felle ⁊ ace
to fuit potatꝰ Et vt breuiter dicam conſideremus que
pro nobis ſuſtinuit qualiter in paſſionibꝰ ſe habuit. et
nos pro modulo noſtro quantum poſſumꝰ conforme
mus eidem. ¶ Secũdo deberet eam homo conſiderare
ad compatiendum. Debemus enim conſiderare ipſius
flagella. illuſiones ⁊ opprobria. ⁊ in corde noſtro rumi
nare ⁊ imaginari quanta ibi fuit deiectio ⁊ ꝯtemptus
erga dominum noſtrum ieſum chriſtum quantꝰ dolor
quanta ve afflictio in corde ⁊ corpore. Sic ⁊ ratione
paſſionis ⁊ compaſſionis pro peccatꝭ noſtris fuit. Cõ
ſideremus ergo quanta tũc amaritudine repletꝰ erat
angelorum dulcedo. quãtumcũqꝫ aggrauabat eũ non
tantum pene illatio ⁊ noſtra ingratitudo. ſed ⁊ aſſiſtẽ
tis matris afflictio. quam ſic diligebat. ⁊ quaſi deficere
pre compaſſionis dolore videbat. Ibi filiꝰ crucifigeba
tur cum matre ⁊ propter mutuam ⁊ intenſam dilecti
onem ex compaſſione mutua erat nimia afflictio vtri
uſqꝫ. ⁊ maxime cum pro inuicem paterentur. Sciebat
mater ꝙ filius patiebat̃ pro ipſa ſicut pro reliquis redi
mendis. ſciebat filiꝰ et certiſſime ſcrutabat̃ ꝙ ſuus gla
diꝰ ex compaſſione. matris animam pertranſibat Un
de paſſio filij erat paſſio matris. Eya ergo chriſtiane
hec verte ⁊ cõuerte in corde tuo. ⁊ totũ coꝛ tuum reple

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

cōuicijs illis ꝛ penis. videns dominū tuū ꝛ ſponſum
tuum pro te talia ſuſtinere. Si enim ei per amorem be
ne vnitus fueris. tunc compatieris eidem. Si autem
non ſentis dolorez capitis. quomodo es vnum cū ipſo
Et ſicut plus compatiendum eſt capiti ꝙ̄ ceteris mē
bris. ſic magis ſine comparatione ſibi compati debem⁹
plus ꝙ̄ quātumcūqꝫ dilecto filio vel amico. immo pl⁹
ꝙ̄ tibiipſi ſi omnia predicta patereris. Nunc ergo cha
riſſimi felle ꝛ abſintio atqꝫ mirra īebriemur ꝛ ſolū ei⁹
vulnera ſentiamus. tranſfigant cordis noſtri intima
eius cōuicia flagella ꝛ vulnera. nec in nobis ſit qđ non
perfundatur compaſſionis dolore. ꝛ affligatur intēſe.
¶ Tercio conſiderem⁹ eam ad admirandum. Si eñ
cunſideremus quis. que. pro quibus paſſus eſt. multū
mirari debem⁹. Quis. ſcilicet filius dei verus. ſumme
potens. ſapiens. ꝛ bonus. ꝛ ſimpliciter quicquid nobili
tatis ei attribueris. nihil eſt adhuc reſpectu magnitu
dinis ſue. Omnia quantumcunqꝫ bona ſint ꝛ magna
ſunt ſicut quedaz fauilla immo quedam vanitas in cō
paratione ipſius. Sed que? peregrinationem. fugam.
ſitim. famem. calorem. frigus. temptationes. horrores.
perſecutiones. obſeruationes. ſputa. opprobria. vincu
la. flagella. illuſiones ꝛ dolores. plagas ꝛ vulnera. Cō
ſpuitur enim gloria. condemnatur iuſticia. iudex iudi
catur. inoffenſus inculpatur. innocens infamatur. de
us blaſphematur. chriſtus conculcatur. occiditur vita
obſcuratur ſol. luna denigratur. ſidera diſperguntur ꝛ
hec omnia tolerat patienter vt agnus cum ſolo nutu
omnem creaturam demergere potēs in profundū in
ferni. Sed pro quib⁹ hec patitur? pro nequiſſimis mā
cipijs. ꝑ ſceleratiſſimis inimicis. immo pro diabolicis
viris ꝛ per imitationem diaboli filijs. pro contempto
ribus diuine maieſtatis. ꝛ diuine bonitatis ingratis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Ergo talis et tantus talia ⁊ tanta pro tam viliſſimis et abiectiſſimis paſſus eſt. Sed a quibus? a ſpecialiter pre dilectis et alijs predectis quis omnem benignita tem oſtendit. a viliſſimis maximus. a ſtultis. ſapientiſ ſimus. quia dei verbum ⁊ dei ſapientia. ab impijs ſum me pius. a ſanie fetidiſſima. ſplendor eternus. In his ergo omnibus in diuine benignitatis ⁊ largitatis ad mirationem eleuemur ¶ Quarto conſideremus eam ad exultandum. Exultare in ea debemus de redempti one humana. reſtauratione angelica ⁊ diuina clemen tia. De redemptione humana ſine dubio nimis gaude re debemus facta per chriſti paſſionem ⁊ mortem. Quis queſo non exultet ⁊ gaudeat cum cernit ſeipſū per hanc beatiſſimam paſſionem liberatum a damnati one eterna. a culpe ignominia. a poteſtate diabolica? Sed quis non exultet in immenſum cum cernit deuz ipſum in tantum diligere vt tante vilitati ⁊ penalita ti ſubiecerit ſemetipſum pro eo? Non ꝙ gaudeat de eius vilitate ⁊ paſſione dico. ſed de eius effectu. affect⁹ qꝫ et amoris manifeſtatione. Quis princeps in regno vel imperio alicuius imperatoris vel regis. cernenſqꝫ tantum a rege vel imperatore diligi vt paratus eſſet mori pro ipſo non gauderet ⁊ exultaret? Quanto ma gis nos viliſſimi homines ⁊ nephandiſſimi peccatores et ſerui gaudere debemus ⁊ exultare cum videmus re gem regum ⁊ dominum dominātium ⁊ creatorem no ſtrum ieſum nos ita cōtinue diligere vt immolauerit ſeipſum pro nobis in tam turpi ⁊ viliſſima morte. De bemus etiam ſuperextolli immenſa exultatione. Pl⁹ enim ſine comparatione me diligit ꝙ̄ ego meipſum. Gaudeamus etiam ⁊ exultem⁹ ꝙ per chriſti paſſionē reſtaurata eſt angelica ruina. Magna iocūditas debet nobis eſſe cum videmus per chriſti mortem tam nobi

le collegium reparari de nobis: vt fiat vnum ouile et
vnus paſtor ⁊ ſimus vnum in vno In hoc enim debet
tota celeſtis curia ⁊ etiam militaris eccleſia gratulari
O certe amabilis ⁊ venerabilis paſſio ſaluatoris que
ſic diſiuncta cõiungis ⁊ tam ſequeſtrata conglutinas
et vnis firmiſſime inſimul ſtringiſqȝ vinculo conſum
mati amoris ⁊ felicitate gaudij ſempiterni. Precipue
autem gaudere ⁊ exultare debemus cernẽtes in ſupra
dictis omnibus ſummam clemẽtiam domini deiqȝ no
ſtri ieſu chriſti. Hec puto ſummam eſſe gloriam bonoꝝ
tam hominum qȝ etiam angelorum. quanto intimius
et profundius contemplantur clementiam ⁊ beniuolẽ
tiam dei ⁊ immenſitatem bonitatis eius. ⁊ hoc debet eſ
ſe cuiuſlibet cõtemplantis exultatio medullaris. Sed
vbi queſo magis apparet diffuſio bonitatis diuine ⁊ be
nigniſſime clementie dulciſſimi ⁊ amantiſſimi patris
et domini noſtri ieſu chriſti. qȝ in paſſiõe ſua. vbi talia.
tanta. tam turpia ⁊ grauia ſuſtinere voluit pro inimi
cis ſuo liberando ⁊ glorificando pro vanitate quadam
digna morte eterna? In iſtud gaudium intret homo.
et reficiatur magnificentia benignitatis diuine. Acce
dat homo ad cor altum. ⁊ in corde ſuo exaltetur excel
lentiſſima et inenarrabilis clementia chriſti paſſi ⁊ ce
tera. ¶ Quinto etiam conſideremus beatiſſimam chri
ſti paſſionem ad cordium noſtrorum reſolutionem et
etiam perfectam tranſ formationem in ipſum. quod
fit quando homo non ſolum imitatur. compatitur. ad
miratur ⁊ exultat: ſed etiam totus homo conuertitur
in eum ſcilicet dominum noſtrum ieſum chriſtum cru
cifixum. vt iam quaſi vbiqȝ ⁊ ſemper crucifixus ſibi oc
currat. immo tunc ille vere in ipſum reſoluitur homo.
quando exiens ex ſe ⁊ ſuperpoſit⁹ vniuerſis ĩmo ſuꝑ ſe
abſtract⁹ ab omnib⁹ totus eſt cõuerſus in dominũ ſuũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

paſſum. vt nihil videat aut ſentiat intra ſeipſum. niſi christum crucifixum illuſum exprobratum ⁊ paſſum pro nobis. ¶ Sexto conſideremus eandem viliſſimaȝ christi paſſioneȝ ad quietem dulcoris interni. quod fit quando reſolutus homo vt dixi ſitibūdus eandem paſ ſionem ruminare non ceſſat. ⁊ intrans ſcd̄m poſſe ſu um illum paſſionis thezaurum humiliter ⁊ deuote. li queſcit amore deuoto. ⁊ feruida deuotione vel dilectio ne deficit a ſe. ⁊ requieſcit ī christo crucifixo. Sed quā to ei plus inheret ⁊ appodiat. tanto amplius deuotiſſi mo amore in ſe deficit ⁊ liqueſcit. ⁊ quanto plus deficit a ſe amore ⁊ deuotione. tanto amplius eidem dilectio pro ſe mortuo īheret. ⁊ plus requieſcit in eo. Et ſic mu tuo ſe augent adheſio, amoris ⁊ deuotio. donec tota ſpō ſa abſorbeatur ab illo camino amoris paſſionis dilecti Sic in amplexibꝰ ſponſi ſoporata quieſcit. qui clamat et dicit. Adiuro vos filie hieruſalem. ne euigiletis ne qꝫ ſuſcitare faciatis dilectam: donec ipſa velit ⁊ cetera. Sic erga circa paſſioneȝ domini debet eſſe imitatio. ad purgationem mentis ⁊ directioneȝ. compaſſio ad vni onem ⁊ amorem. admiratio ad mentis eleuationem. gaudium ⁊ exultatio ad cordis dilatationeȝ. reſolutio ad perfectam conformationem. quies ⁊ pauſatio ad de uotionis compoſitionem

¶ Qualiter paſſio domini adaptatur quattuor affectibus animi.

SEd necdum ruminare ceſſemus christi glorioſiſ ſimam paſſionem: vt per eam dirigamur in om ni bona affectione. virtute. ſapientia. cogitatione. locu tione ⁊ operatione. Sed primo de q̄ttuor affectibꝰ ani mi videamꝰ. q̄ ſūt gaudiū. dolor. ſpes. ⁊ timor. In hac āt btīſſiā paſſiōe dat̄ nobiliſſimi gaudij matēia. et vehemēs exultatio Ibi ē etiā oīs īutil' et nociui gaudij reſecatio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Ubi eſt maior materia gaudij et exultationis quam circa chriſti paſſionem. qua ab omni poteſtate diaboli libera mur. a culpa. et pena abſoluimur. in dei filios adopta mur. et chriſto in matrimonium iungimur. qua etiam gra tia largitur. celum aperitur. gloria offertur et datur. Ubi ma ior eſt et excellentior gaudij materia. quam vt videamus nos a deo in tantum diligi. vt talia voluerit pati pro nobis. Eſt etiam ibi inutilis et nociui gaudij reſecatio. Conſide ra domini noſtri paſſionem viliſſimam. et videbis quomodo reſecanda eſt omnis conſolatio corporalis et omne gaudium corporale. et omnis laus humana. Eſt etiam in hac vili ſſima paſſione materia immenſi doloris. In dolore enim domini noſtri ieſu chriſti. debemus intime ſibi condolere et compati. Debemus etiam ei condolere et multum dolere quia peccata noſtra fuerunt ſibi occaſio tante abiectionis et tam immenſe afflictionis. Eſt inſuper ibi materia ſpei. Qui enim proprio filio ſuo non pepercit. ſed pro nobis om nibus tradidit illum. quomodo etiam cum illo non om nia nobis donauit. Eſt etiam ibi vehementis materia timoris. Si enim ſic pro delictis noſtris paſſus eſt ho mo deus in quo non potuit eſſe peccatum quanto magis punientur peccatores. Si enim ſic actum eſt in viridi. quid fiet in arido. Inuicem autem coniunge ſcilicet gau dium et dolorem. ſpemque ac timorem. ne deſperationem incurras vel preſumptionem. Et ſic aliqualiter adap tatio de quattuor animi affectibus patet

Quomodo paſſio domini adaptatur virtutibus et primo fidei et poſt de alijs. Capitulum ſextum

Nunc aliquantulum de virtutibus videamus di uinis. Quid dicemus de fide. Dico quod hec eſt ro bur et fundamentum totius chriſtiane fidei vel religionis. Peto an deus erat iſte qui paſſus eſt. an non Si ſic. habeo propoſitum. quia ipſa paſſio veram huma nitatem demonſtrat. et ſic patet ipſum eſſe verum deum

et hominem. Si autem dubitas: oſtēdo tibi ex ipſa paſ
ſione ipſum fuiſſe deum. Nam ſi non erat deus ⁊ dice
bat ſe deum eſſe. erat ſuperbiſſim⁹ hominum. immo et
demonum: quia lucifer nunquā dixit ſe eſſe deum: licet
quantum ad aliud voluerit eſſe ſimilis altiſſimo. Sed
hic ſuperbum impoſſibile eſt tantam deiectionem. illu
ſionem. paſſionem. ⁊ ignominioſam mortem ſubire tā
volūtarie tam humiliter. tam pacifice ⁊ velle cum pec
catorib⁹ reputari. Nō chriſt⁹ ſe deum oſtendere volu
it permultotiens occultauit. Si em̄ non erat de⁹ ⁊ vo
lebat ſe oſtendere deum: quicq̄d fuiſſet vilitatis fragili
tatis ⁊ deiectionis occultaſſet pro poſſe. Ideoqʒ nec fa
mem nec ſitim. nec laborē. nec fatigationem. nec lachri
mationem. nec timorem. nec vllum dolorem oſtendiſſʒ
ſed ſi habuiſſet libēter occultaſſet. Nec em̄ multum cu
raſſet ſe oſtendere hominē ⁊ maxime paſſibilem ⁊ mor
talē: ſed ꝙ videretur eſſe apparentie ſublimitatis ⁊ ma
gnificentie. vt poſſet aliqualitr credi de⁹. Sufficiſſet
ſuperbo credi de⁹. non multum curaſſʒ reputari homo
Cum hec ſimul credere ſit difficillimum ⁊ parū ad ela
tionē ſuperbi faceret reputari homo mortalis. quomo
do obſecro dixiſſet. triſtis ē anima mea vſqʒ ad mortē:
Quomodo ſe dixiſſet filium hominis: Si dicas ꝙ nō
volūtarie ſed inuite paſſus eſt. hoc ſtare non poteſt. qꝛ
ipſe dixerat. Ecce aſcendim⁹ hieroſolimam. ⁊ filius ho
minis tradetur. vt crucifigatur ⁊ cetera. Unde predi
xit omnia. Si dicas ꝙ hec ad deceptionem fecit. hoc ni
hil eſt. ꝙ ſcilicet aliquis ſe velit morti tradere propter
aliquam deceptionem Si dicas ꝙ videbatur mori. ſed
non moriebatur. Ad hoc dico. ꝙ nullo modo homo quā
tumcūqʒ malicioſus ſeu etiam diabolic⁹. nec etiam dia
bolus hoc feciſſet. quia nō erat iſta via tradenda ad cre
dendum aliquem non deum eſſe deum. ſed potius con
trariabatur. Quod patet quia diſcipuli eius relicto eo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

abierūt. ⁊ vt dicitur in ſola virgine remanſit fides ec
cleſie. Stultiſſimū enim ⁊ incredibile eſt nec etiam li
cet dicere nec etiam cogitare ꝙ homo quātumcūqꝫ dia
bolicus procuraret ſe ab omnib⁹ pro deo coli. tam igno
minioſa morte ⁊ viliſſima deiectione. ſed poti⁹ econtra
rio. cum paſſio chriſti ſit iudeis ſcandalum. gentib⁹ au
tem ſtulticia. Ex qua glorioſiſſima paſſione arguit̄ ie
ſū chriſtū nō eē tm̄ ver̄ hoīez ſꝫ etiā ver̄ deū ⁊ oīm do
minum. Item ſi ſolam humanam laudem quereret et
appeteret. nonne deſcendiſſet de cruce. quando iudei di
xerūt deſcendat nūc de cruce. ⁊ credim⁹ ei. Hec eīn via
paſſionis ignominioſe ⁊ ſi non eſſet expediens homini
decipere volenti vt oſtenſum eſt. tamen congruentiſſi
ma fuit deo ſaluare cupiēti ratione ſue bonitatis potē
tie ⁊ ſapientie. qui nō procurabat niſi noſtram redem
ptionem ⁊ ſalutem. obediendo patri vſqꝫ ad mortem

¶ De ſpe et caritate

Eſt autem hec glorioſiſſima paſſio non ſolum fidei fundamentum ſed ⁊ ſpei erectio. Ubi ſeipſum do nauit. ⁊ caritatis inflammatio. vbi ſe pro nobis immo lauit. Et hec ſufficiant de theologicis virtutib⁹ et etiā de cardinalib⁹. De quib⁹ tamen latius tam in precedē tibus ꝙ̄ etiam in ſequentib⁹ patet

¶ De quattuor virtutibus cardinalibus

¶ Capitulum ſeptimū

Eſt nihilomin⁹ exemplū ⁊ ratio pfectiſſime prudē tie. temperantie. fortitudīs ⁊ iuſticie ſicut intelli gentib⁹ appar et manifeſtiſſime.

¶ De ſeptemplici aſcenſu contemplationis in paſſiōe ſcōm ſeptiformem gratiam ſpirit⁹ ſancti.

¶ Capitulum octauū

In hac etiam glorioſiſſima paſſione glorioſiſſime relucet ſpeculū ſapiētie ⁊ ītellectus. cōſilij ⁊ forti tudīs. ſcīe ⁊ pietatꝫ ⁊ timoris. Sꝫ q̄lit̄ ibi ſit ⁊ apparꝫ

ſumma ſapiẽtia ꝛ ſenſus cõſummat⁹ cogitare de ea. et q̃ ſapiẽtiſſim⁹ homo fiat in illa et de aliis donis pertractare ꝑ ſingula nimis eſt ꝓlixum Adhuc tñ chariſſime frater potes in ꝑclariſſima paſſione quã nominare ſum indign⁹ ſeptem aſcẽſus ſiue grad⁹ contẽplatiõis euidẽtiſſime ſpeculari ſcðm ſeptiformẽ gr̃am ſpũs ſci donũ ſcꝫ ſapiẽtie ꝛ intellect⁹ ꝛ cetera.

¶ Aſcẽſus prim⁹ ſiue gradus ꝑ donũ ſapiẽtie.

¶ Nam in illa viliſſima paſſiõe crucifix⁹ cũ chriſto ad acumen ꝯtemplationis aſcẽdit ꝑ ſapiẽtie donũ hoc mõ

¶ Cõſideratio ſapiẽtialis eſt in hac viliſſima paſſione qñ homo cõſiderat illum potẽtiſſimũ ꝓ nobis cõculcari: ſapiẽtiſſimũ ad modũ ſtulti illudi. optimũ amaritudine repleri. ꝛ tanq̃ peſſimũ turpiſſima morte damnari. Et ex hoc ſurgit mens in quadã admiratione tante dignationis diuine ꝛ tãte erga nos benignitatis indignos. Et tũc cum maſticat illã paſſionē dñi ſui ieſu diligent̃ admirãs in ea excellentiſſimã benignitatẽ domini dei nr̃i ieſu chriſti. erga nos ſeruulos ſuos. Incipit mẽtis deſideriũ ꝛ amoris ardor erga dñm nr̃m ieſum chriſtũ intendi ꝛ quadã auiditate hãc excellẽtiſſimam paſſionẽ ꝛ immẽſam ſaluatoris clementiã ruminans Incipit ei⁹ guſtus animi quodã modo ineffabili dulcorari amaritudīe. appetit⁹ refici. ꝛ tot⁹ homo interior alienari a ſe ꝛ quietari in chriſto. O mira et a ſeculis res inaudita. Ineffabili amaritudine. dulcor indicibilis reperit̃. ꝛ in hoc ꝓficit̃ cõtemplatio ſpeculãtis qꝛ ſummã et inenarrabilẽ dulcoris ſuauitatẽ quã ſentit in cõſideratione illi⁹ ſumme clemẽtie qua dignat⁹ eſt ꝓ nob̃ mori cõiungit cum amaritudīe ineſtimabili quã ſentit cõpatiẽdo dolorib⁹ domini nr̃i ieſu chriſti paſſi. Amaritudo eñ cõpaſſionis animũ recolligit ꝛ vnit. admiratio diuine clemẽtie in eadẽ paſſione animũ iam vnitũ eleuat. ꝛ totũ in deũ diffundit. O mira patio. o ineffabil̃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

potatio.o cõfectio impreciabil'.cõmixtio ineſtimabilis
Intimꝰ dolor interne cõpaſſionis cum imenſa exulta
tione diuine bonitatis. Et qꝛ ibi inenarrabil' amaritu
do cum inenarrabili dulcedine reperit̃. ideo int̃ vtrũq̧
cõtemplãtis animꝰ obſtupeſcit ⁊ quaſi ebrius corruit
totꝰ in deum In compaſſione illiꝰ amaritudĩs fit quaſi
auꝝ in fornace anima puriſſima. In cõſideratione vo
illiꝰ clementie ⁊ benignitatis fit aĩa ab illo ſole iuſticie
ſplẽdidiſſima. Fit quidem illa amaritudĩe homo ĩnocẽ
tiſſimꝰ:fit illa benignitate deuotiſſimꝰ Fit homo interi
or illa amaritudĩe abſtractiſſimꝰ. ⁊ fit illa clemẽtie im
mẽſitate diuiniſſimꝰ. Quid dicam: Extaticus fit aſpe
ctus interior. ⁊ ab illa ĩeffabili clemẽtia abſorbet̃. ⁊ tũc
requieſcit ſponſa cũ ſponſo. ⁊ mira ſuauitate ſopitur.

¶ Secũdus gradꝰ per donum intellectus

¶ Eſt etiam aſcẽſus in preamabili paſſione ꝑ donum
intellectꝰ hoc modo. Eo enĩ ꝙ homo cogitat ꝙ filius dei
voluit ꝓ ipſo redimẽdo talia ſuſtinẽ.recognoſcit quan
te nobilitatis ſit aĩa ſua. ꝓ qua redimẽda voluit filius
dei mori. ⁊ hocipſo ad nobiliora animat̃. Et qꝛ illum ꝑ̃
cioſiſſimũ ſanguinem ꝓ aĩa ſua dealbãda effuſum eſſe
agnoſcit dedignat̃ ſe vilitatibꝰ viciorꝝ inquinari Quis
cognoſcit etiam ꝑ illã beatiſſimã paſſionem ruinam an
gelorꝝ de hoĩbꝰ reparari. ideo reuocat̃ ad angelice viuen
dum. ⁊ in celeſtibꝰ cõuerſari. Et qꝛ videt chriſtũ in cru
ce totũ ꝓ nobis expoſitũ tribulationi. iam ſibi omnia
leuia vident̃ dum tamẽ poſſit illi ſoli viuere ⁊ placere.
Recogitat quõ ab ipſo chriſto dilectꝰ eſt quem ꝓ ſe ſic
videt ignominioſe ⁊ acerbe tractatũ. ⁊ amore ipſiꝰ accẽ
ſus illud latꝰ beatiſſimũ ꝓ ſuo modulo nitit̃ introire.
qđ pro ſe ac ſibi dignoſcit eſſe apertũ. Ardeſcit quaſi ig
nis animꝰ eius. ⁊ cum chriſto toto corde deſiderat cruci
figi. Suſpirat.anhelat ⁊ anxiat̃ totalit̃ illa paſſione ꝑ
fundi. ⁊ plenarie ĩ ſuũ dñm crucifixũ trãſformari. In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ſeruitute ⁊ miſeria ſe reputat eſſe. niſi conſeruet in ſan
guīe redēptoris. Nō ſe reputat hoīem. ſꝫ beſtiā. et peiꝰ
ꝗ̄ beſtiā. niſi ſit veſtitꝰ dn̄ica paſſione. Abhorret negli
gē tam nobiliſſimū dei bn̄ficiū. ⁊ ideo ſemꝑ vel q̄ſi vult
meditari de ipſa paſſiōe. Sicut em̄ vult ſemꝑ redēptꝰ
manē. ſic ſemꝑ vult redēptionis p̄ciū in corde portare
Suā vitā ⁊ ſuas delicias reputat chriſtū paſſum. ⁊ iō
ſemꝑ cōuerſat̄ cū illo. O quantꝰ dolor. quātaqꝫ triſticia
ſi videat cor ſuum ad aliud īclinari. Inebriat ſe chriſti
cruore. ⁊ iā dedignat̄ ꝑfrui alia re. Nā ſanguis chriſti
ornat genas eiꝰ. vt chriſtiformis ſit pura chriſti ſpōſa.
Agnoſcit em̄ ꝙ apertiōe lateris eiꝰ copulata ē in cōiu
giū eiꝰ. Et ideo ſemꝑ vult ſtare ad latꝰ eius. Palpat ⁊
tractat ſpōſum ſuū vulneratū. ⁊ totū vulnerat̄ cor eiꝰ
Applicat cor ſuū vulneribꝰ ſponſi. ꝑligat ⁊ ſignat īdiſ
ſolubili vinculo caritatꝭ. ⁊ ſic colligat̄ vulnerata ſpōſa
cū vulnerato ſpōſo ⁊ vulnꝰ vulneri copulat̄. Emanat
ſponſi ſanguis in vulnera ſponſe. ⁊ ipſa deficit dolore⁊
amore liqueſcit. ibiqꝫ requieſcit

¶ Tercius gradus per donum conſilij

¶ Terciꝰ aſcēſus ē in illa breuiſſima paſſiōe ꝑ donū cōſi
lij hoc mō Recogitat animꝰ contēplātis ꝙ dn̄s noſter
ieſus chriſtꝰ crucifixꝰ vſqꝫ ad crucis mortē fuit obediēs
patri. omni vilitati. abiectioni. ⁊ deriſui ſubiectꝰ ꝓ no
bis. paternū cū ſua dilectiōe requirēs honorē. vt ſicut
quātum ex pte noſtra erat. pctīs nr̄is īhonorauerāmꝰ
eū. ſic ſeipſum īhonoraret ignominioſe moriēdo ꝓ nobis
Recogitat etiā ꝙ ſi chriſtꝰ ſemꝑ fuerit paupꝰ. ī cruce ta
mē pauperrimꝰ fuit. cū expoliatꝰ nudus remāſit pendēs
in ligno Recogitat etiā ꝙ in cruce fuit amaritudine ⁊
doloribꝰ plenꝰ. qui angeloꝝ dulcedo ⁊ ſolatiū erat Elō
gata em̄ fuit ab eo oīs delectatio ⁊ cōſolatio temporal̄
Ex his ergo cōſurgit animꝰ ad ſimilia facienda. ⁊ iā ſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

abſtrahere cupit ab omni appetitu honoris. ⁊ ab omni.
rex paſſiōe. ac ab oī corpali conſolatione. Primo ergo
intuēs chriſtū dn̄m ſuū abiectū ⁊ vilificatū nō iam tē
poralē honorē appetit. ſ; toto corde deſiderat cum dn̄o
ſuo oēm vilitatē abiectionē ⁊ deriſionē ſubire. in qbꝰ
poſſit dn̄o ſuo aliqualiť cōformari. honores tanq̄ʒ viliſ
ſimū ſtercꝰ abhorret. Jam nō deſiderat placē hoībꝰ. ſed
potiꝰ quantū in ſe eſt oībꝰ diſplicē ⁊ ab oībꝰ abhorreri.
ſemp tn̄ ad dei honorē. Et etiā ſi indifferenť eſſet vtrū
q;. vituperiū potius appetēt q̄ʒ honorē. Sunt enī ei fe
tidiſſime ſanies. laudes ſui id eſt de ſeipſo. vnde ſolum
diuinas laudes requirit. ibiq; totus afluit. reſoluitur.
⁊ ſiti inextinguibili īeſtimabiliť in omnibꝰ ſolum diui
nū honorem reqrit. Jam nō ad ſe reflexꝰ nec ad alia ob
liquatꝰ: ſed totꝰ rectiſſime tendēs in deum. Tūc maxi
me letatur eiꝰ animꝰ quando vituperio ſuo honorificat
deum: quia ad vtrūq; anhelat cor eiꝰ ⁊ vtrūq; reſpicit ī
christo crucifixo fuiſſe. Sed quid dicam de pauꝑtate:
Semper velle eſſet nudꝰ cum nudo ī cruce. Dolor enī
ſibi eſt intimꝰ aliquid habere: gaudium maximum non
habere. ſiue in ꝓprio ſiue in communi. ſiue quātum ad
dominium. ſiue quātum ad vſum. Vſus enim pauper
tatis maxime ei placet. Sed quia neceſſitas aut ſpiri
tualis vtilitas non permittit eum aliquorum vſibus
indigere. ideo ſecūdum q̄ ad honorem dei videt eſſe. te
net ea: ſed tamen quaſi gladium acutum in corde. Et
ideo paucioribus vtitur quibus poteſt. alleuiās ſe am
plius quo poteſt. nec delectatur in multiplicando. ſed
gaudet in abijciendo. Sed quid de corporeis conſola
tionibus et delicijs dicam: Ab omni breuiter conſola
tione que non eſt a deo vel ſcđm deum vel in deo ſe ab
ſtrahit quātum poteſt. Semper deſiderat amaritudi
ne ⁊ afflictiōe cum chriſto repleri. quicq̄d cōplacet ſuo
corpori aut corporis ſui occiſioni corde abhorret. Nō

poteſt gaudere.nō poteſt letari.niſi videat ſe illis viliſ
ſimis vulnerib⁹cōformari.horret in conſolationib⁹.in
amaritudib⁹ ⁊ dolorib⁹ gaudet Sic ergo egregi⁹cōtem
plator p donum ↄſilij in paſſiōe chriſti ſe ab omnib⁹ ab
ſtrahens.tot⁹in deū tendens.ſup oīa eleuat a ſeipſo ab
ſtract⁹ſolum in dei honore.in chriſti vilificatiōe ⁊ affli
ctione.cor ſuū ⁊ ſua meditatio cōuerſat. Jam ſol⁹cum
ſolo cōuerſat ⁊ circa diuinos honores.circa eternas di
uitias circa imēſas dei delitias negociat.in p̄dicta paſ
ſione aīa delicata Jbi habitat.ibi requieſcit.in dn̄o deo
ſuo dulcorat cor.liqueſcit pectus.mens ſupra ſe eleuat
inebriat aīa ſpūalib⁹delicijs ⁊ in eis ſepelitur.

¶ Quart⁹gradus per donum fortitudinis.

¶ Quart⁹aſcenſus eſt p donū fortitudis p hūc modū
in p̄dicta paſſiōe Nam aīa diligent illam paſſionē dn̄i
ſui ruminās.cōſiderat chriſti fortitudinē.aggrediēdo.
tolerādo.ſubiugādo. Jn aggrediendo tam volūtarie.tā
opprobrioſa certamīa.offerēdo ſe ad tā vilia ⁊ acerbiſſi
ma pferēda p nobis ydolatris ⁊ inimiciſſimis ſuis Jn
tolerādo tam acerba et vilia a creatura ſua quā in mo
mento deſtruere poſſet qſi māſuetiſſim⁹ agnus imo ſi
ne cōparatione māſuetius in tolerādo Jn ſubiugando
ſe in cruce diabolū dn̄s ſuperauit.⁊ mortem moriendo
deſtruxit Sic ⁊ fortis chriſti miles ⁊ imitator domini
ſui quāto res difficilior quātoq₃ ignominioſior tanto
feruenti⁹ ⁊ ardenti⁹ atq₃ libenti⁹aggredit eam dum tn̄
ſit ad dei honorem ⁊ laudem aut alioꝝ ſalutem vl' pro
prie aīe vtilitatē qđ totum ad honorē diuinū eſt. Nā
nihil ei difficile eſſe vel ignominioſum videt dum pro
eo facit qui p ipſo indigno.talia eſt aggreſſus.imo om
nia dulcia.oīa amabilia.oīa laudabilia ⁊ deſiderata iu
dicat. Quāto magis aſſimilat illi ignomiōſe paſſioni.
illa libenti⁹aſtringit.amplectit auidius Hec q̄rit.hec re
cogitat.hec ſitienti aīo adimplere deſiderat. Nō dicit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

quare mihi ĩpoſitũ eſt hoc vel illud on⁹. ſed dt q̃re non ſubeo hoc. ⁊ illud grauiſſimũ ⁊ vtiliſſimũ op⁹: Ex h̃ nitit̃ etiã imitari dñm ſuũ ieſum ĩ tolerãtia paſſionũ Fit eñi agn⁹. ⁊ corã ſe tondentib⁹ irridentib⁹ ⁊ flagellãtib⁹ obmuteſcit penit⁹. ĩmo in oĩb⁹ his arridet cor ei⁹. vidẽs ſe dño ſuo cõformari. ⁊ ꝑ meritis dig̃ pati. ⁊ eoipſo dominũ honorari Imitat̃ etiã dñm in fortitudĩe dominandi. Subiugat eñi ſibi oẽm animi ſui appetitũ. vt ad nihil nociuũ ad nihil ſupuacuũ ⁊ ĩutile extendat̃. Quaſi caſtꝝ fortiſſimũ cor ſuũ cuſtodit: vt nõ ſolum nociua: ſꝫ nec etiã ocioſa vel ĩfructuoſa ꝑmittat ibi rogari. Oĩ cuſtodia cuſtodit cor ſuũ. ⁊ ſemꝑ vult diuĩa vel ad deũ ſuũ tendẽtia rumĩare. Et q̄r dum ĩ hac vita ſum⁹ ſemper vel q̃ſi ſemꝑ tritico palee admiſcent̃. ideo ſemꝑ ventilabꝝ tenet ĩ manu: ad cõtinue ꝑflandũ ⁊ purgãdum aream ſuã. In hoſtio cordis ſuiipſi⁹ ſtatuit verſatilem gladium: vt ipſum q̃ſi dei paradiſum cuſtodiat diligenter. Quiſq̈ꝫ cogitatus in corde ſuo veſci voluerit ligno vite. hunc diligent̃ fouet ⁊ nutrit. q̇ vero ad lignum vetitum ſolum aſpectuꝫ direxerit. illũ ſtatim a corde ſuo abſcidit Nõ ibi introit⁹ colubri tortuoſi. nec muliebris cogitatio reperit̃. Et ſi inueniat̃ cum vituperio ⁊ quodam ĩpetu remouet̃. ſolumq̈ꝫ ibi virilia nutriunt̃. Hic vere p̄t diuine cõtemplationi adherere. q̇ purgato corde ⁊ mundo corꝑe incedit Non eñi leuat oculos ad vana. aures ad ĩutilia vel nociua. nõ nares ad odorifera. nõ guſtum ad dulcia. nõ tactum ad mollia. ſꝫ totaliter interi⁹ ⁊ exterius cum omni diligẽtia ſe cuſtodit. et dominatur ſui plenarie ſcđm q̄ poteſt aſſequi ĩ hac vita: Sicq̈ꝫ ꝑpter ſui puritatẽ aptiſſim⁹ fit ad ſuſceptionem diuinaꝝ irradiationũ. Libenter in tam puro habitaculo habitat ſol iuſticie ⁊ fulget ĩ quibuſlibet angulis ei⁹ In intimis ei⁹ reſplendet claritas hui⁹ ſolis. quia nec ĩpediẽs inuenit nec reſiſtẽs. Eſplẽdet ⁊ reſplẽdet donec

illud cor purum abſorbeat diuina claritate. Tunc aīa ſup ſe eleuata diuinā caliginē intrat. tunc clamat ꝛ dt. Et nox illumīatio mea in delicijs meis.

¶ Quint⁹ gradus per donum ſciētie

¶ Quint⁹ per donū ſciētie aſcēſus eſt ī viliſſima paſſione dñi nr̄i ieſu chriſti. Et ſi vel' accipere donū ſciētie in medio nationis praue ꝛ pverſe prudent̄ cōuerſari. Primo pclariſſimū ſpeculū de hoc īuenies ī hac viliſſima paſſiōe. Poſſum⁹ tamē prefatū donū ſciētie accipe prout eſt īferiorum cognitio. put ipſa ſunt auxiliātia et īducētia ad ſpūalia. ꝛ ſupceleſtia ꝯtemplāda. ꝛ hoc ī paſſione dñi nr̄i ieſu chriſti īuenire poterim⁹ maxīe cōſiderātes correſpōdentia figurarū. Et reperies ibi mirabilē thezaurum ſub illis figuris abſconditū in q̄ mira deuotiōis ſuauitas ꝛ aīarum ſatietas fodiēti cū diligētia elargit̄. Videas ergo q̄liter figure ꝛ diuiā ſcriptura in dñi paſſiōe clareſcūt: ꝛ inde poſtmodū altius eleuare ad admirandā ſapiētiam ꝛ clemētiam dei patris nr̄i: qui ſic ad vtilitatē noſtram oīa tam diligent̄ ordinauit. Oia ergo ī quantū poſſum⁹ ad chriſtū crucifixū reducam⁹. Dicam⁹ igit̄. In principio creauit de⁹ celū ꝛ terrā. id ē in filio ſic crucifixo angelicā ꝛ humanā naturā reſtaurauit: humanā redimēdo. angelicam de hoīb⁹ reparādo: Dixit de⁹. Fiat lux. Ipſe ī cruce lux eſt expellēs omnez peccatorum tenebras. p ſui pñtiam faciēs diem: ꝛ p abſētiā noctem. Fuit etiā firmamētum ī medio aquarū in cruce diuidēs cōſolationes temporales ab eternis vel diuidens aquas ſapiētie humane ab aq̄s ſapiētie diuīe vel diuidēs aquas viciorum ab aquis gratiarum. vel aquas tribulationū ab aquis dignarum ſeu diuinarum couſolationum. Item in chriſto exiſtēte in cruce cōgregate ſunt aque que ſub celo erāt. quia de⁹ poſuit in eo omnes iniquitates noſtras id eſt penas p noſtris iniq̄tatib⁹ deb

tas. In eo vero facta eſt cõgregatio aquarũ. quia in eo fuit diluuium paſſionum amaritudinum ⁊ opprobriorum. ⁊ ideo gratia ſui terra apparuit arida. Qui enim pro peccatis noſtris digni eramꝰ inundatione omnis pene: liberati ſumꝰ merito paſſionis ſue. Unde vere ipſe fuit mare magnum ⁊ ſpacioſum nimis ⁊ ꝓfundum Et ſic diſcurre per ſcripturas ſcõm ꝙ dominus tibi dabit. quia quaſi infinita inuenies ibi: que pulcherrime dominicam paſſionem deſignãt. Nec tamẽ ſi multo plus ſine comparatiõe eſſent. ſufficerent ad ipſam plenarie declarãdam. Et ſi quis bene ⁊ diligẽter eas ſcripturas recolligeret. ⁊ videret in quo iſta ⁊ illa chriſti paſſionẽ oſtendũt. videret in hoc eis mirabilem correſpondentiam ⁊ audiret ibi mirabilem melodiam. que miro modo dulcoraret cor ſuum. ⁊ faceret eum ingredi in ſanctuarium domini. Accipe vnam quãtumcumqꝫ vis alienã figuram de paſſione domini noſtri ieſu chriſti. ⁊ videbis quanta eſt ibi dulcedo. ſi bene cum diligentia ruminetur. Uide obſecro illam abrahe figuram de vitulo quem tribus angelis ad veſcendũ dedit. quantam dulcedinem continet cõtemplationis. que tamen in apparentia parum vel parua apparet. Quantam ergo continet dulcedinem. que in ipſo primo aſpectu ipſam mẽtem dulcorat. ſicut eſt illa ligni vite in medio paradiſi id eſt chriſti in cruce in medio eccleſie ſiue in corde virginis que erat ſicut paradiſus et de fonte egrediẽte de loco voluptatis id eſt de latere chriſti ⁊ cetera. Quid eſt obſecro abraham vitulum tenerrimum de armento dare ad veſcendum tribus viris. niſi deum patrem ſuum filium vnigenitũ incarnatum innocentiſſimum immo gratie. ⁊ veritatis plenum pro noſtris iniquitatibꝰ tradere morti crucis. Et quid eſt tres viros vitulo veſci. niſi ex illa paſſiõe toti ſatiſfieri trinitati q̄ erat pro noſtris iniquitatibꝰ ad iuſticiam famelica. In hoc

apparet illi⁹ figure dulcedo q̄ꝑ p̲ abrahā intelligit̄ de⁹ pa
ter. ⁊ p̲ vitulū fili⁹ ⁊ p̲ illos tres viros ipſa trinitas cū
tn̄ nō diſtinguant̄ pater ⁊ fili⁹ ab ipſa trinitate. q̄ꝛ ſunt
de trib⁹ perſonis due In hoc dico apparet īeffabil̄ mira
at ineſtimabil̄ dulcedo cordi cōtemplantis. q̄ꝛ deo ad iu
ſticiā fameſcēte in ſeipſo ꝓpter nimiā benignitatez ſuā
iudiciū flexit. Alioquin deuoraſſet nos. iuſticie fames.
q̄ꝛ nō erat q̄ ſatiffacere poſſ3 illi appetitui. niſi iſte vitu
lus tenerrim⁹. De⁹ ergo pater tradidit filiū ſuū omni
afflictioni ⁊ deriſui ad ſatiſfaciendū ſibi ⁊ filio. ⁊ ſpiri
tui ſancto p̄ īiuria eis illata a nobis. Quid ē hoc? Nū
quid q̄ꝛ offendim⁹ eum. debuit ſeipſum iudicare? Non
ne alit̄ potuit vindicare ſe niſi adiret penā offenſe. Ip
ſe chriſt⁹ erat offenſus a nob̄. ⁊ iterꝫ iudicat⁹ fuit a nob
et in nob̄ ⁊ p̄ nobis. ⁊ ſi nō ſcd̄m diuerſas naturas. tn̄
eadem pſona fuit offenſa ⁊ iudicata. Comede ego ⁊ tu
frater dulciſſime de vitulo abrahe: ſi vis mirabilez refe
ctionē habere. Attēde etiā quicq̄d in figura ſequit̄. Fili
us abrahe. p̄mittit̄ de ſara poſt vituli comeſtionē. cum
tn̄ eſſēt ambo ſenes p̲uecteq3 etatis. Quid eſt hoc? Nū
quid poſt mortē chriſti naſcit̄ denuo chriſt⁹ qui p̲ yſaac
intelligit̄? Sic certe ī cordib⁹ noſtris. Nam iſte abraā
ſenex eſt de⁹ pater q̄ antiqu⁹ dierꝫ in daniele vocat̄ ꝓpt̄
principalitatē auctoritatis que reſidere cōſueuit apud
ſenes. Nō eñ in eo eſt duratiōis ſucceſſio. Nā ⁊ ſi ꝓp
ter immēſitatem ſit ei⁹ duratio īterminabil̄ vite poſſeſ
ſio. tamen ꝓpter nimiā ſimplicitatē eſt tota ſimul. Iſte
pater antiqu⁹ de ſara antiqua poſt vituli comeſtionez
genuit yſaac. id eſt vnicum filium quem genuit ⁊ gene
rat ab eterno id eſt poſtq̄3 pro nobis in cruce īmolat⁹
eſt. ī mentes noſtras omni malicia antiq̄tas miſit non
per loci mutationē. ſed per mentiū noſtrarꝫ irradiatio
nes. ⁊ tunc ridere vere potuim⁹. quia dulce lumē ⁊ de
lectabile ocul̄ ſolem iuſticie intueri potuim⁹. Et ideo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

vere yſaac dicitur riſus noſter. Sed nunquid domino mirabile fuit, q antiqu9 de antiqua generaret? Ita omni admiratione dignum. ꝛ gratiaꝝ actione q ille q̄ eſt ſumme maieſtatis ꝛ antiquus ꝓpter auctoritatis principalitatem viliſſimaꝝ animarum ꝛ ydolatrarū omnium malicia antiquaꝝ voluerit recordari. Sed hoc maxime mirum videtur. quia poſt mortem vituli. id eſt filij quia eo ipſo digni eram9 carentia ei9 quia ipſum occideram9. Fecit ergo benigniſſim9 dominus antiquato tempore. ꝛ antiquata malicia nobis bene. quia fecim9 ei male. occidim9 filium ſuū. ꝛ illa morte nob ipſum donauit Vide ꝛ attende mirabilia dei. Sed nōne anxiaris in corde in nouiſſimis diebus. iam ſene ſara? Quid ſi ſara mortua eſſet. quid ſi paululum expectaſſet qui tāto diſtulit tēpore? Nonne defeciſſem9 in iniquitatib9 noſtris niſi eſſet yſaac? ampli9 riſus noſter. Sꝫ quare pl9 modo q̄ꝫ prius? Nonne quia habundauerūt iniquitates noſtre pre ceteris? Gratias tibi domine ieſu gratias agim9 quia recordatus es noſtri repugnantib9 meritis noſtris. Totum ergo me tibi debeo. immo in infinitum pluſq̄ꝫ totum ſi poſſem. quia non ſolum me feciſti totum: ſed immēſa etiam benignitate tua me refeciſti. Accedam ergo ꝛ attendam ad te tot9. ꝛ tibi totaliter adherebo. Ibi requieſcat cor meum. ꝛ de cetero ꝑ deuia non diſcurrat. Sic ergo in predicta paſſiōe mens eleuari debet per ſciētiam figurarum correſpondentiū et prefigurantiū ipſam viliſſimā paſſionem Debet eñ eas cum ſumma diligētia ruminare. ꝛ in illos diuine bonitatis ꝛ benignitatis thezauros per ipſarum conſiderationem introire. donec in tantum eleuetur. vt tota mens in chriſtum ſuū dominū vulneratum totalit̄ perfundat̄ ꝛ ei9 amore abſorbeat̄ cor ei9. Hoc tamen donum dei eſt. totumq̄ꝫ ab ipſo ꝛ recognoſcere debet. faciat tamen quod in ſe eſt.

¶Sextus gradꝰ per donũ pietatis

¶Sextꝰ eſt etiam ibi aſceſus ꝑ donum pietatis Cum
eñ homo cõſiderat illa intima pietatis viſcera dñi no
ſtri ieſu chriſti. que ſuꝑ nos effudit ĩ cruce taliter mori
endo pro nobis mouet̃ ⁊ aperitur cor eiꝰ erga ꝓximum
ſuum vt libenter ꝓ ſalute ſua ſe totum ei impẽdat pro
quo videt ſuum dominũ crucifixum. Dilatat̃ cor eius
ad ſanguine chriſti redemptos. ⁊ ſicut toto corde com
patitur domino ſuo ieſu chriſto in cruce pendẽti. ita in
me ⁊ quaſi ſibimetipſi condolet proximo ſuo ab ipſis
vulneribꝰ recedenti immo iſtum ſanguinem cõculcan
ti. Ideo vulneratur cor eiꝰ ꝓpter cõtemptum ſui domi
ni vulnerati. ⁊ ꝓpter compaſſiones ſcilicet proximi be
atam vitam in eternam mortem volũtarie commutã
tis. Dei videt cõtemptum. mortem chriſti filij dei vni
geniti contemptam. eiuſq̃ precioſiſſimum ſanguinem
conculcatum. nobiliſſimam creaturam dei imagine in
ſignitam volũtarie ire ad inferni ſuſpẽdium. Et ſicut
malis condolet. ita bonis congaudet. videns eos recipi
entes effectum vulnerum ieſu chriſti. Cum omnibus
intrat vulnera illa. ⁊ fit vnum cum illis. Cum gaudẽ
tibus de bono gaudet. ⁊ cum triſtantibꝰ de malo triſta
tur Quemlibet proximum reputat ſeipſum. videns ſe
et proximum eſſe ab eodem creatos. cõſimili imagine
inſignitos. eodem ſanguine redemptos. ⁊ ad idem pre
mium ordinatos. Et ex hoc precipue ad proximuz cor
ſuum aperit. quia videt dominum ſuum pro omnibus
crucifixum. ⁊ ideo ipſum in omnibꝰ requirit. in omni
bus cõſiderat. ⁊ in omnibꝰ pro ſuo modulo intuet̃ ſcili
cet chriſtum ſuum cõtemplãs. totuſq̃ eſt ꝓximi. quia
totus eſt crucifixi. O quãtum cordis gaudium. quan
tumq̃ tripudium. cum videt proximũ ſuum dominuz
bonis operibꝰ honorare. Non inuidet. non emulatur.
non detrahit. non retrahit. non impedit. non retardat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ſignis dictis aut factis cauſaliter ſeu occaſionaliter.ſꝫ
totaliter ſitit proximi profectum ⁊ deteſtatur defectū
vtrumqꝫ reputans ſuum. Et hoc maxime placet domi
no noſtro ieſu chriſto crucifixo:quia pro animaruꝫ ſa
lute et paterno amore eſt ipſe affixus in cruce. Anima
rum ſalus honor diuinꝰ compaſſio proximi ⁊ īflamma
tio ſui ſunt proprie attēdenda in vulneribus chriſti.⁊
per illud pietatis donum modo mirabili anima eleuat᷑
in deum ſuum. Quando enī homo in quantum poteſt
ſe nititur cōformare illi diuine pietati quam erga nos
manifeſtauit in cruce.tunc anima precipue complacet
ipſi chriſto. Et ideo ſibi cōformatam.ſibi dilectam. pie
tate apertam.ad ſuos amplexus tanq̄ꝫ ſponſam electā
adducit. Hanc amat. Hāc diligit. Hanc ſtringit quam
videt ſecum idem ſentire ſibi compatiēdo. idem ſapere
deum honorando.idē zelare animas ſitiēdo.in ſeipſum
tranſformari nimio amore ardēdo Jdeo pietas ad om
nia vtilis eſt. que et diuinum honorem appetit.⁊ dolo
res ab animabꝰ expellit.⁊ animarum fructꝰ ſitit.⁊ chri
ſti ſanguinē in aīa ſua reqrit.⁊ amorē erga deū ⁊ pxi
mū erigit ⁊ ignit ⁊c̈. Attēdamꝰ ꝰ charíſſimi qꝛ ꝓ certo
credo q̄ iſtō donū int᷑ oīa ⁊ forte p̄ aliꝭs. īmo firmit᷑ cre
do q̄ p̄ aliꝭs placet dn̄o deo nr̄o ieſu xp̄o. Faciamꝰ ꝰ ob
ſecro bn̄placitū eiꝰ.⁊ pietatē ſuā hauriamꝰ de latē eiꝰ.
Simꝰ oēs vnū ī vno dn̄o nr̄o crucifixo.⁊ nihil niſi ie
ſū ī pxio reqramꝰ.⁊ ſic ī pximū tēdamꝰ vt ſꝑ ī xp̄i vul
neribꝰ recurramꝰ cū ipſo Nō pximū nr̄m aſpiciamꝰ vt
pulcꝝ aut.huōi q̄ aīam retrahē a xp̄i l᷑ eꝰ aōre pn̄t.ſꝫ vt
xp̄i morte redēptū ſanguīe xp̄i ꝑfuſū Aīa pxi cū ſāgui
ne xp̄i ītret ī cor nr̄m Nihil nob̄ ſit difficile.nihil vide
at᷑ vile.etiā igīnioſa morte mori ꝓ illo.pq̄ dn̄s nr̄ ē cū
tāta ignominia crucifixꝰ. īmo oēs ſitiamꝰ ꝓ aīaꝝ ſalu
te omnem afflictionē.omnē ignominiā ⁊ mortem eti
am turpiſſimā ſuſtinere. Sit vnuſquiſqꝫ pximꝰ ſicut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

coꝛ noſtꝝ ꝓ quo fuit coꝛ vel coꝛpus dñi nr̃i ieſu chꝛiſti tot doloꝛibꝰ aggrauatū. Multiplicemꝰ ꝑditatiõis excitationes. bona exēpla. oꝛõnes. ieiunia. genuflexiones vigilias ⁊ vilificatiões ꝓ animaꝝ ſalute. Hoc ſit officium noſtꝝ. hec gloꝛia ⁊ cõſolatio noſtra. ſemꝑ ꝓ aīabus aliq̇d deo offerre. Nõ ceſſet lachꝛymaꝝ fons ab oculis nr̃is ꝓ noſtris ⁊ ꝓximoꝝ peccatis. Sufficiat nob̄ chariſſimi his doloꝛibꝰ in hac valle miſerie ſatiari. Semꝑ ꝓximoꝝ pctā ⁊ nr̃a pendeāt ī oculis nr̃is imo intrēt et penetrēt ītima coꝛdis nr̃i. ⁊ ſemꝑ vbiqꝫ ⁊ in oībꝰ dominꝰ noſter ieſus ꝓ pctīs nr̃is crucifixꝰ occurrat. Hec pietatis aſcēſio totū emollit coꝛ ⁊ dilatat. ⁊ inter chꝛiſti amplexꝰ collocat ⁊ quietat.

¶ Septimꝰ gradus per donum timoꝛis ⁊c.

¶ Septimꝰ gradꝰ ac vltimꝰ aſcēſus ē ꝑ donū timoꝛis a quo oīs ꝑfectio actionis ⁊ cõtemplationis obſeruat̄ vel cõſeruat̄ dūtaxat vt ſeruitꝰ excludat̄. Et ē iſte aſcēſus ꝑ hunc modum ī paſſiōe dñi nr̃i ieſu chꝛiſti. Quādo eñ homo videt ꝙ filiꝰ dei dñs deus ſuꝰ natura humana aſſumpta tāta ꝓ pctīs noſtris ſuſtinuit ⁊ tā grauiſſime peccatū noſtꝝ in ſe iudice innocētiſſimo imo deo noſtro piiſſimo vindicauit cõſiderat quāta pena q̄ntis opprobꝛiis atqꝫ illuſionibꝰ ⁊ flagellis dignꝰ eſt ipſe q̇ ipſam nequiciā ꝑpetrauit. Cognoſcit etiā ex hoc quantū pctūm ſuū ſūme maieſtati diſplicuit ⁊ q̄ntū ipm abhoꝛruit dū ad ipm ablucēdū ſuū filiū tradidit moꝛti crucꝭ. Sicut eī deo diſplicet filii ɔtēptꝰ ⁊ occiſio. ſic ſuo mō ei nr̃m diſplicꝫ pctm̄ ꝑ q̊ fcā ē illa traditio. imo tm̄ pctm̄ nr̃m abhoꝛruit. vt potiꝰ moꝛtē filii q̄ꝫ pctm̄ ſuſtiet. magꝭ ſibi placuit filiū tradē cruci q̄ꝫ dedecꝰ pctī ſuſtinē. Videat ģ hō ⁊ ɔſidēt q̄ntū illā maieſtatē offēderit. dū ipm deum etiā poſt tale iudicium cõtempſit. rurſus quantum in ſe eſt dei filiū crucifigēs. Mirum eſt quomodo hō nimio tioꝛe nõ cõtinue tremit coꝛā deo quē offēdit

ſit tremuit populeū foliū cum a magno vento mouet
et deberet q̄ſi in cinere ⁊ t̄ra pre timore reſolui. Recur
ramꝰ ergo chariſſimi ad vanitatē ⁊ nequiciā noſtram
et diuinam offenſam ⁊ coram ipſo nos humiliemꝰ quā
tumcūq; poterimꝰ. qꝛ adhuc modicū ē ſcd̄m ꝙ cōgrue
ret neq̄cie noſtre ⁊ maieſtati ſue. Paueamꝰ atq; reuere
amur oculos nr̄os ad celuȝ leuare ⁊ tondamꝰ pectora
more publicani. vt nobis ipſis peccatoribꝰ miſereatur.
Dicamꝰ Magnū eſt ſi indignabit̄ aſpicere nos. qui pro
viliſſimo ſtercore cōtempſimꝰ ipſum. Timore reuerē
tie illiꝰ ſumme maieſtatis ī nihilū ꝓut poſſumꝰ rediga
mur. ⁊ de cetero de nobis nō niſi vilia ſentiamꝰ. Cōtra
noſtram prauā nequiciā animemur. ⁊ noſipſi noſtri iu
dices ſimꝰ. vindicemꝰ in nobis īiuriam dn̄i noſtri ⁊ q̄n
tum poſſumꝰ nos cōculcemꝰ dicentes vnuſquiſq; ītra
ſe. Si ꝑ pctīs meis dn̄s meꝰ ita vilificatꝰ eſt ⁊ afflictꝰ
quō mee vilitati ⁊ afflictioni parcere potero q̄ peccaui
Abſit a me vt de cetero preſumā de me niſi deteſtabile
viliſſimū ⁊ abhomīabile ſtercus cuius fetorem egoipſe
ſuſtinere nō poſſum. Egoipſe ꝙ cōtempſi dn̄m deū et
pro quo mortuꝰ eſt dn̄s meus ieſus. Jam horrēt me ve
ſtimēta mea ⁊ mirum videt̄ quō me nō deteſtatur oīs
creatura. qꝛ oīm creatorē cōtempſi. Sic tamē timere
debemꝰ vt ſemꝑ de dei īfinita clemētia cōfidamꝰ. qꝛ cer
te in īfinitum ſua bonitas excellit maliciā noſtram Et
iſte ſupradictꝰ timor ⁊ humilitatꝭ ⁊ reuerētie eſt mire
aſcēſionis occaſio. qꝛ tūc ꝑcipue ducit̄ homo ad ſupera
būdantiā gratie. Sȝ ne tibi diſpliceat chariſſime frat̄
ſi hꝰ timorꝭ occaſiōe aliquā diſgreſſionē fecero a dn̄ica
paſſiōe Intēdo em̄ tādē reuerti ad illā. Vt pleniꝰ ḡ hꝰ
timoris ꝯceptū tibi exprimē valeā Jā m̄ videt̄ vt tota
hꝰ mūdi machina pꝰ me. ⁊ ꝯ̄ me nephādū ꝓclamet ⁊ di
cat. Jſte ē ille q̄ dn̄m deū nr̄m ꝯtēpſit ⁊ ꝯtēnit. Jſte ē
ille vaniſſimꝰ ⁊ neq̄ſſimꝰ q̄ plꝰ vanitatē q̄; dn̄m dilexit.

Iſte ē ille peſſimꝰ ⁊ ingͣtiſſimꝰ qui plꝰ diabolicis figmē
tis ꝙ͂ diuīs bn̄ficijs ē tractꝰ. plꝰ ſibi cōplacuit diabolica
neqͦcia ꝙ͂ diuīa beniuolētia. magꝭ elegit eſſe fuꝰ diaboli.
ꝙ͂ filiꝰ dei. Iſte ē q̇ ī pn̄tia dei ei īiuriari nō timuit Iſte
trahi nō potuit diuinis blādicijs nec terreri diuīs iu
dicijs. Iſte certe ē q̇ diuinā potētiā. diuinā ſciam̄. diui
nā ſapiam̄. diuināqꝫ bonitatē ſuis maleficijs ɔtēpſit. ⁊
quantū in ſe fuit irriſit. Plꝰ timuit vni īfirmiſſimo vi
ro īiuriari ꝙ͂ ſūme potētie dei. Plꝰ verecūdabat̄ corā
aliq̇ viliſſimo ruſtico aliq̄ turpia pagē ꝙ͂ coraꝫ ſūme ſa
piētie deo nephādiſſima ꝑpetrare. plꝰ amplexatꝰ eſt ſter
cꝰ fetidiſſimū ꝙ͂ ſūme bonū ⁊ ſūme ſuauiſſimū. cū tn̄ id
eſſꝫ in ꝓhibitiōe iſtud ī p̄cepto ⁊ exhortatiōe. Iſte eſt q̇
deū ꝑ nihilo reputauit. ⁊ nō ꝑ deo adorauit ⁊ vanita
tē ſup̄ deū dilexit cōuertebat ſe ad abhominabiliſſimā ſa
niē: ⁊ dorſum ɔ̄tebat ad diuinā maieſtatē. Quid dicā.
Oīa abhoīabilia nō timuit ī dei pn̄tia ꝑpetrare. nec ve
ritꝰ eſt creatorē ſuū. Clamāt ſuo mō creature ⁊ dicūt.
Iſte eſt q̇ nob̄ abuſus ē. ⁊ q̇ debuit in bn̄placito creato
ris nos ordīare fecit nos ad diaboli voluꝫ ſeruire. dum
nos ſup̄ deū amauit magnā nob̄ īiuriā fecit. Iſte ē ne
phādiſſimꝰ hō q̇ nos ad honorē dei factas in īiuriā dei
cōuertit debuit nob̄ in bn̄placito dei vti: ⁊ voluit poti
us nob̄ ī diabolica ſeruitute abuti. Erat aīa eiꝰ ad ima
ginē dei facta. ⁊ ipſam deturpās voluit oīm noſtrum
imagīe īſigniri Terrenior eīm fuit terra. fluxibilior aq̄
vanior aere. plꝰ ardeſcēs. vel ardētior. igne cōcupiſcen
tie. durior ſaxis. cōtra ſe crudelior brutis. cōtra malos
venenoſior baſilicis. Quid dicā. Nec deū timuit nec
hoīes reueritꝰ eſt. ſuū venenū quātum ī ſe fuit ī mlt̄os
diffudit. nūc ocul̄. nūc cogitatōibꝰ. nūc verb̄. nūc geſti
bꝰ ⁊ fcis Nō ſuffecit ei deo īiuriari ī ſe. ſꝫ ⁊ alios ad dei
īiuriā q̄ſi ī q̄ntū potuit ꝓuocauit. Quid dicā. Seip̄m
q̄ſi aliq̇d magnū. nō oīpotētē deū exiſtiauit. dū nec dei

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

volũtate nec aliq̃ lege voluit reglari:ſ; ꝑ libito ꝯ deũ ⁊
ꝓut ſibi placuit ſua volũtate vagari:ſe ꝓ ſuo poſſe ſup̃
deũ erexit. Si deꝰ ſuũ nõ adĩpleuit bñplacitũ ⁊ aliqua
aduerſa ĩtulit l' nõ ſꝑ ſue felicitati ꝓuidit cõtra ipſum
dñm deũ ſuũ. q̃ſi cõtra vnũ ſuũ famulũ turbabat̃ Nõ
deũ dilexit ꝓpt̃ deũ. ſ; ꝓpt̃ ſeipſum. ⁊ deũ ordinãs ad ſe
tanq̃ ad finẽ. In ſua ꝓpria volũtate. oĩa ad ſe tanq̃ fi
nem. ⁊ deũ ⁊ finẽ vltimũ ꝓut potuit ordiauit. Et ſi di
miſit aliq̃n peccare nõ dimiſit ꝓpt̃ odiũ ⁊ deteſtationẽ
mali ⁊ delectationẽ ſummi boni:ſ; q2 aliq̃n timuit ſue
pelli. Vñ ſemꝑ erat ad ſe reflexꝰ ſiue ĩ dimittẽdo ſiue ĩ
faciẽdo. ⁊ oĩa ꝓpt̃ ſe vel dimiſit vel fecit. Tam de bõis
q̃ de malis voluit cõmendari. ac ſi deꝰ eſſet a q̊ cuncta
que ſunt bona ⁊ mala ordinant̃ in bonum. Quid vltra
diſcurrã? Supbior fuit lucifero. p̃ſumptuoſior adam
electo de padiſo. q2 illi claritati pleni. habuerũt allecti
uũ aliq̃d ĩmo maximũ ad p̃ſumẽdũ. Iſte aũt plenꝰ feti
diſſimo ſtercore tenebroſitate ⁊ miſeria nõ habuit niſi
retrahẽtia. Clamãt ꝗ̊ cõtra me ĩdigniſſimũ digniſſime
oẽs vel vniuerſe creature ⁊ dicũt. Ueite ⁊ diſꝑdamꝰ
eũ. q̇ totꝰ fuit deditꝰ ĩiurie dei nr̃i. Vñ ſuo mõ clamat
et d̃t terra. Quare tã neq̃ſſimũ ſuſtineo? Aqua dicit.
Quare eũ ſuffoco? Dicit aer. Quare nõ deficio Ignis
aũt. Quare eũ nõ lacero? Lapis Quare eũ nõ lapido?
Infernꝰ Quare eũ nõ deuoro ⁊ crucio Heu heu miſer
q̊uid faciã? Quo ibo. q2 oĩa cõtra me ſunt armata? Ad
quẽ recurrã? Quo diuertã? Cõtra oĩa feci. deũ ꝯtẽpſi.
angelos irritaui. ſcõs ĩhonoraui: hoĩes viatores multi.
pliciẽ offendi. abuſus ſũ ceteris creatur; Quid tñ diſ
currro? Hoc ipſo ꝙ deo creatori oĩm ĩiuriatꝰ ſum cum
ipſo ſimul oẽm creaturã offendi. Neſcio ergo miſer q̊
me cõuertã q̊ oĩm me ꝯſtitui inimicũ. nec ſuperiꝰ vel ĩ
ferius ante vel retro a dextris vel a ſiniſtris declinare
poſſum. immo nec interiꝰ nec exterius. Cõſcientia eñ

mea ꝯtra me pugnat. ⁊ totū diuiſum eſt cor meū Eui
gilabo ego miſer. ⁊ ocul' ſine fine plorabo: dum ſum in
hac valle miſerie Si forte me digneť reſpicē pijſſimus
pater ſcio q̄d faciam vel facē diſpoſui. Proiciam me ī
cōſpectu dn̄i dei mei ⁊ dicam ei Eya vere dn̄e. ego ſum
ille tu⁹ peſſimus inimic⁹ neq̄ſſimus ſeru⁹ nephādiſſima
creatura q̄ feci deteſtabiliſſima in pn̄tia tua Non ſum
dign⁹ domine creatura tua eſſe. etiam in quātacūq̧ pe
na cōſtitut⁹ Si em̄ ego ſol⁹ haberem illā penam īferna
lem. quā oēs demones ⁊ oēs hoīes damnati habebūt
nō ſufficienť ſcd̄m pctā mea punirer. Expāde dn̄e ſup
hūc miſeꝝ pallium īmenſe clemētie tue. ⁊ vincat neq̄ci
am meam īmenſa bonitas tua. Recognoſce in me ima
ginē tuam q̄uis deturpatā. ⁊ deduc me ouem q̄uis er
rantē ad te pium paſtorē. Gratuleť dulciſſim⁹ pater de
redeūte ꝓdigo filio. paſtor bon⁹ de īuēta oue. ⁊ pijſſima
mater de dragma repta. O q̄ felix erit dies ⁊ hora. quā
do ſup collū meum corrues. ⁊ oſcula exhibebis. Et vt
te quidem poſſim placare ſcio q̄d faciā. Cōtra meipſuz
egoipē armabor. ⁊ ero pre ceteris crudelior mihi ⁊ ſeue
riſſim⁹ iudex. Afficiam me vndiq̧ penalitatib⁹ ⁊ angu
ſtijs. ⁊ me tanq̄ lutū fetidiſſimū cōculcabo. ⁊ abhomīa
bor me ſicut ſtercus ⁊ intolerabil' ero mihimetipſi. In
mea cōfuſione ⁊ deiectione ⁊ cōculcatione ſiue a me ſi
ue ab alijs illata letabor. ⁊ exultabo cū apparuerit igno
minia mea. Et q̄ nō ſufficio me deteſtari. ꝯtra me vni
uerſum cetū creaturaū cōgregabo. equalibet cōfundi ⁊
puniri deſiderabo. q̄ eaꝝ cōtempſi creatorē Hic erit mi
hi thezaur⁹ deſiderabilis ſup me penas ⁊ opprobria ag
gregare. ⁊ eos intimo corde diligē qui me adiuuerīt in
hoc facto. Omnem cōſolationem ⁊ honorē vite pn̄tis
horrebo. ⁊ velut valde hoſtes blandiētes habebo. Credo
firmiť q̄ ſi ſic fecero vniuerſa q̄uis a me offenſa ad mi
hi cōpatiendū potius q̄ ad vindicandū inclinabo. et q̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

prius cōtra me clamabāt.nūc ſuo modo ꝓ me creatori
ſuo intercedēt.Aperiet ſup me īdignū ꝛ miſerrimū di
uine pietatis thezaur⁹ ſed ꝛ illuſtrabor in vel a glīa ſua
Exuar veſtimētis viduitatꝫ nimie.ꝛ clara veſte fulge
bo.Et cert⁹ ſum ꝙ ſi ſic me deiecero ſicut dixi.q̄ nūc ſū
oīb⁹ creaturis abhoīabilis ꝛ malo digniſſim⁹ ꝓpt nimiā
clemētiam dei mei ornabor monilib⁹.ꝛ ī ei⁹ ſpōſam aſſu
mar.Introibo ſecū in cubiculū ei⁹ ꝛ tandē ſecū mr̄imo
niū conſūmabo.Reſoluar ī ipm̄ ꝛ fiā vn⁹ ſpūs cū eo.ꝛ
qui prius erā demoniac⁹ ero diuin⁹.O mira ꝛ ienarra
bilis īmutatio dextre tue dn̄e deus me⁹ Ad qd ergo re
tardabo adīplere q̄ dixi.Quō capiēt ſomnū oculi mei.
aut quietē cor meū donec veniā ad diu deſideratū ſpon
ſum meū ꝛ dn̄m meū ieſum.Currant ergo vndiq̄ op
probria ꝛ flagella.ꝛ me neq̄ſſimū introducāt ad benig
niſſimū dn̄m meū ieſum Omne honorificū ꝛ delcabile
ſit ꝓcul a me:nec audiat in finib⁹ meis.Sol⁹ honor di
uin⁹ in oīb⁹ nobis req̄rat ꝛ abiectio nr̄a.Scio etiā qd
faciā.dn̄i mei ieſu vulneta ītroibo.ꝛ in ei⁹ dolores ꝛ op
probria quantū potero trāſibo ꝉ trāſformabor.ꝛ ei⁹ op
probrioſiſſimā paſſionē induā tanq̄ veſtimētū regale
et nihil req̄rā niſi q̄ ſunt cōformiora huic paſſioni.Ce
teraq̄ abijciā ſicut ſterc⁹ Que creaturaꝝ audebit de ce
tero poſt me cōclamitare.Si fuero hac veſte īdut⁹ Iā
chriſti paſſio ꝓ me ꝓut neceſſe fuerit contra oīa milita
bit.Nō erit q̄ cōtra me militare audeat.ſi chriſti ſtigti
b⁹ fuero cōſignat⁹ Vbiq̄ ꝛ ſꝑ habitabo ī illꝭ.vt ſim q̄ſi ī
caſtro ſecur⁹ ab oī impulſu maligno.Et īpoſſibile erit
cariſſime fratꝫ ꝙ ſi fuero bn̄ in xp̄m crucifixū tranſ for
mat⁹ quin ſim illi cōformis ꝛ cohēs ī regno vbi illi ſūt
dilectiſſimi dei q̄ ſunt crucifixi cū xp̄o Nō eni pt ſe de⁹
negare ſanguine xp̄i ꝓfuſo.Ornabo ḡ genas meas xp̄i
cruore.ꝛ ero amabilꝭ deo.mirabilꝭ mūdo.laudabilꝭ cōſo
latio beatoꝝ.clamabūt ꝛ dicēt.Quis ē iſte formoſus ī

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ſtola ſua q̄s ē iſte q̄ ſic glorioſe īcedit laureat⁹ ī ſangui
ne xpi. Certe oēs p̄dicabūt me btm̄ q̄ oculū habebunt
aptū. Vn̄ non dubites frat̄ cariſſime q̄ hoc ē ſūmū re
fugiū ad oē malū vitādum ⁊ ad oē bonū aſſequēdum.
Hic deliciarū paradiſus de cui⁹ lateris medio habūdātia
oīs dulcoris ⁊ ſuauitatꝫ emanat. Ibi īebriat̄ hō dulce
dīe īdicibili. ⁊ mira amenitate alienat̄ a ſe. ⁊ ſuperexcedē
ti deuotiōe repat̄ ⁊ ſupfert̄ in xpo: Ibiqꝫ requeſcit inter
amplex⁹ dilecti. Hec aūt oīa cariſſime frat̄ redigam⁹
ad tria ad q̄ ſp̄ tenemur ł conemur ſcꝫ ad honorē dei cō
paſſionē xpi ⁊ p̄ximi. ⁊ deiectionē nr̄i. Et h̄ toto corde
et nihil aliud ſitiam⁹ Qd̄ nobis cōcedat q̄ viuit ⁊ regt̄
in ſecula ſeculoꝝ Amen

Qd̄ chriſt⁹ in ſua paſſione beatitudines octo pfecte
habuit. Capitulum. ix.

Beatitudinū ſeptē refulget clariſſim⁹ ſplēdor
in hac viliſſima paſſione dn̄i nr̄i ieſu xpi. imo
p̄prie hic ē fons ⁊ origo eaꝝ. ⁊ etiā allectiuū
et directiuū exēplar. Quis eīn paup ſpū. niſi chriſt⁹ in
cruce nudus. Quis mitis. niſi q̄ tanq̄ ouis ad occiſio
nē duct⁹ ē. ⁊ corā tondēte ſe nō aperuit os ſuū. Quis
lugēs niſi q̄ cum clamore valido ⁊ lachrymis p̄ces ſup
plicatiōeſqꝫ offerēs p ſuis crucifixorib⁹ ⁊ nobis pctōri
bus ſuiſqꝫ inimiciſſimis q̄s excuſabat apud deū patreꝫ
intercedēdo dicebat. pr̄ ignoſce illis q2 neſciunt q̄d fact
unt. Ipſe eīn plus pctā nr̄a lugebat q̄ penā ſuam. pl⁹
cōpatiēdo nob q̄ ſibi. Quis vero eſuriuit ⁊ ſitiuit iuſti
ciā. niſi chriſt⁹ in cruce p pctīs nr̄is ſatiſfaciēdo iīurie
patris eſuriēs ⁊ ſitiēs aīaꝝ ſalutē. In cui⁹ rei ſignū di
cebat Sitio. Quis vero miſericors niſi hic ſamaritan⁹
qui trāſeūte ſacerdote ⁊ leuita infundēs vinū ⁊ oleum
vulnerato alligauit vulnera ⁊ īpoſuit iumēto ſuo ſcꝫ
corpi p̄prio. nr̄as īfirmitates aſſumēs p nr̄is peccatis
Quis patiēs. niſi q̄ iuſtiſſim⁹ ⁊ īnocētiſſim⁹ p pctīs et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

iniuſticijs nr̄is crucifix⁹ vi amoris ⁊ arbore caritatꝫ in
quitates nr̄as portauit ſup lignū. Ubi relucet mūdi
cia cordis niſi in eo q̄ innocēs īmolat̄. ⁊ ipſe corda nr̄a
ſuo ſanguīe p̄cioſo mūdauit ⁊ lauit. Quis vero paci
fic⁹ niſi ille q̄ eſt pax nr̄a. vel vera. q̄ fecit vtraqꝫ vnū ⁊
paſſione ſua pacificauit nos deo ī ſanguīe ſuo. Quis
vero pſecutionē paſſus eſt ꝓpter iuſticiā quā habebat
faciebat p̄dicabat ⁊ ſitiebat. niſi ille q̄ eſt a iudeis cruci
fixus. Uere hic eſt vere beat⁹. cui maledixerunt hōies
aduerſus eum mentiētes. Hec ſunt beatitudīes quas
habere ipſe chriſt⁹ docuit. ⁊ in ſeipſo q̄liter ſint adimplē
de ſuo exemplo monſtrauit

¶ Q̄d in cruce apparent duodecim fruct⁹ ſpirit⁹ quos
enarrat apoſtol⁹ ad galathas ¶ Capitu. x.

IN hac etiā crucis arbore ſūt illi ſuauiſſimi fruct⁹
q̄s enarrat apl's ad galathas dicēs: Fruct⁹ autem
ſpūs ſunt caritas. gaudiū. pax. patiētia. lōganimitas.
bonitas. benignitas. māſuetudo. fides. qꝛ ibi ē fundamē
tū fidei ⁊ fulcimētū ⁊ veꝝ oblectamētū in rōne ſui ob
iecti ⁊ nō ſubiecti. qꝛ in xp̄o nō fuit fides. Sequit̄ mo
deſtia. cōtinētia ⁊ caſtitas. Hec oīa manifeſtiſſime relu
cēt ī paſſiōe xp̄i ī cruce. Et iō ꝯuenīētiſſiē ſubdit apl's
ibidē. Qui āt ſūt xp̄i carnē ſuā crucifixerūt cū vicijs ⁊
cōcupiſcētijs ſcꝫ vt maīfeſtiſſime oñdat hos fruct⁹ pen
dere ī arbore ſcē crucis. q̄s capere pn̄t cōformātes ſe ei
affigētes ſeipos cruci ¶ Q̄d ī cruce ſpeculari poſſu⁹
pulcherrimū exēplar decē mādatoꝝ dealagi ¶ Ca. xi.

Eſt etiā ī hac viliſſiā paſſiōe r̄gl'a ⁊ exēplar ⁊ execu
tio mādatoꝝ dei. vt ſicut ipē fuit deo p̄ri obediēs
vſqꝫ ad mortē: ſic ⁊ tu obedias vſqꝫ ad mortē diuīs mā
datꝫ Poſſu⁹ āt ibi ſpeculari exēplar pulcherrimū oīm
mādatoꝝ. ¶ Quātū eīn ad primū mādatū. in quātuz
ipſe hō ſumm⁹ dei cultor fuit: offerēs ſe deo p̄ri in ara
crucꝫ ſacrificiū medullatū oblationē ⁊ hoſtiā pacificā p

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

peccato. Quantū ad ſecundū mādatum nō aſſumpſit
nomē dei in vanū nec falſū iurauit. ſꝫ in paſſiōe crucis
viliſſima q̄ patrib⁹ iurauerat adipleuit ¶ Quātum ad
terciū mādatum ſabbato ī ſepulchro quieuit. ⁊ ibidem
etiā nos debem⁹ celebrare ſabbata nr̄a: non ī trufis va
nitatib⁹ ⁊ diſcurſib⁹ ſed in quiete cum gratiaꝝ actione
¶ Quātum ad primū preceptū ſecūde tabule pr̄i ſum
mā reuerentiā in cruce exhibuit dū ſe ei vſqꝫ ad mortē
crucis humiliauit: vt debitū honorē cōtra iniuriā a no
bis illatā impēderet ei. Exhibuit etiā debitā reuerētiā
matri ſue cui nō ſolūmodo fuit ſubiect⁹: immo in cruce
pendēs cū magna diligētia dilecto diſcipulo eā cōmen
dauit. ¶ Quātum ad ſecundū nō ſolum mortuos nō
occidit. ſꝫ etiam ſua viliſſima paſſiōe ⁊ morte mortē oc
cidit: ⁊ mortuos viuificauit. ¶ Quātum ad terciū cō
tra mecham deteſtabilē ſibi in mr̄imoniū copulauit ec
cleſiā ſponſus caſtiſſim⁹ ſpōſam caſtiſſimā eligēdo. non
habentē maculā neqꝫ rugā. ¶ Quātum ad quartū. nō
rapinam arbitrat⁹ eſt eē ſe equalē deo. ſꝫ exinaniuit ſe
metipſum formā ſerui accipiēs. Vel dicim⁹ ꝙ furtum
nō fecit. ſed furtū recuperauit ꝑ mortē. Deſcendit eñ
ad inferos ⁊ ſpoliauit infernū ⁊ quos furtiua manus
diaboli de bonis īiuſte rapuerat ⁊ īiuſte detinebat meri
to ſue paſſiōis redemit captiuāqꝫ ducēs captiuitatē. de
dit dona hoīb⁹. ¶ Quātum ad quintū. nō ſolum falſuꝫ
teſtimonium nō dixit ſed ꝓ veritate quā dicebat ⁊ faci
ebat cōtra ſe falſos teſtes habuit ⁊ dicentes cōtra eum
blaſphemiā ⁊ nequiciam ꝓpter qđ etiam adiudicat⁹ eſt
morti. ¶ Quātū ad ſextū ⁊ ſeptimū nō ſolū nō aliena
cōcupiuit. ſꝫ etiā ſemetipm̄ pr̄is in cruce donauit. Sic
igit̄ maīfeſtiſſime apparet q̄lit̄ mādatoꝝ obſeruātia re
lucet in paſſione glorioſa dn̄i nr̄i ieſu chriſti
¶ Qđ a paſſiōe dn̄i oīa ſacramēta eccleſiaſtica trahūt
v̄tutē ⁊ ꝙ ſine ea īpoſſibile ē intrare vl̄ intelligē ſacrā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ſcripturam. ¶Capitulum.xij.

AB hac etiã ſacratiſſima paſſione omnia ſacra
mẽta eccleſiaſtica trahũt vtutem q̃ ſunt nob
contra oẽm morbum ſpũalẽ ſaluberrima me
dicina. Hec etiã viliſſima paſſio ẽ nob diuinaꝝ ſcriptu
raꝝ dauitica clauis. que aperit ꝛ nemo claudit ꝛ nemo
aperit. Sine hac enĩ impoſſibile eſt ĩtellige ſacrã ſcrip
turã. ꝛ hac bene ĩ mẽte impreſſa: omnia ĩ luce clareſcũt
Incipias ab adam. quõ eua de latẽ eius formata ẽ. ꝛ de
ligno vite ĩ medio paradiſi. de ĩmolatiõe abel et morte
ei⁹. Et ſic ꝑ totam ſcripturã diſcurre ſi vis videre quõ
veritas ei⁹ reſplẽdet in ſpeculo paſſiõis.

¶Quõ in btã dñi paſſio relucẽt oĩm angelicaꝝ ihera
chiaꝝ officia. ¶Capitulum.xiij

EX ꝑdictis manifeſtiſſime apparet quõ a paſſi
one chriſti emanat oĩs ꝑfectio ꝛ in ea relucet
oĩs pulchritudo eccleſiaſtice vel euãgelice ihe
rarchie. ¶Simili mõ in ea reſplẽdet ꝛ relucet oĩs ꝑfe
tio. pulcritudo ꝛ decor angelice iherarchie. ¶Nam in
ea primo ꝛ principalit̃ refulgꝫ ille ſeraphic⁹ ardor amo
ris. qꝛ maiorẽ caritatẽ nemo hꝫ vt aĩam ſuã ponat ꝙs
pro amicis ſuis. Nõ credo ꝙ oẽs angeli de paradiſo poſ
ſent ſuis ĩtelligẽtijs capere hãc vehemẽtiam caritatis
qua dñs nr̃ ieſus voluit talia pati ꝓ nob viliſſimis ſer
uis ĩmo neqſſimis inimicis ei⁹ ¶Refulget etiã cheru
bica ſpeculatio ꝛ ĩtelligẽtia veritatꝫ. Nihil enĩ ſcio in
hoc mũdo ꝙ tm̃ veritatez ſcripture elucidet. tm̃ ad cele
ſtia cõtemplãda eleuet. tm̃ ad deum ſapiẽdum illumĩet
ſicut paſſio ieſu chriſti. Hic vere inuenit̃ ſciẽtie plenitu
do ¶Hic etiã maxime ſplẽdet erga maieſtatẽ eternam
thronica reuerẽtia ꝛ veneratio. Sicut enĩ illi celeſtes
ſpũs troni dicũt̃ qꝛ ĩ ipſ dr̃ de⁹ tãq̃ ĩ ſuo throno ꝗeſcẽ
ꝓpt̃ nimiã venerationẽ ꝛ reuerẽtiã quã erga diuinam
maieſtatẽ hñt. qꝛ ipſe ꝗeſcit ſuꝑ humiles et timẽtes ei⁹

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ſermōes .ſic ⁊ i hac viliſſima paſſiōe dn̄i nr̄i ieſu xp̄i di
cit̄ dn̄s de⁹ tanq̄ꝫ i ſuo throno q̇eſcē qꝛ ibi fuit excellēs
hūilitas reuerētia ⁊ veneratio ſūma erga maieſtatem
eternā. Nullāqꝫ credo āgeloꝝ reuerentiā huic poſſe cō
parari. Et ideo vt ꝑ antropopatos loq̄r ſpūs dei pc̄tis
nr̄is irritat⁹ ⁊ inq̇etat⁹. in hac btiſſima paſſiōe pacifica
tus fuit ⁊ quieuit Naturalit̄ ei dei thron⁹ poteſt appel
lari paſſio qꝛ ī ea id ē in ſignis ei⁹ iudicatur⁹ eſt mundū
Vn̄ etiā firmit̄ credo ꝙ ad mūdum iudicādū de nequi
cia ſua apparebit ibi lācea. corona ſpinea. claui ſpongia
et huiōi. ⁊ dn̄s ieſus cū ſtigmatibus ſuis q̇ clamabit di
cēs. Videte q̄lia a vobis. ī vob. ⁊ ꝓ vobis paſſus ſum.
et tn̄ ingrati oīa cōtempſiſtis. ⁊ ꝓ nihilo penā ⁊ igno
miniā meā duxiſtis. Ite ergo maledicti ī ignē et̄nū ⁊c̄
Et ſic ptꝫ de prima iherarchia. ¶ In hac etiā btiſſima
paſſione relucet dn̄ationū precellētia. Hūiliauit eū ſe
metip̄m fact⁹ obediēs vſqꝫ ad mortē. mortē aūt crucis
Propter qd̄ ⁊ de⁹ exaltauit illū. ⁊ dedit illi nomē qd̄ ē
ſuꝑ omne nomē ¶ Ibi etiā relucet vel reſplēdet ptātū
reſiſtētia. qꝛ illā diabolicā poteſtatez de qua d̄r ꝙ nō eſt
ptās ſuꝑ terrā q̄ cōpet̄ ei. ipſe ieſus victorioſiſſime ſibi
ſubiugauit ꝑ patibulū crucis. ⁊ mortē moriēdo deſtru
xit. ¶ Refulget etiā ibi v̄tutū efficax opatio. ⁊ p̄cipue
ibi fuit v̄t⁹ cordiū penetratiā ⁊ attractatiua. Vn̄ illd̄
eſt Cū exaltat⁹ fuero a t̄ra. oīa trahā ad meip̄m Vn̄ ꝙ
nos credem⁹ aut diligam⁹ eū nullomō nobiſipſis attri
buam⁹. qꝛ neō venit niſi tract⁹ In q̄ notat̄ mot⁹ nō vo
lūtari⁹ ex ꝑte nr̄a ſꝫ poti⁹ violēt⁹ ⁊ ſic ptꝫ de ſcd̄a iherar
chia. ¶ Clareſcit etiā in hac btiſſima paſſiōe pr̄icipatu
um regimē. qꝛ fact⁹ eſt pr̄icipat⁹ ſuꝑ humeꝝ ei⁹. ¶ Ibi
etiā vireſcit archāgeloꝝ reuolutio qꝛ ꝑ hāc glorioſiſſi
mā paſſionē fit ſufficiēs leuatio ab oī culpa ⁊ ab oī pe
na. ¶ Ibi etiā luceſcit āgeloꝝ reuelatio q̄ occulta ſcrip
ture abdita ł abſcōdita. ⁊ diuinoꝝ ſecretoꝝ miſteria pā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

dunt̃ p̱ aptionẽ lateris xp̄i ⁊ iō merito ī ei⁹ morte velū
tẽpli ſciſſum ẽ vt appareret̃ q̄ erãt ī ſcīs ſcripturis oc
culta. ⁊ ſic ptʒ de tercia iherarchia. ¶ Ex his ergo oīb⁹
ptʒ maīfeſtiſſime quō nō ſolū eccleſiaſtica ſʒ etiã ange
lica ierarchia ī paſſiōe dn̄i refulget. Et ſicut ẽ angeloꝝ
purgare illumīare ⁊ p̄ficẽ. ſic īmo multomagꝭ in paſſio
ne xp̄i reperit̃ apte. ¶ Per has igit̃ conformitates q̄s
xp̄i paſſio ordib⁹ angeloꝝ hʒ cōueniẽtiſſimū fuit nō ſo
lū redimẽ aīas. ſʒ etiã ad repationẽ angelice ruine. con
ueniẽtiſſime diſponẽ ⁊ ordīare: ¶ Propt̃ eñ nimiam
caritatẽ q̄ reſplẽdebat ī cruce. incẽdiū amoris erga de
um ⁊ p̱ximū in hoīb⁹ accẽdebat̃. Et ſic reddebant̃ ⁊ ad
huc reddunt̃ apti ad ſupeminẽtẽ ſeraphicū ordinem
¶ Per veritatẽ etiã in hac btiſſima paſſiōe expreſſam
illuminant̃ hoīes cõtemplãtes ipſam ad diuīe veritatꝭ
cognitionẽ ⁊ iō apti ſunt ad cognitionẽ ⁊ reſtauratio
nẽ cherubin. ¶ Et p̱ magnã humilitatẽ ⁊ reuerẽtiam
et venerationẽ erga dei maieſtatẽ q̄ fuit in illa paſſiōe
p̱uocant̃ hoīes ad cõſimilẽ p̱ ſuo modulo hūiliationeʒ
et venerationẽ ac reuerẽtiaʒ ⁊ honorẽ. ⁊ ſic apti fiunt
ad thronoꝝ repationẽ. ¶ Exẽplo etiã illi⁹ excellẽtiſſiẽ
dn̄ationis diuīe p̱ paſſionẽ habite de q̄ dcm̄ eſt ſup̄: ꝓpt̃
qđ ⁊ de⁹ exaltauit illū ⁊c. hoīes p̱uocant̃ vt maceratiōi
b⁹ ⁊ afflictoib⁹ corpalib⁹ nitãt̃ vitijs ⁊ ꝯcupiſcẽtijs dn̄a
ri. ⁊ oēm ſibi aī appetitū ſubiugare. vt nihil ocioſuʒ ni
hil iordiatū p̄ſumẽt ī rōe hoīs dn̄ari: ſʒ oīa rcō iudicio
rōis huiōi appetituū genua flecterent̃. ⁊ ſic apti fierẽt
ad repationẽ ordis dn̄ationū ¶ Et vt breuit̃ trãſeam
ſic p̱ reliq̄s ordīes diſcurre ſiue p̱ ordinū p̄fectiōes ſꝫm
q̄ ꝺ iſtis dcm̄ ẽ. vt ſcʒ p̱ r̄ſiſtẽtiã ꝯ diabolicã tẽptatōeʒ
⁊ fraudẽ ad ptãtes ¶ Per ꝟtuoſas opatōes ⁊ ꝯuerſa
tōes ad ꝟtutes ¶ Per diligẽs regimẽ oīm ſẽſuū ſuoꝝ
⁊ motuū īt̃noꝝ ⁊ etiã alioꝝ hoīm ſi ad ip̄m ſpectãt ad
p̄cipat⁹ ¶ Per r̄uelationẽ nccitatū ⁊ idigẽtiaꝝ p̱xioꝝ

ad archãgelos. ¶ Per p̄dicationē ꝛ doctrinā ad ange
los. ¶ Uel ſi vis dicē ꝙ archãgeloꝝ ē maiora. ãgeloꝝ
minora docē: ſic doctores ad archãgelos p̄dicatores ad
angelos ordīa. Et hec oīa ad paſſionē xp̄i ordīa ſicut de
ſeraphico ꝛ aliis dictū eſt. ¶ Potes etiã aliã breuē aſ
ſigre rationē q̄re paſſio xp̄i fuit ydonea ad rep̄ationem
angeloꝝ qꝛ ſicut illi ꝑ ſummã p̄ſumptionē ꝛ ſupbiã ce
ciderūt Jta ꝑ infimã exinanitionē ꝛ humiliationē xp̄i
crucifixi veri dei ꝛ hoīs. debuerūt p̄dicti ordīes ex hoīb⁹
in ſuis ocul' abiectis ꝛ humilib⁹ repari. vt qđ ſuperi⁹ di
ctū eſt ꝑticulariť ꝑ reſtaurationē thronoꝝ hoc ꝓ oīb⁹
vniuerſaliť reſtaurãdis ordīb⁹ ſumam⁹. ¶ His aut eiſ
dē rōnib⁹ quib⁹ videm⁹ qualiť angeloꝝ decor ꝛ ꝑfectio ī
chriſto crucifixo refulget poſſum⁹ vidē quō in eadē paſ
ſione refulget gloria hoīm beatoꝝ. qꝛ illi clare veritati
que ē in illa paſſiōe btiſſima ſicut ſup̄ dictū eſt correſpō
det apta viſio patrie quãtū ad cognitionē rōnal'. ¶ Jl
li ꝓfundiſſime hūilitati ꝛ reuerētie q̄ paſſio dñi thron⁹
dicebať ſuperi⁹. correſpōdet firma intētio q̄ntū ad iraſ
cibilē qꝛ ſup quē requieſcet ſpūs me⁹ niſi ſup humilē ꝛc.
¶ Jlli etiã ſupexcellētiſſime caritati dñice paſſiōis cor
reſpōdet ī patria ipſi⁹ cōcupiſcibil' dilectio vere cōſum
mata. ¶ Jlli dñatōi de q̄ dictū ē ꝓpť qđ ꝛ de⁹ exaltauit
illū ꝛc. corrñdet agilitas. qꝛ ſubeſt eis cū voluerit ipſe.
¶ Jlli reſiſtētie potētie q̄ moriēdo mortē deſtruxit. cor
reſpōdet īpaſſibilitas: ¶ Jlli ꝟtuoſitati q̄ exaltat⁹ a ter
ra oīa traxit ad ſeipſum corrñdet ſubtilitas tãq̄ȝ pene
tratiua ꝟt⁹. ¶ Jlli claritati ꝛ nobilitati principat⁹ de
quo dꝛ fact⁹ eſt principat⁹ eius ſup humeꝝ ei⁹ ꝛc. ꝛ de q̄
claritate p̄t illud adduci. pater clarifica me ꝛc. correſpō
det dos claritatꝫ ¶ Officio autē archãgeloꝝ ꝛ ãgeloꝝ
qđ bñ repñtať in illa paſſiōe vt p̄mōſtratū eſt correſpō
det in hoīb⁹ btīs decor aureole q̄ debeť doctorib⁹ ꝛ p̄dica
torib⁹ ¶ Et ſic ꝑꝫ q̄liť in hac btiſſima paſſiōe refulget

tanq̄ in ſpeculo p̄clariſſimo ⁊ mūdiſſimo oīs gratie et glorie plenitudo. Glorie dico quātuȝ ad premiū ſubſtā tiale vt dotes aīe. ⁊ quātum ad premiū cōſubſtātiale vt dotes corpis. ⁊ quātum ad premiū accidētale vt decor aureole q̄ debēt predicatorib⁹ ſiue doctorib⁹. martyrib⁹ et ꝟginib⁹. Nam ī cathedra ſancte crucꝭ docuit ⁊ mar tyꝝ caput fuit. ⁊ ꝟgo ꝟginū virginē ꝟgini cōmēdauit Nō ſolū autem ipſoꝝ ſcōꝝ plenitudo glīe refulget in hac btīſſima paſſiōe. ſed etiā ab ipſa meritorie emanat. Et vt magꝭ appropriate loquamur. p apertionē laterꝭ mittit ſcīs viſionē apertā. p pedū ⁊ manuū cōclauatio nē intentionē firmā. p guſtationē aceti ⁊ fellis īebriati onē amoris. ⁊ h̄ erat qd̄ ſitiebat. p coartationē ligami nū meruit nob̄ agilitatē. p illuſionē ſputoꝝ ſolis cla ritatē. p mortē impaſſibibilitatē: p incluſionē in ſepul cro ſubtilitatē. p coronā ſpineā nō ſalum aurec. ſꝫ etiā aureole venuſtateȝ. ſcꝫ illis trib⁹ generib⁹ hoīm. ſcꝫ ꝟgi nū martyꝝ ⁊ doctoꝝ. ¶ Et qcq̄d dicam⁹ credo q̄ in hac btīſſima paſſiōe eſt materia excellētiſſime glīe ⁊ īmēſi gaudij tam āgeloꝝ q̄ȝ hoīm beatoꝝ. Et hoc ē qd̄ credo fir miť ⁊ nō dubito q̄ tam āgeli q̄ȝ hoīes btī totaliť in deū tendūt ⁊ totaliť ⁊ totis mētib⁹ ītime deū diligunt. Ita q̄ pl⁹ ſine ꝯpatione deū diligūt q̄ȝ ſeipſos: īmo nō credo q̄ ſeipſos diligāt niſi ꝓpter deū. Et ideo ſine ꝯpatione plus exultāt et gaudēt de dei magnificētia q̄ȝ de ꝓpria gloria. Cū ergo in xp̄i paſſiōe ſit excellētiſſima manife ſtatio ſūme potētie. ſumme ſapie. ſumme clemētie dei: ſicut poſtea aliq̄liť declarabo: ideo p̄dicta paſſio eſt eis materia excellētiſſimi gaudij ⁊ exultatōis īmenſe. Vn̄ quāuis gaudeāt hoīes vidētes ſe p illā paſſionē redem ptos ⁊ angeli videntes ſe p eandē repatos ⁊ ſic quodā mō ad ſeipſos reflectanť q̄ȝuis hoc ſemp videant ⁊ refe rāt in deū. tamē credo q̄ ſine cōparatiōe pl⁹ exultent ⁊ gaudeāt ⁊ totaliť in deū excedāt cognoſcētes in ea tā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

potentiā q̄ꝫ ſapiam ⁊ ineſtimabilē ⁊ imenſam clemētiā dei ſui Vn̄ ſicut apparet hic ſūma ⁊ imenſa diffuſio diuine bōitatis ita credo ꝙ ī ea ſit excellētiſſima pleniſſiā et totalit̄ medullaris diffuſio mentiū in deū ob nimiā iocūditatē ⁊ gaudiū. Sic ergo maīfeſte apparet ꝙ paſſio xp̄i fons ḡtie ⁊ gl'ie reperit̄ ⁊ ꝙ ī ea refulget decoꝛ ⁊ perfectio ſubceleſtis iherarchie ⁊ etiā celeſtis

¶ Qꝫ ſumma potētia ſapiētia ⁊ clemētia ſumma ibi relucēt ⁊ etiā circa hec q̄dā excitatiua vel exercittaiua

¶ Capitulum.xiiij.

NUnc deo fauēte videre reſtat q̄liter ſupceleſtis iherarchia q̄ deꝰ eſt in cruce ſplēdet. vt ſcꝫ aliq̄lit̄ videamꝰ qualit̄ in ea refulget ſumma potētia: ſumma ſapiētia. ſumma clemētia dei. Et qꝛ īfirmū de potētia ſtultū de ſapiētia. prauū de bōitate loqui p̄ſumptuoſū eſt. ideo mihi velle ſubtilia ⁊ q̄ ſupra vires meas ſunt īueſtigare nō licet Attamē ad maioꝛē predictoꝝ intelligentiā ⁊ cōſolationē noſtrā aliqua cōmunia videamꝰ. Manifeſtat̄ autem ī illa btīſſima paſſiōe diuīa potētia et beniuolētia in tolerādo. in liberādo. in gratificādo. in iuſtificādo. in ſuſcitādo. in magnificādo. ¶ Dico primo ꝙ manifeſtat̄ in hac btīſſima paſſiōe eiꝰ foꝛtitudo ⁊ clemētia in tolerādo. Qꝫ autem ille q̄ eſt deꝰ oīm ⁊ oīa cōſeruat ſine cuiꝰ manu oīa redigunt̄ ī nihilū ſuſtineret patient̄ effugari q̄ vbiqꝫ erat. ligari q̄ immēſus erat. flagellari q̄ gl'ioſus exiſtebat. alaphari q̄ mūdū plaſmauerat. cōſpui ſplēdoꝛ eternꝰ ⁊ ſpeculū ſine macula blaſphemari pater īmēſe bōitatis. diiudicare iudex īmenſe ptātis. crucifigi dn̄s īmenſe libertatis l' liberalitatis aceto et felle potari fons īmenſe ſuauitatis. gaudiū angeloꝝ affligi. vita viuētiū occidi. ſpinis coꝛonari gl'e coꝛona. latꝰ aperiri agnꝰ immēſe clemētie. ī lapide ſepeliri ſol iuſticie. Hec oīa a neq̄ſſimo hōie ꝓ eo patient̄ ſuſtinē. immo ꝓ eis oꝛare fuit ptātis īmenſe tolerātie bonitatis ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

clementie. Sic ergo patet ptās ſeu potētia ⁊ bonitas
chriſti in tolerādo. ¶ Signū etiā fuit huiꝰ immēſe boi
tatis ⁊ potētia in liberādo. Q̄d em̄ xp̄s crucifixꝰ poten
tiſſimū ligaret. mortē moriendo deſtrueret ⁊ occidēt ⁊
ſpultꝰ infernū ſpoliaret fuit īmenſe potētie ſignū. Sꝫ
etiā hoc fuit immēſe ⁊ exceſſiue clemētie ſignū. ꝙ ꝓ ſu
is neq̄ſſimis inimicis a morte liberādis dignatꝰ eſt mo
ri. Hoc em̄ inexcogitabile ē ꝙ ꝑ morte q̄ ſibi inferebat
liberaret inferētes a morte cū ꝓpter hoc debuiſſet forti
us vel potiꝰ ſc̄dm humanū iudicium nos omnes et̄na
morte cōdemnare. hoc ipſo ꝙ a nob̄ ⁊ occaſione noſtri
fuiſſet tam vili ⁊ crudeli morte occiſus. Nec credo ꝙ
angeli de paradiſo potuiſſent hāc ſummam clemētiam
cogitaſſe anteq̄ꝫ fuerit eis reuelatum. ¶ Fuit autēꝫ im
menſe potentie ⁊ beniuolentie ſignum. in iuſtificando:
Si em̄ maius eſt iuſtificare impium q̄ꝫ celum ⁊ terrā
creare propter repugnātiam volūtatis. quāte ergo cle
mentie quāteqꝫ fuit potentie ſaluare ⁊ iuſtificare impi
um ſummā impietatem perpetrātem ⁊ ſaluatorem et
iuſtificatorem occidētem. Et ideo illud immēſe clemē
tie fuit. ꝙ effectu illiꝰ ſumme impietatis voluerit nos
ab omni impietate iuſtificare. cum ſc̄dm humanū iudi
cium debuiſſꝫ ſi nunq̄ꝫ alia interueniſſet culpa nos pe
nitus reliquiſſe et ad nihilum redegiſſe. quod idem eſt.
quia ſi penitꝰ nos relinqueret in nihilum redigeremur
aut illam nequiciam non in iuſtificationem. ſed in pe
nam ordinaſſe eternam. Hoc ergo ſumme potentie et
clementie fuit ꝙ nos iuſtificauit merito ſue paſſionis
que procreata eſt a nequicia noſtra et merito nequicie
noſtre. Hec omnia inaudita et mirabilia ſunt diligen
ter ruminanda et omni ammiratione digna et deficit
ibi omnis ratio et intellectus et non modicum ſuccen
ditur affectus. ¶ Apparuit etiam
ibi ſumma potentia in reſurgendo. Primum eſt enim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ꝑa mortuis reſurgē ⁊ maxīe ꝑ ſe ꝉ mortuū reſuſcitare
vtrūqꝫ ē infinite potētie. ⁊ vtrūqꝫ ibi fuit qꝛ ⁊ reſurre
xit ⁊ aliq̄s ſecū ſuſcitauit q̄ venerūt in ſcām ciuitatē ⁊
apparuerūt multis. Sꝫ ⁊ h̄ fuit īmēſe clemētie ꝙ dig
tus ē nō ſtatī reſurgē ſꝫ ꝓ fide nr̄a aliq̄ntulū differre ⁊
nob̄ mortuꝰ ꝑmanē vt ipm̄ fuiſſe verꝫ hoīem credēmꝰ fi
delit̄. Nec nimis diſtulit vt ⁊ ipm̄ eſſe deū verꝫ credaꝰ
et alios ſuſcitauit vt ei redderēt teſtioniū. Et ipſemet
per q̄dragita dies adhuc apparēs ī multis argumētis
vt ei crederemꝰ diſtulit ad celū aſcēdere cū oī digtiōe ⁊
feruēti dilectiōe nr̄am ſalutē operās ⁊ ꝓcurās Nō em̄
ſuffecit ei mortal̄ ⁊ paſſibil̄ cōuerſari nobiſcū: ſꝫ ⁊ gl̄io
ſus ⁊ īmortal̄ ꝑ q̄dragita dies maīfeſtiſſiē apparē apo
ſtol̄ ⁊ eos de reḡ dei docē. O amor q̄ntū deū noſtꝝ ieſū
ſignaſti nobiſcū q̄ nō videt̄ poſſe ſeꝑari a nob: ⁊ nos vi
liſſimā ſauiē dignat̄ cū tāta ac tali diligētia ſibi ꝑ fidē
et amorē vniri. ¶ Maīfeſtata ē etiā ibi ſūma potētia ī
magnificādo. Magnificauit em̄ eū in ꝯſpcū regū ⁊ pri
cipū. q̄ tm̄ ī ꝯſpcū dei fuit ſꝑ magnꝰ. ⁊ iſtud ſcꝫ xp̄m cru
cifixū ī ꝯſpcū hoīm magnificare ⁊ oībꝰ ſuꝑextollē fuit
ſūme potētie. Quare? Quia fuit cōtra ſapiam grecoꝝ.
cōtra ſcādalū iudeoꝝ. cōtra ydolatriā romanoꝝ. cōtra
ſeuiciem tyrānoꝝ. cōtra oēm aſtutiā demonioꝝ. ſupra
oēm rationē ⁊ intellectū ſcꝫ credere hoīem crucifixum
eſſe deum. Et iſtud fuit ſūme clemētie eiꝰ ꝙ nos fecerit
ſibi credē. īmo etiā eum credē deū. cōtra oēm duritiā ⁊
neq̄ciā nr̄am nos ad ſe ſua ītima v̄tute tralxēdo. ⁊ ideo
ſūmas ḡtes ⁊ grās ei debemꝰ qꝛ nō fuit currentis neqꝫ
volētis ſꝫ dei miſerētis. Quid em̄ ſibi fecimꝰ ꝙ nos in
eū pluſq̄ꝫ reliq̄ credēmꝰ? Fidelit̄ ḡ ⁊ cū oī tiore ⁊ hono
re ſeruiamꝰ ei ꝑfcēō corde ⁊ aīo volēti. ⁊ iubilemꝰ ei cum
totis p̄cordijs noſtris. qꝛ nobis īdignis luxit cū iocun
ditate āmirabile lumē eiꝰ. ⁊ dulciſſima ſuauiſſiā ⁊ ama
biliſſima claritas eiꝰ irradiat Intima mētꝭ. ⁊ tenebras

couertit in lucē.eleuat cōiungit deificat ⁊ resoluit. Ex
his ergo maīfeste apparet ꝙ summa potētia ⁊ summa
clemētia dei refulget ī passiōe dn̄i nr̄i iesu xp̄i. ¶ Nūc
restat videre q̄liter sūma sapiētia relucet ibidē Et quā
uis nō sufficiam⁹ neqꝫ sciamus oīa enarrare. tn̄ aliq̄ de
multis ad ꝯsolationē nostrā dicam⁹ Sapiētia ei⁹ sum
ma ī hac passione apparet in ḡtissima correspōdentia ī
oīb⁹ misterijs redēptionis a culpa Nā sicut prima mu
lier de ꝟginea carne sumpta ⁊ facta seducta est: sic xp̄s
de ꝟgine nat⁹ crucifix⁹ est Et sicut illa accepit de ligno
vetito ⁊ dedit viro suo de quo facta erat. sic christ⁹ in li
gno crucis ē passus volūtarie ⁊ hāc passiōez matri sue
de q̄ nat⁹ fuerat cōmunicauit. cui⁹ aīam doloris gladi⁹
pertrāsiuit. Usqꝫ eīn hodie ignoraui q̄re dn̄s nr̄ iesus
christ⁹ voluerit illā dulcissimā matrez suam sibi assiste
re ⁊ secū tam immēso dolore affligi: cum bn̄ nob suffice
ret sua passio. Sꝫ vt video hoc summa clemētia ⁊ sum
ma ei⁹ sapiētia exigebat q̄uis essem⁹ indigni. Et sicut
eua seducta est volēdo esse sicut de⁹. ita passus ē homo
de⁹. Et sicut illa de latere viri facta fuit principiū nr̄e
damnatiōis q̄ viꝝ sibi cōsentire fecit. sic christ⁹ latus
aperuit vnde ꝟt⁹ sacramētoꝝ emanauit. Et sicut illa
vidit lignum qd̄ erat pulcꝝ visu ⁊ ad vescēdum suaue
sic christ⁹ consput⁹ est in vultu ⁊ amaritudīe fellis gu
stat⁹. Et sicut illi⁹ pedes currūt ad lignū ⁊ man⁹ exten
dunt̄ ad fructū. sic christ⁹ pedibus ⁊ manib⁹ est in cruce
affixus. Illa ambiciosissima. iste humilim⁹. Illa vero ī
obediētissima. iste vsqꝫ ad mortē obediētissim⁹ Contra
appetitū sciētie. dei sapiētia condemnat̄. Illi erāt am
bo nudi cum peccauerūt. christū vero nudum crucifix
erūt. Ibi homines post culpā se absconderūt a facie dei
hic christ⁹ dominus de⁹ noster post mortē. in sepulchro
abscondit̄ a facie hominū. Illi descenderūt ad ymū ad
laborandū. hic descendit ad infernum spoliādum. Sic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

apparet apte ⁊ manifeſte qualiť in hac breuiſſima paſſio
ne glorioſiſſima ſūma dei ſapīa claret. ¶ Et ī oībꝰ iſtis
nō ſolū dei ſapīa. ſꝫ etiam ſumma dei dignatio ⁊ clemē
tia demōſtratˀ ꝙ ipſe voluerit ꝓ comeſtiōe illiꝰ ligni li
gnū crucis aſcēdere ⁊ ꝑ extēſis ad fructū manibꝰ ma
nus ſuas eleuari ī cruce. ⁊ huiōi que ſuperiꝰ dicta ſunt.
Hoc eñ fuit ſumme ⁊ īeffabilˀ ſue clemētie. Nec credo
ꝙ tāta dignatio poſſit a creatura aliq̄ cōprehēdi. ſꝫ cre
do ꝙ in ipſa āgeli ⁊ ſancti vere excedūt ⁊ ſuprefundū
tur ab illiꝰ immēſitate clemētie. vtpute ſicut piſcis in
mari ⁊ ſi nō ſit ſimilitudo ꝑfecta. Accedamꝰ ergo cariſ
ſimi ad cor altum. ⁊ in illa ꝓfunditate benignitatis im
mēſe totaliter īmergamur. Accedamꝰ cum fiducia ad
chriſti latus ⁊ intremꝰ ipſum. Accedamꝰ cariſſimi acce
damꝰ ⁊ moriamur cum ipſo. Accedamꝰ obſecro. acceda
mꝰ qꝛ ad amplexꝰ. eiꝰ brachia ſunt extēſa. O bone ieſu
quid feciſti. ꝙ me tantū amaſti. Quare dñe q̄re. Qua
re dñe ieſu. Qui ſum ego. Nō ſum dignꝰ vt ītres ſub
tectum meū. quātomagis vt moriaris ꝓpter pctm̄ me
um. ſed tātum dic ꝟbo. ⁊ ſanabiť aīa mea Quare ad ip
ſam ſanādam vis emittere aīam tuā. Sufficit dñe ſuf
ficit ꝟbum tuū. Quare tam ignomīoſa ⁊ crudeli mor
te offendis ſanguinē tuū. Solo ꝟbo angelos celos et
totum hūc mundū creaſti. Quare tot doloribꝰ tam du
ra ⁊ crudeli morte me nequiſſimū ſuū redemiſti. So
net obſecro cariſſimi fratres in auribꝰ veſtris vox illa
dñi noſtri ieſu chriſti. immo ſonet in ītimis cordis ve
ſtri Attēdite ⁊ videte ſi eſt dolor ſimilis ſicut dolor me
us. penetrēt cariſſimi etiam iſti dolores intima noſtra
et corda noſtra iſtis doloribꝰ gladiētur Accedamus ad
latus eiꝰ ⁊ ſugamꝰ ſanguinem eiꝰ quia hoc beneplacitū
eius eſt. Non faciamꝰ ipſum talia fruſtra pati. non ꝑ
mittamꝰ hunc ſanguinem effluere ſuper terram. Fiāt
ergo corda noſtra receptacula ⁊ vaſa ſanguinis domi

ni noſtri ieſu chriſti. ⁊ eiꝰ inebriati doloribꝰ dicamꝰ No
bis autem abſit gloriari niſi in cruce domini noſtri ie
ſu chriſti crucifixi. Quod nobis concedat qui viuit et
regnat et cetera.

¶ Qđ in paſſione domini excitetur ⁊ inflāmetur cor
hoīs ad ſeptem opera miſericordie

¶ Capitulum. xv.

CUm tamen per ea que dicta ſunt in paſſione
domini noſtri ieſu chriſti multipliciť poſſit no
ſtra cōtemplatio regulari ⁊ ꝑfici. nūc qualiter in eadeꝫ
ad actionem excitemur ⁊ dirigamur reſtat aliqualiter
intueri. Et quia actiue vite ſue inť alia opa miſericor
die ⁊ pietatis. ampliꝰ eloquia ſacra cōmendāt. ⁊ etiam
quia de illa actione que ad veram actionem afflictiōeꝫ
et deiectionem ſpectat ſatis eſt ſuperiꝰ tractatū. Ideo
ad preſens aliјs p̄termiſſis videamꝰ qualiter in illa paſ
ſione dn̄ica eſt excitatio inflāmatio exēplar ⁊ ſpeculū
illoꝝ mīe opeꝝ de quibꝰ in Mat. dn̄s nr̄ dicit ſe in iudi
cio diſceptaturꝝ. ⁊ ꝓ illis eternū premiū largiturū ſiue
redditurꝝ. Uenite inquiēs bn̄dicti p̄ris mei ⁊c̄. Eſuri
ui ⁊c̄. Abſtergamꝰ ergo km̄i caliginē ab ocuł cordis nr̄i. ⁊
intueamur diligentiſſime illā btiſſimā paſſionē ⁊ vide
bimꝰ clare q̄liť eū ipſa p̄dicta opa eleganť relucēt. Sed
primo videamꝰ qualiť ad ipſa cōplēda allicimur poſtea
vidē poterimꝰ qualiť ꝑ ipſam ī eiſdē opibꝰ regulamur.
¶ Si eñ ꝯſideramꝰ q̄liť dn̄s nr̄ eſuriuit ⁊ ſitiuit mul
tū ꝓ nob. multū moueri debemꝰ vt eſuriētes ⁊ ſitiētes
paſcamꝰ. vt ſibi in ſuis mēbris ſubueniamꝰ. Et vt oīa
reducamꝰ ad paſſionē xp̄i audiamꝰ in euāgelio ip̄m ieſū
clamātē ī cruce. ſitio. Nā ſi bti ſunt q̄ eſuriūt ⁊ ſitiūt
iuſticiā: cum ipſe fuerit plenꝰ omni gr̄a ⁊ ꝑfectiōe. ipſe
maxīe in hac btiſſima paſſiōe nr̄am iuſticiā eſuriuit et
ſitiuit. qꝛ qn̄ moriebať nō ꝓ ea ſolū eſuriē ⁊ ſitim ſpūa
lem habuit ipſe in cruce: ſꝫ etiam valde ꝓbabiliť credo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ꝙ corporalē famē ⁊ ſitim ibi habuit. qꝛ nocte ꝑcedenti
multum laborauerat ⁊ vigilauerat in orōne. ⁊ poſtmo
dū in capture anxietate ⁊ demū diuerſis flagellis et la
borib⁹ fatigat⁹ circa horā ſextā qn̄ appetit⁹ ſolet incitari
et intēdi. vel excitari ⁊ incēdi. fuit cruci affix⁹ ⁊ vſqꝫ ad
nonā ieiunauit ibidē ⁊ dꝫ ſitio. Et ipſi ei ꝓpinauerunt
acetū. qđ cū accepiſſet īclinato capite emiſit ſpm̄. Nec
eſt multū credibile ꝙ tunc ꝟtute diuīitatꝫ reſtiterit ali
cui neceſſati ⁊ īdigentie corꝑali. ſicut cum q̄dragita die
b⁹ ieiunauit. qꝛ ipſi paſſioni expoſuerat ſe plene ꝑ nob
in cruce Sic ergo qꝛ dn̄s nr̄ ieſus chriſt⁹ eſuriuit ⁊ ſiti
uit ꝑ nob. multū allici debem⁹ ad ipſum paſcēdū in mē
bris ſuis. ¶ Peregrin⁹ etiā fuit dn̄s nr̄. qꝛ dꝫ īminēte
illa morte breuiſſima. Regnum meū non ē de hoc mūdo.
Etiā in cruce maxīe peregrin⁹ fuit ⁊ alien⁹ reputat⁹ ꝑ
nobis. qꝛ amici ⁊ ꝓximi ei⁹ tunc lōge receſſerūt ab eo. ⁊
tanqꝫ peregrin⁹ extraneuſqꝫ fact⁹ eſt frib⁹ ſuis. Hūc er
go peregrinū frēs cariſſimi ꝑ nobis factū recolligam⁹
in mēbris ei⁹. ¶ Nud⁹ etiā fuit dn̄s noſter ī cruce pro
nobis ipſum obſecro induam⁹ in mēbris ei⁹. ¶ Ibi eti
am apparuit vere infirm⁹. dolorib⁹ ⁊ anguſtijs plen⁹ ꝑ
nobis. ipſum viſitem⁹ in mēbris ei⁹. ¶ Capt⁹ eſt ꝑ no
bis ⁊ captiu⁹ ad crucē deduct⁹ in ea ſuſpēſus ⁊ cōclaua
tus ad mēbra ſua captiua ⁊ īcarcerata eam⁹. Sic ergo
apparet q̄lit̄ in ꝑhabita paſſiōe fuit tanqꝫ verū abiectū
allectiuū ⁊ excitatiuū ad ꝑdicta opa mīme cōplenda ī
mēbris ei⁹. ¶ Nūc videam⁹ qualit̄ in ꝑdicta paſſiōe fu
it exēplar motiuū ⁊ directiuū in opib⁹ ſupdictis. Ipſe
enī eadē opa exercuit. Ipſe enī lat⁹ ſuum aperuit ⁊ ſan
guinē ſuū fudit ad ſitiētes potādos Carnē ſuam ī ara
crucis igne ardoris nimij amoris cōcremauit ad eſuriē
tes paſcēdos. Et ideo ī cena ꝑcedenti ſacramētum alta
ris ordīauit ad nos reficiendū. qđ quidem ſacramentū
eſt memoriale dn̄ice paſſiōis Nā caro ſua vere eſt cib⁹

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

et ſanguis eiꝰ vere eſt potꝰ. ſicut dn̄s ipſe teſtat̄. Si er
go de ſeipſo dn̄s nr̄ ieſus fecit cibū nobis ⁊ potū. q̄nto
magis nos alere debemꝰ eſurientes ⁊ ſitiētes nō ſolū de
ſuꝑfluis ſ3 etiam de neceſſarijs nr̄is. Si eñ dn̄s nr̄ de
dit nobis carnem ſuā in cibū. quātomagis nos debemꝰ
dare ei ī mēbro ſuo carnes beſtiaꝝ noſtrarū. Si eñ ſe
ipſum panē3 viuū qui de celo deſcēdit dedit nob ad mā
ducādum. quātomagis dare ei debemꝰ in mēbris eiꝰ pa
nē mortuū qui de terra exiuit. Si nobis dedit cibū ſpi
rituale panem ſc3 angeloꝝ qui nos ſibi vnit ⁊ ꝯuertit
in ſeipm̄. quātomagis nos ei in mēbris eiꝰ dare debemꝰ
vtrem vini vł lactis. vermiū ſc3 nutrimētum. Simꝰ
ergo cariſſimi frēs ſolliciti ad alēdos pauꝑes xp̄i. imo
ad alēdum chriſtū in pauꝑibꝰ ſuis. ¶ Opꝰ etiam hoſpi
talitatis exercuit ī ipſa cruce. Nā ibi erat q̄dā peregri
nus q̄ iuerat viā longinquā. ⁊ a xp̄o hoſpiciū petēs ait
Memēto mei dn̄e dum veneris in regnū tuū. Quaſi
dicēt. Digneris dn̄e ieſu chriſte peregrinū recognoſce
re ⁊ in illo regni tui palacio recolligere. Mirum de dei
clementia. iam oblitꝰ eſſe videt̄ quod alias dixit illi qui
de eiꝰ hoſpicio interrogabat eū. Vulpes foueas habent
et volucres celi nidos. filiꝰ autem hōis nō habet vbi ca
put ſuū reclinet. Sed quid. Nō tantum nō tardat ip
ſum hoſpicio recipere. nō ſub porticu nō in ſtabulo. ſed
in ſeipſo. nō cras. nō poſt cras. ſed hodie inq̄t mecū eris
in paradiſo. O miſera hominū nequicia dominꝰ noſter
latronem recepit in hoſpitio ⁊ in ſeipſo. ⁊ nos in terre
nis ⁊ lutoſis domibꝰ etiam bonos recipe nolumꝰ ſed ex
cuſamꝰ nos ⁊ dicimꝰ forte ipſi ſunt latrones. Memēto
miſer homo ꝙ latronē dominꝰ ipſe recepit. Et ſi nō po
tes quia forte pauꝑes recolligere in materiali domo. re
collige ſaltem eū in corde tuo. ei compatiēdo. Denuda
uit etiam ſe dn̄s noſter ieſus chriſtꝰ ad noſtra verēda
operiēda ⁊ nudꝰ pepēdit ī cruce. quātomagis particas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

noſtras nudare debem⁹ ad operiendum eũ in paupib⁹ ſu
is.aut(vt de nobis loq̃r)cellaꝝ aut locoꝝ angelos a ſu
perfluis tunicis ꝑ xp̄i paupib⁹ euacuare debem⁹.o quã
tum gaudiũ nobis eē deberet cũ nos exuere poſſem⁹ ꝑ
chriſto vt nõ ſolum ſupflua ſꝫ etiã nobis neccãria pau
perib⁹largiremur Ipſe eñ ꝑ me nudat⁹ eſt:⁊ ego ꝑ ip
ſo nolo indigentiã vllam pati. Abſit a nobis hoc frẽs
cariſſimi.nõ ſolũ noſtra.ſꝫ nos ꝓximis nr̃is. imo xp̄o i
proximo largiamur q̃ ipſe ſe totũ nobis dedit. Nam
et ipſe nos īfirmos viſitauit ⁊ ī cruce infirmitates no
ſtras ⁊ cunctaꝝ infirmitatũ noſtraꝝ anguſtias ⁊ dolo
res ſup ſe portauit. Sic cariſſimi frẽs īfirmos ei⁹ ſolli
cite viſitem⁹ ⁊ eoꝝ infirmitates in nos cõpatiēdo inſi
mul recipiam⁹ ſiue trãſformem⁹ vt dicam⁹ cum apoſto
lo paulo. Quis infirmat ⁊ ego nõ infirmor? Ipſe etiã
domin⁹ noſter ieſus ī illo triduo captiuos īferni adijt.
Quõ ergo erit ſic teterrim⁹ ⁊ ꝓfundiſſim⁹ carcer.quin
ibi viſitem⁹ captiuos.immo in captiuis dñm noſtꝝ ie
ſum? Totum eñ reputat dñs noſter ſibi fieri qđ amo
re ipſi⁹ facim⁹ membris ei⁹. Omniũ aũt iſtaꝝ pietatũ
in dño nr̃o cõpulſiua.cõſeruatiua ⁊ cõfortatiua fuit il
la pietas q̃ pro ſuis crucifixorib⁹ exorauit. Sic ⁊ nos
noſtrã pietatē ⁊ miam erga ꝓximũ cõſeruare debem⁹ ī
hoc vt nõ ſolum nos offendētib⁹ parcam⁹ ⁊ erga illos
trãquillũ aīm habeam⁹ verũ etiam ꝓ ipſis affectuoſiſſi
mas ad deũ preces fundam⁹. Qđ nobis cõcedat qui in
trinitate ⁊c.

¶ Oratio valde deuota circa paſſionem domini.

¶ Capitulum.xvi.

O Dñe ieſu xp̄e.o vere amice.o amãtiſſime ſponſe
fac lutũ ex ſputo.⁊ lini oculos meos vt q̃ cecus
ſum vidē valeã vulnera tua. Introduc me dñe ieſu q̄ꝫ
uis īdigniſſimũ famulũ tuũ in gazophilaciũ veri tēpli
vt ītueri valeã qđ q̄ntũcꝫ obtuleris pr̄i ꝑ nob̄ Fortaſſis

aīa mea q̄zuis a te vero ſpōſo multꝫ iniq̇tatibꝰ vꝛꝺuata ſit offert ibi ꝺuo minuta. Recipe me q̄zuis filiū ꝓdigū aꝺ comeꝺenꝺū tecū vitulū ſaginatū aſſatū in cruce. O bone et vere mgr̄ ꝺoce me thezauros ſapiē viliſſīe mor tis tue. Iterꝝ atqꝫ iterꝝ ꝺn̄e ieſu apire ꝺigneris latꝰ tuū mihi neq̇ſſimo famulo tuo. vt oculi mei q̇ ꝺep̄ꝺati ſunt aīam meā ī tuo latē īueniāt preꝺā meā. O bone ieſu ni mis ſaxeū eſt cor meū niſi emolliat̄ ſanguīe tuo. nimis ꝺiſtractū eſt cor meū niſi r̄colligat̄ in latē tuo. O bone paſtor ego ſum illa ouis q̄ periȷt ⁊ errauit ꝓ q̄ in cruce poſuiſti aīam tuā. Ecce ego ſum agnoſce eā. introꝺuc me ī caulas vulnerꝝ tuorꝝ. Tu aūt ꝺn̄e ieſu xp̄e in tua paſſiōe me cuſtoꝺias ꝺiligent̄. Nā ſine tua morte mo rior. ſine tuis vulneribꝰ vulneror. ſine tuis cōuiciȷs cō uicior. ſine tuis flagellis ꝟga nō eq̇tatis ſꝫ iniq̇tatꝫ fla gellor. Sꝫ qꝛ neſciui ꝑſeuerare ī tua viliſſima paſſione ſum q̄ſi in nihilū iā reꝺactꝰ. qꝛ ignominiā crucis ꝺimi ſi ignomīoſus factꝰ ſum. quia ſtulticiā crucis reliq̇. ſtul tiſſimus ⁊ vaniſſimꝰ factus ſum. quia infirmitatē tue paſſiōis neglexi infirmꝰ factus ſum. quia a ꝺoloribꝰ acu leorꝝ tuorꝝ receſſi. ſpinis concupiſcentiarꝝ confixꝰ ſum. Quiꝺ ꝺicam? Niſi cor meum ꝺoloribꝰ tuis aperiat̄: ne fanꝺiſſimis viciȷs aperit̄. Niſi ſciat latitare in vulneri bꝰ tuis. a latronibꝰ plagis īpoſitis ſpoliat̄. Nam cōtra ſuperuacuā ⁊ vanam gloriam. auariciam ⁊ inuiꝺiam. oꝺium ſiue iram ⁊ acciꝺiā. gulam ⁊ luxuriā. perfectiſſi ma meꝺicina. immo ſine qua nulla alia meꝺicina ē paſ ſio tua. Cōtra ſuperbiā eius humilitas. vanam gloriā eiꝰ vilitas. auariciam eiꝰ nimia largitas ⁊ ſic ꝺe aliȷs. Ip ſa eſt que ſepit aures ne auꝺiā vana vel praua. oculos clauꝺit ne aſpiciā mortifera vel nociua. os obſtruit ne loquela vel guſtu offenꝺā. Nares obturat ne circa oꝺo rifera offenꝺā. manꝰ ligno affigit ne extenꝺant̄ aꝺ ta ctus vel opera vicioſa. peꝺes cōclauat cruci ne inutilit̄

vel nociue diſcurrāt. Ipſa fouet mutuā dilectionē. au
get internā deuotionem. eleuat ad ſupernā cōtemplati
onem. Hāc ergo dn̄e acerbiſſimā paſſionem ꝛ ignomi
nioſam da mihi in ſpōſam ꝛ indiuiſibili ꝛ indiſſolubili
li vinculo ipſam mihi cōiunge. ſuꝑ omnes muliēs id ē
delicias ꝛ cōſolationes tꝑales adamaui eā: ꝛ tamē ſepe
alia ſupinducta repudiaui eā. nūc mō venio ꝛ requiro
eā. ne q̄ſo mecum agas iuris rigore. ſꝫ tue clementie di
ſpenſatiōe. Hāc ergo da mihi dn̄e ieſu quia hāc amaui.
Hanc dilexi. Hāc totis viſcerib⁹ cōcupiui Ipſa ſola mi
hi ſufficit. ipſa ſola me medullit⁹ nutrit ꝛ reficit in hac
vita Ipſa ē vita mea conſolatio mea ꝛ dilicie mee. ipſa
lux ꝛ ſapientia mea. ipſa reducit ꝛ deducit. ſine ipſa de
uio ꝛ erro. ſine ipā a portu ſalutis declino. O bone ieſu
nihil a te peto in hac vita. niſi vt ꝑfecte ſim tecū cruci
fix⁹ in cruce. Certe dilectiſſime dn̄e ieſu nolo viuere ni
ſi moriar tecū. aut ergo da mihi mortē temporalē aut
in corde modo imprime tuā mortem. Heu mihi quare
nat⁹ ſum niſi dn̄m meū ieſum amplectar in cruce. ꝛ req̄
eſcam in vulnerib⁹ eius? Magis eligo ad pn̄s tecū cru
cifigi q̄ꝫ tecū delicijs affluere. hāc tuam viliſſimā paſſi
onē volo. hāc peto. hāc totis internis cōcupiſco medul
lis. omnib⁹ pro ipſa abrenūcio ꝛ etiam meipſum relin
quo. ipſa ſit mihi aīa mea ꝛ corp⁹ meum ꝛ omnis cōſo
latio mea. Nam ſanguis tu⁹ inebriat me ꝛ dolores tui
ſciderūt cor meū. Dn̄e ieſu ꝓ me feciſti celum. ꝛ ſolem.
lunam. ꝛ ſtellas. ignem. aerem. aquā. ꝛ terrā. aues. ꝛ pi
ſces. beſtias. ꝛ reptilia. arbores ꝛ flores. herbas ꝛ olera.
aurum ꝛ argētum. vniuerſa metalla. colores diuerſos
et lapides ꝑcioſos. Sꝫ q̄s de manib⁹ tuis queſiuit hec?
Sine petitōe ſine inſtātia hec oīa nobis dediſti. ꝛ tota
die affligo aīam meā petēdo ignomīoſam mortē tuam
et vix poſſum aliquā guttulam īpetrare. Scias domīe
ieſu quia oīa viſibilia mihi vileſcunt. pro ipſa tibi vni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

uerſa reſtituo. ⁊ da mihi vulnera tua. Hec ſup celū abi
litāt cor meum. ſup ſidera refulgēt: ⁊ illuminātintelle
ctum meum. ſup ignem accēdunt affectum meum. ſup
aerem fecundāt ſermonē meum. ſup aquam emolliūt
animū meum. ⁊ ſup terram ſtabiliunt ⁊ fecundāt affe
ctum meum. Hec auib⁹ beſtijs ⁊ piſcib⁹ vtiliora. fructi
bus ſuauiora. arborib⁹ et floribus ameniora argēto au
ro. ⁊ lapidib⁹ precioſis precioſiora. immo certe hec om
nia nō niſi vanitas eſt vel ſunt reſpectu tue paſſionis
viliſſime. hāc volo domine ieſu. hāc volo: hāc tribue mi
hi in vxorem. Nō peto pulchritudinē celi. ſed ignomi
niam tui: nō mundi delicias. ſed tuas anguſtias. Cito
mihi domine ieſu tribue eam nolo ſecū domine ieſu ſpō
ſalia facere: ſed matrimoniū cōſummare. Cōſentiat in
me domine ieſu. quia cōſentio in eam: ⁊ eſt matrimoni
um ratum. Intrēt cor meū vulnera tua. ⁊ ipſa intrēt
animam meā: ⁊ erit matrimoniū conſūmatū. ¶ Sed
quis ſum ego domine mi ieſu. vt a te in ſponſam illam
audeam petere. quam ſolam tuis intimis amicis ⁊ ma
ximis pro omnib⁹ amicicijs tuis cōiungis? Sed q̄uis
nihil niſi vanitas ⁊ deteſtāda ſanies ſim. p̄ſumo tamē
de immēſa clemētia tua. ⁊ ſi nō habeam puritatē ⁊ ſan
ctitatem matris tue vt digne tibi ꝯpatiar. latronis ta
men prauitatem habeo. ⁊ ſecum ad lat⁹ tuum crucifigi
debeam: Magis in hac vita deſidero domine ieſu cum la
trone tecum in cruce aſcēdere: q̄ȝ cum petro iacobo ⁊ io
hāne in mōtem trāſfiguratiōis tue conſcēdere. Magis
placet ad preſens oculo mentis videre te cōſputum q̄ȝ
trāſfiguratum. ⁊ ſi nō ſum tanq̄ȝ velum nobiliſſimum
in tēplo. vt in morte tua ſcidar: ſum tamē fetidiſſimū
monumētum vt ad apertionē tui lateris aperiri debe
am. Quid in me queris dulciſſime domine ieſu? Si in
morte tua petre ſciſſe ſunt. ego tamē durior ſum petra
Si eñ terra mota eſt: ⁊ ego terreniſſimus ſum. Quid

ergo iniqtatꝫ deeſt ĩ me. vt nõ ĩdigeã tua morte.' Et ſi
celeſtis nõ ſim. ĩ tibi ꝯpatiẽdo. nec queã cũ ſole obſcura
ri: tñ infernalꝭ cõuerſatiõis ſũ. vt in h̄ triduo mortꝫ tue
a te debeã viſitari. Nõ ergo dñe ieſu te retrahat iniqui
tas mea. quin mihi hãc nobiliſſimã ſpõſam ignomioſã
ſcꝫ mortẽ tuã inſeꝑabiliť mihi ei⁹ deſiderio eſtuãti ꝯiũ
gas Ipſa eñ eſt pulcherrĩa oĩm mulieꝝ id ẽ excellẽtiſſi
ma oĩm gratiaꝝ. In ea fuit ſumm⁹ cultus dei. ſũma dei
dig̃tio. ſũma dei ad nos diffuſio: Ipſa ſumma dei ſapĩa
et prudẽtia ꝑcuſſit ſuperbũ ſua potẽtia. aĩas de ĩferno
trãſtulit ĩ celũ ſua ptãte. placauit ĩmo ⁊ donauit deum
cui⁹ violeũ colorẽ amplectunť hũiles ⁊ cõfeſſores. lilij
candorẽ innocẽtes ⁊ ṽgĩes. roſeũ ruborẽ amplectũtur
martyres ĩ caritate feruẽtes qꝛ ĩ ea fuit ſumma humi
litas innocẽtiſſima ṽgĩtas ⁊ excellẽtiſſima ⁊ exceſſiua
caritas. Eius purpureũ ⁊ coccineũ colorẽ admirãtur
angeli. ac ei⁹ fragrãtiſſimũ odorẽ ſentiũt ⁊ ſuſcitantur
mortui. Ad ei⁹ ſuauiſſimũ tactũ roborant infirmi. ad
ei⁹ dulciſſimũ guſtũ reficiunť ⁊ cõſeruanť ꝑfci. Talis
eſt filij hieruſalẽ ⁊ filie ſponſa mea ⁊ amica mea. deſide
riũ aĩe mee. Ipſa inimicũ meum diabolũ ſuꝑat ĩ me. a
mũdo me alienat. carnẽ meã bñ caſtigat. Mihi ergo ab
ſit gl̾ari niſi ĩ cruce dñi nr̃i ieſu xpi ꝑ quẽ mihi mund⁹
crucifix⁹ ⁊c̃. Eſt g̊ mihi quippe mi dñe ieſu mag̃ gloria
tio qꝛ ꝓ me celũ ⁊ ſidera ⁊ alias ĩferiores creaturas feci
ſti. Sꝫ multo ſine ꝯꝑatione maior mihi gloriatio qꝛ ꝓ
me dig̃t⁹ es mortalis fieri Mag̃ quippe glariatio qꝛ me
feciſti ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinẽ tuã: ſꝫ ſine ꝑ̄ꝑatione
maior mihi gloriatio qꝛ pro me formã ſerui accipiẽs fa
ctus eſt ſimilis mihi. Mag̃ mihi gloriatio qꝛ tot benefi
cijs me gubernas ⁊ nutris. Sꝫ ſine cõparatiõe maior
mihi gloriatio qꝛ ꝓ me eſuriſti. ſitiſti. ⁊ fatigat⁹ ſuꝑ fon
tem ſediſti. ⁊ multa incõmoda ſuſtinuiſti. Magna mi
bi gloriatio qꝛ cunctis animalib⁹ me prepoſuiſti. ſꝫ ſine

compatione maior ꝙ ꝑ me te dn̄m oīm vni puelle ⁊ fa
bro ſubdidiſti. Mag̃ mihi gloriatio ꝙ me ſi amicꝰ tuus
fuero honorificaturꝰ es in celo tuo. ſꝫ ſine compatione
maior mihi gloriatio ꝙ per me adhuc peſſimo inimico
tuo cōuiciatꝰ conſputꝰ ⁊ multipliciť illuſus es ī medio
terre. Mag̃ mihi gloriatio ꝙ me ſi iuſtꝰ fuero ditaturꝰ
es in regno. ſꝫ multo magis ē mihi mag̃ gloriatio ꝙ ꝑ
me pctōre in extrema pauptate fuiſti ī ligno. qꝛ quātū
ad guſtū cū ſitires fel habuiſti ⁊ acetū. quātum ad opi
mentū corpꝰ habuiſti nudū. quantū ad reclinatorium
non habuiſti vbi reclinares caput tuū. imo corona ſpi
nea fuit puluinar tuū. Mag̃ mihi gloriatio ꝙ ſi gratiā
vſqꝫ ad finē habuero me delicijs es impleturꝰ vniuerſa
rū delitiaꝝ paradiſi. ſꝫ multo mihi maior gloriatio ꝙ ꝑ
me tuo cōtemptore ⁊ pleno omni. abhomīabili ſanie ī
pletꝰ es ineſtimabilibꝰ anguſtijs ⁊ doloribꝰ ⁊ morte tur
piſſima cōdemnatꝰ in caluarie loco. Magna mihi glori
atio ꝙ ſi angelice vixero in terris. angel' es me ſociatu
rus in celis. ſꝫ multo maior mihi gloriatio ꝙ ꝑ me dia
bolicā vitā ducēte cū latronibꝰ es crucifixꝰ in terris. cū
impijs et iniquis aſſociatus et ſociatus et deputatus.
Mihi ergo abſit niſi in cruce ieſu chriſti gloriari. In
quo debeo gloriari. niſi in ſummo dei mei honore, in
ſumma dei mei erga me gratia ſiue dilectione ⁊ digna
tione.· Hec autem ſunt plene in cruce Mihi ergo abſit
gloriari ⁊c. Si enī precioſa eſt in conſpectu dn̄i mors
ſanctoꝝ eiꝰ qꝛ patiūtur ⁊ moriunť ꝑ ipſo. q̄nto magis
debet eſſe glorioſa ī ꝯſpectu nr̄o mors dn̄i nr̄i ieſu xpi.
cū ipſe patiať ⁊ moriať ꝑ nob.· Igiť gloriari nos opor
tet ī cruce dn̄i nr̄i ieſu xpi Sꝫ heu heu audi iteꝝ clamā
tē ieſū ⁊ dicētē. lōge feciſti notos meos a me poſuerūt
me abhoīatōeꝫ ſibi. Elōgaſti a me aīcū ⁊ pxīm ⁊ notos
meos a miſeria. q̄ videbāt me foras fugert a me. piJt fu
ga a me ⁊ n̄ ē q̄ req. aīaꝫ meā. Exneꝰ fcūs ſū fribꝰ meis

et peregrinꝰ filijs mr̃is mee. Suſtinui q̄ ſil̃ cõtriſtaret̃
et nõ fuit q̄ ꝯſolaret̃ ⁊ nõ ĩueni. Nolite frẽs kmĩ noli
te fugẽ: nolite xp̄m crucifixũ in medio latronũ ſolũ re
linq̄re. Redite obſecro ⁊ eamꝰ ⁊ moriamur cũ illo. oẽs
fugerunt. ſola dñā mater remãſit cũ eo. Eamꝰ cũ iohã
ne. ⁊ aſſociemꝰ dñam nr̃am ⁊ ſtemꝰ iuxta crucẽ cũ ea.
Si em̄ maria cleophe ⁊ maria magdalene aſſociant̃ ꝟ
gini mr̃i: bñ poſſumꝰ nos aſſociari mr̃i ⁊ diſciplo. Cre
do firmit̃ ꝙ cũ iohanne dicet̃ nobis. Ecce mr̃ veſtra de
dñā nr̃a. ⁊ ei dicet̃ ecce filij tui. Simꝰ cariſſimi cũ mr̃e
ſi volumꝰ filiũ cũ mr̃e lucrari. Nõ em̄ p̄t vnꝰ ſine alte
ro ĩpetrari. Aſcẽdamꝰ cum eis ĩ palmã. ⁊ apph̄ẽdamꝰ
fructũ eiꝰ nam in ea cor ꝟgĩs cũ filio pẽdet. Nullꝰ ſe ex
cuſet ĩ quocũq; ſit ſtatu: qꝛ nullꝰ eſt q̄ nõ inueniat ĩ hac
arbore ſuauiſſimũ fructũ ⁊ ſufficiẽtiſſimũ nutrimẽtũ
Nã ſi pctõr es illã acerbiſſimã ⁊ ignomĩoſam paſſionẽ
cõſidera ad deteſtãdũ pctm̃ ⁊ horrendũ. qꝛ ipſe ꝑ pctis
nr̃is mortuꝰ eſt. Si ĩcipiẽs ⁊ penitẽs es cõſidera illam
paſſionẽ ad exẽplũ penitẽtie ⁊ ſatiſfactionẽ bñdã. Si
es ꝓficiẽs cõſidera illã paſſionẽ ad eiꝰ effectꝰ rimãdũ et
ruminãdũ in q̄ multũ ꝓficit hõ Si es ꝑfectꝰ cõſidera il
lã paſſionẽ ad xp̄o ⁊ matri eiꝰ intime cõpatiendũ ⁊ to
tũ te in illã paſſionẽ trãſformãdum Si tu es ĩ iuſticia
cõſummatꝰ. cõſidera illã paſſionẽ ad dei dilectionẽ ⁊ di
gnationẽ erga nos admirãdum. Nullꝰ ergo ſe excuſet
quin hic ĩueniat ſuũ pabulũ. quin hic ĩueniat portũ do
miciliũ ⁊ centrũ ſuũ. Vos igit̃ quinq; ſtatꝰ quinq; dñi
nr̃i plagas cũ eſtuãti deſiderio apph̄ẽdite ĩ curã ⁊ ſol
licitudinẽ cõtinuã cordis veſtri Amen

Explicit prima pars huiꝰ libri que ſpe
cialiter tractat de chriſti paſſione glorio=
ſiſſima.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

¶ Incipit Secũda pars que ſpecialiter tractat de profectu hominis et contemplatione de hĳs videlicet que ed contemplationem diſpoſitiua ſunt. Et primo Qualiť homo poſſit amplius proficere et magis deo placere

Capitulum primum

Ut homo poſſit ampli⁹ proficere ⁊ magis deo placere. iſta decem que ſequũtur in ſe ſtudeat habere. ¶ Primo ſtudeat qualiť poſſit vel quantum poteſt ſe viliſſimũ reputare ⁊ indignũ omni bñficio dei. Sibi diſpliceat ſoli deo placere cupiat. Ab aliĳs velit vilis nõ humilis reputari. Et ex hoc ſummã dei clementiam recognoſcat ꝙ cum ſtercus ſit viliſſimũ in omnib⁹ infideliſſimũ ad immẽſe maieſtatis iniuriã tam promptiſſimũ. dignať in ſeruũ ſibi aſſumere. ⁊ quod mai⁹ eſt adoptare in filium. Nõ em̃ reputes magnum ꝙ deo ſeruis. ſ; reputa maximũ ꝙ ipſe dignať habere ſic inſufficientẽ ⁊ miſeꝝ ſeruũ. ¶ Secũdo vt de nihilo niſi de pctõ vel ad peccatum inducẽte ⁊ a bono retrahẽnte doleat. immo de quacũq; tribulatiõe iniuria ⁊ afflictiõe gaudeat. Inferẽtes intime diligat. ſpũalem orationẽ ꝑ eis faciat. deo inde copioſas laudes referat ⁊ ad regratiandũ ei de tanto beneficio ĩſufficientẽ ſe recognoſcat qꝛ quem diligit deus corripit ⁊ caſtigat. ⁊ ipſe tribulatiões ad deum nos ire compellũt ¶ Tercio vt paupertatẽ ⁊ oẽm penuriam ꝓpter chriſtũ diligat. de temporalib⁹ niſi ſtricte ad neceſſitatez ſuam nõ requirat aut quocũq; modo appetat. ſed xp̃o capiti in pauꝑtate ⁊ in oĩs ꝯſolationis corporalis deiectiõe ſe ſtudeat ꝯformare. Et hoc debet maximũ reputare ꝙ rex regum ⁊ dñs dñantiũ xp̃s ſic ſeruũ viliſſimũ ſuis dignať indueꝛ ornamẽtis vľ veſtimẽ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

tis ⁊ ſibi lutū fetidiſſimū ſimilare Ideoq̄ʒ quāto videt ſe ditiorē ⁊ ī plib⁹ corpis ꝯſolatiōib⁹ abūdare tāto dʒ ī timi⁹ ⁊ pfundi⁹ cōtriſtari. cernēs ſe eo mag̃ a xp̄i ſimi litudie elōgatū. ¶ Quarto vt ī bonis. ⁊ ī indifferētib⁹ alteri⁹ potius q̄ʒ ſuā ſtudeat adīmplē volūtatē. īmo ſꝑ ſuā in exteriorib⁹ actib⁹ ſtudeat abnegare. alioꝝ bn̄pla cita affectās cū omni vigilātia ī licitis adiplē. Et ſi h̄ circa oēs facē debeat. ſuorū tn̄ ſupioꝝ debet p̄cipue ob̄e dire bn̄placitis ⁊ ea totis virib⁹ ⁊ viſcerib⁹ amplexari quecūq̄ʒ dixerint honeſta eſſe aut velle fieri. Si ḡ aliq̄ ī tīnauerint. debet ꝓpoſſe ſuo cum magno deſiderio effe ctui mācipare ¶ Quinto vt nullū quātumcūq̄ʒ miſeꝝ deſpiciat. ſʒ poti⁹ erga oēs materno moueat̄ affectu. et ſic oīb⁹ intime cōpatiat̄ ſicut mater vnico filio ſuo p̄di lecto. oēs eorū miſerias reputat eſſe ſuas. Et ſicut ſibi metipſi. debet oīb⁹ ſi tn̄ poteſt ſubuenire Et q̄ʒuis erga oēs in cōpatiēdo ⁊ miniſtrādo debeat maternalit̄ ſe ha bere. debet tn̄ oēs tanq̄ʒ p̄res ⁊ dn̄os reuereri. ¶ Sexto vt nullū iudicet de pctō cū ignoret qd diuīa gr̄a in ani ma opet̄. Sʒ ſi aliquē ꝑ ſigna aliq̄ manifeſta cōpererit peccatorē. pl⁹ de pctō doleat: q̄ʒ ſi vuln⁹ ꝓprio corpi mil leſies īferret̄. Recogitet etiā q̄ p̄cioſior ē aīa q̄ ſic leta lit̄ vulnerat̄ q̄ʒ oīa corpa vniuerſi ſcʒ tā hoīm q̄ʒ celorū in quantū corpa. Et iō ſicut corp⁹ meū amare ł cuſto dire vellē. ſic. īmo multo magis. debērē ꝓximū cum oī diligētia cuſtodire et a pctō retrahere. orōne. exhortari one ⁊ exēplo. ¶ Septio vt bonum ꝓximi ſicut ſuū di ligat. ⁊ ſicut mater in bonis filij iocundat̄ ſic in bonis oīm viuentiū debet iocūdari ⁊ maxime de his que ſpi ritualia ſunt ⁊ ad ſpūalia inductiua. ⁊ ſic ac ſi ſua eſſēt debet alioꝝ bona ꝓcurare ⁊ ꝓcurata ſollicite ꝓmouere et ſemꝑ debet plura ⁊ maiora de ꝓximo credere q̄ʒ vale at intueri. debet nihilonim⁹ de bonis tꝑalib⁹ ꝓximi nō modicū cōgaudere. ¶ Octauo vt nihil p̄ter deum dili

gat aut pure ꝓpter deū vt in oīb⁹ ſolus de⁹ ſincerit̄ dili
gat̄ ſine ſocio. nec eum alliciat quātacūq; ſanctitas ali
cui⁹ aut beneficioꝝ immēſitas. nec aliquem amore dili
gat ſingulari. ſ; amore cōmuni. vt ſc; caritate omnes
in deum referēs magis diligat meliorem ¶ Poteſt ta
men beneficia p beneficijs repēdere. ꝛ p benefactorib⁹
et ꝓpinquis ꝛ p̄cipue parentib⁹ orationem deo ad ſalu
tem animaꝝ effundē ſpecialem. ¶ Nono vt quicquid
faciat ꝛ quibuſcūq; negocijs implicet̄ deum tamē ſem
per actu ī corde habeat ꝛ nihil aliud q̄ȝ honorem ſuum
in omnib⁹ actualiter ſeu habitualit̄ intēdat. ac ad hoc p̄
cipue nitat̄ vt ſic ſemꝑ p̄ñtem deum intelligat. ac ſi ip
ſum qui vbiq; eſt p̄ñs in ſua videret ſubſtātia ꝛ eſſen
tia ſicq; eum timeat ꝛ reuereat̄ ꝛ immēſo amore in ip
ſum ferat̄ eoq; ꝓut poteſt in via fruat̄ ꝛ in ipſo ꝛ non
in alio requieſcat. ¶ Decimo vt ſi p̄dicta aſſeq̄ poteſt
eſſe magna dei beneficia recognoſcat. Debet tamē ꝛ ce
teroꝝ beneficioꝝ innumerabiliū ſcd̄m q̄ poteſt remini
ſci. ꝛ p̄cipue q̄ ſua eum voluit imagine inſigniri. eiuſq;
naturam aſſumere. ꝛ ſe ꝓ ipſo morti tradere. In via ſi
bi in cibum. in gloria in premiū tribuere ſemetipſum.
Et quia nōdum aſſecut⁹ eſt eum in premiū tandem in
via aſpiciat eū in patibulo. ſicq; ſibi compatit̄ ac ſi om
nia eius vulnera in ſuo corde ſuſtineret. Et de hoc ple
cipue dolere. debet q̄ tot videt fruſtrari beneficio tā im
menſo. Cernat eum deniq; in altari exhibitum ſibi in
cibum ꝛ potum omnis ſaporis ſuauitatem habentem.
et in ipſo toto affectu delectat⁹ clamet et dicat. Domi
ne ieſu xp̄e q̄ es panis vite. ita me de te ſatiare digṅe
vt nihil p̄ter te eſuriam. ita me de te inebriare digner̄
vt nihil p̄ter te ſitiam. Tene domine mentē meā ne in
teruenīēte vmbra t̄re a te vero ſole iuſticie ſeperet̄ Pa
tri autem xp̄i oēm quam poterit reuerētiam exhibeat
et dicat. Dilectiſſime domine ieſu dignare me infirmū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

peccatorē matri tue reuerētiam debitā exhibere. Et tu clemētiſſima dn̄a impetra mihi vt ſue ⁊ tue ſemꝑ deditus ſim ſeruituti ⁊ tibi omni tꝑe obſeq̄r pura mēte. et corde ⁊ corpore deuotis continue tue benignitati aſſiſtam Amen

¶ Qualit̄ homo in ſe amorem vel ad amorem dei ſe debet incitare vel excitare ⁊ quātum poteſt cor ſuū vnire vel ignire. ¶ Capitulū.ij.

Quia cor cōtemplātis nō ceſſat ſiue ceſſare non debet īueſtigare quō ſui creatoris amore amplius inardeſcat ꝓpoſui balbutiēs ad hoc īducere aliq̄d inductiuū. ¶ Primū ergo agnoſce o hō ꝙ nihil ē q̄d ad eius amorē tā te inflāmet ſicut bn̄ficioꝝ eius īmēſa donatio. Hoc eīn ipſo ꝙ ipm ad largiēdū tibi īeffabilia libeꝝ ł liberalē recogitas. ipm te diligē nimiū recogitare cōuinceris. Quid ē hodie q̄d magis īcitet ł excitet ad amorē q̄ȝ diligi ⁊ amari. Hoc eīn faciūt q̄ntūcūqȝ crudeles homīes. q̄ diligētes ſe diligūt q̄uis h̄ erga ſuū creatorē īſtigāte āti q̄ ſerpēte negligāt adiplē. Cogita q̄cq̄d velł. et īde creatorē tuū habeb nō modicā materiā diligēdi. Accede ḡ ad ipm ꝑ hūc modū. Debes nō ficte ſed veraciē recogitare te aſſiſtē corā dn̄o tuo (Ita eīn ē vbi es ſicut ē in celo empyreo) et te eſſe ſuū ⁊ nō tuū cogita: Et nō dubites ꝙ ab eo quicq̄d ad ſalutē ꝑtinet nō ad tuū damnū petieris. īpetrab. Hec certe oīa ſunt īcentiua amoris. Quō nō dilig̃ eū cuius es ⁊ q̄ paratus eſt oīa tibi dare. Nōne multū diligis q̄ aliq̄d tibi tribuit. Nonne ergo mag̃ eum diligis qui oīa. īmo etiam tibi tribuit ſemetipſum. Si ergo te diligis. quomodo ipſum qui te fecit nō diligis. Tu te deſtruxiſti ⁊ adhuc deſtruis et te amas ⁊ ipſum qui te conſtruxit ⁊ reſtruxit ⁊ conſeruat non amas. Dic ergo domino. domine creatura tua ſum. et mihi teipſum negare non potes. Sed antequam procedas. hec que dixiſti meditare.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

et inflāmare amore. Quis eni amplius se ɔtinere potest quin statim oīb⁹ oblitis in deū se totū pijciat nō p par tes: dū cogitat dñm suū summū bonū. delicias āgelorꝝ premiū beatorꝝ. hōi infirmo ꝛ corruptibi cui⁹ miseriam nemo possꝫ exprimere semetipm negare nō posse. ꝛ qn tūcūqꝫ sit īfirm⁹ seu miserrim⁹ ꝛ pctōr si ad ipm se ɔuer terit ꝛ ipm petierit obtinebit. ꝛ hꝫ nos desiderat petere et largiri cū dicit petite ꝛ accipietꝫ. Nescio qd ampli⁹ la borām⁹. cur cotidie nos affligim⁹ circa nihil cū possidē creatorē oīm valeam⁹. Quid ergo āpli⁹ laborām⁹ ꝛ qri mus: Si ei omne bonū sic leuiter hr̄e valeo. cur nitar plena miserijs possidē: O dñe de⁹ meus qd tibi nisi iiu riā fecim⁹. ꝙ te nob tribuis sic libent: Si te habeamus nihil tibi ɔfert. ꝛ tn̄ sic nos diligis: ꝙ te nobiscū esse. de licias tuas dicis. Quare nos tm̄ diligis. vt libēti⁹ teip sum nob tribuas qꝫ aliquid aliud qd petam⁹: Et certe nec ego volo de cetero aliud possidē: ex quo debita pe titiōe valeo possidē deū meū. Ornabo me monilib⁹. et teipsum introducā in thalamū cordis mei: ꝛ ibi secum de cetero requiescam. Bñ scio ꝙ nihil aliud petit ꝛ qrit ipse. aīam meā visitare ꝛ ītrare desiderat. ꝛ diu ē ꝙ pul sauit. doleo tn̄ ꝙ tm̄ ꝛ tamdiu carui tāto bono. Dic er go ei. Scio ꝙ plus qꝫ ego me diligis. de me igit ampli⁹ nō curabo. sed solū tuis delicijs inhrebo: ꝛ tu mei curā habeto. Nō possum intēdere mihi ꝛ tibi. Et ideo pmu tatim tu intēde mihi ꝛ mee infirmitati vt ipsam suble ues. ꝛ ego intēdam tue bonitati vt in ipsa delecter. Et quāuis ego tecū lucrer nimis. ꝛ tu mecū nihil. scio tn̄ ꝙ libenti⁹ mecū es ꝛ me cōseruas ꝛ pmoues: qꝫ ego te cū vt tua pfruar bōitate. Vñ hoc: certe nisi qꝛ ego me odi ꝛ tu me diligis: Si autem dñe vellē discurrē p oīa tue dilectiōis signa. deficerem. qꝛ nec bona nature. nec bona fortune. nec bona gratie. nec bona glorie. si hoīm ꝛ angelorꝝ linguis loquerer: exprimere possem. Et ideo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

hijs tacitis ī tuū filiū pater eťne reſpirabo. O q̄nta fu
it erga hoīem deus meꝰ tua dilectio. q̇ eum tm̄ dilexiſti
vt velles hoīem eſſe deū. ⁊ deum hoīez appellari. Quid.
dicā de ſexu fragili. Ipſum tuū filiū de ip̄o naſci volu
iſti. ⁊ q̇ erat tuꝰ vnigenitꝰ ⁊ ꝓprius filiū. voluiſti filiū v
gīs noīari ⁊ eſſe. Multū quidē dn̄e ſcd̄m vtrūqʒ ſexum
exaltaſti genꝰ humanū: qui tibi eq̄lē filiū voluiſti hoīez
eſſe ⁊ filiū mulieris. Non hoc dilectiōis ſignū voluiſti
circa āgelos demōſtrari. Nō eī̄ angelos ſʒ ſemē abra
he app̄hendit. Mirꝝ eſt certe quō pre tuo amore corda fi
deliū vel filioꝝ hoīm nō ſcindunt. Quid habuit deꝰ ali
ud facē q̄ʒ cum peccauimꝰ in īferni ꝓfundū nos deijcē.
et aliā nobiliorē creaturā ſi voluiſſʒ in inſtāti creare.
Quāta fuit iſta dei dilectio. ꝙ pꝰ lapſum digtꝰ eſt nos
q̄rerē tam benigne. ⁊ poſt eiꝰ offenſam nos amplius q̄ʒ
priꝰ exaltare. Quid fuit hō. Nunq̇d exaltationē me
ruit culpa nr̄a. Certe nō: ſʒ ne a te fugeremꝰ amplius
humanaʒ naturā tibi inſepabilit̄ vnire voluiſti. Mira
videt̄ tua dilectio deꝰ meus. q̇ te odiētes diligis ⁊ exal
tas. Si ergo nos q̇ nihil ſumꝰ tm̄ diligis q̇ es ſummꝰ.
quō nos miſeri te nō diligimꝰ qui es omne bonum. O
cor meditātis. quō in tam excellēti dilectionis affectu
nō deficis pre amore. Quid ī hoc deꝰ voluit. niſi vt ſuo
nos inebriaret amore. Quāta eſt hec creatoris noſtri
dignatio. ꝙ nos tm̄ deſiderat ſibi ꝑ dilectiōis vinculū
colligari. Quō poteſt cor hoīs aliud cogitare. Ut ſic
ergo nos exaltares deꝰ noſter voluiſti ꝑuulꝰ naſci: vt
nos beſtiales ꝑ pctūm celeſtes faceres voluiſti inter be
ſtias in preſepio collocari vel reclinari. O mira bonita
tis diuine diffuſio. O deteſtabilis noſtroꝝ excecatio
oculoꝝ. O glacies. nō cor. cur nō liqueſcis ad hunc ca
lorem. Heu mihi neſcio per quā viam deꝰ ampliꝰ nos
requirat: ex quo per hāc nos nō habet. Sed quid dicā.
Chriſtꝰ qui eſt receptaculum expulſoꝝ voluit fugē in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

egiptum. Nunquid domine ieſu qui vbiqꝫ eras fugere
non indigebas: Nō certe. quia omnes inimicos tuos
in tua poteſtate tenebas. Sed hoc facere voluiſti vt ꝑ
me patiens tuum mihi manifeſtares amorem et ad te
fugerem perſecutꝰ. O deus meꝰ bene video quia totus
es meus: et me vis totaliter poſſidere. Sed quid plu
ra: Taceo vite tue proceſſum. qui totꝰ es dilectionis
plenus. ⁊ venio ad alapas ⁊ cōſputa. Certe hoc dilecti
onis ſignum cor hominis nō ſufficit cogitare. Si em̄
nihil amplius mihi vnq̄ꝫ feciſſes nec etiam facturus eſ
ſes. niſi ꝙ deus eternꝰ in mea natura ſuſtinere volui
ſti hec opprobria. deberem totaliter tuo igniri amore:
Quid enim maius deo. ⁊ quid vilius peccatore: Et ta
men tu deus pro peccatoribꝰ voluiſti a peccatoribꝰ con
ſpui et illudi. O deus meꝰ quid fuit iſtud quoniā a cre
atura tua quam in mometo delere poteras ſic vilia to
leraſti ⁊ dicentibꝰ te eſſe demoniacum benigne reſpon
debas: O ſumma tue manifeſtatio caritatis qui talia
pro nobis a demoniacis audiebas. Quid tibi tantum
cure erat de nobis. ꝙ te omni opprobrio ſupponebas:
Sed tua nimia dilectione hoc ſuſtinere voluiſti placi
de. O cor pluſq̄ꝫ lapideum. o cor nō cor. cur non accen
deriſex amore: Lapis calore ſolutus in es vertitur.
et tu ad tantum calorē immutabilis perſeueras. Vti
nam ergo lapideum eſſes non carneum Et quid vero
mirabilius. q̄ꝫ ꝙ caro cordis lapide durior ⁊ inſenſibili
or inuenitur: Sed nonne dicit dominus ꝙ auferet a
nobis cor lapideum. ⁊ dabit nobis cor carneum: Im
mo ex quo lapis citius immutatur quā cor carneum
det lapideū. cor carneū auferēdo. Ad verecūdiā nr̄am
dico O cor neqſſimū. o cor ianiſſimū. o cor īfidelíſſimū
cur te ſic odis: Cur te ſic laceras ⁊ cōſumis Cur te ſic
fortiſ diligētē nō diligiſ O cor crudeliſſimū cur mortē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

pluſq₃ vitam diligitis.cur te q̄rentē nō recipis? O lapi
des ⁊ creature inſenſibiles:flectite veſaniā cordis mei:
Certe dn̄e ieſu etiā ſi me odires ex quo de⁹ meus es et
refugiū meū.ſolus ꝑtector ⁊ gubernator me⁹ te diligē
deberē.quāto magis cū me tm̄ diligas.⁊ me ſeq̄ris tuis
bn̄ficijs fugientē? Nam tm̄ me diligis:vt te ꝑ me odi
re videaris. Nōne tu iudex oīm voluiſti ꝑ me iudicari
et mortē turpiſſimā ⁊ grauiſſimā ſuſtinere? O de⁹ me
us q̄d mihi ampli⁹ facere debuiſti? Certe ſi hoc mihi fe
ciſſet inimic⁹ ruſtic⁹:ipſum deberē diligē ieternū.⁊ ego
nō te diligā deum meū? Non dico ꝙ ſanguis effuſio q̄
tota fuit plena caritate ſ₃ plane ſolus tu⁹ aſpect⁹ me in
ebriare deberet.quāto mag₃ ergo tua paſſio grauiſſima
et ignomīa plena? Certe me totū voluiſti.q̄ mihi te to
tū tribuiſti. Et q̄s req̄rebat hoc de manu tua dn̄e mi?
Cur tibi cure fuit de tam viliſſima creatura? Certe ni
hil aliud niſi tua maxīa bonitas ⁊ immēſa dilectio hoc
exegit. Nā ſi nō redimere volebas aliť facere potuiſti:
ſed ſic facere dignat⁹ es.vt nos tuo ampli⁹ inflāmares
amore. O amor ⁊ deſiderium cordis. o dulcedo ⁊ ſuaui
tas mentis.o ardor ⁊ inflāmatio pectoris.o lux ⁊ clari
tas oculoꝝ.o auriū pulchra ſimphonia.o hoſtia deo pa
tri odorifera.o amātiſſima palpatio boni lateris. o aīa
mea.o vita mea. o viſcera cordis mei.o medulla oſſiū.
vegetatio carniū.ſenſificatio organoꝝ.intellect⁹ inſpi
ratio ⁊ exaltatio mea. Cur ego nō ſum cōuerſus tot⁹ ī
tuū amorem? Quare aliq̄d eſt in me niſi amor? Quō
poſſum aliq̄d aliud cogitare vel meditari? Et q̄d amo
re tuo dulcius? Quid ampli⁹ cupio? Cur ergo nō ſum
illo illaqueat⁹ ⁊ capt⁹? Undiq₃ circūdat me amor tu⁹:
et neſcio q̄d ſit amor. S₃ heu mihi.cur ſic īſenſibiľ ma
neo ſine cauſa? Cur vanitas pluſq₃ tu q̄ es veritas me
allexit ⁊ allicit? Cur iniq̄tas pluſq₃ ſaluatoris mei be
nignitas me attraxit? Cur ſtercoꝝ odium pluſq₃ mei

creatoris et redemptoris amorem nimiū adamauit. O
quātum dilexiſti hominē deus me⁹. Non ſolum in cru
ce ꝑ ipſo pati voluiſti. ſʒ etiam apud inferos ipſum vi
ſitaſti. ⁊ tecum ad ſuperos reduxiſti. Nōne potuiſti do
mine ieſu ꝑ ipſis mittere aliquem angeloꝝ. niſi ipſos
extraheres ꝑ teipſum. Cur vis hominē vbiqʒ ſociare.
Cur in omni loco vis cum homine habitare. Quid ha
bet niſi vilia ⁊ mala ipſe homo. Cur ipſum diligis ſic
immēſe. Poſtq̄ʒ etiam ſurrexiſti voluiſti adhuc qua
draginta dieb⁹ homini apparere. ſʒ ⁊ cum glorificatus
eſſes veſci voluiſti. pacem donaſti. et te ei palpabilē tri
buiſti. Sed domine ieſu nōne ſufficiebat homini ꝙ pro
ipſo fueras crucifix⁹. niſi ipſum de inferni ꝓfundo ⁊ in
fimo lacu extraheres. Videt ꝙ tantū hominem dilexe
ris: vt ab ipſo nolueris abſtinere. An ignorabas ꝙ de
tam excellēti paſſionis bn̄ficio fueram⁹ ingrati. Etiaʒ
quos ſpeciales habueras increduli extiterūt. Quomo
do ergo nos potuiſti ampli⁹ intueri. O q̄ʒ mirabilis ē
tua dilectio dulciſſime dn̄e ieſu. cum nō poſſis ab homi
nib⁹ ſeparari. Nōne q̄ aſcenſur⁹ eras ad dexteram pr̄is
tui. poteſtatē homini dimiſiſti. vt te cum velit habeat ī
altari: hāc poteſtatem ei anteq̄ʒ mori inciperes dimiſi
ſti: ne amittere te timeret. Sed cur hoc facere voluiſti
cum miſſur⁹ eſſes ſpiritum ſanctū. Cur ſemꝑ cum ho
mine vis morari. Sʒ tuo corpori incorporare nos to
taliter voluiſti ⁊ tuo nos potare ſanguīe. vt ſic tuo in
ebriati amore tecum vnū cor ⁊ vnam animam habere
m⁹. Quid eīn aliud eſt tuū ſanguinem bibere qui ſedes
eſt anime. q̄ʒ noſtram animam tue anime inſeparabili
ter colligare. Hoc eſt certe quod vis. hoc certe eſt quod
deſideras deus me⁹. hoc eſt redemptor ⁊ domine mi q̄d
tanto tempore procuraſti. Pro hoc eīn ab īfantia tua
laboraſti. Hoc nobis cōcedas qui ineternū viuis ⁊ reg
nas Amen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

¶ Qualiť homo deberet libenter deo dare cor ſuū.

¶ Capitulum tercium.

O Dñe mi ieſu. tu te mihi dediſti et a me cor meū
petis. ſʒ quantū eſt hoc dñe me q̄ ita excellēs es?
Si em̄ haberē cor vnū qđ ſolū maius eſſet q̄ʒ ſi ſimul
eſſent oīa corda filioꝝ hoīm ꝛ oēs angeloꝝ affectꝰ. ꝛ vt
materialiť loquar maiꝰ eſſet. ꝛ ꝙ plura ſpūalia ꝛ corpa
lia ſimul actu cōtineret ł cōtinere poſſʒ q̄ʒ celū empire
um. ipm totū ꝛ totaliť tibi tribuē deberē. ꝛ adhuc tāto
dño munuſculū paruū. imo q̄ſi nihil eſſʒ. quāto magis
ergo illam paruā ſcintillā cordis quā habeo tibi dabo ꝛ
totaliť in te ponā? Hoc em̄ permaximū eſt mihi: ꝙ cor
meū habere digneris. Nōne ergo ſtultus eſſem ſi illud
applicarē de cetero alicui creature cū deus meꝰ illud ve
lit hr̄e? Etiā in meipſo nolo ꝙ remaneat ām̄odo. ſʒ vo
lo vt totaliť requieſcat in te: q̄ creaſti illud ad laudādum
te. Meliꝰ eſt ꝙ cor meū maneat ī eterna iocūditate ī di
uina maieſtate ꝛ īmenſa boītate q̄ʒ in mea fragilitate. ī
tua ſcʒ deitate q̄ʒ in mea iniq̄tate: Si hoc habere o ꝯtē
platiue cupis. multū corde deſideres ꝛ multū ore poſtu
les. ꝛ deſiderium aīe tue tribuet tibi deꝰ ꝛ volūtate tua
nō fraudaberis. ſʒ mentem tuā eleuās in bn̄dictionibꝰ
dulcedinis te ꝑueniet ꝛ tanq̄ʒ corona lapidis ꝑcioſi ſe
metipſo mētem tuā circūdabit. Regula Nullꝰ em̄ ꝑt
perfecte īuenire deū: q̄ ſe ꝑfcē nō odit vel ꝑdit

¶ Qualiť homo ordinet cogitatiōes ſuas ad deum ita
ꝙ deum ſemꝑ habeat in corde ¶ Ca. iiij.

O Homo vis cognoſcē quō ad deū tuū dirigas co
gitatum? Semꝑ cogitare debes te eſſe in pn̄tia
dei tui: ꝛ ipſum ſemꝑ habeas ī tuo cogitatu. Sup xp̄m
autem ꝓ te ḡuiſſime vulneratū q̄ſi ſemꝑ dirigas cogi
tatū? ꝛ ꝙ ipſe ſit deꝰ tuꝰ qui ꝓ te talia paſſus eſt cogita
bis. Sepe etiā ad matrē xp̄i reuerentē q̄ eſt multorū ſo
laciū feſtinabis: ꝛ quotieſcūq̄ʒ ad ipſam tuū diriges co

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

gitatum ipſam cogita matrem dei.vt ſic quocūqꝫ diri
gas cogitatum.deum tuū ſemꝑ habeas in corde.⁊ ſem
per coram ipſo exiſtēs ſuamqꝫ admirās magnitudinē
et tuam miſeriam recognoſcēs quātum poteris reſili
es in teipſum.admirās nō modicum ꝙ dignat̃ rem tā
fetidam coram ſuis oculis p̄ſentare.⁊ te ad momentū
patit̃ in ſua pn̄tia cōmorari. Hec ſic faciēs.de hoc dono
et de omnib⁹ alijs referas deo grās. Et ꝙ etiam ei reḡ
tiari poſſis recogita magnum donum. Et hoc donum
ſcꝫ ꝙ in pn̄tia ſua valeas cōmorari ſemꝑ.⁊ alia que ti
bi cōceſſerit domin⁹ debes cum omni vigilātia cuſtodi
re.ſemꝑ cum magna auiditate inhiās ad maiora. Et ſi
ꝓpter tuam miſeriā aut aliquā occupationem exterio
rem cogitatum tuū a ſua pn̄tia abſentare perpēderis
vel reſpicis impeditū.cum magna āxietate reuerti ſtu
deas vbi eras ſcꝫ ad pn̄tiam dei. Et hoc faciēs q̄lē pro
ceſſum hr̄e debeas vnctio te docebit. Hoc tn̄ ꝓ certo in
te habeas ꝙ quicq̄d ſit de alijs. ſemꝑ debes te ad nihilū
redigere quantum potes.⁊ oīm peccatoꝝ te infimū re
putare.⁊ tam ꝓ te q̄ꝫ ꝓ alijs a deo tuo tibi pn̄te cū om
ni humilitate veniā poſtulare.⁊ tuā conſiderationem
ſuꝑ hoc dirigere poteris ꝑ hunc modū. Nunq̄ꝫ cōſide
rare vl̓ cogitare debes ꝙ alij peccatores talit̃ a deo ſint
elōgati.quin ipſi ſepe ⁊ ſi nō ſemꝑ ad dominū ſe cōner
tant in corde. ⁊ quin dominum ſuū tunc intimi⁹ reco
gitent q̄ꝫ tu.⁊ clarius recognoſcant.⁊ quin reuerentia
maiori coram ipſo aſſiſtant.⁊ maiorē ſuorum habeant
confuſionem peccatorum.⁊ humilius ſe ei preſentent.
quin etiam maiori ⁊ ardētiori moueātur affectu ī pre
ſentia tanti boni. Et ſi hoc pleno corde non poteris co
gitare:hoc ipſo deberes te ſuperbiſſimum reputare.
Nec de congruo deberes huic tue ſuperbie prepon de
rare conſcientias aliorum.cum a ſapientibus ſentia
tur ꝙ ſicut contingit de bono ita et de malo. quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

aliquē defectū eſt ī quolibet repire. quē in alijs tā excel
lēter nō poſſumꝰ inuenire. debes tūc firmiſſime credere
ꝙ ſupbia ſit illud viciū in q̇ ſingularit̄ tu excedis ex q̇
nō potes tuā reſpicere prauitatē. Et certe ſi hoc ē verꝫ
ſatis potes te infimū oīm reputare. Sꝫ forſan tua ſu
perba cogitatio dicet tibi. quō hoc de īfidelibꝰ cogitare
poſſum ſcꝫ ꝙ ſim eiꝰ infimus. q̇ nec deū etiā ꝯgnoſcūt.
Sꝫ audi ceca ſupbia. An ignorars ꝙ ſi deū recognoſcꝭ
ipſumqꝫ te redemiſſe credis ſuo ſanguīe ꝓcioſo. ⁊ cōtra
eū eleuaris in ſupbiā. ꝙ grauius peccas q̄ꝫ ſi hec oīa ig
raſſes. Nōne vbi cum pctō maior ē ꝯgnitio maior eſt
cōtemptꝰ. Et nōne vbi maior ē contēptꝰ. maius ē pec
catū. Nullū ergo excipias o īſania: ſed pleno cordete
humilias tuā miſeriā recognoſce. Et ſi tibi tunc ſubre
pat cogitatio. ergo tu a deo reprobatꝰ. hāc q̄ꝫ citiꝰ exclu
dere debes: nec ꝑmittere aliq̇ modo tecū cōmorari. Ti
mere tn̄ debes nō modicū. ⁊ altiſſimi dei ſupextollē pi
etatē ⁊ cōſidere in xp̄i vulneribꝰ ⁊ in clemētia matris
eiꝰ. Immēſa eſt eīn miſericordia dei nr̄i. Et ſi eſſent in
te ſolo oīa pctā que vnq̄ꝫ facta ſunt vel etiā poſſent de
cetero ꝑpetrari. in īfinitū ſupexcellit eiꝰ miſericordia:
et tibi hec oīa ſi ad ſe recurreres ꝓpter ſuam pietatē lar
giſſimā cōdonaret. Si etiam tunc tibi ſubrepat cogita
tio vtrꝫ ſis in caritate an nō. timere ꝓculdubio debes.
ſed caue ne determīate in partē aliquā inclineris. fide
liter tn̄ age ⁊ de diuīa miſericordia ſemꝑ ſpera. Si eīn
hoc egeris ⁊ tui cōſideratiōes reputaueris teipſum pec
catorē. nocte vndiqꝫ obrutū. ac de tāta tenebroſitate ī
tenſe dolēs ad fontē pietatis humilit̄ cōuerteris men
tem tuam. orietur in tenebris illis lux tua. ⁊ eleuaberꝭ
dei nr̄i dulciſſima pietate ad celeſtia cōtemplāda. ⁊ ibi
delicijs habūdabis ⁊ dices cū ꝓpheta. Et nox illuīatio
mea ī delicijs meis. Qd̄ nob ꝓſtare dignet̄ ⁊c̄.

¶ Qualit̄ hō ope mūdo vel ad operādū plus in

deo ferueat. ¶ Capitulum quintum.

SI attēderes o homo q̄liť de⁹ ad imaginē suam te creare ꝛ formare voluit ꝛ ꝑ te tot ꝛ tā nobiles creaturas cōdidit ꝛ tuam aſſumēs naturā tam care te redemit ꝛ nō ſolū vt ipm̄ habeas in cibū in pn̄ti. ſꝫ etiā ſeipm̄ in futuꝝ tibi in premiū repromiſit. nūc naturā cōſeruat. gratiāqꝫ infundit. ꝛ hec oīa ad ſuū facit honorē. Si etiā in ipm̄ tenderes vt deberes ꝛ ei⁹ honorē appeteres. vt q̄ſi tui oblit⁹ ꝑ nihilo te ſupponēs. quicq̄d honoris ꝯſolationis aut tribulatiōis ſiue iiurie tibi cōtingēt. ac ſi nihil accideret reputares: totū in laudem ꝛ gloriā referēs creatoris. Et quātumcūqꝫ ꝛ q̄ncūqꝫ aliqd̓ facēs ad dei honorē. aīeqꝫ ſalutem. vtꝝ difficile eſſet nō iudicare deberes. ſꝫ cum ip̄etu mētis. imo amore feruēti deberes ſtudere effectui mācipare. Si em̄ bn̄ creatoris tui eſſes ſuccēſus amore. o hō nihil ꝑ ipſo iiurioſum nihil difficile reputaēs. oīa tibi leuia amabilia. oīa dulcia ꝛ ſuauia appareret. ꝛ tā libent̄ hec oīa adimplēs et cum oīa ꝑfeciſſes. te tn̄ q̄ſi nihil ꝑ ipſo feciſſe credēs. immo poti⁹ defeciſſe. teqꝫ ex hoc tm̄ exoſum haberes. vt teipm̄ vix poſſes aliq̄ten⁹ tolerare. ꝛ cogitares ſollicite quō poſſes maiora facē aut ſaltē ꝑfecti⁹ eadē adimplē. ꝓponereſqꝫ i corde tuo de factis ꝛ defectib⁹ tuis grauit̄ flagellari. Nā erubeſcēs nō modicum ꝛ doleres tam altiſſimo dn̄o tuo ſic miſerrime mīſtrare. Quid plura dicam. Quātopl⁹ proficēs. tāto pl⁹ te deficē cogitares. ꝛ ampli⁹ erubeſcēs ꝛ doleres. ꝛ maiori ſuccēſus ardore ſēper maiora reincipere conareris. Nunq̄ em̄ de his q̄ ad honorē dei cerneres tu⁹ poſſet refici appetit⁹. Semꝑ em̄ famelic⁹ appareres. O mirabil' calor amoris. q̄ ſic cito digeri facis. ac tādem cōuerteris in ꝑmium ſine fine Non dubito q̄n tunc nimio feruore ebuliret cor tuū ſomnūqꝫ haberes exoſum. ꝛ quicq̄d ad momētū te ſubtrahēt a ſeruicio dei tui. Semꝑ tamē videreris tibi ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ſeruiendū deo tuo piger. aliiq; ſerui dei reſpectu tui vi
derent tibi ꝓmptiſſimi ⁊ feruētiſſimi apparerēt: ⁊ eoꝝ
pronitas ſeu promptitas tibi eſſet in magnū gaudiū:
ſed tua pigricia ī merorē verteret. Accede ergo ad cor
altū. ⁊ in tuis actibꝰ exaltabit deus tuꝰ. Si enī habue
ris cor infirmū ⁊ terrenū. mīima ſeruicia maxia rputa
bis. ⁊ que q̄ſi nihil erunt tibi difficilia apparebūt. ⁊ illa
que ꝑ te aut ꝑ vno amico tuo viliſſimo libent faceres
pro deo tuo altiſſimo facē grauaberis vltra modū. dul
cia ⁊ amabilia reputab amara: ⁊ amariſſima dulcia iu
dicabis. Oculꝰ infirmꝰ. irradiationes veri ſolis iuſticie
abhorrebit. ⁊ ambulare ī tenebris affectabit. De ſpūali
bus viris triūphab. ⁊ de te triūphari a demonibꝰ igno
rabis. Sz heu ⁊ ve tibi qꝛ iam beſtiis nō potes cōꝑari.
Utinā iumētis ſimilis factꝰ eſſes q̄ ſubeūt onera dn̄o
rum. Nō poteris eadem culpa alios arguere. ⁊ te tuis
intimis neq̄ciis adimplere. Si ergo ſic ad ſeruiendum
deo tuo habes manꝰ ligatos ⁊ pedes. nō reſtat tibi niſi
vt in exteriores tenebras ꝓiiciaris. A quo nos ipſe cu
ſtodiat cuiꝰ miſericordia totꝰ eſt plenꝰ orbis Amen.

¶ Qualit homo ſe ꝑfecte odiat vt deū ꝑfecte diligat

¶ Capitulum ſextum

Q Uoniā ad dilectionē dei habendā impedit dile
ctio ſui. ⁊ quāto vna intendit altera remittitur
Ideo vt ꝑfecte poſſimꝰ deum diligē: debemꝰ nos ꝑfecte
odire. Tūc autē ꝑfecte te odis cum appetis ab hoībus
pleno corde ꝯculcari. viliſſimū reputari, flagellari. deii
ci. ⁊ q̄ſi ad nihilum redigi. ⁊ hec oīa reputas eſſe pauca.
In tuis īiuriis delectari ⁊ ī tuis tribulatiōibꝰ cōſolari
Et nō ſolum vis tibi hec ab oībꝰ inferri. ſed etiā cupis
eos credere te iſtis iniuriis ⁊ tribulationibꝰ eſſe dignū
Hoc dico iō qꝛ multi appetūt ſuſtinē aduerſa vt ī coꝝ
tolerātia ab hoībꝰ cōmendētur. Tales aūt nō ſe odiūt
ſed diligūt: et mercedē ſuā. ꝓch dolor. iā recipiūt in hoc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

mūdo. Tunc etiam ꝑfecte te odis quādo nō ſolum vis
ab hoīb⁹ cōculcari. ſʒ etiam teipſum tm̄ abhorres vt vix
teipſum valeas tolerare. ⁊ es tibi abhominabilis nimis.
et velles etiam a creaturis irrationabilib⁹ ⁊ inſenſibili
bus impugnari. Et cum aliqd ꝓpter tuam neceſſitatē
licet nō ꝯtra deum delectabile tm̄ aut nō afflictiuū reci
pis. cōtra temetipm̄ turbaris: ſolū deum q̄ris. ⁊ omnia
renuis extra ipm̄. Ad hoc donū ꝑmaximū ꝑuenire va
lebis: ſi confident ⁊ ex corde ſepe petieris hoc a deo Ex
parte tm̄ tua pn̄t eſſe aliq̄ inductiua ⁊ diſpoſitiua ad do
num iſtud. Primo cōſiderare debes ꝙ nat⁹ es in pctō
et ex quo ab illo lauacro regenerat⁹ es ⁊ purgat⁹ ⁊ lot⁹
poſtq̄ʒ vſum liberi arbitrij habuiſti vſqʒ ad hāc horam
quaſi cōtinue īmemor ablutiōis prime q̄ deriuauit a la
tere xpi ieſu. ⁊ diuinā nō timēs nec reuerēs maieſtatē
in cui⁹ pn̄tia exiſtebas. temetipſum offenderis pluſq̄ʒ
aliquis crudeliſſim⁹ inimicus. Quomodo ſi hec cogita
ueris. te nō odibis? Et quid odim⁹. niſi mala cōtraria
et nociua? Et quid pci⁹. q̄ʒ ſe opponere ſummo bono?
Quid contrarius q̄ʒ ſanguinis chriſti euomere medi
cinam? Quid eſt nociuius quam ſue anime occiſio?
Et tu tibi talis fuiſti etiam pluſq̄ʒ valeas cogitare De
bes etiam cogitare ꝙ quāto ab extrinſicis ampli⁹ mole
ſtaris. tāto magis tibi precludit via. ne vageris per de
uia. ⁊ affectum applices creature. ſed vt in ſolo deo al
tiſſimo requieſcas Quis ergo nō odibit illi⁹ apertionē
clauſure. vnde poteſt exire a deo? Certe tunc aperitur
cum propria tribulatio nō amatur. ſed ab animo effu
gatur potius volendo requieſcere in ſtercore q̄ʒ in deo.
Cogita ergo ꝙ ſoli deo debetur reuerētia ⁊ honor. ⁊ ip
ſe in ſe ⁊ in ſuis creaturis ſolus eſt diligēdus. Et ideo
ſi vere deum diligis. debes te honorari et diligi ab om
nibus abhorrere. Quomodo non abhorreo tamē mi
hi attribui quod eſt dei? Immo etiam oppoſitum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

potiꝰ affectabo.ne ſi mediū tenere vellem incurrerē in
extremum. O ꝗ̄ vtiles ſunt iſte afflictiōes extrinſice
Certe ꝑ ipſas ad cognitionē miſerie noſtre deuenimꝰ
et ꝑ hāc cognitionē noſtri ꝑuenimꝰ ad cognitionē dei.
Nam quāto q̇s magis eſt ſue vilitatis cognitor. tāto
magis eſt diuīe maieſtatis īſpector. Quid ergo vtiliꝰ.
ꝗ̄ ꝑ hoc humiliari. ⁊ ad celeſtia exaltari. Quis ergo re
nuet ſe odiri. ⁊ ab omnibꝰ cōculcari. Certe neſcio niſi
ſtultꝰ. Si ergo times o hō q̄ ab hoībꝰ inferunt̄. quanto
magis timere deberes q̄ a dn̄o inferunt̄ vł̄ infligūtur.
Sed ſi illa times certe iſta diliges ⁊ amab. Nā iſte affli
ctiōes ſunt vie ad patriā ⁊ materia magni boni. Cōſo
latiōes vero ſunt vie ad penas ⁊ materia magni caſus
Iſte ſcꝫ cōſolationes aīam interficiūt ⁊ deturpāt Hec
autem aīam leuāt a macul. ⁊ purgāt a ſcoria peccatoꝝ
vt ſic dealbata ⁊ nudata videat deum ſuū. O deꝰ quis
nō appetit hoc habere. niſi qui nō appetit te vidē aut q̇
nō appetit euolare. Et quō ꝓbabit̄ aliq̇s eſſe tuꝰ verꝰ
amicꝰ. niſi q̇ ꝓ te aduerſa voluerit ſuſtinē. Nunq̇d ve
ra amicia ꝓbat̄ in cōſolationibꝰ ⁊ honoribꝰ huius mun
di. Certe ſi ſic. pauci īuenirent̄ mali. quia pauci ſunt ⁊
vix aliqui. q̇ non appetāt cōſolari. Sꝫ certe illi filij tui
cōcernūtur q̇s corrigere nō deſinis. nā ſemꝑ cū talibꝰ
cōmoraris. Nō ergo hoc renuat ſꝫ diligat. niſi qui non
vult tanꝗ̄ ſpecial. amicꝰ. immo tanꝗ̄ cariſſimꝰ filiꝰ cū
dn̄o habitare. Et hec nos ſemꝑ ſtimulant ⁊ faciūt cur
rere ad maiora. faciūtq̄ cōſcendere ad mōtana ⁊ ad ce
leſtia cōtemplāda. Hec ſunt certe q̄ ceteris patientibꝰ
mēbris cōpati inſtruūt. Quō enī ꝓximo īiurias paſſi
ones ⁊ damna patienti cōpatiar. qui ea nunꝗ̄ ꝓbaui.
Proptēa dt apl's ad hebreos. Nō enī habemꝰ pontifi
cem q̇ nō poſſit cōpati infirmitatibꝰ noſtris. Et hoc eſt
q: in ſuo corꝑe fuit eas expertꝰ ſicut ibidē innuit̄. Et ſi
nūc alijs nō ꝯpatimur. quō cum illo cōregnabimꝰ. aut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ſi mẽbra mortuo ⁊ inſenſibilia ſumꝰ quid reſtat niſi vt de corpore excidamur.· Aut dicito mihi quõ tuo capiti chriſto ꝓ te mortuo ſcies cõpati. qui nõ pateris. aut ſi nõ compateris. quõ poteris ſibi cõformari.· Sed certe ſi nihil aliud te mouet hoc ſolũ deberet te facẽ auidum paſſionũ. Quid peiꝰ aut magis mortifex aut peſtifex q̃ paſſionibꝰ chriſti nõ cõpati. aut tãti bñficij igratꝰ exiſtere.· Aut q̃d fructuoſius aut ſuauiꝰ q̃ illiꝰ paſſiõis ex corde ꝯpaſſionẽ plenã gerere.· Qđ bene nullꝰ poteſt facere niſi qui iniurias paſſus vel exptꝰ eſt. Aut dic mihi quid nobiliꝰ eſt q̃ aſſimulari filio dei.· Quõ ſi nũc ⁊ hic ei diſſimiles fuerimꝰ ꝑ cõſolatiões ⁊ honores. erimꝰ ſibi nũc ⁊ poſt confrẽs in regno dei.· Minime. Quid enim abhominabilibꝰ q̃ videre ꝓ me viliſſimo ſtercore. dei filiũ in aſſumpta humanitate ĩiurias ⁊ opprobria ſuſtinere. mortẽ turpiſſimã ⁊ grauiſſimã tolerare. ⁊ ego velim ab hoibꝰ honorari ⁊ delicijs affluere.· O hõ ſtercꝰ et pluſq̃ ſtercꝰ ꝓ iniuria quã ſibi feceras ipſe ſemetipſum ad talia iudicauit. ipſe ſcꝫ actor ⁊ iudex ſuꝑ ſe reflexit iudiciũ amariſſimũ. ⁊ tu adhuc corã eo. q̃ ſibi ĩiuriaris vis ꝑtrãſire ĩmunis.· Saltem corã oculis ſic ꝓ te afflicti pretẽde merorem: ⁊ corde te offer ad cõſimilia patiẽda ⁊ certe nõ dubites q̃ ex quo eſt ſufficient punitꝰ. ſi hoc iter ſuſtinere volueris ⁊ toto appetieris corde. nõ ſuſtinebis hoc. q: nõ vult vt ꝓ eadẽ iniuria bis paſſio iferat. Sꝫ qđ credis iniurias eſſe. in honorẽ cõuertet. et qđ credis tribulationẽ eſſe. in cõſolationibꝰ mutari videbis: ⁊ vbi credis eſſe damnũ reperies fructũ multũ. Et quãto ĩiuria maior. tãto honorabilior eris. ⁊ quãto tribulatio ⁊ afflictio intẽſior tãto magis cõſolaberis. ⁊ ſi oĩa ꝓpter ipm amiſeris. certe ipm qui eſt oĩa poſſideb Si aũt honorẽ appetieris. deprimeris. ſi ꝯſolatiões tribulaberis: ſi tꝑalia pauꝑeris Qui eñ aliud ꝑter deum appetierit ſe affliget. imo etiam ſi ſe ĩdebite dilexerit. ſe

occidet Si añt ſe odiẽs deũ dilexerit: ip̄m plenarie poſ
ſidebit. Vñ q̄ deũ diligit ip̄m tunc hʒ deũ: ita ꝙ ſi ſolũ
deũ dilexerit. ip̄m plenarie poſſidebit Vñ quãto perfe
cti⁹ deũ diligit tãto ꝑfecti⁹ ip̄m hʒ. O ſtultiſſimi hoĩes
quõ hic oculos vr̃os nõ ponitis. ſi vultis vos ⁊ oĩa ab
horrẽ: Certe cũ videritis vos poſſidẽ creatorẽ oĩm. et
mens vr̃a in ipſo quieta fuerit: oĩa mũdanã vanitateʒ
reputabitꝭ: ⁊ corꝑa vr̃a dũ adhuc ſunt mortalia tanq̄
ſtercora erũt vob̄ abhoĩabilia. Et ſicut q̄ auferret ſter
cus vel aliq̄d abhoĩabile ab ocul' vr̃is. ſic q̄ vos vſq; ad
mortẽ affligẽt. Et ſicut q̄ deteſtaret̃ qđ abhoĩaremini
gauderetꝭ: ſic q̄ vos deteſtãdo ĩiurias ⁊ opprobꝛa vobis
dixerĩt ⁊ fecerĩt exultabitꝭ. Nã nihil poterit vob̄ eue
nire aduerſi. qꝛ ꝯſolationes ⁊ honores nõ poterũt vos
deciꝑe: eo ꝙ de ipſis nõ curatis. ſʒ eoꝝ cõtrariũ appeti
tis. Aduerſitates etiã nõ poterũt vos deciꝑe. qꝛ ipſas
affectatis. ĩmo q̃nto maior erit tribulatio tanto maior
erit cõſolatio. qꝛ magꝭ in hoc caſu adimplebit̃ deſideriũ
veſtꝝ. Non certe ſic deberet eſſe. Quis eñ nõ deberet
gaudere ſi ſepararet̃ a vanitate ⁊ cõiungeret̃ veritati:
Nõne hec oĩa ſunt vanitas: Et q̄d eſt veritas: Nihil
niſi de⁹ Et ideo oĩa preter deũ. aut que ĩ ipſum tendũt
abhorrẽda ſunt. Si eñ ſic eſſes o hõ ꝙ in ſolo deo vel
les affici. ⁊ ſuũ ſitires honorẽ. ⁊ te vt dictũ ẽ nõ dilige
res. ſʒ odires. ⁊ ab alijs appetẽs cõculcari. viã diabolo
obſtrueres vel obſtruxiſſes: vt ad te penit⁹ intrare nõ
poſſet. In hoc eñ cõcordãt doctores. ꝙ oĩs malicie cau
ſa eſt timor vel amor. ĩmo etiam cauſa ipſi⁹ timoris eſt
amor ſui Quomodo ergo ex timere peccare poteris. q̄
te deſiderabis affligi ⁊ cõtemni ⁊ ab hominib⁹ cõculca
ri: Et quomodo amore tui peccare poteris. qui te per
fecte odis. ⁊ creatorẽ tuũ diligꝭ: Hec certe ſi habueris
a feditate ſeꝑaberis. ⁊ ad ꝑfectã innocẽtiã ⁊ ſanctitatꝭ
cõſummationẽ ꝑtinges: ⁊ q̄ aliq̃n fuiſti ſeruus diaboli

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

eris p̄maxim⁹ in regno di. Quia ego asseq̄ ista tardas:
Quare negligim⁹ hāc mentis p̄fectionē habere: Nun
quid hoc donū excellētissimū negabit nobis de⁹. si ab ip
so illud postulare voluerim⁹: Certe nō. De hoc te cer
tifico. sicut possum. imo libētissime hoc tibi dabit. Non
dico ꝙ tibi dabit pati. qꝛ nō omnib⁹ cōcedit hoc: sꝫ tribu
et tibi velle pati. Et forte si dign⁹ fueris: etiaꝫ istud da
bit tibi. Et si dicis nō possum tātum laborare. vt ad tā
tam sanctitatē venireꝫ vt solū deum diligerē ⁊ me su
per oīa abhorrerē. ⁊ ab aliis vilipēdi appeterē. Et ego
dico tibi ꝙ ad hoc nō requirit̄ iste labor extrinsicus aut
corp̄is valitudo. sꝫ poti⁹ solitudo vel sollicitudo cordis.
et corp̄is quies. labor cordis ⁊ quies mētis. Nō requi
rit̄ dico mult⁹ labor extrinsic⁹. qꝛ p̄ illum destrueret̄ vl̄
distraheret̄ homo interior. Labor tamē pietatis ⁊ humi
litatis ad hoc ⁊ ad omnia vtilis est. dum tamē quietem
mētis homo custodiat Nec requiritur valitudo corpo
ris. quia repugnat valitudini spirit⁹. Requiritur au
tem labor cordis in surgēdo. ⁊ totaliter se euellendo ab
istis infimis. ⁊ ad celestia ascendēdo. Et dum ascende
ris. requiritur quies mentis. Multum enim abhorret
deus cum quis eum degustat. ⁊ ibi nō quiescit. sed poti
us tanꝗ deus non esset ei sufficiēs. redit ad amplexan
da stercora. ⁊ sic inquinat⁹ iterum vult dominum am
plexari. sed tamen hoc tuo rustico facere non auderes.
Ergo ipsum deum plus omni rustico vilipendimus.
Et nihilominus volumus ꝙ in omnibus satisfaciat
voluntati nostre. sed non est ita. Sed si impetrare vo
lueris sine repulsa hoc tā precellens donum tāquā alia
ad ipsum reuerenter conscendas. ibiqꝫ quiescas et solli
cite roga eum vt amplius non te permittat redire
ad vomitum. Et si sic feceris non dubito quod ab il
lo splendore eterno illuminat⁹ tuas miserias recogno
sces. ⁊ super omnia te odibis. diuinam experiens ho

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

nitatē ⁊ omnia tanꝗ ſtercora reputabis ⁊ cōiungeris amoris vinculo ſoli deo. Qd ipſe nobis cōcedat qui eſt benedict⁹ in ſecula ſeculoꝝ Amen.

¶ Qualit̄ homo debet in omni actione frui cōtemplatione.

¶ Capitulum. viij.

Si homo bene inebriat⁹ amore ſui creatoris eſſet nihil in omnibus quereret niſi quō ſuo creatori poſſꝫ diligenti⁹ ⁊ pfecti⁹ deſeruire. ⁊ ꝓpriam penit⁹ quātum poſſet volūtatem abſcindēs. ſolum q̄ magis crederet deo placere cū impetu animi aſſeq conaret̄. ⁊ ſic in omnib⁹ ⁊ ꝑ omnia nō que ſua ſunt querēt. ſed que ieſu chriſti. obliuiſceretur quodāmodo ſui. ſoli⁹ memor dei. Hic talis ⁊ tant⁹ pre feruore ⁊ amoris magnitudīe vel īmmēſitate nō multum vt credo diſtinguēt inter gradum ⁊ gradum. vitam ⁊ vitam. ſtatū ⁊ ſtatum. ꝑſonā et perſonam. temp⁹ ⁊ temp⁹. locum ⁊ locum: ſed quocūꝗ modo ⁊ quacūꝗ hora diſcernere poſſꝫ quid amplius ſuo creatori placeret ſtatim perficere conaret̄ toto animi affectu tendens in deum. Quāto eñ creature ad deum min⁹ reducunt̄. tāto a ſe iuicē diſtinguūtur vel diſiungūtur ſeu diuiduntur. Et quāto amplius ad deum reducunt̄ tāto ſibi vel ſeſe mutuo ampli⁹ vniunt̄. Omnino ergo cōmunicās id eſt ad vnū cōmune omnia reducēs. quod facit quis cum nihil requirit in omnib⁹ niſi honorificētiam dei. ad quā facta ſunt omnia ⁊ ad hoc vniuerſa ordinat. ⁊ in vno creatore cōiungens. quod verum eſt cum vniuerſa in deo collocat. ⁊ ſolum deum in omnib⁹ intuetur omnia cōmunicans ⁊ in vno creatore coniūgens. nihil in omnib⁹ niſi deum videret. ſemper ſuſpirās. ſemper anhelans. ⁊ ad ſeruiēdum deo ſuo in omnib⁹ totus accēſus. totus ignit⁹ non cōſideraret quid ſibi ſuauius. quid dulci⁹ eſſet. ſed in omnib⁹ quid deo ſuo amabilius. O felix talis qui cum actiua contemplatiuam haberet, quia ſic domino miniſtraret.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

vt martha vt tamē a pedib⁹ domini nō diſcedēt cū ma-
ria. ſic ſe angelicis ſpiritib⁹ nitiret conformare. q̇ nobis
miniſtrādo a diuīa cōtemplatione nō vacāt. Quid enī
eſt hoc (ſcʒ dn̄o miſtrare) aliud. niſi cum miſtrat ſano.
cum viſitat infirmū vel ſeruit īfirmo. ſemꝑ ī eis dn̄m
intueri. ⁊ frui deo in ꝓxio. Aſſiſtēdo ſeruit. manū por
rigit ad ꝓximū. ⁊ cor ad deū. Proximo ſeruit non vt
homo: ſʒ vt in hoīe deo Totū ſemꝑ refert ad ieſum qui
dicit. Qd̄ vni ex mīmis meis feciſtis: mihimetipſi feci
ſtis. Et ideo cū in lecto videt ꝓximū infirmuʒ. ſibi vi
detur ꝙ videat chriſtum ſuum: ac per hoc nihil ſibi dif
ficile: nihil ſibi abhominabile nihil ignominioſum eſti
mat facere pro ꝓximis infirmis. ac ꝑ alijs deſolatis. ſʒ
oīa dulcia. oīa ſuauia. oīa amabilia iudicabit. cum ſic in
proxio miſtrat xp̄o. Credo ſine p̄iudicio ꝙ qui ſic vt di
ctum eſt feruent ⁊ diligent xp̄o in ꝓximo miſtraret pu
re ꝓpter xp̄m tendēs in xp̄m. ꝙ plus mereret ⁊ ꝟtuoſi
us moreret ⁊ a deo ampli⁹ approbaret q̄ʒ ſi ꝓprio corpi
chriſti miſtraret. Et hoc ſic patere p̄t. Unus enī peſſi
mus hō. ſi videret xp̄m eſſe in vno lecto. ⁊ bn̄ cognoſce
ret eū. nō eſt dubiū ꝙ ſibi feruent ⁊ diligent miſtraret
ſed ſibi id ē xp̄o in ꝓximo cū tanto feruore ⁊ diligētia
miſtrare nō poſſet. niſi ꝑfect⁹ vt credo. imo vt ita loq̄r.
et plus q̄ʒ ꝑfect⁹. Et ideo cū toto animi conaīe hāc gra
tiam habere conemur Quis de cetero abhorrebit lepro
ſum. declinabit infirmū. negliget deſolatū. cū in eis in
tuemur chriſtū ⁊ plus ibi poſſum⁹ mereri ⁊ deo placē.
vt ꝓbatum eſt q̄ʒ ſi etiam miſtrarem⁹ ipſi xp̄o. Indica
bo tibi ſponſa: quē diligit aīa tua. Certe in īfirmaria ia
cet. ibi anguſtiat. ibi dolore grauat vel torquet. Curre.
et ſibi miſtra. ſibiq̄ʒ cōpatere infirmāti. Cur inſtas ſpō
ſa cotidie. vt ſpōſi oſculo oſculeris. Accede ad leproſū
et oſculare eū. q̄r ibi iacet. Cur ſpōſa miſera pre ſponſi
amore languere te dicis. ⁊ ipſum cotidie nudū. diſcalci

amentū.et afflictū ante te vides tranſire.⁊ negligis ⁊
etiam nō cōpateris ei.'Et ſi nō poſſim⁹ frēs oib⁹ preſta
re obſeq̄a.qꝛ multi ſunt indigētes.ſaltem oib⁹ cōpaſſio
nē donem⁹ ⁊ in oib⁹ conſiderem⁹ xp̄m.Credo firmit̄ ꝙ
ſi xp̄m neglexerim⁹ in ceno vel in t̄ra. ꝙ ip̄m nō habe
bim⁹ in celo.Audi q̄d ipſe d̄t.Infirm⁹ erā.⁊ non viſita
ſtis me ⁊c̄.ite maledicti ⁊c̄.Et bn̄ noſtis ꝙ nō ſunt hec
ꝟba mea.ſꝫ ineffabil' veritatꝭ.Timeam⁹ ergo frēs hāc
ſententiā.qui totiēs neglexim⁹ eū.Nō interrogemus
eū de cetero.nec dicam⁹ ei.vbi iaces.vbi cubas in meri
die.qꝛ iā nouim⁹ locum Scim⁹ eñ eum ī infirmaria ia
cere.Nō autē reſtat niſi p̄ſtare obſequiū.¶Audite ob
ſecro ꝯſiliū meū ⁊ nō aſpiciatis ad factū meū.Qui eñ
vult vt dixi cū actiua cōtemplatiuā vitam h̄re. vt ſuū
dn̄m in oib⁹ contēplet̄.videt̄ mihi ꝙ hec via ſit breuis
et bona.videlicꝫ vt ſe totū recolligēs intret ad cor ſuū
et in ītima cordis ingrediēs ſe reſoluat in deū.vt nihil
nec videat nec ſētiat niſi deū ⁊ tūc aliq̄mō ſic deificat⁹
et transformat⁹ in deū ad quodcūqꝫ ſe vertet nihil niſi
deum cōſiderabit.⁊ quicq̄d opis faciat non hoī.ſed ſoli
deo facē exiſtimabit.Et dum hāc formā habebit vel te
nebit in oib⁹ deum videbit.⁊ in labore actiuo.ꝯtempla
tiua fruet̄.Et ſi cōtingat.ımo quia cōtinget ab hac no
bili forma diſcedere ad ipſam ſtatim nitat̄ homo redire
et hoc totiēs faciat ꝙ q̄ſi in habitū ducat.⁊ hoc magꝭ ho
nore ⁊ diuina largitate.q̄ꝫ aliqua induſtria īpetrare ſe
credat.Et ſi hec oīa nimis difficilia tibi vident̄ ſaltem
ad hoc conare vt ſemꝑ ⁊ in oib⁹ queras facē qđ ſit ma
gis honorificū deo.cōforme xp̄o. vtile tibi ⁊ ꝓximo. af
flictiuū ⁊ ignominioſum corꝑi ꝓprio. Quod ipſe nob̄
cōcedat.q̄ eſt benedict⁹ in ſecula ſeculoꝝ Amen.

¶Quoddam delectabile et allectiuū ¶Ca.viij.

Anima mea liquefacta eſt.vt dilect⁹ locut⁹ eſt ⁊c̄
O mira ⁊ ieſtimabil' virt⁹ amoris Deū inclinat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ad terrã. mentẽ eleuat ad patriã. ⁊ deum m ⁊ aĩam. vel ho
minẽ. ſimul cõglutinat ad gloriã. deũ facit hoiem. ⁊ ho
minẽ facit deum. temporalem facit eternũ. imortale oc
cidit. mortale ĩmortale facit. ⁊ ymũ excelſum cõſtituit
inimicũ facit amicũ. ſeruũ facit filium. ⁊ abhomĩabile
facit glorioſum. frigida facit ignea. obſcura facit clara
dura facit liquida. Nam aĩa mea liquefacta eſt ⁊c. O
verbũ admirabile o ꝟbum nimiũ delectabile. Ego vi
liſſimꝰ ⁊ nequiſſimꝰ ſeruus tuꝰ domine deꝰ meus qui eti
am nõ ſum dignꝰ aliqua tua creatura vocari nec eſſe q̊
modo ſum tibi tãte caritatis vinculo colligatꝰ. vt ad ꝟ
bum tuũ pre amore fuerim liquefactꝰ. O ardor amoꝛ
qui intima mẽtis in deum infundis. Nam adamanti
na erat anima mea ⁊ eius intima nimiũ ſolidata. nũc
amore liqueſcit. nũc extra ſe exit. ⁊ in deum totalit̃ ſe
diffundit ꝓprium locum reliquit ⁊ in deum currit. ab
ſorbet̃ a deo ⁊ obliuiſcit̃ ſui. O amor quid tibi tribuam
qui me feciſti diuinũ. Viuo ego. iam nõ ego. viuit au
tem in me xp̃s. Inenarrabilis eſt virtꝰ tua. o amor qui
lutum in deum trãſfiguras. Quid ergo te potentius.
quid dulciꝰ. quid iocundiꝰ. quid ⁊ nobiliꝰ obſecro. Bo
ne amor qui terrena ponis ĩ celum. deficio tui memor.
et facio me vniri dilecto. O felix amor qui nos facis lã
guidos. ⁊ ſponſi noſtri amplexibꝰ ſuſtentari. O deſide
rabilis amor qui ſummis delicijs reples egentes. Sed
ſi liquefacta es ad verbum eius. o anima mea. quomo
do ſuſtines amplexꝰ eius. quomodo nõ es cõſumpta ad
oſcula eiꝰ. Si liquefacta es ad affatum eius quomodo
non es abſorta cum ĩtras per vulnera ⁊ per venas ad
cor eiꝰ. Sꝫ o mira dulcedo ⁊ mira iocũditas. vt quod
non meremur nominare poſſumus maſticare. Non
merebar eſſe ancilla. et facta ſum in delicijs cariſſima.
Quis ſufficit tanti amoris etiam ſcintillam modicam
intueri. Quid eſt hoc. Neſcio. capere nequeo inquit:

ſed obſtupeſco admiratiõe:iocũdoꝛ delectatõe. inebrioꝛ
exultatiõe. Sed q̃d merui q̃d feci. vt tãta mihi bñficia
exhiberes: Te ꝑſecutꝰ ſum. ⁊ in te collocatꝰ ſum. tuam
faciem conſpui. ⁊ tu oſcula mihi tribuiſti. te vulneraũi
gladio ⁊ tu me a morte liberaſti Te repleui doloꝛe ⁊ tu
me gaudio ⁊ cõſolatione. Occidiſ te deũ meum. et mihi
te felicem vitã tribuiſti. O mira mutatio dextre tue.
Nõ ergo mirꝫ ſi ad ỽbum tuũ liqueſcit coꝛ meum. im
mo de cetero totꝰ accendar ⁊ totalit̃ liquefiam. vt in te
totalit̃ ſim effuſus nihil p̃ter te videam. nec in aliud co
gitata dicta vel facta trãſeant vllo mõ. immo mirũ vi
det̃ quomodo nõ ſumꝰ ſic intẽti ad te: ꝙ ignoꝛemꝰ oĩa p̃
ter te. Si eñ habemꝰ te. q̃d ampliꝰ volumꝰ. In te ergo
dulciſſime dñe ieſu quieſcat mẽs nr̃a. et a te nec ad mo
dicum ſeparet̃. Stultiſſimũ quidem ẽ tam nobiliſſimũ
et iocundiſſimũ locnm exire. Quõ autemꝰ niſi dulciſſi
mũ ſponſum inſpicere. ne ſubtrahat̃ a nob: Quid que
ſo nos mouet aliud ĩtueri: Nõne terrena ſunt ſterco
ra. ⁊ hoc ẽ ſummũ bonum: Quõ oĩa nõ deſipiũt ⁊ deſpi
ciunt̃. quõ oĩa nõ fetẽt ad pñtiam tãti boni: O o o ſtul
ticia hoĩm impioꝝ Redite p̃uaricatoꝛes ad coꝛ: In vo
bis eſt regnũ dei. ⁊ vos pre vel ꝓ ſanie fetidiſſima inſa
nitis: ⁊ diabolicam ſeruitutẽ ſubitis. In vob eſt certe
deꝰ noſter. cõuertimini ſuper eum: ⁊ fruamini ipſo. Eo
quẽ prius cõtempſiſtis. nũc ⁊ de cetero cõtenti ſitis. et
hec ſit poꝛtio vr̃a. Quod nobis cõcedat. qui viuit et re
gnat Amen.

¶ Qõ ſit homo bene oꝛdinatꝰ in cogitatiõe. locutiõe et
operatione. ¶ Capitulũ. ix.

SEruꝰ dei nunq̃z deberet nec aliud nec aliter cogi
tare loq̃ ⁊ opari: q̃z ſi deum facie ad faciẽ videret
Nec eñ dubiũ eſt ꝙ ſic eſt nob pñs deꝰ ⁊ ſic nos videt
ſicut ſi eſſemꝰ in celo empyꝛeo ĩ ſede btẽ ỽgĩs: q̃zuis nõ
ſit influat hic ſicut ibi. Et ideo q̃zuis eum nõ videamꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ex quo ſcim⁹ eum eſſe iuxta nos. ⁊ etiam ĩ intimis cor
dis nr̄i: non ꝓpter hoc debem⁹ plus vel min⁹ vel aliť loq̄
aut facẽ q̄ȝ ſi ſemꝑ viderem⁹ eum. Tantū em̄ timeret
ſeru⁹ imꝑatoris. ſi ſciret ꝙ imꝑator eſſet iuxta eū ⁊ vi
deret eū. ⁊ ipe imperatorẽ videre neq̄ret: quātum time
ret ſi imperatorē videret. imo forſitan magis Nullus
em̄ ſeru⁹ eſt q̄ non timeat ꝓprie ꝙ videatur a dn̄o ſuo
Vn̄ ſi ſciret ſeru⁹ ꝓ certo ꝙ dn̄s ſu⁹ non poſſȝ eum vi
dere. nec etiā ſcire poſſȝ quid ſeru⁹ facẽt. nō timẽt tunc
dominum vt credo. Sed ſi ſciret ſe videri a domino et
dn̄m tn̄ videre nō poſſet. tūc multū timeret. Quanto
ergo magꝭ dn̄m noſtꝝ timebim⁹. q2 nobiſcū ⁊ ĩ nob̄ eſt
eſt ⁊ oīa intueť. debem⁹ ſemꝑ moueri timore reuerētia
deuotiōe amore ⁊ erubeſcētia pctōꝝ. Mirum eſt certe
quō tam modica ſcintilla ſicut eſt cor meū nō abſorbeť
totaliť ab immēſa bonitate diuīa ⁊ quō ſeru⁹ dei amore
dn̄i ſui nō ſemꝑ inebriat⁹ incedit Hoc credo fieret ſi illi
bonitati immēſe vellet applicare cor ſuū. Vnde de hoc
nō dubitet aliq̄s ꝙ quātomagis illi bonitati diuine vel
let applicare cor ſuū. tāto melior ⁊ ꝑfectior eſſet. ⁊ q̄ in
ſummo bono cor applicare poſſet. vt penit⁹ oblit⁹ oīm
preter ipſum toto animi conamine in ipſum intēderet
ibiq̄ȝ quieſcẽt nō ſtatim a tāto bono reſiliēs. tunc credo
ꝙ abſort⁹ dulcedīe cōſummareť in ſtatu. Tunc em̄ in
ter cōſolationes ⁊ tribulationes vituperia ⁊ honores.
blandimēta ⁊ opprobria inſeꝑabiľ ꝑtranſiret nihil ſiti
ens niſi vel p̄ter deū ſuū ⁊ ſolum ei⁹ affectās honorem:
Tunc cōprehenſor dici poſſȝ potius q̄ȝ viator. beatus
nō miſer. angel⁹ non hō. nō pctōr ſed ſanct⁹. ¶ Et ſi ad
hoc ꝑtingere cupis o hō hāc breuem regulā tene. Qui
cūq̄ȝ vult eſſe cōſummat⁹ in ſtatu. debet de ſua v̄tute to
taliť deſperare ⁊ plenarie ſe cōuertens ⁊ cōmittens in
manib⁹ pietatis immēſe toto corde cōfidat de ipſa. nihil
q̄ȝ quātum in ſe ē omittēs de cōtingentib⁹ fideliť agat

quicqd pt cernere ad ſui ptinere honorem. Sz ⁊ hoc in prefata regula ſcriptū eſt donū dei pmaximū. Et quiſ quis h habuerit nō a ſe ſz a deo fidelit habuiſſe recogno ſcat. ſciēs p certo q ad hoc p ſe eſt īpoſſibil ſed pnus po tiꝰ ad digna tormēta mortis etne. a q̄ morte nos cuſto diat ille q eſt benedictꝰ in ſecula ſeculoꝝ Amē

De ordinatione ad primū Capitulū. x.

De primo accipe hāc doctrinā. Vnūquēq hoiez de mūdo reputa teipm. Et ſi hoc bn̄ feceris. ⁊ in corde tuo bn̄ impſſeris. non eſt dubiū quin bonū ſuū ſi cut tuū diliges. ⁊ qd ad ſalutem ſuā ſpectare videris. ſi cut p te ſollicite pcurabis orōe. exhortatiōe. ⁊ auxilio. et quocūq mō poteris. Et cū ipſum videris bona dicē vel facere repleberis gaudio. ſicut ſi tu dicēs aut facēs. Si autē ſciueris ipſum eſſe in pctō aut in aliquo ſpeci ali vel ſpūali delicto vel defectu nimiū cōdolebis. ⁊ ipm prout poteris a malo reuocab ⁊ induces ad bonuz. De miſerijs aūt corpis ſic ꝯpatieris ſibi. ac ſi illas in pprio corpe haberes ⁊ ſic libent ac diligent ſeruies ei ſicut fa ceres tibi. ⁊ etiā q te debes odire. illū autē diligere. Et ideo ſi te offenderit dcō vel facto nō plus curab q̄ ſi tu ipſe hoc feciſſis vel dixiſſes ⁊ eo amplꝰ tibi placebit q ibi eſt maior merēdi materia. Et ſi qd feceris boni vel dixeris. nō plus eleuaberis. q̄ ſi aliꝰ feciſſet vel dixiſſet. Et ſi aliquē defectū nō culpabilē feceris corā eis non plꝰ curabis q̄ ſi in priuato vbi nullꝰ vidiſſet feciſſes In de etiā ſequit q ſi vnumquēq reputaueris teipſum q nullum ſpecialē habebis. ⁊ q oēs tibi ſingulares erūt. nullum plꝰ altero diliges. niſi quātum noueris ipſum meliorē eſſe. nō q ſit tibi plꝰ familiaris vel notꝰ. Nec etiā circa quātumcūq bonū debemꝰ affici. ſz ſolūmō cir ca deū ſiue in ſe abſolute. ſiue etiā inqntū illi vel iſti tā ta dona largit Poſſumꝰ tn̄ plus orare p ill qbꝰ ſumus magis obligati. Nec tn̄ ſic orādū eſt p illis vt alios di

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

mittam⁹. Hoc aūt ſolum appropriabis tibi ſcȝ tuā cul
pā ꝛ defect⁹ tuos. ꝛ ꝙ te viliorē oīb⁹ reputes. ꝛ nō ſolū
tua. ſȝ etiā aliena pctā reputes eſſe tua ꝛ ꝓ ipſis veniā
poſtulabis ſicut ꝛ ꝓ tuis. Et ſi dicas quō poſſum oēs
hoīes eſtimare meipſum. Hoc te docet facē pfecta cari
tas q̄ te eis cōiungēs vnum cū eis facit. Hoc tn̄ clari⁹
intuet̄ ꝛ ad hoc faciendū facili⁹ mouet̄ qui cor ſuū in ho
norē dei totalit̄ radicauit nihil aliud nec ī ſe nec ī alijs
querēs ¶ Vn̄ hec eſt via optima ꝙ qui vult deū ꝛ pro
ximū diligere ſolum dei honorem ſitiat. ꝛ cum magna
auiditate querat nihil aliud intēdens in omnib⁹. Qḋ
nobis cōcedat de⁹ eternus Amen.

¶ Qualit̄ zelator aīaꝝ ſe ordinare ꝛ habere debet

¶ Capitulum. xxi.

Sic debet eſſe mod⁹ ꝛ forma ꝑparādi ꝛ diſponēdi
vt poſſit q̄s fructificare ī ꝓxio ſine ſui detrimē
to. qꝛ cōtingit aut cōtingē aliqn̄ p̄t ꝙ in ꝓcurādo alio
rū ſalutē ꝓpria negligit̄ immo ꝓpria ſuffocat̄. Cū ergo
vis ꝓ ꝓxio orare. ei p̄dicare. lectionē legere. vel ei⁹ cōfeſ
ſionē audire. aut aliqua talia facere Primo faciē men
tis ad eternū lumē cōuerte ꝛ ad ei⁹ ſplendorē. Cōforta
re ſpiritu vt non preualeat caro. Abſtine ab exteriori
homine quātum potes. vt ſolum ſis interior ad interi
ora cōuerſus. Tunc eundem interiorem hominem in
proximo cōſidera. de eius exteriori niſi in quātum ad
interiorem ordinatur nō curans. Tūc interior tuus
homo ad interiorem proximi cōuertatur. ꝛ vtriuſqȝ ex
terior in ſupradictis actib⁹ tanq̄ȝ vanitas negligatur
ne pro exteriori interior ad vana trahatur. Ipſum er
go exteriorem proximi hominem tanq̄ȝ ſacculum ſter
corum relinquens. conſidera interiorem ad imaginem
dei factum. ſanguine chriſti redemptum. locum ſpiri
tus ſancti. habitaculū chriſti dei ꝟtutis ꝛ ſapientie ſe
dem ꝛ ad eternā beatitudinē poſſibilem. Tūc honoris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

domini tui ſitibundꝰ ingemiſce ⁊ plora.qꝛ eiꝰ imaginez
vides denigrari.ꝑcioſiſſimū ſanguinez cōculcari.ſpūs
ſancti habitaculum pollui ſpōſam chriſti proſtitui.eiꝰ
ſedem deijci.⁊ totam ſuā beatitudinem ꝑ viliſſimis ſter
coribꝰ cōtemni.Mirum certe videt̄ quomodo iuſti ocu
li poſſunt a ploratu ceſſare vidētes tantam veſaniam
in ꝓximo.immo etiam fuiſſe aliquando in ſeipſo ⁊ tan
tam iniuriam deo ſuo fieri.Quis mihi queſo dabit vt
vt cum mardocheo indutꝰ ſacco pro tanta populi nece.
non imminēte vt illa iudeoꝝ.ſed iam facta cotidie plo
rem.immo cōtinue vſqꝫ ad fores palacij vlulando ince
dens.Si eñ ille pro corporali morte iudeoꝝ tantum
dolorem ⁊ triſticiam ꝓpter nimiam plenitudinem cari
tatis publice pretēdebat. quō ego miſer lachrymis im
pono quietem.qui infinitam ſtragem video animarū
et deum meum ꝑ nihilo reputari.Animet̄ his anima
viri iuſti et dei ſui cōtamptum nō ſuſtinens animarū
mortem abhorrēs conet̄ modis omnibꝰ quibus poteſt
animas a peccatis liberare.Quomodo poteſt dicere ſe
deum diligere ⁊ eiꝰ amorem appetere qui eiꝰ imaginem
videt iacere in ſterquilinio ⁊ nō curat.Aut quomodo
ſi cogitat ꝙ filiꝰ dei pro animabꝰ redimendis mortuus
eſt.quomodo ⁊ ipſe ꝑ animabꝰ mori non cupit.Et ma
xime cū videt chriſti ſanguinem pedibꝰ conculcari.quo
modo queſo poteſt hanc ſui domini iniuriaz ſuſtinere.
Quō ſe totum nō fundit in oratiōe.cotidie clamat in
predicatione aut ꝓximos inſtruit lectione.vel eos au
dit in cōfeſſione vt hunc ſui domini ſanguinem recolli
gere poſſit.animas colligēdo ⁊ cōuertēdo.Quid plura
dicam.Credis ne te eſſe habitaculum ſpūs ſcī q̄ vides
eiꝰ templum latrinam fieri ⁊ nō clamas ſed diſſimulas
qui ſolū tuam quietem requiris.Abſit.Quō ergo cre
dis te ſponſi amiciciam habere.q̄ eiꝰ ſponſam ab adulte
rio nō cuſtodis.aut adulterantē non reprehendis cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

facultas nō deſit. aut eā feſtinanter ad ſpōſum nō redu
cis. Aut quō poteris eternalit̄ ſummo bono frui qd vi
des a deo cōtemni. vt ꝑ viliſſima ſanie cōmutet̄ aut ne
gligat̄ immo poti⁹ blaſphemet̄. ⁊ tn̄ ab hoc contemptu
negligis animas remouere ⁊ ad ei⁹ amorem ↄuertere.
His auditis ſcindant̄ obſecro corda nr̄a. ⁊ nullo modo
tantā dei iniuriā patiamur. Fateor (vt vos ad aīarū ze
lū alliciā) in corde meo iacē. qd ſi certiſſim⁹ eſſem ꝙ nūc
q̄z deberē ꝑfrui deo meo nihilomin⁹ ad honorē ſuū vel
lem libētiſſime ꝑ qualibet aīa peccatrice ſemel mori. ita
ꝙ tot mortes in pn̄ti ſuſtinerē. quot ſunt in mūdo aīe
peccatrices. vt ipſe cōſequerent̄ grām in pn̄ti ⁊ gloriā
in futuro. quātomagis ſi ſecū deberem poſtmodū glori
ari. Iſta cariſſimi ſcꝫ diuin⁹ cōtempt⁹ ⁊ aīaꝝ interitus
ſunt q̄ deberēt nos inflāmare ad ꝑdicatiōes. cōfeſſiōes.
orōnes ⁊ ad bonoꝝ exemploꝝ exhibitiōes. nō vana glo
ria. nō cordis iactātia. nō complacētia humana. nō ali
qua vtilitas mūdana. Solū ab aīab⁹ ieſum xp̄m cruci
fixum q̄ram⁹. empte eīn ſunt ꝑcio magno vt aut preci
um reddāt aut in emptiōe permaneāt. Inebriem⁹ eas
ſanguīe nō curioſitate: vt vel ſic dn̄m noſtꝝ crucifixū
cōcupiſcāt. Dicat quilibet noſtꝝ eis. nihil iudicaui me
ſcire int̄ vos niſi dn̄m ieſum ⁊ hūc crucifixū. nō certe
ariſtotilis vel platonis philoſophiā Illum eīn reputo
hoc ſolum ꝟbum dicē poſſe. q nihil a ꝓximo niſi paſſio
nem xp̄i reqrit ⁊ in quolibet ꝓximo ſibi videt̄ ꝙ videat
ieſum chriſtū paſſum. Vn̄ ſignant̄ dicit int̄ vos nihil
me iudicaui ſcire ⁊c. Quid dicam. Non ſolum veſtra
nō volo aut vobis placere cupio. ſed nec etiā voſipſos
aut aliqd aliud cognoſcere me iudico. ſꝫ in oīb⁹ ſolū do
minū ieſum ⁊ hūc crucifixū. Et bene dicit nō iudicaui
q: ⁊ ſi alia habitualit̄ ſciam ſic tn̄ ad hoc ſcꝫ ad xp̄i paſſi
onē ſum totalit̄ intent⁹ vt meum iudiciū ad aliud non
flectat̄. Poſſet autē illud ꝟbum alit̄ ad animaꝝ cōſola

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

tionem exponi id eſt tantum ſum in hac paſſione in de
um inebriat⁹ vt quicqd aliud offerat mihi. aut viſui ł
guſtui ſeu auditui ſiue alij ſenſui. ⁊ quicqd ſit p̄ter iſtd
totum reputo eſſe nihil. qꝛ iam nō delector. iam nō glo
rior. iam nō moror niſi in ſanguīe xpi. Ad hūc em̄ to
taliter ſum cōuerſus. Nō ſunt oculi mei pleni adulte
rio ſꝫ xpi tormēto. Nō os meū plenū eſt detractiōe ſꝫ
chriſti paſſiōe. Et ſic de alijs ꝓſequere ſenſib⁹. quicūqꝫ
es q̄ hoc dicē potes. qꝛ lōge eſt a me ṽbum iſtud. Et ſi ī
verbis iſtis nō fuit hec intētio pauli. ſit tamē intentio
noſtra. qꝛ nō intēdo hic intētionē pauli exponere. ſꝫ no
ſtram deuotionē excitare. Qd nobis cōcedat. qui eſt be
nedict⁹ in ſecula ſeculoꝝ Amē.

¶ Qd aīa debet affici tm̄ amore chriſti terrenoꝝ vtili
tate cōtempta. ¶ Capitulū. xij.

Anima rationalis ad imaginem diuinā ꝑcreata
int deum ⁊ rationales creaturas media cōſtitu
ta. nō ad infima ꝑ amorē ſe deberet inclinare. ſed ſolū ſe
erigere ad deū. ei⁹ inebriata amore inferioꝝ vilitate cō
tempta. Et ſi ad aliquam cōtingeret ſe vertere creatu
ram etiam equalem vtpote aliū hoīeꝫ aut angeloꝝ. ſta
tim deberet oīa ad amorem dilecti referre: ſolū ad ſuū
ſponſum vnicū medullit⁹ ⁊ impetualit tendēs nihil ī
ueniēs columbina ſponſa in quo niſi in ſponſo requie
ſcat pes ei⁹ nec etiam appodiet aut adhereat vllo modo
Neſcit caſtiſſima ſponſa viuē niſi cum ſpōſo. ſicut nec
piſcis niſi in aqua vel infra aquā. Jbi vocat vel natat
aīa delicata. ibi delectat ibi reficit inenarrabili ⁊ ſuauiſ
ſimo nutrimēto. Si quō exiuit ſtatim īcipit palpitare
ſtatimqꝫ ad igneū flumen ſeu fluuiū rapidūqꝫ redit. ex
tra ipm oīa ſuſpicās mortē eſſe. tota liqſcit ⁊ reſoluit ī
delictū. O amor qd facis? Quid ħ aōre nobili⁹ qd vtili
us qd ſuaui⁹? Et tn̄ oēs aut qſi oēs negligūt hūc amo
rē. Nūc hic dici pt. Qui manet ī caritate ī deo manet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

et de⁹ in eo. Quod nobis ꝛc.

¶ Deſcriptio beatitudinis. ¶ Capitulū. xiij.

Accipe kmāe frat̄ ſane ꝟba q̄ de btītudīe dicā idignus. Nō ſic puto eā poſſe deſcribi. tu tn̄ corrige Btītudo ē plena et ītima ī deū reſolutio. Btītudo ē ſūma exultatio de honorificētia dei. Btītudo ē caſtiſſimis et eťnis amplexib⁹ ſpōſi cū ſpōſa ł ſpōſe cū ſpōſo matrimonij ꝯſūmatio Btītudo ē diuīe dulcedīs inebriatio ſine fine. Btītudo ē ſolis iuſticie ſplēdor etern⁹ Btītudo eſt cū immēſo deſiderio plena refectio. Ad quā nos ꝑducat. q̇ viuit ꝛ reg̅t ꝑ eťna ſcľa ieſus xp̄s Amē

¶ Oratio deuotiſſima. ¶ Capitulū. xiiij

O De⁹ me⁹ O aōr me⁹ O lux delcābiľ O ſuauiſſiā irradiatio O iocūdiſſima ꝯtēplatio O nutrimētū deificū. pabulū ſuauiſſimū. ſapidiſſiā deguſtatio. idicibiľ refectio. O melliſluū oſculū ꝛ amplex⁹ feliciſſim⁹ O īdiſſolubilis cōiunctio. cordiaľ diffuſio. medullaris trāſformatio. O accēſio amātiſſiā. inflāmatio īcētiua. ebriatio ſobriiſſima ꝛ liq̄tio ſolidiſſiā. O ſponſe me⁹ O de⁹ me⁹. O amor me⁹. O cordis iubil⁹ O mētis ardor. O amoris incēdiū. O dulciſſimū ſolaciū. O veriſſimū gaudiū. Irradia fulgorib⁹ aīaꝫ meā dulciſſime caritatꝫ tue trāſfixam iaculo. ꝛ amoris facib⁹ inflāmatā ſapidiſſimis affectiōib⁹ tuis ꝛ aōre lāguētib⁹ deſiderijs refice dulcoratam Amen.

¶ Quedā notabilia. ¶ Capitulū. xv.

Si ei aliq̄s pīceps īuitaſſꝫ aliquē paupeꝫ ꝛ viliſſimū hoīeꝫ ad ꝯuiuiū habūdās ꝛ delicatū. ī q̇ oīs ſufficiētia ꝛ ſuauitas repiri poſſꝫ: q̄ repire poſſꝫ ī aliq̄ creaťa. ꝛ ille viliſſim⁹ hō nauſearꝫ ſuꝑ illo nobiliſſiō ꝯuiuio. ꝛ ad ſtercora poti⁹ ībiaret. debēt ſtultiſſi⁹ reputari. ſic īmo ſine ꝯꝑatiōe mag̃ ſtult⁹ reputari dꝫ q̇libꝫ hō. ꝛ p̄cipue ſacerdos q̇ celeſtib⁹ alimētis veſciť ſi cor ſuū iſtis corruptibilib⁹ applicať Et ſicut ſapiēs ꝛ d̄licioſ⁹ hō fetidiſſiāꝫ

ſainem non ſolum nō appeteret: ſed nec etiam videret
vel nominare. vel audire nominari abhorreret. ſic oīs
vir ꝑfect⁹ ⁊ ſacerdos precipue abhorrē deberet quicq̄d il
las internas delicias modo aliq̄ impediꝛ aut illud xp̄i
habitaculum modo aliq̄ macularet. Vn̄ omni cuſtodia
deberet cuſtodire cor ſuū. O mira cecitas oīm impioꝝ
qui magis eligūt precio aīe ſue a diabolo emere vnā fe
tidiſſimā cōſolationem ⁊ viliſſimā q̄ȝ ſummā ⁊ excellē
tiſſimā cōſolationem a deo gratis habere. Quis eīn nō
putaret ſtultum illum qui poti⁹ vellet ab vno taberna
rio vinū corruptū ⁊ fetidiſſimū emere p̄cio oīm bono
rum ſuoꝝ. ⁊ ſe totalit̄ omni bono ꝑ tam viliſſimo potu
expoliare. q̄ȝ ab vno alio dulciſſima vina gratis habere
et ex hoc omnib⁹ bonis repleri. Hāc ſtulticiam ⁊ multo
maiorem adimplet peccator Sicut eīn ſtult⁹ reputari
deberet ⁊ nunq̄ȝ ad opulētiam ꝑueniret ille mercator q̄
in cateruo mercātium: loca ⁊ tempora et modum mer
cādi notaret. ⁊ hec etiam referret alijs ⁊ in ſeipſo ſepi⁹
hec repeteret. ⁊ nunq̄ȝ tamē mercationem bonā vel vti
lem facēt. ſic q̄ tota die de regno celoꝝ ſcripta multipli
cat ⁊ ipſis vacat. ⁊ alijs etiam predicatione denūciat. ⁊
tamē nunq̄ȝ aggredit̄ aliquam operationē bonā. Quid
prodeſt o ſtultiſſimi mercatores ſtudere ⁊ predicare. et
ope nō implere? Sicut ſponſa delicata ⁊ nobilis q̄ ha
beret nobiliſſimū ſponſum ⁊ pulcherrimū ⁊ ſapientiſſi
mum. ⁊ optimum nō inclinaret̄ ad afficiendū circa ali
quem fetidimū leproſum. ſic ergo multo magis affect⁹
viri ꝑfecti nullo modo nō ſolum ſepari. ſȝ nec etiam re
tardari deberet ab amore dei ſui ꝓpter amorē alicuius
creati. Nec vllo modo ꝓut poteſt deberet affici circa ali
quam creaturam. ſȝ poti⁹ deberet abhorrere ⁊ abhoīari:
ſicut ſupradicta ſponſa p̄dictum leproſum. Qd nobis
cōcedat ⁊c.

¶ Quedam alia notabilia ¶ Capitulū. xvi.

Sic pie iuſte ⁊ caſte debet viuere vnuſquiſq; ac ſi
ſciret ꝓprie ⁊ ꝑ certo ſe eadem die vel ſtatim mi
graturum vel morituꝝ. Vn̄ nō eſt pfectionis vt credo
ꝙ cōmuniter dicūt multi. Si ſcirem me moriturum i
fra breue temp⁹: ita bn̄ me prepararem ⁊ tam ſancte vi
uerem. Debet eñ pfect⁹ dicere nō ſic. ſ3 ſic Si mille mi
lia annorū viuerē. ⁊ hoc ſcirem ꝑ certo. ita ſtudioſe tā
iuſte ⁊ ſancte ac ſollicite volo deo meo ſeruire ac ſi ho
die deberem de hoc mūdo trāſire. Et in hoc fili⁹: nō mer
cenarius vel ſeru⁹ appareret. Sicut eñ diligo deum ⁊
ipſi ſeruio ꝓpter ſe. cum eque bon⁹ ſit ſi multū vixero ſi
cut ſi parum. ita debeo ei ſeruire ⁊ cum diligē ſi multū
vixero ſicut ſi paꝝ

¶ Qualit̄ ſe debet habere ſacerdos cū ad corp⁹ xp̄i veīt

¶ Capitulū. xvij.

Ad miſſam celebrādam ſex cōſidero attendenda.
¶ Primū eſt rōnis diſcretio reſpectu veritatꝭ
vt ſc3 ſciat quid quis recipere debet. Quid q2 verū de
um qui fecit celum ⁊ terram. ⁊ veꝝ hoīem qui ꝑ nobis
pependit in ligno. Quis q2 homo nō beſtia niſi ꝑ pctūm
Unde pre ceteris repellat a ſe ſacerdos beſtialitatem
peccati. ¶ Secūdum eſt mētis deuotio reſpectu eius
ſanctitatis. Debet eñ ſacerdos cōſiderare ꝙ quem rece
pturus eſt ſanct⁹ ſanctoꝝ oīm eſt ⁊ omnis ſanctitatis
origo. Et ideo quantum p̄t ſancte ⁊ deuote accedet ad
ipſum. a ſe expellēs oēm amaritudinem peccati per la
chrymaꝝ cōpunctionē ⁊ oēm ariditatem ꝑ deuotiōis
orationē ⁊ deuotionem. ¶ Terciū eſt animi reueren
tia reſpectu ſanctitatis ⁊ maieſtatis vt ſc3 ad tā excel
lentē dominū vereat̄ accedere tam viliſſima creatura.
Si eñ ante imperatorē nō eſſet dign⁹ ſtare homo infe
ctus putredine quāto magis dn̄m recipere in ſacramē
to altaris. indign⁹ eſt homo miſer. cui⁹ oēs iuſticie ſunt
ſicut pann⁹ mēſtruate. Et ſi iuſticie ſunt tales qualis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ſunt peccata. Et quidem ĩdigniſſim⁹ eſt ad hoc omnis
homo. Cõſideret tamẽ ꝙ maior eſt dignatio diuina ꝗ̃
indignitas noſtra. benignitas ſua ꝗ̃ miſeria noſtra
¶ Quartum eſt amor ⁊ deſideriũ cordis reſpectu ſue
bonitatis ⁊ benignitatis: Unde multum cauere debet
homo ne cum tedio aut cordis tepore ad illud ſacramẽ
tum accedat in quo cõtinetur ſumma bonitas ⁊ infini
ta iocũditas. Uñ mirum videt̃ quomodo ĩ iſta recepti
one homo nõ liqueſcit amoris calore ⁊ qumodo non ab
ſorbet̃ ſuauitatis dulcore. Conſideret ibi ſui dñi paſſio
nem ſi vult ad ei⁹ amorem accẽdi. ⁊ illi⁹ nobiliſſimi cor
poris ⁊ ſanguinis cibationem. ſi vult deſiderium ꝓuo
cari. ⁊ tandem refici ꝓuocatum ¶ Quintum eſt ꝓ ſe ⁊
pro alijs affectuoſa ⁊ humilis dep̄cacio in ſermone re
ſpectu ſue clemẽtie. Ab ipſo em̃ ſecure poteſt petere q̄
dicit petite ⁊ accipietis. querite ⁊ inuenietis. Et ad hoc
credo iſtud ſacramentum maxime eſſe inſtitutũ. vt po
ſtulet̃ venia ⁊ gratia impetret̃ in oblatiõe illi⁹ excellen
tiſſimi holocauſti ¶ Sextum eſt toti⁹ homĩs ſumma di
ligẽtia reſpectu ſue immẽſe nobilitatꝫ ſiue nobiliſſime
immẽſitatis Si em̃ cum diligẽtia magna ſeruit̃ alicui
principi ſeculari. cum quanto maiori diligẽtia debet ſa
cerdos domino ſuo miſtrare ⁊ cum omni vigilãtia per
tractare illud altiſſimũ ⁊ digniſſimuꝫ ſacramẽtum ac
ſi nihil aliud eſſꝫ aut nunꝗ̃ aliud facere deberet. Debꝫ
eſſe ibi tunc intẽtio tota. ꝓlatio ſufficiẽs ⁊ diſtincta vt
nihil ibi ſit cõfuſum vel diminutum. Debet eſſe nihilo
minus ibi cõtrectatio prouida ⁊ diſcreta ac omni hone
ſtate ornata vt ſint omnia ibi honeſta ⁊ ſic omnia cum
ſumma diligẽtia ibi operetur ſacerdos. ¶ Ad hoc cõſu
lo cuilibet ſacerdoti vt pre ceteris hominib⁹ ſe omni tẽ
pore ab his omnib⁹ que aliquo modo cor ſuũ habitacu
lum ſummi regis ſui polluere poſſunt ſiue parum ſiue
multum tam occaſionalit̃ ꝗ̃ actualiter elõget ſe quan

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

tum poteſt. Tunc autem p̄cipue cū ad miſſam celebrā
dam vadit a cunctis ſe abſtineat quātum p̄t ⁊ ſe totū
recolligat ī ſeipſo nec ſenſus nec cogitatio ad aliud dif
fundant. ſuam cōſciētiam diſcutiat diligent̄ ⁊ qd̄ inue
nerit lauādum lauet habūdātia lachrymaꝝ vadat ad
cōfeſſorem ſuū ⁊ extra euomat oīa venenata ⁊ imedia
te pacta penitētia ſi tūc facere poteīt recolligat ſemet
ipſum. ad diuinā maieſtatem eleuet mentē ſuam. diui
nam cōſideret magnificētiam ⁊ ad ꝓpriā miſeriā ſe cō
uertat. vt ſic videat q̄ꝫ magnꝰ eſt dn̄s ⁊ q̄ꝫ paruꝰ ſeruꝰ.
immo q̄ꝫ vanꝰ ⁊ inutilis ſeruꝰ Intret quātum p̄t in de
um. ⁊ in ſeipſo quātum p̄t ad nihilū redigat̄. Et cū fue
rit alteratꝰ ⁊ diuinꝰ effectus vt q̄ſi nihil audiat. nihil vi
deat. nihilq̄ꝫ ſentiat aliud niſi deū. ⁊ p̄ter deū oīa repu
tet vanitatē. Tunc cogitet q̄lis fuit erga nos dilectio
dei noſtri. q̄ ſic ꝓ vili re immo ꝓ tam deteſtabili voluit
vilem reputari ⁊ ſic vilem ſibi vnire naturam ⁊ in ea a
viliſſimis ⁊ abhominabiliſſimis tam ſeua ⁊ turpia vo
luit ſuſtinere Tūc ruminet illam magnificētiam cari
tatis ⁊ illo ineſtimabili ardore quātum valet inflāme
tur. Et cum ignitꝰ fuerit caritate circa dilectuꝫ adape
riat viſcera pietatis ⁊ ſic ꝓ ſe vilificato afflicto ⁊ letali
ter vulnerato cōpatiat̄ infra vel int̄ ſe omnia illa vul
nera in ſe trāſformet acſi ipſemet iā eſſet letalit̄ vulne
ratus. Et vt magis vulnera chriſti eiꝰ aīo impriman
tur diſcurrat per ſingula vulnera. ⁊ nūc quātum in il
lo vulnere paſſus ſit meditet̄. nūc quātum in iſto ⁊ q̄n
tum in illo. Nūc quāta ⁊ qualia fuerit iſta opprobria:
nūc etiam quāta ⁊ nūc qualia ⁊ qnāta fuerit illa flagel
la exiſtimet diligenter. Et cum ſic in iſta meditatione
fuerit cum chriſto crucifixus quia hoc maxime in iſto
exigitur ſacramēto. tunc cogitet ꝙ illam tam nobilem
carnem in crucis ara immolatam ꝓ nobis dignatꝰ eſt
donare in cibum. ⁊ ſanguinem eiꝰ effuſum ꝓ redēptiōe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

humani generis de latere ſuo in potum. Et nunqꝫ cre
das ꝙ ſanguis ille quem recipimꝰ in altari ſit extra cor
pus. Sed tamen vt effuſum pro nobis in paſſione re
cipere debemus. id eſt ſub illa intentione vt tunc eiꝰ di
lectionem erga nos mens noſtra ruminet et cōſideret
illius magnificētiam ſacramēti (⁊ hoc intelligo) quan
tum poteſt. quia vix poterit aliquam inueſtigare ſcin
tillam tam immenſi amoris domini noſtri ieſu chriſti.
in hoc magnifico ſacramēto. Et cum bene rumīauerit
illud magnificum ſacramentum ſaluatoris ⁊ iam qua
dam celeſti dulcedine imbutus fuerit humiliter ⁊ reue
renter ad hoc ſacramētum accedat. ⁊ cum omni diligē
tia miſſam proſequatur adhabitis alijs circumſtātijs
quas in huius principio capituli pertractaui Cum au
tem recipere debuerit. aliqua poterit p̄meditari ſi pla
cet vtpote dicat ī corde ſuo. Ad iſtud tam nobile ſacra
mentum ſuſcipiendum non ſufficerēt mille anni ad p̄
parationem condignam Quāto magis ego miſer indi
gnus ſum. qui cotidie pecco incorrigibilis perſeuero ⁊
in preparatus accedo. Quare domine me feciſti vt tibi
tam execrandam iniuriam facerem. ꝙ te pono in lacri
nam peccatorꝫ anime mee. Etenim nō eſt cloaca tam
fetida: ſicut peccatrix anima mea. Utinam ſaltem per
hanc inmūdam aīam meam aliq̄lis compunctiōis flu
uius pertrāſiſſet vel decurriſſet: vt ibi nō fuiſſet tanta
peccatorꝫ ſanies cōgregata. Dn̄e ieſu q̄d eſt hoc. Nun
quid ibi te ponere debeo. Sꝫ in infinitū maior eſt tua
miſericordia. qꝫ mea miſeria. Et ideo de tua benignita
te ſolū cōfidens. ⁊ p̄ſumo ſumē. Sic infirmꝰ accedā ad
te medicū dulciſſimū vt ſic me tua medicia libēt Quā
to eīn plus īfirmꝰ ſum tāto plꝰ te īdinees deꝰ meus. ⁊ ī li
beratiōe mea magis apparebit tue īmēſitas pietatꝭ Ac
cedā ergo ad deū meū cōfidenē q̄ īfinite ſunt mīe eiꝰ. ⁊
ſecū fruar delicijs beatorꝫ Ingrediar ꝰ ſpōſa ad ſpōſum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ſecumqꝫ volo inſeparabiliter cōmorari. Nolo amplius al
teri adherere. vt cum ipſo ſolo gaudium habeam ſine fi
ne. Hec ⁊ alia qui dicere voluerit corde dicat non ore.
.quia nō credo expedire illic proferre alia. quam illa que in ca
none cōtinētur. ¶ Et nota quod ſcdm meum iudiciū hec
duo ad iſtud ſacramētum efficaciter recipiēdum valēt
ſcilicet compaſſio mortis chriſti. ⁊ vilificatio ⁊ annihi
latio ſui. vt ſcilicet quātum poteſt vilis fiat ⁊ indignus
oculis ſuis. qui recipere debet. Cum autem ſacramen
tum expletum fuerit cogitet ī corde ſuo ⁊ dicat. Poſt
tam nobilem cibum nolo ſtercora deguſtare. Et cum
ipſe ſit ſumma iocūditas nolo de cetero affici circa ali
quam creaturam. Si autem nullā affectionem ſeu re
fectionem ſpiritualem ibi habuerit. recogitet ſignum
eſſe infirmitatis vel mortis. Ignem enim poſuit in ſi
nu ⁊ calorem nō ſenſit: mel poſuit in ore. ⁊ dulcedinē
non preſenſit. Et ideo talis ſuā miſeriam recognoſcat
et mutet in melius vitam ſuam Si vero refectionem
ſpiritualem ibi receperit non ſibi attribuat. ſed infini
te bonitati maieſtatis diuine. que ſeipſam ad bonos et
ad malos extendit. ⁊ dicat in corde ſuo. In me dominus
deus mirabilia operatur ad deteſtationē miſerie mee
ad cōuertendum meipſum. ⁊ ad conuincendum benefi
ciis iniquitatem meam magnam. Nam me mortuum
ſentire fecit. ⁊ vermem viliſſimum celeſtia deguſtare.
Si mihi peccatori talia facit dominus. quid faciet ſi cor
rexero vitam meam. ⁊ cum toto conamīe voluero me
in melius promouere ⁊ celeſtibus meditationibus dedi
care vel occupari. ⁊ decetero ſibi ſoli adherere. Quod
tamen facere recogitet auxilio domini. nō propria vir
tute. Et ſicut cogitat. ſic opere adimpleat. Quod no
bis concedat qui eſt benedictus in ſecula ſeculorum.
Amen.

¶ Petitio ad excitãdum coꝛ in amoꝛē dulciſſimi ieſu.
¶ Capitulum. xviij.

O Dñe deus meꝰ quomodo auſus ſum te alloq̃ vi
liſſima creatura? Nam fetidiſſimꝰ et hoꝛribiliſſi
mus ſum. ⁊ vile ſtercus. vermiſq̃ nequiſſimꝰ ⁊ vaniſſi
mus homo. Tu autē es deꝰ coꝝ. rex regum. dñs domi
nantiũ. omne bonũ. omne honeſtuz ⁊ pulchꝝ. oĩs vtili
tas omnis amenitas. oĩs ſuauitas. fons ſplēdoꝛis. fons
odoꝛis. fons amoꝛis. fons dulcoꝛis ⁊ intimꝰ dilectiõis
amplexꝰ. Et tamē me rogas. ⁊ ego fugio. de me es ſolli
citꝰ. ⁊ de te nõ curo: mihi ſemꝑ ſeruis: ⁊ ego te ſemꝑ of
fendo. te mihi tribuis: ⁊ ego te ſemꝑ cõtemno. me ergo
vanitatē ⁊ nihil. diligis: ⁊ ego te infinitũ ⁊ inenarrabi
le bonũ ſperno. Fetoꝛē. hoꝛroꝛem. moꝛtalē doloꝛem. tibi
o beatiſſime. benigniſſime. amãtiſſime ſpõſe ꝓpono. plꝰ
me allicit creatura q̃ creatoꝛ. vanitas q̃ eternitas. de
teſtabiliſſima miſeria: q̃ ſumma felicitas. Plꝰ me incli
nãt ſoꝛdes: q̃ eleuet pulchritudo. ſeruitꝰ: q̃ magnitudo
amaritudo q̃ dulcedo. Nã ⁊ melioꝛa ſunt vulnera dili
gentis q̃ fraudulẽtis oſcula. Et tamē plus appꝛobo ⁊
affecto fraudulẽtis vulnera. q̃ diligẽtis oſcula. Sz ne
remiſcaris dñe delicta mea vel parentũ meoꝝ. ſed pie
tatis tue viſcera ⁊ doloꝛes vulneꝝ tuoꝝ. Nõ quod ego
ſed tu feciſti. in me reſpice. Nõ qđ ego. ſed qđ tu pꝛo me
ſuſtinuiſti. cõſidera. Si me vt oſtendis diligis. cur me
reliquis. cur me vagari ꝑmittis? Me ergo amãtiſſimo
tene timoꝛe. reſtringe amoꝛe. quieta dulcoꝛe. Dulciſſi
me ſponſe. neſcio. nequeo. nolo tibi ſeruire. tibi adherē.
te toto coꝛde. imo vix vna particula coꝛdis amare. Et
hoc in me operari potes. tu ſcis. Hoc de me tu vis et a
me exigis. Quid ergo? deficiam ĩ beneplacito meo. vel
tu in tuo. Obſecro vt nõ preualeat homo ſed deꝰ. No
li in hac cõtrarietate deficere. ſed me reficere: nõ ſuccũ
bere ſed ſuccurrere feſtinãter. Viuẽdo luxurioſe me vi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

des. ⁊ me nimis ĩmo me ⁊ tuas creaturas laſciue amã
do. totam meam ſubſtãtiam diſſipaui. Nunc recogno
ſcẽti penuriam ⁊ miſeriam ſuam ⁊ famelico appetitu
ad paterne miſericordie viſcera redeunti ſuccurre mi
ſerendo. ⁊ me oculis tue pietatis agnoſce. ⁊ dignare mi
hi radijs tue gratie letabundꝰ occurrere. ⁊ cũ amplexi
bus paris ⁊ quietis oſcula largiaris mihi. Certe reco
gnoſco ꝙ ĩ celum. id eſt totam curiam celeſtem ⁊ eccle
ſiam romanam. immo in omnẽ creaturam tuam ⁊ co
ram te. cõtemnẽdo peccaui. immo etiam tibi ſoli pecca
ui ⁊ malum coram te feci. ⁊ certe non ſum dignꝰ voca
ri filius tuꝰ. immo nec mercenarius vel etiam ſeruus
tuus. aut aliqua viliſſima creatura tua. Sed miſerere
mei ⁊ dele iniquitatem meam. vt iuſtificeris in ſermo
nibꝰ tuis. ⁊ vincas cũ iudicaris. quia dicũt anime mee
inimici mei. nõ eſt ſalꝰ ipſi in deo eius. Obſecro iulx vt
detur mihi prima caritatis ſtola. fidei feruentis anulꝰ
et calciamẽtis eleuantis ⁊ cõfirmantis ſpei. protegan
tur pedes id eſt affectꝰ. ſanguine veri vituli occiſi. im
pinguẽtur effectus ⁊ reficiantur affectꝰ. Aperias cor
meum bone ieſu ad tua vulnera. vt quãtuꝫ me diligas
recognoſcam. vt ſic ebrius tuo ſanguine totus in te re
ſoluar amore. Intret dolor tuus in intima mea. ⁊ expi
at omnem amorem meum alienum. Si tecum crucifi
xus mundo. vt ſim mortuꝰ et vita mea abſcondita ſit
ſolum tecum in deo. O vita vera. vita beata. vita felix.
que abſcondita eſt ipſi mundo. ⁊ aſſociata ipſi chriſto.
in deo centro ſuo quietatur. Unum eſt mihi neceſſari
um. vnum ſolum quero. Abſcedat ergo a me fantaſma
tum multitudo quia vnus eſt dilectus meus. vnus eſt
ſponſus meus. vnus eſt amor meus dominus meus ie
ſus chriſtus deus meus. Nihil ergo mihi ſapiat. nihil
ergo mihi delectet. nihil me alliciat niſi dominus ieſus
chriſtꝰ. Totus ſit meꝰ ⁊ totus ſim ſuus: ⁊ fiat cor meũ

vnum cũ ip̄o chriſto.nihil me iudicans ſcire.nihi ama
re.nihil affectare.niſi dominũ noſtrum ieſum chriſtum
et hunc crucifixũ.Ergo bone domine ieſu recollige me
viſceribꝰ.refice vberibꝰ. inebria vulneribꝰ. Euigila er
go anima mea ad viſcera compaſſionũ.quibꝰ plorauit
ſuper hieruſalem.ſuper lazarum.⁊ in cruce.immo in il
lis ſup̲ te.Et egrediebatᷣ fluuius de loco voluptatis ad
irrigandum paradiſum qui eſt inquattuor capita diui
ſus. Si eñ fluuiꝰ lachrymaꝝ egrediebatur de loco vo
luptatis ⁊ omnium deliciarum.quãto magꝫ debet egre
di de loco omnium ſpurciciaꝝ.Ergo bone ieſu pro me
ſummis delicijs plenus ploraſti.Euigila etiam anima
mea ad v̾ba inſtructionum.exhortationum.⁊ promiſſi
onum:que habes de v̾bo vite eterne. Euigila etiam ad
verba exprobrationis.illuſionis ⁊ occiſiõis.ad dolores
ſcꝫ paſſionis ⁊ compaſſionis. Attendite inquit ⁊ vide
te.ſi eſt dolor ſicut dolor meꝰ. immo domine attendam
et videbo.ſi eſt amor ſicut amor tuꝰ.immo ⁊ ſi eſt amor
niſi amor tuus. Et ideo niſi te vel propter te volo a-
mare. Tu domine ieſu me iniquũ ⁊ peſſimũ cõtempto
rem tuũ.viliſſimũ fetorem ſtercoꝝ ⁊ horrorem vermi
um.tantum amaſti: vt tãta pro me ſuſtinere ⁊ pati di
gnareris. ⁊ ego te infinitum bonum.patrem pijſſimũ.
ſponſum dulciſſimum. omnis pulchritudinis ſuauita
tis ⁊ ſanctitatis fontale principium non tantum dili
gam vt ſaltem pro te moriar mũdo. Immo moriar et
mihi.vt totus tecum affixꝰ ligno nihil ſentiam niſi te
vt et viuam ego.iam non ego:viuat autem in me chri
ſtus Quid ergo retribuam domino pro omnibꝰ que re
tribuit mihi. Calicem ſalutaris accipiam.⁊ nomen do
mini inuocabo. Sit ergo calix hic paſſionis cõtinuus
in corpore.ſalus ſuperhabũdantis gratie radicetur in
corde. melos diuine laudis diffundatur quaſi indeſinẽ
ter in ore Laudabo eñ deum meum in vita mea.pſallã

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

deo meo q̄ꝫ diu fuero Jocūdum ſit ei eloquium meum:
ego vero delectabor in domino. Eleuabor et oſtendam
ei faciem mentis. ⁊ in auribus eius ab ore meo reſona
bit immenſa gratiarum actio ⁊ magnificētie ſue laus
Recedant ergo de cetero omnia vetera de ore meo. et
de animo meo. quia deus ſcientiarum dominus eſt: ⁊ ip
ſi preparantur cogitationes ⁊ voces. Arcum fortium
ſuperabo. ⁊ induar virtute ex alto. Gaudens gaudebo
ſolum in domino: ⁊ replebitur os meū iubilo ⁊ omnia
oſſa mea exultabunt in deo meo. quia me totum offerā
ſaluatori meo. Quieſcet cor meum in dulcedine boni
tatis immēſe. laudabo excellentiam glorie ſumme et ſe
quar veſtigia paſſionis acerbe. Corpꝰ conculcetur. cor
eleuetur. laude vero repleatur os meū. vt die ac nocte
cotidie dei mei magnitudinē loquatur vel cantet. Om
nia abijciens. totus in te ſitiens nihil preter te ſentiēs
reſoluar in te. ⁊ in te centraliť quieſcam. Abſcedat va
nitas. accedat deitas. transformet caritas. ⁊ fiam totꝰ
diuinus. Aperiatur cor meum. aperiantur cordis vul
nera. iungantur intima. ⁊ ſim vnū cum chriſto Amē.

¶ Explicit ſecunda pars huius libri que
ſpecialiter tractat de his que ad contem-
plationem diſpoſitiua et inductiua ſunt.
ei de profectu contemplantis.

Sequitur Tercia pars.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

¶ Incipit Tercia pars huiꝰ libri que ſpecia liter tractat de contemplationis quiete. ⁊ de his que ad dictam quietem peruenire volen tibus perutilia et neceſſaria ſunt.

¶ Et primo que ſunt que inducunt hominē ad conttmplationis quietem.

¶ Capitulum primum.

Si ad cōtemplatiōis quietē volucris ꝑue
nire ī te tria ſtudeas radicare. ¶ Primū
eſt. vt quātum tuū conditorē offenderis
et a te ⁊ ab alijs cotidie offendaꝛ recogno
ſcas. ⁊ de tuis ſceleribꝰ intime dolēs. alijſq; tanq̄ tibi cō
patiēs. habūdanꝛ ſi potes cotidie lachrymeris. ⁊ hec co
gitās magis triſtari deſideres q̄ gaudere. cernēs ꝙ nō
ſumꝰ in ſtatu leticie ſʒ meroris. Magnū eſt eñ ſi deum
noſtꝝ ſic grauiꝛ offenſum ī nr̄is delictis poſſumꝰ toto
tempore vite nr̄e plorādo placare. Et hāc cōſolationē
debemꝰ eligere in p̄nti. ꝑ poſſe ſemꝑ noſtras ⁊ primoꝝ
miſerias ⁊ neq̄cias deplorare. ⁊ ipſe benigniſſimꝰ dn̄s
anime ſic fideliꝛ in amaritudīe exiſtenti poſt lachryma
rum fletum exultationem infundet. Et ſicut aqua in
vite putrifacta cum ſolis calore decocta. in vinū cōuer
tiꝛ. ſic lachryme imꝑfecte. cōtrito feruore caritatꝭ deco
cte. in leticia cōuertūtur Nec eñ decet dn̄m tam nobi
lem in aliqua domo habitare niſi mundiſſimā inuene
rit. ⁊ cum omni diligētia lachrymis expiatā ¶ Secun
dum eſt vt nitaris quātum potes xp̄i cōpati paſſioni.
et vbiq; eam tecum circūferre in corde. Niſi eñ in cō
patiēdo nouerimꝰ pati ſecum: ſecum nō poterimꝰ iocū
dari Si eñ bene paſſionē ſuā fueris meditatꝰ ⁊ multū
intraueris latꝰ eius: cito venies ad cor eiꝰ. O felix cor
qḋ ſic cordi xp̄i dulciꝛ colligaꝛ. cuiꝰ leua ſub capite eiꝰ ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

dextera illud amplexat. q2 tūc recte cū ſponſa ſponſus collocat̄ ⁊ colligat̄ in cubiculo. Sʒ optimum cor. mihi narra abſecro dulcedinē quā tu ſentis: qb⁹ affluis deliciijs nō occultes. Sed vt bñ video nō audis: q2 cor tuū abſortū eſt pre dulcore. Iā tu īterptus tui exiſtētis in carcere oblit⁹es. Cerno enī ſic te amenitate nimia eſſe captū. vt iam nō ſint ampli⁹ neqꝫ vox neqꝫ ſēſus. Quicūqꝫ enī ad cōtemplationis quietē ⁊ dulcedinē niſi per iſtud oſtiū voluerit ītrare. furē ſe reputet ⁊ latronem

¶ Tercium eſt. vt poſſidē non cupias niſi deū. ⁊ quicqd niſi deū habueris. aut oblatū fuerit ⁊ viderꝫ. aut noīare audieris. debes tanqꝫ de tot folijs nō curare. ſʒ ī deo ſolo ſtabilias mētem tuā. ⁊ ſol⁹ ſoli ſibi iungaris. Tūc in auribus tuis melos ſue eloquētie reſonabit. thezauros ſue ſapiētie reuelabit. mellifluа oſcula exhibebit. teqꝫ pre delicijs nō poteris ſuſtinē. ⁊ ſuis te ſuſtētās amplexib⁹ nimia dulcedine abſorberis. O felix anima. quo abiſti. ꝙ nos in tāta amaritudine reliquiſti? Nuncia nobis obſecro ſi tibi ſufficit iſtud bonū. aut ſi vis ꝙ de noſtris obſequijs tibi tranſmittam⁹. Sed vt puto vel credo. nō reputas nos exenuijs ſed ſtercorib⁹ habundare. Quid tibi offendim⁹ o anima nimia iocunditate repleta. ꝙ etiam maxima noſtra aſpicere non dignaris? Quare que ſic diligimus tu cōtemnis? Sed vt video nobis nō loqueris. quia rapta es a dilecto. O amor ineffabilis qui ſic cor cōglutinat ſuo fini. O mira benignitas ſaluatoris. q̄ ſe ſingulariṫ diligētes tā dono viſitat excellēti.

¶ Quā glorioſum ſit et q̄liter poſſit homo mutari in deū. ¶ Capitulū. ij.

O Mirabil' mutatio dextere excelſi. Sic enī apud hoīes tpalia diligētes vel amātes mirabile eſſʒ. ſi quis vnū fetidiſſimū ſtercus cōmutaret ī oēs delicias et hōres mūdi h⁹. ſcʒ vt ꝓ vno fetidiſſimo ſtercore hēret hui⁹ mūdi plenā dñationē. ⁊ quātū ad tpalia ad modū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

imperatoris. et quãtum ad ſpũalia ad modum pape et
nullam reſiſtẽtiam habere poſſet ⁊ inſuper maligni ſpi
ritus obtemperarẽt ei ⁊ non ſolum terra ſed etiam ce
li ⁊ ſydera ad ſuũ regerentur nutum. mortificare etiaꝫ
poſſet. ⁊ mortuos ſuſcitare. ⁊ infirmos curare. et etiã
poſſet curſum nature in omnibꝰ mutare. ⁊ haberet om
nes diuitias ⁊ delitias quas circa deum poſſet excogi
tare. immo quas deꝰ poſſet facere dum tamen in deum
non ducerent. ſic immo ſine cõparatione multomagis
eſt admirabilis laudabilis ⁊ amabilis illa commutatio
quando quis cõmutat ſe in deum. Nam maior eſt ſine
comparatione diſtantia int̄ hominem ⁊ deum. ꝙꝫ inter
quantumcũqꝫ viliſſimam creaturã ⁊ omnia que citra
ſe deꝰ facere poſſet. Nũc autem homo ſeipſum commu
tat in deum. quando eligit ⁊ diligit ſe odiri. ⁊ ſolum de
um diligere. ⁊ circa nihil aliud vult affici niſi ſolũ circa
deum ⁊ ille ſolꝰ in ſuo iacet affectu ⁊ de nihilo curat ni
ſi de ipſo deo. ⁊ totaliter ſitit quomodo ꝑ ſe vel ꝑ alios
honorificet dominus deꝰ ſuus O cõmutatio deſiderabi
lis. Nam certe iſte vulnera peccatoꝝ ĩ chriſti vulnera
cõmutauit ⁊ mentis feditatem. in dei bonitatem. ſuã
vilitatem in dei maieſtatem. ſuam nequiciam in dei cle
mentiam. amaritudinem cordis in dulcedinem creato
ris. Nã totꝰ eſt in deũ vel dei. ⁊ nihil niſi deũ requirit
Cor ſuũ plenum eſt ipſo deo. ſe exuit ⁊ deum induit. ze
lo dei ſibimet guerrã facit tanqꝫ crudeliſſimo hoſti. Si
ergo talis eſt cõmutatio iſta. cur ſerue nequam. infide
le mancipiũ. inutilis creatura hoc adimplere retardas
Caue etiam ne hoc adimplere ſtudeas cum torpore vł
tepore operis. grauamine cordis. anxietate pectoris. ĩ
ſenſibilitate mentis. ſed potiꝰ cum animi auiditate. fer
uoris intentione. amoris immẽſitate. maxime cum ni
hil ſit vtiliꝰ homini. nihil delectabiliꝰ. nihil nobiliꝰ. Si
ergo teipſum exueris. ⁊ per hũc modum ĩ deum intra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

neris.caue ne extra ipſum poſſis aliquo modo inueniri.
Et ſi alqua mētis infirmitate vel negligentia te exire
cōtigerit. illic ſtatim recurre cum fletu. et deprecare ſup
pliciter vt tibi indulgeat. et digneť te fugitiuū ſeruum
recipere. Et tunc ꝓponas firmiter in corde tuo. ꝙ am
plius inde nō exeas. Non tamē dico vt tale ꝓpoſitum
facias quod ad nouam culpaꝫ te obliget. qꝛ fragiles ſu
mꝰ et incōſtātes Et ſi milleſies ab eo exieris. totiēs ad
ipſum recurras. ¶ Regula iſtiꝰ capituli bona eſt. Qđ
nullus cum deo poteſt bene pfecte vniri vel eſſe. qui ali
cui creature affectū ſuū ligatum ſiue inclinatū habet.
¶ Qđ mirabile eſt guſtantem ſemel deum poſſe ab eo
amplius ſeparari. ¶ Capitulū. iij.

Multum mirari debemus. immo nos non mire
mur. quomodo homo ſemel deum deguſtans et
eius dulcedinem. poteſt ab eo ampliꝰ aliquatenꝰ ſepa
rari. et quomodo nō obliuiſcitur omnia ex ebrietate ni
mia. et comedere. et bibere ac dormire. et ſi quid aliud an
te ipſum ponať quomodo poteſt ibi aliud q̄ꝫ ſuū domi
num benigniſſimū intueri. et in eo ſumma dulcediē de
lectari: cum ipſum in omnibꝰ ſciat eſſe et in omnibus il
lum īuenire poſſit ac in omnibꝰ requieſcat. O q̄ꝫ bonꝰ
iſrahel deꝰ: his qui recto ſunt corde. O q̄ꝫ dulcis et ſua
uis eſt ſpiritus ciꝰ in eis. O quāta amaritudīe. quāta
triſticia. quāta anxietate repleri deberet aliq̄s. qui etiā
ad momētum illa ſequeſtrareť dulcedine
¶ Qđ homo in breui poteſt eſſe perfectus.

¶ Capitulum quartum.

Quicūqꝫ per cōtemplationem ad ſummitatem
mōtis dei vult peruenire. oportet ꝙ nunq̄ꝫ quie
ſcat dum vigilat: ſed ſemꝑ per mētis eleuationē aſcen
dat. Nam in iſto aſcēſu nō quieſcere eſt quieſcere. et q̄
quieſcere vult fatigať. nec poſtea ſic poteſt bn̄ aſcēdere
immo cōtingit aliquādo ꝙ cum quieſcere vult in tātū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

fatigatur:vt amplius nullo modo aſcendere poſſit. In aſcenſu enim montis materialis. quia caro infirma eſt. quietem interpoſitam requirit. In aſcenſu autem mõtis ſpũalis. quia ſpiritus promptus eſt:contrarium requirit. vt ſcilicet non quieſcat ſpirit⁹. ſed dum fatigat. tunc aſcendere debet velocius. currere fortius. ⁊ recentior fiet ⁊ auidior erit ad maiora. ⁊ ſibi leuius apparebit. ⁊ delectabilius ⁊ ſuauius ⁊ dulcius gradietur. non quieſcere eligens pro quiete. Et ideo ſtulti ſunt. ⁊ quid ſit contemplatio inexperti: qui cauſa reſumendi vires requieſcunt. Tunc habeant pro certo ꝙ in illa quiete vires minime reſumũt: ſed potius diſperdunt. Unde ſi fortiter currit anim⁹ contemplãtis: tunc ſuaue eſt ei ſi plane incedat. incipit fatigari: ſi quieſcit vires diſperdit. Et ideo nõ eſt aliud niſi cum virgine aſcendere in montana cum feſtinatione. Si quis hoc capere nõ poteſt. ſed vult quieſcere. ⁊ tamen aſcenſum in deſiderio habet: hoc reſtat remedium. quis non valeat his que dicta ſunt adequari. ſcȝ vt ſaltem modum aſcendentium materialiter non deſerat. Nam qui materialiter ĩ montem aſcendũt. ⁊ in medio fatigati quieſcere volũt non deſcendũt ad quieſcendum in valle. qꝛ ſic ad ſummitatem nunꝗ venire poſſent ⁊ ſtultiſſimi reputarentur ab omnibus hominib⁹. Sic ſunt ſtulti reputandi et nunꝗ ad cacumen cõtemplationis peruenient. qui hodie per cõtemplationem modicum vel multum aſcẽdunt. ⁊ affecti tedio ad locum vnde veniũt ſiue ad ſtatum vnde receſſerant redeũt ad quieſcendum. ⁊ in peccatorum ſiue vanitatum vallib⁹ ſeu imperfectiõis planicie credunt ad aſcenſum effici fortiores: ignorantes ꝙ vix poterunt ad locum ſiue ſtatum ad quem peruenerant peruenire. Et iſta eſt ratio. ſicut credo. quare ſic pauci homines cõtemplatiui attingũt ſupercilium montis. Unde ſi homo aſcenderet quantum poſſet et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

ibi quieſceret.non inde recedēs aliquo modo.ꝛ cras ele
uaretur altius.ꝛ ibi etiam figeret pedem cordis.ꝛ poſt
modum ſic aſcenderet.ſic faciendo ſemper.dico vobis.
ꝙ iſte plus proficeret in vno menſe.ꝙ̄ alius in quadra
ginta annis.qui retrocederet ad quieſcendum. ꝛ ſemꝑ
ad idem rediret. Et credo ꝙ iſte in breui conſummare
tur in ſtatu. ꝛ eſſet glorioſus coram deo. et a tota cele
ſti curia predilectus. Si autem in monte timueris ali
quid.curras ad cauernas lateris chriſti. Si vero non
potes abſtinere a valle quia ibi nutrit⁹ es . nec vis ad
implere que dixi. hoc ſaltem fac vt ad vallem tue miſe
rie ꝛ totius humani generis condeſcendas per humili
tatem tui ꝛ compaſſionem proximi.tam de tuis ꝙ̄ de
alienis dolendo peccatis et pro eis veniam poſtulando
deū. Qd ipſe cōcedat q̄ eſt bn̄dict⁹ in ſecula Amē

¶ Unde hec breuis regula hec omnia in breui compre
hendit. Qui voluerit per cōtemplationem ad ſummi
tatem montis domini peruenire nō quieſcat nec retro
cedat donec aſſecut⁹ fuerit quod intendit.niſi forte de
ſcendere velit ad ſuoꝝ ꝛ alioꝝ triſticiā peccatoꝝ.

¶ Quomodo anima inebriat̄ in cōtemplatione a crea
tore ſuo. ¶ Capitulum quintū.

O Altitudo diuitiaꝝ ſapientie ꝛ ſcientie dei . ꝙ̄ in
cōprehenſibilia ſunt iudicia ei⁹ ꝛ inueſtigabiles
vie ei⁹. Quis aſcendet in montem domini. aut q̄s ſta
bit in loco ſancto eius. Sed ſi quis aſcēdere voluerit
per quam viam.cum inueſtigabiles ſint vie eius. Au
di dilectum tuum anima dilecta.ꝛ gaude cum cuncta
que dicta ſunt cum omni diligētia ſtudueris adimplē
et ſic deo appropinqueris vt nihil p̄ter ipſum valeas
cogitare.ꝛ cetera p̄ter ipſum tibi ſint ī nimia amaritu
dine.ꝛ quaſi libenti⁹ velles aīam a corpe ſepari.ꝙ̄ aīam
tuam ſeparare a cōtinua cogitatione dei tui vel quaſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

cōtinuo. Et quaſi videretur tibi ꝙ teipſum nō ames niſi ipſum amaueris. Quid tibi a dilecto tuo cōtingat auſculta amore repleta. immo in amore cōuerſa. Iſte dilectus tuꝰ o dilecta a quo nō potes aliquatenꝰ ſeparari. ſeipſum a cogitatu tuo continua ſi licet. pauliſper ſubtrahet. ita vt cor tuū circa aliquid aliud incipiat euagari. ⁊ tu videns eum quem fortiter diligis abſceſſiſſe. nimia auiditate repleta queres vndiqꝫ quomodo poſſis quem ſic fortiter diligis inuenire. omnibuſqꝫ creaturis breuiter nunciabis. vt dicāt vel iudicent tibi. vbi eſt dilectus tuꝰ. quia languida efficeris pre amore. Quāto tunc fletu. quāta lamentatione perfundaris. quāta anxietate poſt dilectum tuū diſcurras: tibi neſcio enarrare. Sed o mirabilis inebriatio amoris. Hoc ipſo ꝙ ī ipſum tendis. cum ipſo es. ⁊ ignoras. Sed quid faciet dilectus tuꝰ omni amore repleta? Nunqd poterit ſe amplꝰ occultare? Se dilectiſſimꝰ ſponſus tuus ꝗꝫ tocius preſentabit. ⁊ tu illum videns quem cū tanta auiditate queſieras nimio amore amplexaberis eū: ſemꝑ tamē cum omni reuerētia ⁊ timore. Sed quāta ad hec aſſit tibi cōſolatio: tūc ſi ſapiēs fueris. poteris experiri. Sꝫ audi o amētiſſima domini. cum te ſecuram reddideris: iterum ſe abſentabit. Et tūc maiorem ardorem ꝗꝫ priꝰ ipſum requirendo habebis. Quid tibi dicam? Iterū ſe abſentabit ⁊ iterum. atqꝫ iterum. ⁊ breuiter totiēs a te ſe abſentabit. donec ſis ſollicita cuſtodire eum. vt te ſecuram non audeas reddere. ⁊ omnia habeas iam ſuſpecta. Sed o felix anima. audi quid faciet tibi dilectꝰ tuꝰ. Cum ſecū incipies delectari vel quietari. vino dulciſſimo incipiet te potare. ⁊ tu eiꝰ allecta dulcedine. ampliꝰ eū incipies affectare. ⁊ ipſe largiſſimꝰ ampliꝰ tibi dabit. Et quanto plꝰ dabit. ampliꝰ poſtulabis. ⁊ ipſe benigniſſimꝰ ampliꝰ tibi miniſtrabit. Quid dicam? Satiari nō poteris. donec inebriata fueris. ⁊ vino iam vndiqꝫ per

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

fuſa. Vtr̄ autem poſt frequētem ꝛ nimiam inebriati
onem. ſaporem vel ſoporem aut raptum cōſequaris: ſi
cut dominꝰ tibi cōceſſerit poteris experiri. Largiſſimꝰ
eſt enī. ꝛ plus ſine comparatione q̄ȝ credi valeat. elar
gitur. Hoc tamen debes ſemper habere in corde tuo ꝙ
tu ſis viliſſimꝰ ꝛ ꝙ nullo modo ad hoc aptꝰ ſis immo ꝑ
maximū tibi debet videri. ſi ipſe delet peccata tua etiā
cum quantacūq̄ȝ penaꝝ afflictione in hoc mūdo. qui eſt
laudabilis ꝛ glorioſus in ſecula Amen

¶ Q̄ȝ homo ante raptum diuerſimode inebriatur.

¶ Capitulum ſextum

Quoniam in pluribꝰ locis ſupradictoꝝ capitulo
rum diximꝰ hominem diuina influentia inebria
ri poſſe. vt mens tua amplꝰ eleuetur volo vt ebrietatē
illaꝝ influentiaꝝ diuinarum nō ignores. Debes enim
intelligere ꝙ vir cōtemplatiuꝰ. quāuis multas cōſola
tiones habeat ſpirituales. anteq̄ȝ ad ſaporem ꝛ raptuȝ
perueniat ad quod pauci attingunt: valet duplicem ex
periri ebrietatem. ¶ Prima eſt quedam habūdantia
iocūditatis in corde ꝛ vehemens iubilatio mentis que
poſt multum fletum aut cōſiderationem paſſionis xp̄i
aut per magnū feruorem amoris ſingularis in deū ve
nit ex quadem noua influentia ꝛ diuina irradiatione ī
mentem Et illa leticia tantū habundat in corde vt eti
am in membra corporis redūdet ꝛ illa faciet diuine cle
mentie arridere. ꝛ pre exultatiōe nimia ad modū ebrij
precipitanter gradit̄ quietem nō ſuſtinēs ꝛ creaturas
quas īuenit ſui creatoris amoris magnitudine ample
xatur. Et bene potes credere ꝙ cor ſuū non multū ap
plicat ad terrena. ſȝ ſi aliquid occurrit. omnia reputat
eſſe vana. ¶ Eſt alia dulcedo ſiue ebrietas que inimici
dulcedine replet cor ex diuino cōſortio. hec venit ꝑ con
templationis quietem ꝛ in tantum habūdat hec dulce
do in corde. vt redundet ad omnia membra habunde.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

adeo vt totus ſibi tam interius q̄ȝ exteri⁹ melliflu⁹ vi
deat̃. Et ſicut prima ebrietas pre hylaritate quietē nō
ſuſtinebat ſic ⁊ iſta pre nimia dulcedine quieſcere facit
Et hec in tantū incendat vt ſoporem degeneret. nō au
feret totalit̃ particulariū ſenſuū actus. ſed ad modum
ebrij eſſe liberos nō permittit. ⁊ tūc quaſi quicq̄d vide
rit reputabit quadam diuina dulcedine habūdare. Et
quāuis prima ſit in intētione leticie. ⁊ iſta intentione
dulcedis. tamen nō oportet dubitare quin illa ſentiat
dulcedinem. ⁊ iſta leticia nō priuet̃. Et quāuis non ſit
neceſſe timere de prima. ſed poti⁹ ſit gaudendū. tamen
de ſecūda que cōſiſtit in quadam admirabili dulcedine
cordis. ſemp̱ ſecuꝝ eſt dubitare. q̄ꝛ diabol⁹ tranſfigurat
ſe in angelū lucis. ⁊ conſueuit aliq̄n ſimilia procurare.
Vellet eīn q̄ homo ſuperbiret. ⁊ ſe aliq̄d reputaret. vt
talib⁹ delicijs frueret̃ ⁊ ibidem quieſceret. vt ſic auerte
ret̃ a deo Et hoc bene permitteret dominus euenire. q̄ꝛ
aliq̄d cōtemplatiui aliq̄n de ſe nimis preſumūt. alioſq̄ȝ
contemnūt ⁊ credūt ſe deo eſſe proximos. cum tamen
ſint per ſuperbiam ab eo nimis elōgati. Et ideo diabo
lus pater ſuperbie hanc poteſtatem ī eos accipit. vt ta
lib⁹ delicijs illos decipere poſſit. Et ideo cū ſumma di
ligentia attendēdum eſt vt quandocūq̄ȝ acciderit talis
delectatio aciem mētis in deū dirigas. nec ab ipſo cor
tuū diſcedat. Et ſi delectari oporteat. ſolū delecteris ī
deum. Tūc ſi a deo eſſet illa dulcedo deberet intendi. ſi
a diabolo deberet priuari. aut ſaltem remitti. Q̄ð ſi de⁹
in hoc te voluerit aliquādo cōſolari. vt q̄ pro tuis alio
rūq̄ȝ peccatis amaritudīe repleris aliq̄n delicijs ꝑfrua
ris. regratiari ſibi debes vt potes. ⁊ adhuc tamen time
re ne preſumptionē incurras. Potes eīn cogitare ad
humiliandū cor tuū ſub hac dulcedine q̄ dn̄s ꝑ paruo
aliquo bono qð facis in pn̄ti. qð tu reputas eſſe magnū
fortaſſe vult tibi ꝑ premio dare illud. quia te premijs

eternis reputat eſſe indignū. Potes enī timē ne illud dulciſſimū vinū tibi adhuc ſpūaliter febricitāti periculū mortis īducat. id ē occaſionalit̄ te faciat febrire. Jō pleno corde dū ſumꝰ in hac valle miſerie cōſtituti. debemꝰ magꝭ appetere cū christo crucifixo affligi. q̄ȝ periculoſis delicijs afflui. Et ſicut cotidie peccamꝰ. immo q̄ſi cōtinue. ſic debemꝰ pro eiſdē peccatis velle penā cōtinuam ſuſtinē Et ſicut ſumꝰ viliſſimi ſerui dei. ſic debȝ nobis placē. immo debēmꝰ appetere. ab oībꝰ viliſſimi reputari. Et ſicut ad honorē dei facti ſumꝰ. ſic illud ſolū deberet in me ⁊ ī alijs placere mihi qđ ad ſuū tendit honorē ⁊ illud ſolū diſplicē qđ in cōtrariū vergit. De indifferentibꝰ autem nullo mō debemꝰ curare. niſi qꝛ oīa debemꝰ ad laudē dei referre. Qđ nobis cōcedat ⁊c̄.

¶ Qđ cōtemplatiuꝰ debet gaudere de bonis ꝓximi qđ ſi non fecerit tria mala committet.

¶ Capitulum. vij.

Et omnia etiam appetere debes o contemplatiue ⁊ placere debent cuilibet homini. ⁊ debes pro quolibet homine ſollicite orare. Et quando vides aliqđ bonum in proximo mirabiliter gaudere debes. etiam ſi illud non videas ī te. Quod ſi non feceris. ſȝ potiꝰ doleris. tria maxima mala in hoc peccato committis. ¶ Primum eſt ꝙ honorem dei. q̄ bonis illius reſultat odire videris ¶ Secūdum eſt ꝙ paſſionem christi qui ad hoc eſt paſſus vt vnuſquiſqȝ habūdet ꝟtutibꝰ contēnis ¶ Tercium eſt ꝙ caritatem qua ꝓximū ſicut teipſum diligere debes. ⁊ eiꝰ bonum affectare ſicut tuū. laceras ⁊ diuidis. Multum ergo bonum proximi diligas ⁊ procures. ⁊ maxime ſpirituale. ⁊ etiam cum neceſſitas ſe obtulerit temporale. ⁊ ſemper ſpiritualia tibi dominus exhibebit. ⁊ tandem ad celeſtia te vocabit Ad que nos perducat. qui pro nobis voluit crucis obprobria ſuſtinere Amen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

¶ Quod contemplatiuꝰ non iudicet alios propter defe
ctus in ipſis apparentes. ¶ Capi. xiij.

Diabolus in malicia antiquatꝰ viros cõtemplati
onis cernens in celeſtibus cõuerſari vnde ꝓpter
ſuperbiam eſt eiectꝰ. nititur modo aliquo eos ad ſe at
trahere. Et quia videt eos nõ poſſe vincere in aperto:
conatur ſaltem decipere eos in occulto. Sed ꝙuis di
uerſa mala diuerſis tẽporibꝰ ſuggerat. tamẽ ad hoc ni
titur. vt cõtemplatiuꝰ de ſe preſumat. ⁊ alios iudicet vi
cioſos. apoſtolice inherẽs ſentẽtie. omnia iudicat ſpiri
tualis. ⁊ ipſe a nemine iudicat̃. Sz o peſtis atqꝫ. mors
grauiſſima ⁊ occulta. Hec deum fugat preſumptionez
peſſimam inducit ⁊ abhorrẽdam. hec veſcẽtem in croce
is facit ſtercora amplexari. hec ſpirituali plenuz leticia
ad accidiam ducit. hec omnia ad honorez dei referenda
facit diabolice fraude dari. Sed o homo nunquid in al
tum contemplationis aſcendiſti. vt ſic faciens alioſqꝫ
iudicans debeas magis precipicium ſuſtinere: Pone
ergo te nouiſſimo in conſideratione tuiipſius loco. et
cadere non valebis. ⁊ dei commẽdans opera omnia cõ
mendabis. Attende ergo o homo in contẽplatione con
ſtitutus et cognoſce qualiter deus propter ſuum ho
norem faciens creaturam. diuerſis diuerſa voluit mu
nera elargiri. vt non vno modo ſed multiformiter ho
noretur. atqꝫ ſui thezauri manifeſtari ſic queant. et vt
commendandi ſuam magnificentiam materiam mul
tipliciter habeamus. Debes ergo cogitare primo ꝙ de
us ſicut bonus paterfamilias ordinans domum ſuam
penſat filiorum ſapientiam potentiam ⁊ bonitatem. ⁊
ſcd̃m quod viderit diuerſa committit officia ⁊ tribuit
dignitates. Cogita ergo primo tu qui contemplatio
ni vacas. quod deus pater tuus benigniſſimus ſciens
te ad omnia imbecillem. noluit te in periculoſis et dif
ficilibus ac implicatis operibus miniſtrare. ſed ſua

clementia tanq̄ infirmum per contemplationis quie
tem te voluit conſolari. Alios autem cernens in cari
tate feruẽtes ⁊ fortiter radicatos voluit ſuper pericu
loſa ⁊ difficilia ordinare. ſibi nihilominꝰ quietem tribu
ens poſt laborem. ⁊ conſolationem non modicam in la
bore. Si ergo viderꝫ te ſpiritualibꝰ inherere: ceteros au
tem circa alia laborare. non eos iudices: ſed ſapientiam
et bonitatem dei in eis inſpice. Te autem infirmū ag
noſce.: alioſq̧ conſidera eſſe fortes. Quomodo em̄ for
tem te reputare potes. qui ꝓpter nimiam tui infirmita
tem. lecti molliciem. id eſt cõtemplationis dulcedinem
ſuſtinere non vales. ſed ad modum arũdinis omniq̧ vẽ
to mouerꝫ.: Quid ergo faceres. ſi te oporteret vna ma
nu edificare. ⁊ alia hoſtes gladio effugare.: Nempe ſo
lo pauore deficeres. Lauda ergo dominum deum tuum
qui potentes in arduis poſuit ⁊ aduerſis prudentes ⁊
intentos vel cautos fecit ſtudijs. clemẽtes bonoꝝ tem
poraliũ fecit diſtributores. Te autem ne deficeres vo
luit quieſcere per cõtemplationis quietem ne errares
noluit te ſubtilia ⁊ curioſa inueſtigare. vt ſimplicitatẽ
haberas. ne malꝰ diſpenſator eſſes. voluit te omnia ab
negare vt pauper eſſes. Non ergo te de iſtis exaltes. ⁊
alios iudices. ſed exaltes. nec ab eis excludas eos quos
videris ocioſos. Debes em̄ cogitare ꝙ tanq̄ ſapientes
et probi theſaurum acquiſitum abſcondũt: laborantes
in occulto ⁊ in publico quieſcẽtes. Aut certe cogita ꝙ
ille qui dedit ventis pondꝰ permittit eos in iſtis mini
mis ⁊ manifeſtis deficere. ne de maximis que ſibi cõce
dit in ſuperbiam eleuent᷑. Et q̄uis ſic facere debeas in
et omnibus ſupradictis. tamen quia vides eos in peri
culo eſſe. debes tu qui in quiete es pro eis orare. vt ſic
poſſis eos allicere ad quietem. Debes ſecũdo omnia ad
laudem creatoris reducere. Quod facere poteris per
hunc modum. ⁊ etiam meliꝰ ſi dominus dignabit᷑ tibi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

iudicare. Cum etiam videris aliquos in p̄latione tem
porali vel ſpūali. ſiue in dignitate aliqua ꝯſtitutos hoc
eſſe factum ad cōmendandum magnificētiam ꝛ poten
tiam dei cogitabis. ꝛ eum laudabis Cum autem aliq̄s
inſiſtētes ſciētie videris et nō ſolum etiam creatoris.
ſed etiam creaturaꝝ occultiſſima inq̄rentes ꝛ quēlibet
verſiculum curioſiſſime obſeruātes ꝛ ordinātes hoc eē
ad manifeſtādum dei ſapiētiam nō ignores. ꝛ in eis di
uinam ſapiētiam ꝯmendabis. Cum autem videris ali
quos temporalibꝰ negocijs inſiſtētes. in ipſis laudabis
dei ꝓuidētiam. per tales quieſcentibꝰ prouidētem. Si
videris aliquos inſiſtere operibꝰ pietatis. ī ipſis lauda
bis diuinam bonitatem. ſe ad omnes diffundētem. Si
videas aliquos ceteros iudicare. domini iudiciū time.
Si videas penam inferētes. diuinam recogita iuſtici
am. Si rigidos: diuine iuſticie expaueſce rigorem. Si
rep̄henſores cauſarū. diſtrictiones futuri iudicij recor
dare. Si calorem habueris. recogita dei p̄ris erga nos
nimiam caritatem qua ſuū filium voluit incarnari. et
pro nobis omnibꝰ crucifigi. Si videris prelatos circa
punitionem remiſſos. ī eis diuinam miſericordiam cō
mendabis. Si frigꝰ habueris. ab omni eſtu miſerie ad
refrigerium anhelabis Et ſic omnia potes reducere ad
laudem cōditoris. Non enī debet eſſe creatura. in qua
tuū non honorifices creatorem. Hocipſo enim omnis
creatura digna eſt omni laude. ꝙ a deo cōdita eſt. et ab
eo cōſeruaẗ in eſſe. ꝛ hocipſo ꝙ eſſe. ſcꝫ dei eius. ꝛ ſuum
mirabiliter cōmendat auctorem: Hec pauca exempla
poſui. vt habeas mētem ꝛ viam ad maiora. Et iſtud ē
diuinum iudicium ad quod te voluit apoſtolꝰ inuita
re in auctoritate predicta. quam tu peſſime aſſumebas
Non enī vult apoſtolꝰ innuere ꝙ ſpiritualis homo ce
teros debeat cōtemnere vel iudicare. cū alibi ipſe dicat
Nolite ante tempꝰ iudicare. Et alibi. Tu quis es qui

alienum ſeruū iudicas. Sed tu dices ꝙ hec ſecreta di
uine ſapiētie non percipit homo carnalis ſed ſpirituali
mente preditus vt dixi eo meliꝰ in creatura qualibet iu
dicabit. id eſt diſcernet. Judica ergo ⁊ tu omnia id eſt
diuinam ſapientiam ⁊ bonitatem in omni creatura di
ſcerne. vt verum omniū honorifices cōditorem. Si au
tem aliquem certitudinaliter ⁊ probabilitꝰ noueris pec
catorem. caue diligēter ne ꝓpter hoc ipſum cōdamnes.
nec etiam ipſum commēdes. ſed vicium tibi diſpliceat
et compatieris in quātum poteris perſone. Laudabis
etiam dominū deum tuū. qui non permiſit ipſum gra
uius cadere. nec te illud vicium perpetrare. Nullo mo
do enim dubites ꝙ ſi te non cuſtodiret a malo grauiſſi
ma ⁊ turpiſſima deduceres ad effectum. Deum etiam
ſuppliciter exorabis. vt ipſum ⁊ quemlibet peccatorez
releuet a peccato. ⁊ te cuſtodiat ab omni malo. Niſi cū
noueris compati peccatis proximorū ad bonum indu
rabitur cor tuū. ⁊ forte in malum corrues ſine freno.
Qui enī fedeliter oratione vel exhortatiōe bonum pro
ximi non procurat cum facere poteſt. nō dubito ꝙ ab
ipſo domino elōgatur. Sed quātomagis credis ab his
dominum elōgari. que arridendo detractoribus ac cete
ris peccatoribꝰ applaudendo eos in ſua malicia fauent
et audaciam tribuūt iterum ſimilia faciendi. Si ergo
oportunitas ſe obtulerit malum argue. aut ſi nō expe
dierit ſaltem triſticiam pretēde faciei. vt aliqualiter cō
fundatꝰ peccator. Nec attendas magnitudinem alicu
ius. qꝛ illum reputa eſſe magnum. qui approximat do.
et tanto meliorem vel maiorem. quanto ampliꝰ appro
ximabit. Que enī peruerſitas facit ſeruū diaboli tune
re ⁊ magnum reputare. ⁊ filium dei optimū vl̓ adopti
uū contemnere iam arram patris poſſidētem. Vcſa
nia eſt nimis magna. a qua nos cuſtodiat xp̄s. qui ē be
nedictus deus in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

¶ Qḋ cōtemplatiuus non reputet alios impares ſibi

¶ Capitulum nonum

NOn ceſſans antiquus hoſtis cum non poteſt
virum contemplatiuū in hoc decipere. vt velit
alios iudicare. ſaltem nititur eos ad hoc deducere vt q̄
vident ſe in multis operibus que ipſi faciūt proficere
alios imperfectos eſſe iudicent. quia eiſdem non vacāt
laboribus aut certe quia eadem qua ipſi ſollicitudine et
quiete ſine vigilia ⁊ abſtinentia non vtūtur ſed poti⁹
eos vident ſcd̄m ſuū iudicium ocioſos vel cernūt eos
circa temporalia implicatos. in quibus ipſi qui ſic mū
do proficiunt aliquando offendūt. Sed error peſſime
et occulte qui ſcd̄m exteriorem cōuerſationem vult de
interiori homine iudicare. Non enī requirit tātum la
borem corporis: quantum laborem cordis edificium ſpi
rituale. immo apud deum primū ſine ſecundo non va
leat. ſecundum autem ſic ſine primo ⁊ quod vni eſt no
ciuū. alij quādoq̄ perutile erit. Et ſicut facies hominū
ſunt diuerſe: ſic ⁊ modi viuendi ⁊ in bono proficiendi:
Et ideo quando te vides laudabilib⁹ operibus fulgere.
et alios vides circa alia intentos ⁊ negligentes cogita
re debes q̄ licet iſta ſint in aperto. in occulto tamen vl̄
ſaltem in cordis cubiculo laborant opera delicata. Et
quia deus illos per cordis ſanctitatem diligit ſpecialit̄
forte nō curat eos exteriorib⁹ laboribus aggrauare. vt
ne tam interius q̄ȝ exterius laborantes ſuſtinere non
poſſent ¶ Debes ergo ad iſtam temptationem expellē
dam primo in corde tuo cogitare q̄ nō eſt conſuetudo
q̄ filij regum cotidie ad lucrandum panem ſuū manu
alibus operib⁹ ſe affligant: ſed vt delicate et ſine labore
magno de regalib⁹ delicijs nutriantur. Nam ſic eſt ad
litteram. q̄ oportebit multotiēs vnum fratrem ad ha
bendam vnam deuotionem aut aliquam īteriorem or
dinationem multum laborare. ⁊ illud idem vel melius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

habebit ali⁹ in ſola mentis cōuerſione ad deum. ¶ Se
cūdo cogitare debes. ꝙ illud quod habere laboras. ⁊ mo
do de nouo incipis deguſtare. ſit iam in alijs īueteratū.
et firmiter radicatum. Et fortaſſis iſta eſt ratio vna. q̄
re affici ſicut tu exteri⁹ circa bona ſpūalia non videnť:
quia dulcedo ſpūalis de nouo veniens. mutationem in
ducit. ſed nō ſic vt credo. illū qui iam diu eſt mutat⁹ im
mutat. ſed pficit ⁊ conſeruat. Et quando vides te quo
dāmodo liquefieri pre amore. alios vero minime. cogi
tare debes ꝙ ad calorem ſolis iuſticie ad ſimilitudinem
ſolis materialis aliqui liquefiunt pre amoris feruore
adeo vt ſua membra vix valeāt ſuſtinere. Alij vero de
ſiccanť nō ſolum ab aquoſitate peccati ſed etiam ab hu
miditate reliquiarū peccati ⁊ in bono ita cōſolidanť cō
tra malum. vt nihil a caritate dei valeat eos ſeparare.
Aliqui vero matureſcūt ita ꝙ ſibi tam interius q̄ȝ ex
terius dulciſſimi videanť. ⁊ obolita iam oī mentis acer
bitate iam potius in patria q̄ȝ in via habitare cernanť
Aliqui vero creſcendo ad modum arborū. ⁊ quānis ta
les dulcedines non deguſtent. creſcentes tamen de die
in diem fiūt apud deū maiores. Alij autem putreſcūt
vt mali. Cum ergo aliquos iſtorū effectuū recipis. de
bes credere ꝙ ille idem affect⁹ vel maior ſit ī fratre tuo
Et q̄uis non ſic cito liquefiat pre amore ſicut tu. for
taſſis cōſolidatur vel matureſcit vel creſcit in bono. et
huiuſmodi ſunt forſan meliores effect⁹. Et certe cum
credis te liq̄fieri tu marceſcis ⁊ ideo alios non minus
te ꝓpter talia perfectos. iudices: ſed potius time ne ſibi
tu valeas comparari. Nam ſi cera cum liqueſcit ad ſo
lem. ceteris creaturis diceret. nullum beneficium ſolis
aut non ita magnum percipitis ſicut ego. ſtultum eſſȝ
quia et ſi non liquefiant ad ſolem ſicut ipſa. tamē arbo
res potiora fruct⁹ percipiunt beneficia. Potes et a te
adhuc totaliter predictā temptationē effugare. Debes

namq; cogitare ꝙ ſicut quãtũ ad bona tꝑalia bonitatẽ
dei participam⁹ oẽs.ita tñ ꝙ ſcðm aliã rationẽ iſte ⁊ il
le ⁊ q̊t hoĩes imo q̊t creature ſunt tot ꝑticipãdi dei boĩ
tatẽ differẽtes rõnes recipiũt:ita ſilr̃ mõ credẽdũ ẽ q̄n
tũ ad ſpũalia in rõnabilib⁹ creaturis Nã grã naturã ꝑ
ficit.Et hãc diuerſitatẽ ĩ ſpũalib⁹ innuit apl̃s ad coꝝ.
Cũ dixiſſet.Volo autẽ oẽs hoĩes eſſe ſicut meipm̃.cũ
ſtatim ſubdit.ſ; vnuſq̇ſq; ꝓpriũ donũ ex deo hʒ.alius q̇
dẽ ſic.ali⁹ vero ſic.Et ex alijs diuerſis locis hãc verita
tẽ hr̃e potes.Si g̊ ita eſt.quõ non alit̃ ſpũalit̃ viuet et
ſeruiet iſte q̄ʒ tu.Aliq̇ em̃ tendũt ad deũ ꝑ quietẽ.aliq̇
per laborẽ.alij ſic alij vero ſic.Et multotiẽs ẽ melioꝛ.q̇
vilioꝛ reputat̃.Nõ ergo aliquẽ impꝑfectiorẽ te iudices
ſi nõ facit oĩa q̃ tu facis.Cũ etiã vides frẽm tuũ cũ ali
quo vel cũ aliq̇b⁹ cõmorari ⁊ tu ſolitari⁹ es tũc cogita
re debes ꝙ iſte ꝑfect⁹ eſt in caritate ⁊ ꝓpt̃ magnã di dile
ctionẽ vbiq; ſit cũ eo ſiue cũ frib⁹ ſit ſiue ſol⁹.Et q̄ꝛ tu
in dilectiõe dei es ĩpꝑfect⁹:vix tu potes ad ꝓximũ cõuer
tẽ.quin offendas.vix aũt aut nunq̄ʒ ad deũ potes bene
te cõuertẽ.q̇n oporteat te a ꝓxĩo ſeq̄ſtrari ſ; hec certe ĩ
ꝑfeciõis ẽ.Nã angeli ſunt ĩ caritate ꝑfcĩ.ita bñ mouẽt̃
in deũ.cũ ſunt nobiſcũ.aut cũ nob̃ miſtrãt.ſicut cũ ſũt
in celo empireo.Hoc tñ nõ dico q̄ꝛ credã ſic totalit̃ poſ
ſe ĩ via fieri.ſiue dũ viatores ſum⁹:ſed aliq̇lit̃ poſſum⁹
eos ſeq̇.¶Adhuc etiã potes cogitare ꝙ ſunt ab iſtis ex
teriorib⁹ retracti.⁊ ſoli deo vacãt.⁊ ita feruent̃ mouẽ
tur in ipm̃:ꝙ ꝓpt̃ nimiã intẽſionẽ mẽtis corp⁹ diſſolui
videat̃ ⁊ ad nimiã reducat̃ debilitatẽ.Et ideo vt vires
reſumãt.ne penit⁹ deficiant.⁊ ne etiã ſcĩtas ab alijs ad
uertat̃.ſe offerũt vt ſepi⁹ ſolatio ꝓxioꝝ.ſemꝑ tñ oĩa ad
honorem dei faciẽtes Et ideo ſtultũ eſt fratrem ſuũ iu
dicare pro qualibet trufa.vel ĩperfectũ reputare.Sũt
em̃ hodie multi honeſtiſſimi exterius.qui parum profi
ciunt interius Et multi ſunt diſſoluti in geſtibus.qui

ſunt in corde ſciſſimi aut amiciſſimi dei. Aut qđ peius
eſt aliq̄ ſunt odoriferi hoībꝰ ⁊ corā deo ſunt deteſtiſſimi.
et ſue exterioris ſcītatꝫ iam ſuā receperūt mercedē. Et
aliq̄ apparēt hoībꝰ pctōres. ⁊ coꝝ cōuerſatio īterior eſt
in celꝭ. Nō dico tñ quin multotiēs cōuerſatio exterior
correſpōdeat īteriori. Et qꝛ h̄ vel etiā ꝯtriū diſcernē nō
valemꝰ. oēs eſſe dei filios iudicemꝰ. et nos īferiores oī
bꝰ. niſi tñ maīfeſte ꝯtriū videamꝰ. Nā de bonis ⁊ de ſua
eminētia ſcītatis īcerti ſumꝰ. ſꝫ nr̄a multiplici malicia
ſumꝰ certi. Magna eſt em̄ p̄ſumptio velle circa ꝓximū
meū. limitare īfluentiā diuine bonitatꝫ qꝛ mihi oēs mo
res ſui nō placēt. Et qđ īſaniꝰ q̄ꝫ diuinā īfluētiā lꝫ ꝯpla
cētiā velle ſcđm meā ꝯplacētiā regulare: Hoc āt tūc fa
cio: cū illud qđ nō mihi placꝫ ſuſpicor nō placē deo Cū
etiā vides aliq̄s circa exteriora īplicari. tūc cogitare de
bes ꝙ illa ad laudē ſui creatorꝫ referāt. ⁊ magꝭ in illꝭ cir
ca deū afficiant q̄ꝫ tu. cū te rcē cōuertis ad deū. Fortaſ
ſe em̄ qꝛ ſic deū diligūt vehement. ſtudēt ipm̄ q̄rē in oī
bꝰ creaturꝫ. qꝛ ipm̄ in oībꝰ nimis laudabilē eſſe credūt
et cog̊ſcūt. Et hoc ē magnū gaudiū ⁊ leticia eorū. cum
vidēt etiā in rebꝰ viliſſimis ſummā dei potētiā bōitatē
et ſapiām mirabilit̄ ꝯmendādam. Et iō illa vilia forte
ſic libent̄ ptractāt ne aſſimilent̄ nob. qbꝰ oīa ſunt noci
ua Sꝫ forte qñ credīꝰ eos occiſos eſſe. īenarrabili tunc
leticia ſpūali pfundunt̄ īteriꝰ q̄ꝫuis h̄ diſſimilēt vt ſapi
entes. Aut forte qꝛ ſe reputāt ita viles non p̄ſumūt ſe
diuīe faciei ꝯtinue pn̄tare. ſꝫ ſe vilibꝰ adiūgētes nitunt̄
reuerti ipſi ī corde ita tñ ꝙ ipm̄ ī veritate aliqñ cōtem
plant̄. Et hic p̄t eſſe rō q̄re ſic ſp cū alijs iocundant̄. qꝛ
orit̄ eis leticia ꝙ ſic viles homīes ſicut ſe eſſe exiſtimāt
poſſint cū eis q̊s filios dei reputāt cōſolari. Et ſi dicis
ꝓpt̄ aliq̊s ergo deberent cū melioribꝰ cōuerſari. Dico ꝙ
forte illos meliores reputāt. q̄ minorē ſimulāt ſcītatē.
Aut forte eſſe cum illꝭ nō reputant ſe dignos. qꝛ nimis

cõuerſationi illaꝝ eſt diſſimilꝭ vita ſua. Et iõ ſufficere
eis videt̃. ſi valẽt eſſe cũ illis dei filijs quos pñt aliq̃lit̃
imitari. Sciũt eñ. ꝙ in hñtibꝰ ſymbolũ facilioꝛ ẽ trãſi
tus. Aut foꝛte nolũt eſſe cũ vel nimis ꝑfectꝫ ne ſua bo
na intẽtio cognoſcat̃. Potes etiã cogitare ꝙ foꝛte hoc
cõceſſit eis dñs vt circa iſta extrĩſeca implicent̃ ⁊ cum
frĩbꝰ cõuerſent̃. qꝛ ſic eſt deũ difficiliꝰ poſſidẽ q̃ȝ ſi ſolita
rĳ ꝑmanerẽt ⁊ quãto cũ maioꝛi pugna ⁊ laboꝛe deum
obtinẽt. tãto ẽ eis laudabiliꝰ. Quis dubitat ꝙ ſi hõ im
plicitꝰ vite actiue negocijs adeo ꝑfecte poſſidẽt deũ. ſi
cut ille qui moꝛat̃ ſolitarie quin ei laudabiliꝰ eſſet. Et
certe vbi ẽ maioꝛ reſiſtẽtia ibi aliq̃ñ intẽdit̃ vis amoꝛꝫ
et ꝑ multiplicẽ intenſionẽ actꝰ ſiue feruoꝛis auget̃ ſub
ſtãtia caritatꝫ. ⁊ inde maiꝰ p̃miũ aſſequũtur. Cũ er
go eos credis ꝑdere ipſi lucrant̃ ⁊ eos exiſtimabꝭ infir
mos ĩuenire. ĩ patria ſuꝑ te ĩuenies exaltatos. ſi tñ ibi
fueris. Multũ eñ timẽdũ. ne ſicut hũilitas ipſos exal
tat. ita nr̃a ſuꝑbia q̃ oẽs alios volumꝰ iudicare. nõ dej
ciat in ĩfernũ. Aut cogita de eis ꝙ ipſi approbãt poſſe
ſe deo ſeruire ꝑfecte ĩ his ad q̃ ſe ĩueniũt paratos. magꝭ
q̃ȝ accedẽ ad ardua. ⁊ deficẽ ſicut facis. Multum eñ re
putãt vel reputare dñt incongruũ aliq̃d tãto dño agẽ
ĩꝑfecte. Aut foꝛte tã magna ĩ occulto q̃ȝ parua ĩ pu
blico tam terrena q̃ȝ celeſtia attemptãt facẽ vt in oĩbꝰ
his inimicꝰ humani generis ĩpugnet̃ ⁊ ipſi ĩ oĩbꝰ mere
ant̃. Et q̃ȝuis ſic imꝑfecti tibi videant̃. foꝛte plꝰ in vno
interioꝛi motu mouẽtur q̃ȝ tu in multis. Immo foꝛte
plus q̃ȝ tu in oĩbꝰ ⁊ hoc ignoꝛãs minoꝛes te nõ indices
alios ſȝ lauda dñm q̃ digtꝰ ẽ te eis ſociare. qꝛ foꝛte me
ritꝫ ſpũalit̃ viuis ⁊ ſi ñ viuis ꝑ eos foꝛſitã viues. Hec ãt
dixi ad repꝛimẽdũ diabolicã temptationẽ. Et q̃ȝuis ſit
ſic aliq̃ñ. aut ſic eſſe poſſit ⁊ ſic de ꝓximo ſit credẽdum
tamẽ ſimplicit̃ mihi magis placet. ⁊ credo ꝙ magis pla
ceat deo vita cõtemplatiua q̃ȝ actiua ⁊ vita ſolitaria q̃ȝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

domeſtica.⁊ mihi magis placet honeſtas q̄ȝ diſſolutio ⁊ hec credo magis eſſe eligēda q̄ȝ illa qꝛ ⁊ ſi illa poſſȝ ordinari in deum ⁊ in ſapientib⁹ ordinet᷑.tamē ſemꝑ quod eſt ꝓpinqui⁹ fini magis eſt eligēdum.⁊ magis eſt finis q̄ȝ quod eſt ad finem. Et ideo licet ita ſe habeāt iſta.tñ nō eſt dubium q̄ ꝑſone iſta habētes ſe hñt vt excedētia et exceſſa. Nam aliq̄ actiui maioris ſunt caritatꝫ ⁊ meriti.q̄ȝ aliq̄ cōtemplatiui ⁊ ecōuerſo ⁊ aliq̄ domeſtici q̄ȝ aliq̄ ſolitarij ⁊ ecōuerſo. Quicq̄d tamē habeam⁹ dūmodo deo placeam⁹ magnum erit.qꝛ in tāta multitudine hoīm pauci ſunt deo grati. Cui⁹ rei cauſa ⁊ ꝑ nob et pro ipſis debem⁹ cotidie lacrimari nō modicum ⁊ deprecari vt digneť nos facē ſibi gratos aut ſi ſum⁹. vſq̄ȝ in finē in grā nos cōſeruet. Qđ ipſe nob cōcedat.q̄ ꝓpter hoc voluit incarnari ⁊ letalit̄ vulnerari Amen.

¶Contra ſuperbos ⁊ de ſe preſumentes.

¶Capitulum.x.

O Superbe.o luciferi imitator immūde.nunq̄d te cogitas dn̄m eſſe.' aut oīa eſſe a do ignoras.' Si ergo te aliq̄d ꝓteſtaris:certe deū eſſe fateris. Sȝ āpli⁹ vide vt tua īſania reprimať. None de alienis ſtultum eſt gl'ari.' Cū ergo cuncta ſint a deo ſi de aliq̄ gloriarꝫ te cōprobas eſſe ſtultū Si autem hec ignoras:te cōprobas eſſe cecū. Audi ergo īſane. Si gl'ari vis ⁊ ſtult⁹ apparere nō vis.exclude q̄ nō ſunt tua ⁊ de reliq̄s glorieris. Sȝ certe ſi oīa nō tua excluſeris ī nihilum redigeris. Ergo de nihilo gl'are.ſi nō vis īcurrere vanitatē. Sȝ ſpecialib⁹ ad dona gratū facietia deſcēdam⁹. De illis gl'ari nō potes.qꝛ hec te habere ignoras. īmo ſi gl'iaris nō habes. Sȝ etiam q̄ habeas ſupponam⁹.qualiter ea poſſideas videam⁹ Tibi ꝓditori ⁊ īfideli ſeruo dn̄i tui iuſticiā quam habes noſter benigniſſim⁹ dn̄s tanq̄ȝ pannū albiſſimū dedit.⁊ tu eā ſtillare nō ceſſas ſanguine mēſtruato. Sȝ o veſania plene. vtinā ſaltē frontem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

mulierꝫ mẽtricꝫ hñes. Queſo q̃ ſit mẽtrix ſic corrupta q̄
de mẽſtruo gl'ef. imo q̃ſi nullã īueies mẽtricẽ q̄ de h̄ nõ
intime ↄfũdat. nec etiã audet h̄ ipſa amãtiſſiõ ſpõſo rue
lare. Quid ḡ o ſtulte ī malicia gl'arꝫ? Si tm̃ ī mẽſe ſel'
ad modũ mulierꝫ deficẽs: hñes forte cãm gloriãdi. Sꝫ
erubeſce ⁊ dole. qꝛ ↄtinu' l' q̃ſi ↄtinu' ẽ flux' tu'. Si ḡ a
te tm̃ ẽ malũ. et a deo tm̃ ẽ bonũ: nõ ī te ſꝫ ī dño gl'ierꝫ.
et de tua turpitudĩe corã ocul' diuine maieſtatꝫ ↄtinue
erubeſcas. ſicut deficẽ nõ deſiſtis. Sꝫ dicꝫ. ī me nolo de
cetero gl'ari: ſꝫ tñ cupio ab oĩb' cõmẽdari. Sꝫ o ĩpie la
tro audi. Nõne ſtultũ ẽ. largiſſimo dño q̄ oĩa tbuit ha
būdant furari qđ ſibi cariſſimũ ẽ. matĩe vt videat et ſi
bi diſpliceat ⁊ ſuſtinẽ nõ valeat? Sic ẽ ſtult' q̄ ab hoĩb'
laudẽ q̃rit. Jõqꝫ cũ vniũſa ꝓpt ſemetipm opat' ſit de'
oẽs laudes oĩaqꝫ laude dig̃ ad hõrẽ referas dei tui ⁊ ī te
ipſo cogita diligẽt ꝙ ad h̄ creat' es ⁊ redẽpt' vt nõ tu.
ſꝫ de' ī tuis opib' ↄmẽdet. Tu ḡ dñi volũtatẽ fidelit ex
eq̃ris vt laudari abhorreas. deũ aũt gaudeas ab oĩb' ex
altari. Et q̃ntomagꝫ ab aliq̄ cõmendat tãto ī mai' gau
diũ eleueris ⁊ ſtudeas quantũ potes mẽte lĩgua ⁊ ope
deũ tuũ oĩ tpe adorare ſemperqꝫ actu ſolã ſuam laudẽ
intẽdas Si enĩ bñ diligẽs dñm deũ tuũ. eiuſqꝫ honorẽ
appetẽs vt debẽs malles amariſſimis q̄buſcũqꝫ paſci
⁊ ab oĩb' ſtult' reputari. imo tq̃ꝫ ſterc' abhorreri q̃m ab
oĩb' eleuari. aut q̃ntacũqꝫ corꝑali ꝑfrui ſoſpitate. ſi de'
tu' ī te ãpli' nõ laudaret. Et etiã poſito ꝙ par eſſꝫ p̄mi
um vtrobiqꝫ. hoc debẽt gratiſſimũ eſſe nob ꝙ altiſſim'
deus noſter a nobis et de nobis aliquod laudis munu
ſculũ recipere dignaret. Sed ꝓpter noſtras miſerias ī
contrariũ nitimur tota die. O mira ineffabilis amabi
liſqꝫ clemẽtia ſaluatoris. q̄ tam benigniſſime nr̃is cõde
ſcẽdit miſerijs. Quis illã poterit nũciare? O homo to
talit te ĩuolue ī ſua mĩa ⁊ mirare. ⁊ tã dulci dño gr̃as
agere nõ deſiſtas. O mi domine q̄d tibi contuli ꝙ tam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

dulciter me ſuperbū atqꝫ arrogantē ꝑtractas ꝛ foues. Que ē iſta grā quā īueni. Qđ añ te me ſuſties ad momentū. Certe h nō merui. ſꝫ poti⁹ cū feris hītare. īmo bone ieſu nec etiā creatura tua mereoꝛ noīari. quid tibi ꝓ his faciā. O īmēſitas bōitatis qđ ꝓ his tātꝫ bñficijs poteō tibi exhibē. ego neſcio tibi ſatiſfacē ꝓ delictꝫ nec etiā ꝓ bñficijs laborāē. nec tibi valeo aliqđ dare niſi tuum. Scio qđ faciā. Me tibi totalit̄ exhibebo. ꝛ meipm̄ ī te totū ꝓijciā ꝛ ſp̄ tiore ꝛ verecūdia plen⁹ tibi q̄ntū potero reuerētiā exhibebo. ꝛ ſi dig̃berꝫ tibi fidelit̄ cōtinue miſtrabo. ꝛ ſi h pax ſit qꝛ qđ potui feci nō dubito cōprobabis. Sꝫ h maximū mihi ē. ſi dig̃berꝫ me tecū in area cōmorari. O q̄ꝫ dulcis tūc mihi eſſꝫ tua pn̄tia ſūme bōna. Accedā cū ſilencio ꝛ diſcooperiā pedes tuos. vt me digneris aduenā in mr̄imonio copulare. Nō quieſcā certe donec tuis āplexib⁹ gaudeā. ꝛ īenarrabili dulcedīe cō ſopit⁹ in tuis brachijs cōquieſcā. Tūc delicijs affluā et mirabit̄ ꝛ dilatabit̄ coꝛ meū: ꝛ mira ſuauitate pot⁹ nihil niſi te potero cogitare. Attū obſecro amabilis dn̄e vt meo regimī nullo tp̄e me dimittas. qꝛ ſum aīe mee laceratoꝛ ꝛ lapidatoꝛ ip̄i⁹. Dīa q̄ mihi voluerꝫ elargiri ſicut illa tbuis tu ꝯſerua ꝛ tibi ſoli ſit honoꝛ ꝛ gl̄a ꝛc.

De paucitate bene obediētium — Capi. xi.

Quis dabit capiti meo aquā ꝛ ocul' meis ymbrē lacrimaꝝ. vt ploꝛare valeā ꝑfectoꝝ ſtatum: qua ſi ad nihilum iam redactū. Nam terra culta diuis cōſilijs xp̄i exemplis. ſpinas ꝛ tribulos germīat ꝓ frumēto Certe quāto res ꝑdita eſt nobilioꝛ. tāto debet eſſe intēſioꝛ doloꝛ Sꝫ vt de multꝫ aliq̄ videam⁹ de obediētia tā q̄ꝫ de religionis fundamēto ꝑtractem⁹. Heu curre ꝛ diſcurre vtꝝ poſſis in ſua ꝑfectione in aliqb⁹ eam inuenire. ꝛ credo ꝙ vix aut nunq̄ꝫ īuenies eā latitantē. Sꝫ mirari potes. ꝙ cū religiōes ꝛ religioſi multiplicent̄. q̄ mō obediētie ꝑfectio ſic in paucis immo quaſi ī nullis

valeat repiri. Certe ꝛ ſi multiplicata ē gēs nō ē tñ ma
gnificata leticia ſpūal' intēſiue. Queſo vt mihi dicas.
quis ē ille q̄ velit hīe p̄latū ad p̄cipiēdū. nōne poti⁹ ad
ſeruiēdū. Jā volum⁹ p̄latoꝝ volūtatib⁹ aſſentire. Cer
te nō. Sz volum⁹ vt volūtates nr̄as debeāt ī oīb⁹ adī
plē. Et ſi aliq̄d deeſt. iā pl⁹ de ipſis q̄ꝫ de ſcutiferis ſuis
murmuram⁹. ipſis gladio līgue nō parcim⁹. ꝛ qd̄ pei⁹ ē
qd̄ nob̄ ab alio eſſet gratū. hocipſo q̄ꝑ fit a p̄latis ē nob̄
odioſū. Jā nō cogitam⁹ quō poſſim⁹ eoꝝ volūtatez ple
ni⁹ adimplē. ac nr̄am volūtatē ꝑfecti⁹ abnegare ſz quō
poſſim⁹ eis in oīb⁹ reſiſtē ꝛ ad faciēdum qd̄ cupim⁹ eos
coartare aut ad retinēdū qd̄ nob̄ iniūgunt excuſare. ꝛ
aliq̄ palliare aut diligent̄ īueſtigam⁹ quō nō teneamur
ſibi ī hoc l' in illo aliq̄ten⁹ obedire Sz heu luciferi imita
toꝛ. q̄ preeſſe voluit poti⁹ q̄ꝫ ſubeſſe. Timeo ne ſecū ha
bitaculū habeam⁹ ꝛ ad cōfuſionē nr̄am appareat xp̄us
paſſus q̄ ꝓ nob̄ p̄ri vſqꝫ ad mortē voluit obedire nihil ſi
bi retinēs q̄ ꝓpria volūtas ī oīb⁹ appetē ꝯſueuit. Se ei
exinaninit ad plenū. Hūc imitati ſunt p̄res nr̄i. q̄ cū p̄
lati eſſent. ſe ſubditos ſubditꝫ faciebāt. Hoc ſibi dulce. h̄
delcābile. h̄ ſibi erat ꝑamabile. in his q̄ magꝫ ſue volūta
ti ꝯ̄ria exiſtebāt. ī his q̄ ad exterioꝝ hoīs ꝯfuſionē. affli
ctionē ꝛ exinanitionē ſpectabāt. ſibi īfimi⁹ obedire Nō
eīm curioſe librabāt. an h̄ meli⁹ illo h̄ ſecuri⁹ h̄ laudabili
us eſſꝫ ſicut q̄dā faciūt cauſa fuge. ſꝫ cūcta q̄ nō eſſent
cōtra deū q̄ntūcūqꝫ ardua ꝛ vilia. dū cernerēt eſſe ſcd̄ꝫ
bn̄placitū p̄latoꝝ. adīplebāt auiditate maxia. Tāta ei
in eis erat obedīe dilcio vt ad īplēdā nō timerēt diſcur
rē ſuꝑ aq̄s. nec ire ad capiēdas leenas. cū īiungeret̄ eis
et mult a alia q̄ nō ſufficio enarrare faciebāt. Nec ei iu
dicauit eſſe īfructuoſū. q̄ abbati obediēa. q̄ſi īportabilit̄
voluit ꝑ ānū lignū aridū adaq̄re. Ibi appuit obedie cel
ſitudo. q2 qd̄ mortuū ꝛ aridum fuerat. ꝑ obedīe meritū
fructū fecit ¶ Quid ḡ de obedīa gl'iamur. cur nō poti⁹

de nr̃a ſupbia ꝯfundimur.' Nunq̇d viri ꝯtẽplati poſſu
mꝰ noĩari.' Timeo ꝙ nec etiã xp̃iani Sꝫ potiꝰ imitato
res luciferi. poſſumus ⁊ demoniaci appellari. Quõ em̃
xp̃ianꝰ dici pt. q̇ xp̃o contraria nitiť adimplẽ.' Nunq̇d
xp̃s cõſiderauit ꝙ ipſe erat deꝰ et ſcđm humanitatẽ oĩ
gr̃a ⁊ ſcĩa plenꝰ immo q̃ntũ ad aĩam iã beatꝰ. q̇ vere ꝟ
gĩ ⁊ ioſeph erat ſubditꝰ.' In ſoluẽdo etiã didragma ſer
uis demonũ voluit obedire. Nos ꝟo ſumꝰ ſepulchra
dealbata ypocriſi. plena oſſibꝰ mortuoꝝ. hoĩbꝰ exterius
mortui apparẽtes. ⁊ ĩteriꝰ tumore ſupbie vegetamur.
Jã obedire renuẽtes: dicimꝰ ꝙ nõ ſumꝰ vocati in ſerui
tutẽ ſꝫ potiꝰ in libertatẽ. Ignoramꝰ em̃ ꝙ obedire ł ſer
uire deo ĩ hac obedĩe ſnitute regr̃e ẽ. Quãto em̃ magꝭ
noſmetipſos ſubijcimꝰ tãto maiori honore efficimur di
gniores. Nõ ſolũ em̃ ipſa obedĩa reges cõſtituet ĩ futu
ro. ſꝫ ⁊ nũc ſi ĩ ſua pfcĩone exiſtat facit creaturꝭ oĩbꝰ do
mĩari. Ad ſtatũ reducit priſtinũ. ⁊ nihil ꝯriũ. niſi ad ꝑ
fectũ aĩe fuerit. moleſtare pmittit. Aduerſa facit ꝓſpe
ra. ⁊ hoĩem adhuc ĩ mortali corpe fcĩt angelice ſe habẽ.
Necnõ ⁊ ſui dñi honorẽ appetẽ: cũ feruore ⁊ oĩbꝰ poſt
poſitꝭ laudẽ dei facit q̃rẽ cũ mag̃ auiditate in q̇libꝫ cre
atura. nec momentũ pmittit ptrãſire a ſeruicio dei O
ꝟtꝰ mirabił. q̇ ſui facis hoĩem obliuiſci. ⁊ ĩ ſuũ ſp tendẽ
redẽptorẽ. ⁊ in ťris ambulantẽ facis ĩ celeſtibꝰ habita
re. Quid g̊ murmuras de obedĩa o ſupbe.' Cuꝫ em̃ dt
apł's ꝙ in ſeruitutẽ nõ ſumꝰ vocati. inuit ꝙ nõ debemꝰ
nec deo nec p̃latis obedire tĩore ſuili ad modũ ſeruoꝝ
ſꝫ tĩore filiali ⁊ liberali. ad modũ filioꝝ. acſi voluerit di
cere. ꝙ de cetero volũtatẽ nr̃am ꝓpriã nõ faciamꝰ. Cũ
em̃ dñs ieſus xp̃s dt q̇ vult venire poſt me nõ adiũxit
bñplacitũ ſuũ ſequať. ſꝫ abneget inq̇t ſemetip̃m. ⁊ tol
lat crucẽ ſuã ⁊ ſequať me. Et tota ſacra ſcriptura tam
vetꝰ q̃ꝫ noua obeĩaꝫ laudat. Si em̃ bonã ſupbiã habẽs
nõ renuẽt deo tã in ſe q̃ꝫ ĩ alio quocũqꝫ p̃lato viliſſimo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

obedire.ſʒ potiꝰ dedigꝛeris aīam tuā tā nobilē ſubiacē
alicui aliꝫ creature viliſſime. Mirꝫ ē aūt ꝙ dedignaꝛ hō
deo ſuire in ꝑlato ⁊ nō dedignaꝛ ſeruire vni libero aut
alicui aliꝫ creature viliſſime.ſʒ totū tēpꝰ ſuū nitiꝛ expē
dē circa nihil Ideoqꝫ pauꝑ ſolitariꝰ ſi cernēt ꝙ plus q̄ꝫ
aliꝰ ſe offenderit ⁊ ꝯ dn̄m ſuꝑbe egerit ſuā volūtatē in
vindictā dei ⁊ ſui nitereꝛ ī oībꝰ abnegare ⁊ ſeip̄m abhor
rens vellet ab oībꝰ cōculcari.ſꝑ tn̄ ad honorē dei ſui oīa
referēs. Qđ facē ipſe cōcedat nob́ q̄ volēs pr̄i obedire:
crucifixꝰ eſt ꝓ nobis redimēdis Amen

¶ Qđ temptatiōes ſunt vtiles ſeruis dei. ¶ Ca.xij.

O Mire benignitatꝫ altiſſime q̄ nos tēptari ꝑmittꝫ
nō vt capiamur.ſʒ vt timētes ad te portū tutiſ
ſimū fugiamꝰ More bone mr̄is facis o dn̄e q̄ filiū ſuū a
ſe elongatū vidē deſiderās ⁊ āplexari ꝑ terribile aliqđ
timorē īducis ⁊ expādēs brachia filiū recipit fugientē
cū gaudio.ſibi arridet ⁊ oſcula dulcia elargiꝛ ⁊ ne alias
a ſe recedat hortaꝛ.vt nō accidat ſibi malū cōſolaꝛ ad ſe
ſtringēs.⁊ demū vbera ſubmīſtrat. O felix tēptatio q̄
ad diuīos amplexꝰ fugē nos cōpellit. O dulcis dn̄e.quī
nos ꝑmittis vndiqꝫ effugari.⁊ te ſꝑ tribuis refugiū ſa
lutare.vt tecū omni tꝑe cōmoremur Nō ergo te tēpta
tiōes hr̄e mireris o hō.ſʒ ad deū fugias expaueſcēs.ibi
qꝫ ſi tēptari nolueris.reſideb́:ſinautē capi poteris ⁊ dā
nari Si āt a deo tuo nimiū te elougatū repereris:nec
potes ad eū recurrē pleno corde.ad xp̄m tibi ꝓximum
accelerab́.⁊ in ſui lateris puteo pāno ſuppoſito abſcon
deris. Et ne timeas ꝙ te īueniat inimicꝰ. ¶ Hoc ſemꝑ
pro regula generali habeas ꝙ qn̄cūqꝫ deū volueris ad
te ꝓfunde īclinare:ī corde tuo vulnera xp̄i porta.⁊ eiꝰ
cōſperſus ſanguīe te patri q̄ſi vnigenitū pn̄tabit.⁊ ip̄e
tanq̄ꝫ pater dulciſſimꝰ tibi plenarie ꝓuidebit Accede ḡ
ad xp̄m ⁊ eū ſuppliciꝛ dep̄ceris vt ex q̄ nō decet ip̄m de
nuo vulnerari.digneꝛ ī tuo corꝑe ſua vulnera renoua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

re. tecꝫ totalit̄ rubcare. Et ſic īdut⁹ purpura poterꝭ re
gꝭ palaciū ītroire. O tēptatie vulnera hec meditare. et
hec ſp̄ tibi erūt refrigeriū ⁊ ſolamē. Ne dubites ꝙ ſi ea
in corde tuo impſſerꝭ. nulli addit⁹ temptatiōi patebit.
Quis vidēs dn̄m gl'e nr̄is ſcelerib⁹ ſic ꝗuit vulneratū
audēt iteꝝ ſcelera ꝑpetrare? Et ſi ꝓ ipoꝝ vulneꝝ reue
rētia atqꝫ ꝯpaſſiōe nō deſiſtēt a pctō. ſaltē q̄ꝛ vidēt ꝙ ſi
ne ꝯpatiōe ꝗuioꝛ pena deberet pctōꝛi ī oīb⁹ q̄ꝫ īnocēti. a
pctō debēt timē ⁊ etiā abſtinē. Si āt ꝫ te etiā ꝓpt̄ tuas
neq̄cias ipm̄ viderꝭ indigtum. ad ſpem pctōꝝ cōfugias
mr̄em ſuā. ⁊ ipſi tanq̄ꝫ mr̄i dei reuerētiā exhibeb ac fu
ſis lacrimis ei⁹ auxiliū poſtulab Et ſi pſeuerauerꝭ non
quieſcēs. nō dubites ꝙ ab ea qd̄ voluerꝭ īpettab. Secū
eīm creuit miſeratio: ⁊ ſibi ꝓ miſerꝭ ſatiſfacē ex officio ē
cōmiſſum. Et cū mag̃ diligētia h̄ exerceas q̄ꝛ qd̄ ꝯiter
exercet erga oēs. tibi nō poterit denegare. Qd̄ ⁊ ſi nul
lomō te viderꝭ ꝯſolari. noſcas deū te diligē. ⁊ h̄ facit vt
pctōꝝ tuoꝝ ꝓfūditates aḡſcas. ⁊ tuā miſeriā nō igno
res. Et h̄ maximū dei donū ē. Nō eīm ſibi placet p̄ſum
ptio aliquoꝝ q̄ ſe iuſtos reputāt. ⁊ ad ipm̄ altiſſimū tā
q̄ꝫ ad familiarē amicū accedūt. Uult eīm vt q̄ntūcūqꝫ
quis ſit magn⁹ ſe miſeꝝ ⁊ q̄ſi nihil reputās ad ipm̄ ve
niat cū pctōꝝ ſuoꝝ ꝯfuſiōe ⁊ mag̃ reuerētia ⁊ tioꝛe. et
magnū imo maximū reputet q̄ntūcūqꝫ magn⁹. ſi ipm̄
immēſus de⁹ nr̄ dignat̄ ſaltē a lōge ītueri. Ideoqꝫ ple
no corde dei magnitudinē ⁊ ſuā ꝑuitatem ꝯfiteat̄. ⁊ di
cat. Dn̄e nō ſolū nō ſū dign⁹ vt ītres ſub tectū meū. ſꝫ
nec vt tibi appropinq̄re valeā vllo mō Sufficit eīm m̄
vt tue pietatꝭ ocul' me dignerꝭ reſpicē a remotꝭ Dico ꝙ
ſi ī h̄ pſeuerauerꝭ nō q̄eſcēs. nō ſolū te videbit ſꝫ ad ſua
ſecretiſſiā te ītroducet. Qd̄ ipſe facē digneꝛ̄. q̄ eſt bn̄di
ct⁹ in ſcl'a Amē. ¶ Qd̄ temptatio de p̄deſtinatio
ne reprimi debet. ¶ Capitulū. xiij.

SI de p̄deſtinatiōe aut p̄ſcia dei aliqua cogitatio

tibi ſurrepat. ſic reſponde diabolo talia propinquãti.
Quicq̃d em̃ ſit de me te certũ ẽ eſſe dãnatũ. ſʒ ſi ego p̃
ſcit⁹ſum. ꝛ deũ nõ debeã hr̃e poſt hãc vitã. totis tñ viri
bus laborabo vt ip̃m ſaltẽ habeã in p̃nti ꝛ ip̃m poſſideã
quantũ poſſum. ne ĩ vtroqꝫ ſtatu careã tãto bono. Mo
mentũ ergo tp̃is de cetero nõ dimittã quin ſcd̃m meũ
poſſe fruar ipſo ꝛ ſp̃ ĩ ipſo ſũma iocũditate delecter. ex
qua et̃nã miſeriã aſſeq̃ debeo ĩ futuro Nõne mihi ſum
ma veſania eſſʒ ſi certũ eſt me et̃nalib⁹ ignib⁹ cruciãdũ
me ĩimico meo tradẽ ĩ p̃nti ꝛ exnũc ĩcipe cũ diabolo cõ
uerſari. Nõ ſufficit illa miſeria niſi me nũc miſeꝝ faci
am añ tẽp⁹. Immo certe pl⁹ p̃deſtinãti me deo meo ꝑ
ut potẽo totalit̃ exhibebo. vt nihil ſit ĩ me nec coꝛ nec li
gua nec cetera mẽbra q̃n ꝯtinue ſint ĩ ſuicio dei mei. vt
ſaltẽ dũ poſſũ ꝛ q̃ntũ poſſũ habeã ſũmũ bonũ Sicut ei
ſcl̃ares. q̃ ĩ q̃dragesiã nõ dñt comedẽ carnes volũt ĩ car
niſpriuio carnib⁹ habũdaẽ. ſic de d̃o facẽ debẽt q̃ de ſua
p̃ſciã eſſʒ cert⁹. Et h̃ p̃cipue facẽt q̃ q̃ntũ q̃ꝫq̃ꝫ ſuauis ẽ
dñs deguſtarʒ. cet̃a v̾o delicata abſintiũ reputarʒ Sʒ
quãtũcũqꝫ me de⁹ p̃ſciuẽit ſciã. ꝯſtat m̃ ꝛ ſcio q̃ ſeip̃m
negaẽ nõ p̃t. Cũ g̊ tot̃ viſcerib⁹ ãplexabor ꝛ ip̃m ſtrin
gẽs fortit̃ etiã ſi aurora appuẽit ñ m̃ bñdixẽit nõ ip̃m
dimittã. q̃ ſi bñdixẽit m̃ nec etiã tũc dittã. ꝛ ſine me re
cedẽ ñ valebit. Licitũ ẽ em̃ m̃ ĩferre ſibi violẽtiã ĩ hac
ꝑte cũ ip̃e ꝯmẽdet illos q̃ regnũ celoꝝ rapiũt violẽter.
Aut certe ſcio q̃d faciã. In cauernis vulneꝝ ſuoꝝ me
abſcõdã ibiqꝫ q̃et⁹ latitabo. nec ex̃ ſe me ĩuenire potẽit ꝛ
etiã expellẽ nõ decebit q̃ d̃t. Eũ q̃ veĩt ad me nõ eijciã
foras Et ſic me dãnare nõ potẽit. ñ ſeip̃m iudicaẽ volu
erit Aut ad mr̃is ſue pedes ꝓuolut⁹ ſtabo ꝛ q̃ ꝓp̃t pctõ
res mr̃ dei fcã ſit allegabo. ꝛ vt m̃ veniã ĩpetrʒ ĩplorabo
Nec repulſã ab ea pati potero q̃ꝛ fõs pietat̃ ab oĩb⁹ p̃
dicat̃. Ipa ei nõ miſereri ĩg̊rat ꝛ miſer̃ nõ ſat̃ facẽ nũ
q̃ꝫ ſciuit. Nõ credo q̃ ꝓpter me nouam velit addiſcere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

lectionē. Ideoqꝫ ex cōpaſſione maria ante filiū ſuū me
cū (ſi dici p̄t) miſera apparebit ⁊ mihi ad indulgētiam
ſuū vnicū filiū iclinabit. Et ſic t̄plex refugiū hēo. qd̄ q̄
ſi t̄plex funicul⁹ difficile cōfringet. Q̄d ſi p̄deſtinat⁹ ſum
et et̄nā patriā debeā cū āgel' poſſidē. certe debeo ex nūc
vitā angelicā ducē nō hūanā. Totū me illi debeo. q̄ ſe
mihi i p̄miū p̄parauit ⁊ hac portatiōe ꝯtēt⁹ nihil aliud
amodo deo affectare. Iuſt⁹ ē em̄ ⁊ ſi aliud q̄ꝫ ipm̄ q̄rerē
cōtra me poſſꝫ rōnabilit̄ idigri ⁊ quē viſur⁹ ſū beniuo
lū. viderē ſtati iratū. ⁊ ꝯ̄ me ſiñaꝫ iferētem. Igit̄ i fine
diabolū ſic ꝯclude. Quicq̄d de me futuꝝ ſit. a ſuicio dei
nō deſiſtā. ⁊ ve tibi q̄ nō potes tāto dn̄o miſtrare. ⁊ ei⁹
dulci p̄ñtia iocūdari ⁊c. ¶ Queſtio carnis ad de
um patrē de xp̄o. ¶ Capitulū. xiiij.

Carnē ꝯ̄ ſpūm p ꝯtēplatiōeꝫ eleuatū imo ꝯ̄ xp̄m
aīam eleuātē auſculta. Inq̄t caro. Tibi deo p̄ri
iuſto ac mīe ifinite de tuo filio ꝯq̄ror vt tua iuſticia ꝯſi
dēt violētiā mihi factā ⁊ mīa tua mee miſerie cōdeſcē
det Ille tu⁹ fili⁹ plen⁹ ſcīa ⁊ v̄tute. me ſua ſapīa circūue
nit. ⁊ ſua v̄tute violentiā mihi fecit. Ille tu⁹ fili⁹ ſua ſa
piētia ſe ſub carne mihi ſi'li occultauit ⁊ adme hūilita
te nimia ⁊ benignitate inenarrabili callide ſubītrauit.
Oīb⁹ fuit hūilior oīb⁹ d̄ſpectior oīm nc̄citates aſſūpſit
oīm ifirmitates portauit p oīb⁹ crudeliſſiē voluit cru
cifigi tā ꝯpaſſiōe q̄ꝫ ḡuiſſiā paſſiōe voluit affligi. cordis
amorē p aptionē later̄ ſui voluit demr̄are. ideqꝫ volu
it i remediū emanare ſacramēta. Quid p̄l'a. Suā car
nē ꝯſtituit i cibū ſuū ſanguinē i potū. ⁊ ſeipm̄ p̄miſit i
p̄miū. tua p̄cepta faciētes. mr̄eꝫ fr̄ēſqꝫ vocabat. Demū
nō ſolū in via. ſꝫ etiā i pat̄a p̄mittebatq̄ ſe ſuccigēt. et
eis ad mēſam tuā comedētib⁹ trāſiēs miſtraret. His oī
b⁹ ⁊ alijs q̄ nec ſcio. nec valeo enarrare aīam mihi depu
tatā allexit nimis. ſꝫ etiā it⁹ itrās ſua attraxit v̄tute. i
tm̄ vt ſic ſibi ipam ſuis blandicijs ꝯiūxerit vt iā de me

nō curet. ſꝫ potiꝰ affligat deijciat ⁊ ꝯculcz. ⁊ ad nihilū ꝛ
digat Et qđ grauiꝰ videt̃ h̄ m̄ iferētes diligat. ⁊ ꝓ eo l' eis
orōnē ſpālē faciat. ⁊ ſi nō iferant̃. iferri appetat Sicqꝫ
mortificor ⁊ nō curat. in limo iaceo ⁊ exultat. Sꝫ qđ.
Dolorē dolori addit. ⁊ vt itēſe doleā cupit. Hec ſua glīa
videt̃ eſſe m̄ inferre iīuriā. ꝯtūeliā. ⁊ qcqđ viliſſimū cre
di pt̄. Sicqꝫ me ꝯſolatā afflictāqꝫ relinqt. ⁊ ipa ſꝑ vult
cū tuo filio cōmorari. ſꝑ ſua carne cibari. ſuo ſanguīe ī
ebari. ⁊ vbicūqꝫ fuerit vult ſꝑ ſecū ꝯmorari Nūc āt ſe
cū appet in ꝑſepio ꝑua. nūc ſecū brachijs ꝟgis āplexat̃
ꝟgis brachijs deportat̃. lacte ꝟgis fouet̃. Nūc ſecū fa
meſcit. nūc ſecū ſitit. nūc ſecū ꝯſpuit̃. nūc ſecū vulnera
tur. nūc ſecū ī cruce triſtat̃. nūc ſecū ī cel' apud te letat̃
ea ꝯſolat̃ qcūqꝫ ꝑtexerit. ſecū vadit. ſine ipſo eſſe nō req
rit. Ad nihil aliud pt̄ ſe ꝟtere ſine ipſo. Quid tibi dicā
pr̄ de filio tuo. q aīam mihi deditā ſic ſuo icbriauit aōre
ſic āt alienauit a me. Si rapinā ꝯmiſit iubeas reſtitui
Nec eīn mihi parꝫ videt̃. ſic rape vnā mētē. Cur ei mi
bi aīa deputata ſolū filium tuū diligit. cur me ſic odit.
cur cetera delinqt tui filij aōre abſorpta. Gradit̃ ſine
ſenſu. Iā nihil aliud audit nihil aliud cogitat l' guſtat.
nihil aliud odorat. ⁊ ſꝑ vult int̃ ſua brachia cōmorari.
Ibi iocūdat̃ ibi letat̃ ibi delicijs habūdat. ibi nimio aō
re iebata cubat. Nec mirꝫ. ſi hec aīa mea tā cū filio tuo
adheſit Quia niſi eſſꝫ lapide durior ⁊ ferro iſenſibilior
ex q ſibi tāta filiꝰ fecit. alit̃ facē nō debēt. immo alit̃ ſtul
tiſſima apparēt. Et vbi ē ita durꝰ lapis. q tāti aōris ar
dore nō ſcinderet̃. imo liqfiēt ſicut cera. ſi ſibi fierēt oīa
ſupdcā. Et ideo nō ꝯqror de ea tibi benigniſſime pr̄. qr
fecit qđ debuit. ſꝫ de tuo filio q eam nimis allexit bn̄fi
cijs. ac me ī tāta miſeria dereliqt

Reſpōſio patris ad carnē — Capi. xv.

Atēde ⁊ audi qđ rn̄deat pr̄ clemētiſſimꝰ carni.
Quia creat̃a mea ꝯ tibi iuſticiā cū mia exhibe

bo. Nã cũ ancilla aĩe eſſes. ſꝑ tñ dñari voluiſti. ac ſꝑ in
ordinate egiſti. tibi nõ mihi eã ſuire feciſti ipſam ad oĩa
mala pronã reddidiſti: ⁊ qđ pei⁹ eſt ad imaginẽ meã fa
ctã. diabolice ſuituti ſubdidiſti. Eã beſtijs peiorẽ feciſti
eã fetidã ⁊ abhomĩabilẽ exhibuiſti. eã ſuꝑ oẽm caliginẽ
denigſti. ⁊ in tm̃ eã alteraſti. vt creaturã tã nobilẽ ꝯg
ſcẽ nõ valerẽ. Oportuit ḡ (eã q̃ in carne erat nimis di
ligebã) meũ filiũ incarnari: vt eã allicẽt ad ſuũ meũq
amorẽ. ⁊ q: tibi carni aĩa adherendo mortua erat. vt vi
uificaret meũ volui filiũ ĩcarnatũ ꝓ ea occidi. Nec fu
it filij mei hic aliq̃ circũuẽtio l' deceptio. ſ3 mea ſuaq3 ĩ
effabil' dignatio. Et q: tu caro a tue infuſiõis pricipio ſꝑ
male egiſti. me⁹ vero fili⁹ erga eã nimio exarſit adore. et
ſe totũ ſibi exhibuit. iõ iuſticia mea multa exigit. vt eã
totã ⁊ totalit' ſibi dimittã. ⁊ ipſa te pluſq3 sterc⁹ abhor
reat. ⁊ ab oĩb⁹ abhorreri cupiat. Sz q: nõ ſolũ iuſticiã
ſ3 ⁊ miaz iploraſti. volo vt aliqñ etiã ĩ pñti. dulcedĩe q3
in meo ſẽtit filio pſũdar'. ⁊ ĩſuꝑ ĩ futuro nobiliſſiẽ ac ꝑ
fciſſiẽ te dotabo. ⁊ ſi bñ aĩe obedier'. ex nũc nõ ſolũ a pe
na et'na. ſ3 et a purgatorio te abſoluo q̃ viuo ĩ et'nũ

Meditatio ſuꝑ Aue maria — Capi. xvi.

Aue maria grã plena. dñs tecũ. Tibi dñe de⁹ g
tias ago. q̃s poſſum ex ĩtimis ꝓcordijs meis. q̃ ꝑ
nob indignis dign⁹ es nr̃am aſſumẽ naturã ⁊ ꝟginali
vtero baiulari. ⁊ ex ea ꝟgine naſcẽs. lacte nutriri. ei⁹ fo
ueri gremio. ⁊ ei⁹ ſubijci imperio. q̃ oĩa cõſeruas ⁊ regis
et me fetidiſſimã ſaniem ⁊ turpitudinẽ deteſtabilez et
abhomĩatione plenũ. ⁊ oĩ vita imo eſſentia indignũ di
gnat⁹ es tm̃ illuſtrare. vt ſciã te mr̃em hr̃e. ⁊ hoc mihi ĩ
digniſſiõ ꝯceſſiſti. vt ipſam poſſim ⁊ audeã ſalutare. Nõ
eñ feciſti taliter omni nationi. ⁊ hoc ſummũ beneficiũ
nõ manifeſtaſti eis. Ubi eſt domine peculiaris ille po
pul⁹ quem in manu potẽti ⁊ brachio extẽſo de t'ra egy
pti ꝑ deſertũ in terrã ꝑmiſſionis eduxiſti tot ſignis et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

prodigijs magnificẽtie tue. Nõne dñe iste est populꝰ
cui hoc bñficiũ ꝓmisisti. Cur igr̃ nõ cultoribꝰ ſed nob
ydolatris ⁊ ĩfidelibꝰ. hoc tuũ ſummũ ⁊ maximũ bñfici
um reſeruaſti. Quare nob paucis cũ multi ⁊ q̃ſi ĩfini
ti ppl'i hoc ignorẽt. Nõne dñe vniuerſoꝝ es creator ⁊
oẽs ad imaginẽ tuã feciſti. Nõne dñe ſecreta cõſueue
rũt pãdi amicis. Cur nũc dñe inimicis ⁊ maxime mi
hi. q̃ a vertice capitis vſq; ad plantã pedis ĩfectꝰ ſum. ⁊
totꝰ tendo ad ea. q̃ tue ſunt ꝯtraria volũtati. Cur dñe
tam nobile donũ. tam extellentẽ thezauꝝ tuo ĩfideliſſi
mo ⁊ neq̃ſſimo ſeruo dediſti. Nonne dñe tibi videt̃ ꝙ
nõ honorẽ ſ; derideã mrẽm tuã. q̃n ſupbꝰ humilẽ. imo
humilimã ſupbiſſimꝰ. caſtiſſimã ĩmundiſſimꝰ. celeſtiſſi
mã immo diuiniſſimã vaniſſimꝰ ⁊ terreniſſimꝰ. ſanctiſ
ſimã impijſſimꝰ mrẽm dei. filiꝰ diaboli ſalutare p̃ſumet
Ubi ẽ bone dñe nũc reuerẽtia mr̃is tue. Cur tales eã
ſalutare ꝑmittis. S; o pijſſime ieſu ꝓpt̃ tuã erga nos
nimiã caritatẽ nõ ſuffecit te oĩ deriſui ⁊ ꝯtemptui ꝓpt̃
nos ſubiacẽ. ſ; mrẽm tuã iam ad dexterã tuã ſedẽtem
permittis pollutis labijs tractare. vt poſſis corda nr̃a
tuo ⁊ eiꝰ amore ĩflãmare. Nec dubiũ eſt ꝙ ĩdigniſſimi
ſumꝰ ⁊ credo firmit̃ q̃; nullꝰ ſit celeſtis angelꝰ qui eã vt
digna eſt. valeat ſalutare. quãtomagis ego ĩmũdiſſima
creatura. Mirꝝ videt̃. quõ miſer hõ non tremit ⁊ expa
ueſcit tantã dñam ſalutare. S; illud deteſtabile nimi
um ẽ. ipſam noĩare ore. ⁊ corde vana ⁊ iutilia. imo ne
phanda tractare. ipſamq; alloq̃ tergo verſo. Cũ oĩ em̃
reuerẽtia honore ⁊ deuotione accedãt. Hos em̃ diligit
hos nutrit. hos ĩ filios ſuos ſuſcipit. O beatꝰ qui de tã
nobili mr̃e letat̃. ipſam corde amplectit̃: ope imitat̃. O
felix q̃ matri dei ſcd̃m poſſe ſuũ nitit̃ cõformari. Hic ẽ
certe q̃ omni creatura cõtẽpta. ſoli deo ſingulari aõre
inheret. ⁊ crucifixꝰ cum xp̃o ſalutẽ aĩaꝝ ſitit. O mirũ
vere. quõ nõ capit̃ exultatiõe cor talẽ ꝟginẽ ſalutãtis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Matrem dei alloquitur deum ex ipſa factum hominem cō
templatur. Hic videt yma ſummis. ⁊ ſumma imis pro ſe
vanitate cōiungi. Quomodo q̄ſo nō liq̄ſcit in hac ſalu
tatione mens nr̄a. vbi deum nos tm̄ dilexiſſe videmus
vt ex v̄ginali vtero dignat⁹ ſit fieri frater nr̄. Os eīm
noſtꝝ ⁊ caro nr̄a eſt. O mira ⁊ ineffabil' diffuſio bonita
tis diuine. Quāta q̄ſo erga talem v̄ginem deberet cor no
ſtꝝ deuotiōe diffundi ꝑ quā talē ad nos meruim⁹ diffu
ſionē diuinā ꝑ quam certe meruim⁹ deo eſſe frēs ⁊ cohe
redes ī regno. Mira deberet dulcedīe os noſtꝝ habun
dare. cum tam dulcem dn̄am ⁊ benignā ſalutam⁹ et ei⁹
benedicim⁹ fructū. Suauiſſim⁹ eīm ⁊ dulciſſim⁹ eſt fru
ctus ei⁹. ⁊ ī ore ⁊ ī corde ſapiētis dulceſcit. O q̄ mira ē
hui⁹ virgīs fecunditas. q̄ dum ſalutatur deuote: ad cor ſa
lutātis ſuauiſſimū fructum emanat. Quāto aūt ī ei⁹
fructu q̄s ampli⁹ iocūdatur. tāto ab ea ampli⁹ impetrat ⁊
niſi dicat ſufficit nunq̄ ceſſabit O mira dn̄a mirum vi
detur quomodo nō tm̄ delcāmur ī te ſalutādo q̄ vel ꝓpter
te ⁊ fructum tuū cetera ignorem⁹ Quō q̄ſo non eſt ad
te tm̄ intent⁹ homo' ꝓpt tuam ſuauitatē nimiam. vt eti
am ſemetipm̄ a ſe abſtract⁹ ignoret. O raptrix cordiū:
o abſortrix mētium. Cur nos dn̄a inguidas tuo affcū
Cur nos deo nr̄o impgnas. Cur luctu imples celos ⁊
vaniſſimos facis diuios. Cur nos obſecro filij tui ine
brias cum nec ſibi aliq̄d impēdere valeam⁹. Quid tibi
prodeſt animarꝝ amatrix. q̄ te ⁊ filium tuū nimio dili
gam⁹ amore Nōne tibi celeſtia ſufficiūt. Cur terrena
corda req̄ris. cum tamē ſint fetidiſſima ⁊ terrena. acci
pe animarꝝ venatrix. ⁊ refoue ī ſinu gr̄e tue Quis eīm
poteſt animarꝝ venatrix effugē claritatis tue fulgorē.
et tue radios pietatis. Nec eīm eſt q̄ a calore abſcōdere
ſe poſſit. q̄ bn̄ficijs tuis pleni ſunt celi ⁊ t̄ra. Quocūq̄
eīm ꝑgam⁹ occurrit nob diffuſio vteri v̄ginal'. Ecce er
go vndiq̄ nos tuis bn̄ficijs irretiſti. ⁊ ſemꝑ ⁊ vbiq̄ tue

benignitatis laqueos extendisti. vt a te mr̄e dulciſſima fugē rationabilit̄ nequeam⁹ ſed ſemꝑ ī tue dulcedinis gremio quieſcam⁹. Currite ḡ cariſſimi vndiqꝫ. ⁊ tā nobilem ⁊ ſuauem ꝟginem ſalutem⁹ Aue. ¶ Parētiam habe domīa ꝙ angelicam ſalutationē promo. ⁊ āgelice nō viuo. ſꝫ potius diabolice. Horrend⁹ ſum ⁊ te ſalutare pſumo. Cōfido certe dulciſſima de nimia boītate tua et tuo inflammat⁹ amore te ꝗuis indign⁹ nimium nō vereor ſalutare Aue. Quid mihi dn̄a dulci⁹ tuo aue. O mir aue qđ quadē celeſti dulcedīe inebriat cor deuotum. Certe iam dicē poteſt deuote ſalutās. Liqfacta ē anima mea vt ſalutaui dn̄am meam. Deficit cor meū et caro mea. dum alloqr dn̄am meam. Quis ī te nō deficiet ꝟgo ſacra. dum cernit hac ſalutatiōe preuia. te filio dei impregnatā. Quis homo nō deficit. dum cernit dei filiū tuo vtero baiulari. tuo lacte nutriri. Quid ergo libenti⁹ audis o dn̄a. ꝗꝫ ſalutationeꝫ q̄ recognoſcer̄ꝫ mat̄ dei. Sic ī te vis hoīes iocūdari vt ſemꝑ in eū cui⁹ mr̄ es refundat̄ affcūs. Nō em̄ puto vt vel̄ alit̄ niſi vt mr̄ dei ſalutari. nec etiā cogſci. Porta es criſtallīa. ⁊ ꝑ te vis tuo filio nos ꝯiungi. Sꝫ aue ⁊ vere aue. Nā cor nr̄m apit tuū aue. O mirabile ⁊ ſupadmirabile aue. ad qđ demōes effugant̄. pctōres liberant̄. filij delcāt̄. āgel⁹ ꝗtulat̄. ꝟbū icarnat̄. ꝟgo ꝗuidat̄ Certe aue. cui⁹ fructu creature renouant̄. hoīes redimunt̄. āgeli repant̄ Ergo tibi aue vniuerſa creatura ſine fine promat. O dulciſſimū ⁊ ſuauiſſimū aue. q̄ treſta letant̄. celeſtia iocūdant̄ O aue qđ ītellcm̄ irradiat. affectū ſatiat. mēteꝫ ad celeſtia leuat. anim⁹ illuſtrat̄. pect⁹ dulcoret̄. caro macerat̄. Igit̄ aue. O cathena aue. qđ cor ꝯſtrigis cum ꝟgīe ⁊ ſeparas a terrenis. cum miſericordiſſima miſerū cum domina ſeruū. cum matre filiū firmiſſime ligas. O amabile aue. Accedet vt ſalutet q̄ vult cathenari amore. et cum ſalutauerit ex corde. ampli⁹ fortiuſqꝫ reſtrigetur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Et quãto cõſtringetur fortiꝰ.libentiꝰ ſalutabit. Sicqꝫ
amor ⁊ aue mutuo ſe augebũt.donec cor ſalutãtis defi
ciat pre dulcore. O ꝟginis amor.diuinum reddis amã
tem.ꝟgineum facis iam multa ſorde pollutum. Ergo
aue domĩa mea.mat̄ mea.immo cor meũ ⁊ anima mea
virgo maria.⁊ maria mea aue. O nomẽ ſuauiſſimũ.no
mẽ iocũdiſſimũ.nomẽ dulciſſimũ nomẽ marie. Quid
feci.q̄d preſumpſi.quomodo exceſſi ꝙ noĩare te audeo?
Quis vnqꝫ talia audiuit.vt ꝑditionis filiꝰ.peccatorũ
ſacculꝰ.demonum famulꝰ te nominare preſumat? O
amor mei nomẽ matris dei:reuereri neſcit amor.mihi
parce domĩa.ꝙ me amare dicam te. Etenim ſi nõ ſum
dignꝰ.non es indigna amari. Quis o domĩa te amare
deſiſtet.cuiꝰ beneficijs gratiam ⁊ gloriam impetramꝰ?
Per te domĩa frangunt̄ vincula.ſoluũtur debita. vin
cunt̄ vicia.ſolidant̄ confracta. reparant̄ perdita. reno
uant̄ vetera.roborant̄ infirma.magnificãtur minima.
exaltant̄ infima.incepta ꝓmouent̄.imperfecta ꝑficiun
tur.perfecta conſummant̄.cor purgat̄.refulget mens.
animꝰ inflammat̄.liqueſcit pectꝰ.dulceſcit guſtus.deco
ratur aſpectꝰ.deſponſat̄ peregrina.traducit̄ ſponſa.et
reſoluit̄ anima. Omnia hec per te ꝟgo maria.ergo aue
maria. Vere maria.ſtella maris.amarum mare ⁊ dña
Stella maris.mũdo totalit̄ in amaritudine poſito. lu
cis eterne radium emittẽdo. Amarum mare.cor tuũ ĩ
paſſiõe filij tui in cruce ꝓ nobis pendẽtis totalit̄ tranſ
formãdo. Domina.ſuꝑ omnes angeloꝝ choros ad filij
dexteram aſcendẽdo. Et ſtella maris es nos dirigendo
amarũ mare compatiẽdo.⁊ domina protegendo. Stel
la maris es honeſtate. amarum mare pietate. ſed domi
na poteſtate. O domine deus.quid tibi retribuemus
pro omnibꝰ que dediſti nobis? Quid tibi faciemꝰ aut
facere poſſumꝰ ꝙ nobis in amaricatiõe amaritudinis
poſitis. tenebris vndiqꝫ circumſeptis. a portu ſalutis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

nimium elõgatis.turbinibꝰ ⁊ procellis ad naufragium
agitatis immo tempeſtate nimia.pene ſubmerſis.tam
nobile ſolacium.tam dulce cõſortium.tam efficax auxi
lium.tam pium ſubſidiũ. virginẽ mariam irradiãtem
ſtellam dediſti. O certe beata nox.⁊ felix tenebra ⁊ glo
rioſa caligo:que tali ſtella meruit irradiari. Certe hec
nox illumĩatio mea in delicijs meis. O glorioſa ꝟgo ſi
es ſtella maris.ſemꝑ volo in hac vita eſſe ĩ mari:vt ſis
ſemꝑ mea ſtella.ſemꝑ in mari ſim ꝑfecte amaritudinis
de pctis meis gemẽdo. xp̃o crucifixo intime cõpatiẽdo
proximoꝝ miſerijs ⁊ vicijs cõdolẽdo. Semꝑ volo in
hoc triplici pelago nauigare.vt habeam huiꝰ ſtelle duca
tum. Ve illis q̃ ſunt in delicijs ⁊ nolũt in hoc mare in
trare. qꝛ hac dulciſſima ſtella carebũt. Currãt vndiq;
tribulatiões ⁊ ſepiãt amaritudinibꝰ inauditis:nõ time
bo.quoniam tu mecũ es.immo tũc vere mihi refulges
cum vallatꝰ anguſtijs. cum omni hũano auxilio deſti
tutꝰ.cum intrauerit aqua vſq; ad animam meam cum
abiectꝰ fuero ⁊ reprobatꝰ ab omnibꝰ creaturis. Me pec
catorem nequiſſimũ ⁊ omni malo digniſſimum impu
gnet ⁊ ſtimulet obſecro tota mũdi machina. vt mecũ
ſit hec ſtella marꝭ maria. O felix cum fuero ab omnibꝰ
exprobratꝰ ⁊ conculcatꝰ ⁊ ab hac ſtella ſuſceptus. Stel
la eſt maris.⁊ ĩ amaritudine poſitis ipſa relucet. O q̃ȝ
dulce ⁊ delectabile oculis videre hãc lucem. O q̃ȝ bona
et amabilis commutatio omnem mũdi cõſolationem
abhorrere:et longe a ſe irrecuperabiliter eijcere pro re
fulgentia ſtelle maris. ¶ Plus enim valet vna ſola illu
ſtratio illius ſtelle.q̃ȝ omnium mundanoꝝ. Quis ergo
omnis amaritudinis ⁊ compaſſiõis ⁊ paſſionis mare
non gaudent intret.vbi refulget hec ſtella. Nec paueat
cor ꝑfectum.qꝛ impoſſibile eſt naufragiũ fieri.hac ſtel
la radiãte.nec p̃t nubes aliqua interponi niſi volẽti O
domina mea.tu in hoc mari es nobis nauis ſuſtẽtans

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

et portās.anchora ſtabiliens ⁊ firmās. gubernaculum dirigens et rectificās.velum deducēs ⁊ obumbrās.ſtella refulgēs.⁊ ſalutis portum demonſtrās.immo impetrans ⁊ cōſeruans Quis ergo nō libent hoc mare compunctionis.compaſſionis ⁊ paſſionis intrabit. vbi tu nobis in omnibꝰ ſubuenis ⁊ miſtras: Immo vt plus audeam dicere.tu es maria.amarum mare facta.ꝓpter filij tui paſſionem ⁊ iniqtatum noſtrarum compaſſionem. Nō ꝙ modo aliqd triſtabile patiaris.ſed cōſidero mentem tuam.ſcdm ꝙ in hac vite iuxta crucem viuebas. Hoc ergo duplex intremꝰ mare ſcȝ tuo filio crucifixo.⁊ tuo cordi ſibi infixo compatiēdo.⁊ de noſtris iniquitatibꝰ que tante fuerūt necis occaſio intime contriſtando ſi volumꝰ cor tuū intrare.qđ factum ē mare magnum ⁊ ſpacioſum nimis. Quis ergo nō libent intrabit hoc mare vbi poſſit cor ꝟgis introire: Certe hij bñ intrāt cor tuū.⁊ ſunt cōtinue in corde tuo.q filij tui cōtinue rumināt paſſionem. Impoſſibile eſt enim mater pijſſima.filij tui intrare vulnera ⁊ nō intrare cor tuū. qꝛ illa vulnera ſunt in corde tuo ꝑpetuo collocata. Si eñ illa ſtigmata ſemꝑ erūt in filij tui corpore ſic ſemꝑ in matris mēte. Quis ergo ampliꝰ tardabit ⁊ pigritabit hoc nauigium introire: Dulce ē de te audire. ſȝ dulcius de te cogitare. ⁊ dulciſſimū ⁊ ſuauiſſimū ꝑ chriſti vulnera cor tuū intrare: Nō ergo recedat homo a xp̄i paſſione cōtumelia ⁊ vulnere.ſi non vult in corde tuo exire. Ibi fit homo totꝰ virgineus.totꝰ ſanctiſſimꝰ totꝰ diuinꝰ. Ibi obliuiſcit homo ſui.recogitās q̄ ſunt mr̄is et filij. Qđ nobis cōcedat ille q benedictꝰ viuit ⁊ regt ī ſecula ſeculoꝝ Amen.

Meditatio humilis ac expoſitio ſuꝑ orationē dominicam. Capitulum.xvij.

Pater noſter q es in celis ⁊c. O immēſa clementia. O ineffabilis benignitas. O mira dignatio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

O lōgitudo latitudo ſublimitas. ⁊ ꝓfundū caritatis di
uine. Vilissimū lutū. deteſtabilis ſanies. neqſſima crea
tura. ſe dei filiū nuncupat. ⁊ dn̄s dn̄oꝝ: rex regū ⁊ dn̄s
dn̄antiū: ſe meū p̄rem dicit. Cū oratis inqt dicite. pat
noſter q̄ es ⁊c̄. Et ꝙ hoc d̄t veritas: veriſſimum eſt. Et
ſcio ꝙ plꝰ ſine ꝯparatiōe me diligit. q̄ꝫ p̄r carnal' vel mr̄
immo q̄ꝫ me egoipſe. De tanto ergo patre eleuabit cor
meum vt aquila. ⁊ iam heres celi omnia inferiora con
temnam. Quid mihi vltra de terrenis honoribꝰ qui ſū
filiꝰ dei.: Maius decꝰ eſſet mihi appetere quantūcum
qꝫ maiꝰ bonum vel honorem terrenū. q̄ꝫ filio imperato
ris latrine officium. Quid vltra mihi de terrenis diui
tijs q̄ regni eterni ſum heres.: Ignominioſus eſſet mi
hi de quantūcumqꝫ magnis diuitijs terrenis curare q̄ꝫ
primogenitū imperatoris de fimo equoꝝ. Quid vltra
de delicijs carnalibꝰ ⁊ terrenis quantūcumqꝫ magnis.:
Deteſtabiliꝰ mihi eſſet filio imꝑatoris ſummi. affici in
quantumcūqꝫ allectiua creatura: q̄ꝫ filiū regis inſanie
fetidiſſima. Quid bonum q̄d pulchꝝ. quid vtile. q̄d deſi
derabile me allicere poteſt. q̄ heres ſum omnis boni. fō
tis omnis pulchri ⁊ boni.: Omnia eñ respectu illiꝰ nō
ſunt niſi q̄dam ſimilitudo ⁊ vmbra. Accedam g̊ ad pa
trem meū. q̄ꝛ nihil aliud vult niſi vt habeā ipm̄.: Nun
quid ergo negligēs ero.: Nunq̄d ergo pauſabo.: Nun
quid alijs intentꝰ ero. Certe cū impetu omnibꝰ poſtpo
ſitis: curram ad eū. Sufficit mihi ſi habeā p̄rem meum
Et iō toto corde tendā ad eū. Nō aliud aſpiciā nec ali
ud videbo niſi dn̄m deū meū q̄ꝛ ocul' mētis totꝰ tendo
ad eū. q̄ꝛ nimis allexit aīm meū. Pater nr̄ ⁊c̄. Mel ⁊ fa
uū in ore meo cū te deū meū. patrē ꝫ inuoco meū. O dul
cedo indicibilis. O iocūditas īeſtimabilis. O iubilatio
ineffabilis cū audeā te patrē meū vocare. O exultatio
O admiratio. O medullarꝫ modulatio q̄ꝛ p̄r meꝰ es tu.
Quid vltra ꝓcedam. q̄d vltra dicam. q̄d vltra petam.:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Pater me⁹ es tu. Sʒ vbi es tu pr̄ mi vbi es. Si vbiqʒ
es immo q: vbiqʒ es. quomodo ſedes eſt tibi celū. Sed
ideo benigniſſime vis vt dicam⁹ pater noſter q̄ es in ce
lis. vt nos a terrenis ad celeſtia eleues: vbi maxīe tua
potentia. tua ſapiētia ⁊ bonitas eluceſcit. vt ibi mi pat̄
ſit ſemꝑ tecū cōuerſatio noſtra: vt a te celeſtia nō terre
ſtria vel terrena q̄ram⁹ ⁊ petam⁹. aut certe vt nos ſpū
ales celi facti in nob ſit habitatio tua. Quid ergo nos
retardabit. q̄d nos retrahet. q̄d impedimēta preſtabit.
quin celeſtem vitam nō terrenam ducam⁹ vt in nobis
ſit habitatio tua. O digna admiratio mira dignatio ⁊
dignatiua xp̄i habitatio in nobis Ego fetidiſſim⁹ ſim⁹
et abhominabilis peccatoꝝ latrina. valeo eſſe ex immē
ſa clemētia dei mei tabernaculū ei⁹. ⁊ q̄ ſum plen⁹ ſanie
et fetore. ero ſanctū dei templū. ſapiētie ſedes ⁊ habita
culum ſpirit⁹ ſancti. O felix dies. o beata hora: cū talem
hoſpitem poſſidebo. Tenebo eum nec dimittam. donec i
troducam eū. immo ipſe introducat me in domū illius
que ſurſum eſt iheruſalem matris mee ⁊ in cubiculum
genitricis mee. ſcʒ in itima cōtemplationis quiete: vbi
cubant vbi quieſcūt anime delicate. ¶ Pater noſter q̄
es in celis ſactificet̄ nomen tuū. P q̄ʒ bene ſequit̄. q̄ʒ be
ne cōtinuat̄. preelegātiſſime ordiat̄ petitio ad predicta
ſcʒ ſanctificet̄ nomē tuū ad pater nr̄ q̄ es in cel'. q: filia
lis deuotio. celeſtis cōtemplatio. totū aīm reuerētis fi
lij cōuertit in patreʒ celeſtem vt clamet ⁊ dicat. ſāctifi
cet̄ nomē tuū. Quaſi dicat. Nō terrenas diuitias. deli
cias ⁊ honores peto: ſed vt ſim in te tot⁹ cōuerſus ⁊ to
tus diuin⁹. Sanctificet̄ ergo nomen tuum. vt ſcʒ mea
vis rationalis tua ſapiētia illuſtrata. omni errore am
biguitate ⁊ tenebroſitate propulſa purgatam habeam
cōſciētiam. id eſt puriſſimā noticiam tui. ¶ Adueniat
regnū tuū. vt mea vis iraſcibil'. tua potētia roborata:
ad arduitatē regni tui cōſcendat. ¶ Fiat volūtas tua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

vt mea vis cōcupiſcibilis.tua bōitate dulcorata.immo
tua caritate ꝑfecta.pleniſſime tuo beneplacito acq̄ſcat
vt ex vera dilectionis amicicia ſit idem velle idem nol
le.¶ Vel ſanctificet̄ nomē tuū.quātum ad puram no
ticiam intellectus.Adueniat regnum tuū quātum ad
feruēs deſiderium affectꝰ.Fiat volūtas tua ſicut in ce
lo ⁊ in terra.quātum ad ꝑfectum obſequium effectus.
Sanctificet̄ ergo nomē tuum in nobis domine q̄d ab
eterno ſanctiſſimū eſt in ſe:vt quicq̄d videmꝰ quicquid
audimꝰ quicquid ītelligimꝰ ⁊ ſentimꝰ totum ad ſanctiſ
ſimi nomīs tui noticiam ordinemꝰ. vt ſit in nobis no
mē tuum ſanctum.id eſt ſine terra. ⁊ purum.vt exciſi
ab omni curioſitate ⁊ vanitate ⁊ omni īutili fantaſia.
te ſolum in omnibꝰ cognoſcamꝰ ſemꝑ piſſime ⁊ ſanctiſ
ſime pater.mentis noſtre oculus ad te lumen eternū
inceſſabilit̄ dirigat̄.ſemper te qui in omnibꝰ es et a quo
omnia ſunt.in omnibꝰ te intuear.in omnibꝰ te cogno
ſcam.O q̄ȝ dulce lumen ⁊ delectabile oculis.a te ſole iu
ſticie nunq̄ȝ mentis initutum amouere.O q̄ȝ dulcis et
amabilis. q̄ȝ admirabilis oculis noſtris .tuorum clari
tas radiorum.Sanctificet̄ ergo nomē tuum.¶ Adue
niat regnum tuū.¶ Nunc regnum huiꝰ mundi occu
pauit totam animam meā.immo totam diſſipauit ani
mam meam.totam lacerauit.totam fedauit.totam de
nigrauit ſponſam tuam dilectam animam meam.To
tum cor meum.totum animum meum vanitas.immo
fetidas huiꝰ mundi allexit.Ideo non.que mundi ſunt
ſentio.que carnis ſunt appeto.que terrena ſunt cogito
et affecto .factꝰ ſum ciuis huiꝰ mundi.⁊ ſub huiꝰ mundi
principe ſollicite ſtudeo militare.Sed tu domine non
ne creatura tua ſum.'Ergo adueniat regnum tuū. vt
pr̄iceps huiꝰ mūdi eijciat̄ foras.Tu ſolꝰ in me regnes
tu ſolꝰ inhabites mētem meam.totum me occupet reg
num tuū.totum ſibi vendicet deſideriū meum.ſolꝰ refi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

cias affectum meum. Quid quero. q̄d deſidero. q̄d vo
lo. quo vagor. quo diſcurro. q̄ diſtrahor. Sufficit mihi
domine regnum tuum. ſit ibi habitatio mea. ſit ibi refe
ctio mea. ſit ibi tota cōſeruatio mea. Tu ſolꝰ bonus. tu
ſolus pulcher. tu ſolꝰ amabilis. tu ſolꝰ deſiderabilis ani
marum amator. Tu ſolꝰ me regas. tu ſolꝰ me dirigas.
tu ſolus me allicias. tu ſolꝰ cor meum tecū habeas ani
marū zelator. In te ſolum quieſcat cor meum ⁊ pectꝰ
meum. In te ſolum dulcoret̄ cor meum. tu ſolus reple
as animum meum. Cū impetu aſcendam ad te centrū
meum ⁊ regnum meum. animarum redemptor. Er
go adueniat regnum tuum. Fiat volūtas tua ſicut
in celo ⁊ in terra. Hoc volo. hoc deſidero. hoc totis a
nimi viſceribꝰ concupiſco. vt in me. ⁊ de me ac per me.
non mea. ſed tua fiat volūtas. Totus tuꝰ ſim Totus
in tuum ſolum plaudam honorem. ad hoc factꝰ ſum. ad
hoc natꝰ ſum. vt tuum ſolum honorem requiram. Iam
non flectar ad meum appetitum. iam non requiram ꝓ
prium cōmodum. Iam non deſiderem amicoꝝ affectū
ſed ſolum nitar tuum ſolum in omnibꝰ beneplacitum
adimplere. Non cogitem quid amarum. quid dulce. q̄d
oneroſum vel leue. quid aſperum vel ſuaue. ſꝫ cum im
petu ⁊ deſiderio feruenti ⁊ cum anxietate curam per
ficere que tue ſunt beneplacita volūtati. Hoc ſolum mi
hi ſit iocundum. hoc mihi ſit ſuaue. hoc ſolum mihi ſit
leue. hoc delectabile ⁊ amabile ī quantūcumqꝫ aſperis
vilibus difficilibꝰ effuſis ⁊ amaris tuam requirere per
ficereqꝫ volūtatem. O gaudium ⁊ iocūditas. ⁊ exulta
tio medullaris. totum ⁊ totaliter ſemꝑ ⁊ vbiqꝫ expone
re me ad omnem tui honorem. quem poſſem modo ali
quo effectui mancipare. O vtinam ſolꝰ poſſem omnia
tua miſteria mi domine adimplere. Magis gaudeo ma
gis approbo. amplꝰ totis artubꝰ ⁊ viſceribus ꝯcupiſco
me totum exponere ⁊ impēdere tuo honori. me de me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

tue ſatiſfacere volūtati ꝑ te. q̄ȝ etiam quantūcumqȝ ce
leſtib⁹ ⁊ diuīs delicijs iocūdari. Si eñ ꝓpter te mi dñe
lacerarer. ⁊ paſſiões ⁊ mortes quaſcūqȝ ad tui honorez
reciperem. eas magis approbarē. magis diligerem ⁊ de
his magis gauderem. q̄ȝ de quacūqȝ delectatiōe. quā eti
am in patria poſſem habere. niſi forte in illa delectatiōe
tantū aut pl⁹ cederet ad tui honorem. ⁊ hoc etiam nō ra
tione delectatiōis ſed rōne tui honoris optarem. Non
eñ fact⁹ ſum ad meam vanitatem cōſolandam. ſȝ ad tu
am magnificētiam honorādam. Quid mihi mai⁹. quid
mihi dulci⁹. quid mihi amabili⁹ q̄ȝ me totum in tuū ho
norem reſolui. O gaudium domini. o tripudiū. o mihi
omne iubilare ſolaciū. q̄ poſſum aliq̄d quacūqȝ difficul
tate facere ad tuū honorem. Hoc angelorꝫ eſt gaudiū:
celeſte deſideriū poſſe te totalit̄ obſequi. totalit̄ te frui.
tue volūtati plenarie cōformari. ⁊ tuū honorē ⁊ mag
nificētiam admirari. Nō dubito. immo certus ſum. q̄
pl⁹ gaudent āgeli ⁊ anime ſancte de magnificētia hono
ris tui q̄ȝ de magnificētia glorie ſue. Et ideo fiat volū
tas tua ſicut in celo. id eſt in celeſtib⁹ ſpiritib⁹. ⁊ in ter
ra id eſt in nobis hominib⁹. Et tue volūtati adeo liben
ter ⁊ feruēter ac volūtarie obſeq̄mur ⁊ ipſi ſcd̄m poſſi
bilitatem noſtre v̄tutis totaliter cōformemur. ¶ Pa
nem noſtrꝫ cotidianū da nobis hodie ¶ O q̄ȝ bene ordi
nat q̄ȝ elegāter coniūgit hec v̄ba premiſſis. Et q̄uis de
pane materiali ⁊ etiā ſpūali poſſit exponi: de ſacramen
tali tamē pane maxime exponam⁹ ad pn̄s. Et vt dixi.
in v̄bis domini eſt egregi⁹ ordo. Quis eñ adeo dign⁹.
Quis adeo eſt habilis ad ſuſceptionem hui⁹ ſacramen
ti ad offerendū filium deo patri. vt ille q̄ vt ſupradictū
eſt ſe totalit̄ in deū ordinauit ⁊ quantū ad intellectuz
affectū ⁊ effectū. q̄ ſe totū deo obtulit. totū ſe ſacrificio
cōſeruauit. qui in ſe annullat⁹ eſt ⁊ in deū totus illat⁹
eſt q̄ non que ſua ſunt q̄rit ſed que ieſu xp̄i. Ille eñ in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

hoc ſacrificio poteſt ieſum xp̄m recipꝫ.ieſum xp̄m deo
patri ꝓ ſe ⁊ alijs offerre. ⁊ ideo petitioni iſti magiſter
verꝰ prepoſuit.Sãctificet̃ nomẽ tuũ.⁊ optĩe cõiungit
ad illud ꝟbum. Panẽ noſtꝝ cotidianũ da nobis hodie
Qui em̃ egyptũ peccatoꝝ exiuit. In ſcilicet nomẽ tu
um.et mare rubꝝ temptationũ inũdantiũ ſubmerſis
egyptijs ſicco pede trãſiuit In adueniat regnum tuũ.
et in deſerto cõtemplationis ſoli deo intẽdit.⁊ ſe te to
tum deo dedicauit.In fiat volũtas tua.Jam in hoc de
ſerto eſuriẽs.manna id eſt panez celeſtẽ a celeſti patre
reqͥrit.In panẽ noſtꝝ cotidianũ da nobis hodie. Qui
em̃ in egypto aliquãdo ſuꝑ ollas carniũ ſedit. nũc illis
ſpretis.ſolum panem viuũ qui de celo deſcẽdit. exqͥrit
poſtulat ⁊ acquirit.O admirãda xp̄i dignatio.mira iu
bilatio mentis.deus meꝰ ſponſus meus amor meus.fa
ctus eſt cibus meus.Sanctoꝝ premium.gaudium an
geloꝝ.dei patris ꝟbum eſt nutrimentum meum.Lux
mũdi.ſol celi.ſapiẽtia dei.eſt refectio animi mei. Pro
les virginea.redemptio humana.celiqꝫ gloria.facta eſt
cibatio mea.Quid vltra affecto. quid vltra me poteſt
allicere? Abſit a me domine vt ex quo cor meum habꝫ
tam nobilem cibũ ꝙ circa aliquid quod eſt in toto mũ
do afficiatur.Quomodo obſecro poſt tam nobiliſſimũ
cibum ſufficientiſſimũ.ſuauiſſimũ.⁊ dulciſſimũ.poteſt
cor meum circa vana turpia ⁊ immũda delectari? Et
ſi ſemper non poſſit ipſum ſacramẽtaliter ſumere. ſal
tem cor meum ipſum ſpiritualiter nõ deſinat rumina
re.In veritate mirum ⁊ plus ꝙ̃ mirum videt̃ quomõ
pre dulcore ⁊ nimio amoris feruore cor nõ deficit ĩ hoc
cibo . Tu ſolꝰ bone ieſu ſis cibꝰ meus ⁊ refectio mea.te
ſolũ eſuriã.te ſolũ auido ⁊ inſatiabili appetitu comedã
et ſemꝑ ſim famelicꝰ tui.Quid te dulciꝰ. qͥd ſuauiꝰ.qͥd
amabiliꝰ bone ieſu? Te ſolũ volo comedẽ.te ſolũ cupio
maſticare.Tu mihi ſemꝑ dulceſcis in corde.Si ſolus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

otor tu⁹ deberet ſufficere toti mundo. quātomagis cibatio tua. Si in vbo qđ de ore tuo pcedit reficimur ⁊ viuim⁹. quid eſt te vbum eternum ore recipere. ⁊ cordis dentib⁹ maſticare. Quomodo in te cordis penetralia nō liqueſcūt. Quomodo non ſic cor meum delectat in te. vt obliuiſcat omnia pter te. Si aliqđ terrenum. immo aliqua ſimilitudo terreni. tātum cor meuȝ occupat aliquādo vt obliuiſcat tui. quomodo tua veriſſima preſentia nō me tātum reficit ⁊ inebriat vt omnis mundi obliuiſcar ⁊ etiam mei. Hunc ergo pat celeſtis panem noſtꝝ cotidianum da nobis hodie. Da nobis hunc panem. vt ſemp in pn̄ti ⁊ ſemper preſentialit eum habeamus. Sicut ſemp pn̄s ſpūaliter hic cib⁹ ⁊ nunq̄ȝ ſciat preteritum vel futuꝝ. ſed hodie doces bone ieſu vt dicamus Cur queſo tm̄ feſtinas eſſe nobiſcum. Quare nō differs vſq̄ȝ cras. Quid em̄ in nobis vides. Quid in nobis ſentis. Quid in nobis agnoſcis. q̄ in tātum noſtro es inebriat⁹ amore. Quid nobiſcum lucraris. qđ ī nobis repperis. quem fructum de nobis habebis. q̄ neſcis tardare. Sed ſic amor noſtri te vrget. vt differre nequeas. quin ſtatim velis eſſe nobiſcum. cum quibus nullum habes lucrum. Nos autem qui ſum⁹ fetidiſſima ſanies. ⁊ indigni etiam tua creatura quātumcūq̄ȝ viliſſima nominari. quomodo differim⁹ ex quo tātum deſideras nos eē tecum. quin te ſummū bonum. ſpeculum ſine macula impetrem⁹. Tu ergo bone domie differre non vis. vt oſtendis. nec nos differre volum⁹ amplius. hodie ergo te petim⁹ vt habeam⁹. Non em̄ tarda eſt inſtitutio. quod eſſet ſi peterem⁹ ⁊ nō impetrarem⁹ Quia ergo te ſtatim petim⁹ ⁊ deſideram⁹ ⁊ hoc ipſum tu cupis. accede ad cor noſtrum. quia ad te aſcēdit cor noſtrum. En inebriat⁹ es noſtri. ⁊ nos tui amore Te ergo nos ad te ⁊ te ad nos. cū īpetu iūgit pōd⁹ aōris ⁊ iam omni mora ſublata mutuus fit amplexus ⁊ inter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

brachia tua deficit anima mea abſorpta amorꝫ feruore
Cum eñ ſenſi amplexum tuũ.excitaſti animũ meum,
poſt cibaſti.deinde inebriaſti.tandem tuis amplexibꝰ ⁊
oſculis ſeparaſti animam meam ⁊ ĩ tuis brachijs quie
ſcit:nõ eam q̄uis indignam abicis.nõ eam refugis ſed
ad te ſtringẽs clamas ⁊ dicis.Adiuro vos filie iherusa
lem.ne euigiletis neqꝫ ſuſcitare faciatis dilectã.donec
ipſa velit. Sed adiuro clemẽtiam tuam bone ieſu. qua
re dixiſti cotidianum:'Nonne cõtinue vis eſſe cibꝰ no
ſter:'Nõne ſufficit ſi ꝑ vnam diẽ in nob́ habitas ⁊ mo
raris nobiſcũ:'Quid fecimꝰ tibi:'Quid g̊ dicam de be
niuolẽtia tua:'Neſcio.qꝛ in ill' thezauris clemẽtie tue
deficit animꝰ meus:ita vt nõ poſſit paruam cõſiderare
ſcintiliam .tanta eſt abyſſus eiꝰ Et ideo aliud neſcio di
cere.niſi ex quo vis ſemꝑ eſſe nobiſcum.nos omni tem
pore ſimꝰ tecum. ⁊ nunqꝫ a te ſponſo benigniſſimo ſpe
cioſo.cibo ſuauiſſimo recedamꝰ. Ita enim domine tuo
amore ⁊ deuotione nos cõglutines tecum: vt nõ poſſi
mus a te recedẽ nec velimꝰ Sic ergo panem noſtrum
cotidianum da nobis hodie. ¶Et dimitte nobis debi
ta noſtra:ſicut et nos dimittimꝰ debitoribꝰ noſtris.
¶Hoc ſic ordina ⁊ cõiunge p̄dictis.O bone ieſu.nobi
liſſimũ celum.nobis indignis ſeruulis tuis benigniſſi
me ⁊ inſtãtiſſime obtuliſti.Sed q̄d:'Timeo ad cõuiui
um heſter vt amom ĩuitari Et ſi illa bone ieſu nõ ſit in
tẽtio tua.tñ timeo de ĩiuſticia mea.qꝛ agnoſco peccata
mea.Quid g̊:'Cõuiuium opulẽtiſſimũ paratũ eſt. mĩ
ciȷ id eſt angeli ſci miſtrant. eſuries me excitat ⁊ cõpel
lit.tñ accedẽ nõ p̄ſumo.qꝛ peccaui.Quid ergo faciam:'
Anguſtie ſunt mihi vndiqꝫ.Sed certe q̄d eligam ſcio:
Ibo eñ ad patrẽ meũ celeſtem de quo ſupradictum eſt
'Pater noſter ⁊c̄.⁊ dicat ei.'Pater peccaui in celum ⁊
coram te.Iã nõ ſum dignꝰ vocari filiꝰ tuꝰ fac me ſicut
vnum de mercenarijs tuis id eſt dimitte nobis debita

noſtra. Sꝫ o felix recognitio culpe: q̄ ꝓmereř pr̄is am
plexꝰ. Forte amoris feruore inť amplexꝰ eius reſoluar.
et mutabor in virum alterū ⁊ aliquātulum audebo co
medere de vitulo ſaginato. Dimitte ergo nob̄ debita
noſtra. O mira dei nr̄i dignatio ẽga nos. ipſum contē
pſimꝰ ⁊ pro viliſſima ſanie cōmutauimꝰ ⁊ tamē nobis
ſuadet vt veniam petamꝰ. quō vult nobis veniam di
mittere cum offenſis. hoc autem nō vult angelis elargi
ri. Quomodo q̄ſo bone domīe potes nos ampliꝰ aſpicē.
q̇ ita turpiť a nob̄ abijcimꝰ te. Ergo ex q̇ tuipſe ſuades
Dimitte nob̄ debita noſtra dimitte nobis. qꝛ iam ꝑ no
bis ipſe debitum ſoluiſti. iam teipſum ꝓ nobis in ſacri
ficio obtuliſti. Tu es q̇ nos doces vt dicamꝰ. dimitte
nob̄ ⁊c. Hoc facē potes. Nōne pax iam facta eſt. Nō
ne iam pacis cōuiuium celebratum eſt aut cotidie cele
brať. Dimitte ergo nobis debita noſtra ſicut ⁊ nos di
mittimꝰ debitoribꝰ noſtris. O beatum ꝑmi debitum.
O felix offenſa. quā allegare coram deo poſſumꝰ in re
miſſionem debiti noſtri. Nō ergo cariſſimi frēs cōtri
ſtemur ſi nos offendūt hoīes. ſi nobis iniuriāť. ſi nos
affligūt. rapiūt ⁊ accipiūt noſtra. Sꝫ in his quātum ē
pro nobis exultemꝰ ⁊ gaudeamꝰ. immo affectemꝰ et cu
piamꝰ. quia dimittēdo ea ꝑmius. allegare poterimꝰ di
uiſionem debiti noſtri. Nō eſt dubium ꝙ magne v̄tu
tis magneqꝫ efficacie eſt allegatio iſta. quam ſummus
aduocatus ⁊ iudex noſter nos docet. Ergo dimittite ⁊
dimitteť vobis. Dimittite ergo nobis debita noſtra. ſi
cut ⁊ nos dimittimꝰ debitoribꝰ noſtris. Et ne nos īdu
cas in temptationeꝫ. ¶ Quid ení domine ꝓdeſt bapti
ſari vel lauari a mortuo. ſi iteꝝ tango mortuū. Non
ſufficit mihi dn̄e. vt pctā cōmiſſa dimittas. ne etiā me
dn̄e a culpis ⁊ a pctīs īminētibꝰ cuſtodias Nā ꝓmptiſ
ſimꝰ ſum ad peccatuꝫ. ⁊ niſi me cuſtodias. ſine freno ir
ruā in pctō. Quid dn̄e ꝓfuit aman. ꝙ a rege aſſuero ſu

per oēs prīcipes fuit elat⁹ cum poſtea inflat⁹ ſupbia fu
it ſuſpēſus in ligno. Quid eīm mihi pdeſſet quicqd in
premiſſis petit verb niſi me ꝯtra temptatiōes ꝯſerues
in bono. Ergo ⁊ ne nos īducas in temptionē. Volo bo
ne ieſu vt ſic petam⁹. qꝛ multotiēs pmittis nos tēpta
tionib⁹ ſtimulari. vt ad te recurram⁹. Omnem modū
et viam q̄ poſſis nos cupis hr̄e. Temptat⁹ ergo ad am
plex⁹ paternos fugiam. vt recipiat me fugientē ⁊ timi
dū. ⁊ dicam ei. Et ne nos īducas in temptationē. Hoc
vult. hoc deſiderat. hoc expectat me⁹ pater. vt ad refugi
um curram ⁊ auxiliū ⁊ ſinū eius. vt totalit de me diffi
dēs ſolum de ipſo cōfidam. Ergo. ⁊ ne nos inducas in
temptationē. ¶ Sz libera nos a malo Amen.

¶ Vlex eſt dn̄e. qꝛ ſum⁹ digni omni malo. qꝛ cōtempſi
mus omne bonū. ſed vide clemētiſſime pater īfinitam
miſericordiā tuam. ⁊ oīno deteſtabilē nequiciā noſtrā.
et releua a nob paruulis. nob infimis īportabile onus
et a malo opprimēte deſtruēte ⁊ retardante a bono. li
bera famulos tuos. vt libere poſſimus dominatui tuo
ſeruire ⁊ vacare. ⁊ maxīe ab illo terribili ⁊ horribili ma
lo etno nos libera ne tua deſiderabili viſiōe priuemur.
qd horrēt oīa oſſa nr̄a. Quid eīm mihi pdeſſz tuā crea
turā fuiſſe. niſi te habeā. ⁊ tot⁹ in te ferar ⁊ totalit in vi
ta eterna. Quam nobis cōcedat ille qui eſt benedictus
in ſecula ſeculoꝝ Amen.

¶ Sequūtur alie due breues expoſitiones ſup oratio
nem dominicam. ¶ Capitulū. xviij

POſſunt 'āt ſupdcā alit explicari ſic. vt pⁱ uꝛ pre
mittat. vt ꝯfident ad xp̄m accedam⁹ Qui es ī ce
lis vt q̄ ſurſum ſunt q̄ram⁹. nō q̄ ſup terrā. Sāctificet
nomē tuū. q̄ntū ad fidei illuſtrationē. Adueniat regnū
tuū. q̄ntū ad ſpei firmitatē. Fiat volūtas tua. q̄ntū ad
caritatꝫ ꝯformitatē ⁊ pfectionē Panē nr̄m co. q̄ntū ad
nutrimentū ⁊ fulcimentū temperātie. quod maxime

exhibetur in pane eucharistie Et dimitte nobis debita
noſtra ꝛc̄.quātum ad correſpōdentiam ⁊ meritum iu
ſticie.⁊ ꝑ hoc qđ ſubdit̄.ſicut ⁊ nos dimittimꝰ ꝛc̄.Et ne
nos inducas ꝛc̄.quātum ad actū prudentie.q̄ eſt in pre
cauēdis īſidijs.Sꝫ libera nos a malo.quātum ad actū
fortitudis.q̄ eſt in tolerādis aduerſis Amen

¶ Alia expoſitio.

¶ Poſſumꝰ autem ſupradictas petitiōes exponē pro
his q̄ habituri ſumꝰ in patria.vt ſanctificet̄ no.tu. refe
rat̄ ad aptam viſionem.q̄ſi diceret̄ qđ nūc ꝑ ſpeculū et
in enigmate videmꝰ pure ⁊ ſine terra ⁊ ſine aliq̄ medio
videamꝰ. Adueniat regnum tuū.quātum ad firmā tē
tionē vt in eternū regnemꝰ.Fiat volūtas tua.quantū
ad cōſummatā dilectionem q̄ plene amantē in amatū
trāſformat.Et tūc exponēdum eſt. Sicut in celo ⁊ in
terra:id eſt ſicut ī angelꝭ ⁊ hoībꝰ fiat. Panē noſtꝝ coti
dianū da ꝛc̄.q̄ntū ad ſuauiſſimā fruitionē.Et exponē
dum ē cotidianū.id eſt cōtinuū.qꝛ ſemꝑ ibi ē dies. Et
exponendū eſt hodie ꝓ pn̄tia q̄ nō habet p̄teritū ⁊ futu
rum.ſꝫ eſt tota ſimul.qđ meliꝰ per pn̄s notat̄ Et dimit
te nob ꝛc̄.In quo petit̄ aduentꝰ anni iubilei.in q̄ oīa de
bita dimittunt̄ veris iudeis id ē penitentibꝰ ⁊ cōfeſſis.
et hō homini ⁊ deꝰ hominibꝰ talibus vniuerſa delicta di
mittet.Et ne nos īducas ꝛc̄. In q̄ petit̄ illa pacis pul
chritudo de qua dr̄.Sedebit populꝰ meus in pulchritu
dīe pacis.vbi non eſt ampliꝰ ſathan nec malꝰ occurſus.
Sꝫ libera nos a malo.quaſi dicēt. Duc nos ad illū ſta
tum.qui eſt oīm bonoꝝ aggregatiōe ꝑfectꝰ. et in priua
tione omniū maloꝝ iocundꝰ. Ubi vero liberati erimꝰ
a malo Hec autem expoſitio vltima multam admirati
onem ⁊ miram vꝫ nimiam deuotionē.medullarem ex
ultationē.plenam laudis perſolutionē reqrit. ⁊ ī ea ſa
tis ſunt miri ⁊ inenarrabiles cōtemplationis thezauri
ſꝫ nō ſufficio.nec ſū dignꝰ eos diſpēſare.nec ponē in os

mcum immūdum maxime cum regis aſſueri aulam in
gredi non valeam non vocatus. ⁊ ideo ſimplicitati no
ſtre ſufficiant que ſupra diximꝰ foris in atrio exiſtētes
Ipſe autem chriſtꝰ ad nos in clementie ſignum virgā
auream extendat. vt poſſimꝰ ſecure ad ipſum introire
et ſecum in eternum regnare: qui eſt benedictꝰ in ſecula
ſeculorum Amen.

¶ Meditatio ſuper Salue regina
¶ Capitulum. xix.

AD ſalutandum beatam virginem mariam. Pri
mo debes eiꝰ magnitudinem cōſiderare. Nec em̄
circa filium eius potuit ampliꝰ eleuari. q̄ȝ vt mater dei
vocaretur. Exultās ergo ⁊ admirās magnitudinem ma
tris noſtre. deuote ⁊ reuerēter ad ipſam accedens dici
to ſalue. Hoc dicto. ſtatim in tua reſilias paruitate et
magnificētiam matris dei. ⁊ dic. Patiētiam habe i me
domina. q ego viliſſimꝰ hominum audeo aſſiſtere tāte
domine. ⁊ ſalutare pſumo reginam celoꝝ. dominam an
geloꝝ ⁊ matrem dei noſtri. Sed de tua begignitate do
mina ⁊ humilitate benigna cōfido q me indigniſſimū
ſuſtinebis. Et q̄uis ſis archa veteris teſtamēti. ⁊ ego
multo ignobilior tamē cum te tetigero corde ⁊ ſaluta
uero ore nō credo pcuti. ſed tuo amore potiꝰ inflamma
ri. ⁊ a tua pietate largiſſima in omnibꝰ exaudiri. Ergo
ſalue regina. Sub tuo regimīe domina volo de cetero
militare ⁊ me totaliter tue dominationi cōmitto. vt me
plenarie regas ⁊ gubernes. Nō mihi me relinquas. q
ſum mihiipſi cōtrariꝰ nimis. Quicq̄d ergo mihi dimi
ſeris. noueris miſerrime deſeruiēdum. Sȝ cum plenꝰ
ſim miſeria et a plāta pedis vſq ad verticem putreſa
ctus. geram horrorem fetoris. quomodo me regere dig
beris tam nobiliſſima creatura? Certe. q tu es regina
miſericordie. Et q miſericordie ſubditi ſunt niſi miſeri
Sȝ regina mīe es ⁊ ego miſerrimꝰ ſupradictoꝝ maxiꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Quō ergo dña nō exercebis in memetipm tue miſera
tionis effectū. Vere dña regina es miſericordie. quia
nō eſt in hac vita ſic deſperatꝰ ſic miſer. cui nō ipetres
miam ſalutarē: ſi ad tuū declinauerit regimen. Certe
domia cum te aſpicio. nihil niſi miſericordiā cerno. Nā
pro miſeris mater dei facta es. miam inſup genuiſti. et
demū tibi miſerēdi eſt officium cōmiſſum. Undiqꝫ ſol
licita de miſeris vndiqꝫ miſericordia vallaris: ſolū mi
ſereri tu videris appetere. Multum ſollicita es de mi
ſeris. hos in tuos filios adoptaſti. hos regere dña volu
iſti. ⁊ ideo regina miſericordie tu vocaris. Quid ergo
de cetero formidamꝰ. quid timemus. Et qs a te qd pe
tierit nō habebit. certe nullꝰ. niſi q ſe miſerum nō reco
gnoſcit. quia nō ſubeſt tuo regimini niſi miſer. Aut qs
etiam ſi ſe cognoſcit miſer. de tua miſericordia nō con
fidit. Illi ergo paueāt ſoli. q ſe exiſtimāt eſſe iuſtos et
ſupbi ⁊ pſumptuoſi. q tuo regimini nō ſubſiſtūt. ⁊ illi
miſeri q tuam miſericordiam nō requirūt. Nos ergo
miſeri tecum de cetero cōſolemur tecum amodo domia
habitemꝰ: demū te totis viſceribꝰ amplectamur qꝛ tu
es vita. Vita vere que mortē ſuperbie viciſti. que no
bis vitam gratie impetraſti. vitam glorie genuiſti. Et
nō eſt dubium: qꝫ vitam nature multis reddidiſti. In
oībꝰ eīn te vitam morti opponis. O vita mirabilis que
mortuos viuificare conaris. Per te o dña a priuatiōe
eſt hō regreſſus ad habitū. O vita mortē ñ timēs. mor
tē expellēs: mortales īmortales cōſtituēs. O certe vi
ta amabilꝭ. vita deſiderabilꝭ. vita delcābilꝭ. O vita nō ſe
neſcens: ſꝫ potiꝰ ſenes ad iuuētutē reducēs. o vita. car
nales vitas ad nihilū redigēs ⁊ abhorrēs. o vita. q nu
tris celeſtibꝰ alimētꝭ. o vita. certe cōtraria vite mundi
Qui eīn vult te hre. ſe affligat. delicias reſpuat. delica
ta qcūqꝫ ꝯtēnat. ⁊ q ampliꝰ mortificatꝰ fuerit: ampliꝰ te
poſſidebit. O vita diuina fortificans poteſtate ſcilicet

imperatione diuina: diuina ſapiētia regulans ⁊ diuina
vegetans bonitate. Si vita mea es cur nō ſemꝑ in me
es. cur non ſemꝑ vegetas animam meam? Quis mihi
tribuat. vt ſemꝑ gaudeam beneficio huiꝰ vite? Dulcedo
Uere dulcedo. que amaritudinem peccati veniam im
petrādo expellis. que nobis dulcedineꝫ gratie ⁊ vite ac
quiris: que ad ſuaues celeſtis patrie cōtemplationes ī
troducis. O dulcis domina. cuiꝰ ſola memoria affectū
dulcorat. cuiꝰ meditatio magnificētie mentem eleuat.
cuius pulchritudo oculum interioreꝫ exhylarat. cuius
amenitatis immēſitas cor meditantis inebriat. O do
mina que rapis corda dulcedine Nonne cor meum do
mina rapuiſti. ⁊ vbi queſo poſuiſti illud. vt ipſum vale
am inuenire? Numquid in ſinu tuo ne inueniam collo
caſti? Numquid inter vbera tua poſuiſti illud? Fortaſ
ſe ibi poſuiſti illud cor meum. vt quod friguerat ibi ca
leſiat. O raptrix cordium. quādo mihi reſtitues cor me
um? Quare ſic corda ſimplicium rapis? Quare violē
tiam facis tuis amicis? Nūquid ſemper vis ipſum te
nere? Cū id a te poſtulo mihi arrides. ⁊ ſtatim tua dul
cedine conſopitꝰ quieſco. ⁊ in me reuerſus cum iterum
poſtulo. me amplexaris dulciſſima. ⁊ ſtatī inebrior tui
amore. ⁊ tunc cor meum non diſcerno. nec aliquid ſcio
petere niſi tuum. Sed ex quo ſic eſt cor meum tuo dul
core inebriatum. guberna illud cum tuo. ⁊ in ſanguine
agni conſerua. ⁊ in latere filij colloca. Tunc aſſequar
quod intendo tūc poſſidebo quod ſpero: quia tu es ſpes
noſtra. Nonne domina tu es regina. nonne tu es no
ſtri mater premij ſcilicet chriſti. qui eſt premium bono
rum ⁊ beatorum? Nōne que tantum nos exaltare de
ſideras? Nonne plꝰ ſine camparatione nos diligis ac
bonum noſtrum procuras amplius ꝗ̄ mater carnalis
Si ergos nos vis facere glorioſos. immo quia vis: ꝗs
poterit te ꝓhibē? Sperēt ī te ꝗ nouerūt nomē tuū. qm̄

non derelinquis querētes te dominā. Certe q̄ ſperāt i te. mutabūt fortitudinē. aſſumēt pennas. vt aquile vo labūt ⁊ nō deficiēt. currēt ⁊ laborabūt. Quis enim nō ſperabit i te: que etiam adiuuas deſperātes. Et q̄s nō ſperabit in te. p̱ quam exaudite ſunt patꝝ p̄ces ⁊ eorū adimpleta ſunt p̄miſſa. Quid potuerūt patriarche et ꝓphete deſiderare. qđ p̱ te domina nō fuerint aſſecuti. Si antiq̄ hec omnia habuerūt p̱ te. quomodo nos. qui ſumꝰ vnici filij tui ſanguīe redempti. non habebimꝰ qđ voluerimꝰ poſtulare. Nō dubito q̄ ſi ad te venerimꝰ habebimꝰ qđ voluerimꝰ In te ergo ſperet. q̄ deſperat. q̄ deficit ad te recurrat cōfidenť. ad te p̱ueniat. q̄ vult ali quid impetrare dicēdo. Salue. Quid ergo de cetero a tui ſalutatiōe poterit nos p̄hibere. ex quo es vita dulce do ⁊ ſpes noſtra. Quid ergo de tua reuerentia ex quo es regina. nos poterit impedire. Et q̄d eſt ſalutationē replicare. niſi tibi ſine fine reuerētiam exhibere. Quid eſt ſalutare ⁊ iteꝝ ſalutare. niſi ſalutem ⁊ ſalutis profe ctum a te dn̄a paſtulare. Quid ſalutamꝰ ⁊ iteꝝ ſaluta mus. niſi vt tam interius q̄ȝ exteriꝰ per te domina ſalu briter cuſtodiamur. Quid ſaluto niſi q̱ vtrumq̄ȝ ho minem tue reuerētie expono. Quare te ſalutaui. niſi vt te haberem. Quare iteruȝ te ſalutaui. niſi vt per te filium tuū poſſiderem. Quare te ſalutaui. niſi vt red derem te attentam ad vota mea. Et iterum quare te ſaluto. niſi vt bene ſuſcipias ⁊ perficias ipſa vota mea. Aut certe primo te volumꝰ ſalutare. vt te commende mus. ſecundo vt poſt hanc miſeriam filij tui gloria gau deamus. Primo es domina ſalutata. vt per te gratia impetretur Secundo. vt per te ad gloriam perueniať. Ad te. Ad te vere. quia tu ſola dominum genuiſti. tu ſola interemiſti vniuerſam hereticam prauitateȝ. Tu ſola es domina regni: tu ſola es gubernatio p̄mij. Ad te matrē miſericordie: matrē certe. que lauas nos a fecibꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

peccatorum.que nos conſolaris in cunabulis vagien
tes.paruulos eſurientes lactas.cui⁹ brachijs ſuſtenta
mur deficientes. Tu vere cõſolidas vulneratos:ad ſa
lutem perducis egrotos. Et nõ ſolum mater.ſed etiaꝫ
medicina facta es miſerorum.que es domina angeloꝝ
Ad te certe.que non derelinquis delinquentes.que nõ
reſpuis fugientes.que blandimẽtis nos allicis.delicijs
nos foues ⁊ nutris.quia vulnera ſuſtinemus. plagas
ſentimus.quia inimicis vndiqꝫ circũdamur:' Clama
mus anguſtiati.miſerijs infinitis oppreſſi.clamamus
cordis anxietate. ſtomachi vacuitate. doloris acerbita
te. Aut forte erga te amoris immenſitate clamamus:
ne ſomnolentia tibi erga nos inducamur. Quare em̃
obdormis domina:' Surge ⁊ adiuua nos. Clamamus
etiam vt noſtram tibi manifeſtem⁹ miſeriam quia cla
mare neceſſitas nos cõpellit Et etiam ad te clamam⁹:
vt ad te compaſſionem amplius moueamus Propter
hunc clamorem:rauce facte ſunt fauces mee. Quid er
go amplius moraris:' Quid affligi nos permittis:' Si
ergo multum tardaueris ⁊ vocem clamando amiſero.
ad te amplius clamare nequibo. Et heu mihi.quid tũc
faciam.cũ nec exaudire me poteris nec audire:' Quid
faciam domina. cum a te fuero penit⁹ deſtitutus cum
tua vbera nõ poteris miniſtrare:' Cito domina ſubue
nias clamanti:ne in manibus ſubijciar inimici. Curre
feſtina domina ⁊ tuum nequiſſimum ſeruum ac infide
liſſimũ ad te clamantẽ parcendo adiuua ⁊ eripe de ma
nibus inimici ⁊ periculis tui hoſtis. Si aliud o domĩa
te allicere non deberet.niſi quia tuus hoſtis audet tuos
ſeruos fraudulentur inuadere. deberes ad nos q̄ꝫtoci⁹
feſtinare. Curre ⁊ libera nos domina:propter ſuam ſu
perbiam comprimẽdam. Curre ne inimici tui dominẽ
tur in nobis clientulis.curre.ne dicant.vbi eſt deus eo
rum.de cuius dementia confidebant:' Ne mireris do

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

mina ſi clamamus quia ſumus a te nimium elongati in regionem longinquam: diſſipauim⁹ partem noſtrã quaſi diceretur. Si prope eſſemus planius poſſemus loqui. ⁊ ideo quia longe ſumus. clamam⁹ exules: Exu les a patria. exules a viſione diuina. Et vtinam nõ ex ules a gratia. exules a cõſolatione materna. O anima cur non es potius ſeparata a corpore. q̄ʒ a tua domina exulata es a chriſto capite. Et quomodo potes miſer ſine capite ambulare: Nõne ambulare ſine capite mõ ſtruoſum eſt: Heu mihi cur in tam longum exilium re ligatus ſum: Quomodo vel quãdo videbo deum ſalua torem meum. aut quando potero ſaltem dominam me am intueri: Non dubito domina. ꝙ ſi ad te tanq̄ʒ exu les clamauerimus corde te ⁊ tuum filium plene poſſi debimus. Cur ergo volumus hic quieſcere. Cur ad patriam non anhelamus: Cur non affectamus ma trem dulciſſimam amplexari: Quare non deſideram⁹ ſecum cum filio ſuo commorari: O domĩa dum hic ſu mus exules cõſtituas nos. ne etiam tanq̄ʒ in patria cõ fidentes. querere te ⁊ filium tuum deſiſtamus. Sic ta men conſtituas exules in corpore. vt hic tecum ſimus ciues in mente. filij eue. Uere filij eue. quia ſuperbi et preſumptuoſi. vere filij eue. quia ambicioſi ⁊ auari. ſal tem ſcientia. et vtinam non re aliena. guloſi carnales et inobedientes. ⁊ breuiter in omnibus ipſam euam ſe quentes. et promptiſſimi ad malum. difficileſqʒ ad bo num. Et ſi contingat aliquem filium bonorum operũ generare. cum quadam cordis triſticia ⁊ dolore partu rimus. ſed malum cum gaudio perpetramus. Nec no bis ſufficiunt mala noſtra. ſed ſicut eua adam. ita nos alios maculamus ad malum. Et etiam ſicut ipſa excu ſabat ſe. ita et nos in defectib⁹ noſtris excuſamus. aut ſaltem ſi poſſimus. in alios retorquemus. Tedet nos veſci ligno vite: et in cruce dominum cõtemplari

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

et manus ad lignum ꝓhibitum applicamꝰ. Non cura
mus ꝑ cōtemplationem paradiſi delicijs cōſolari. ſꝫ po
tius volumꝰ in peccatoꝝ fecibꝰ habitare. Plus em̄ pla
cet nobis in multo labore ⁊ ſudore. vilia agere ⁊ acq̄re
re: q̄ꝫ dominum glorie deguſtare. Niſi em̄ domina nos
adiuuiſſes fortaſſe iam ad inferni ꝓfundiſſima veniſſe
mus. Nec em̄ eſt quod nos poſſit excuſare. quia non te
ſed euam in omnibus imitamur: ac ꝓpter hoc domina.
Ad te ſuſpiramus. Suſpiramꝰ autem de tam bone ma
tris abſentia. venire ad te domina cupiētes: ſuſpiramꝰ
ad te. tuum filium affectantes. Suſpiramꝰ ad te tanq̄ꝫ
paruuli. ad tua vbera anhelantes: ſuſpiramus ad te de
ſiderio. ſuſpiramꝰ ⁊ amore noſtro. Nullꝰ enim niſi tuꝰ
amor quo erga te ſumꝰ domina inebriati intrinſecꝰ co
git nos ad te domina ſuſpirare. Quis em̄ non te dili
git reparatricem omnium. amoris caminum. pulchrio
rem ſole. dulciorē melle. bonitatis thezaurum. honeſta
tis ſpeculum. omnis ſauctitatis exemplum. Omnibꝰ
es amabilis. omnibꝰ ineffabilis. omnibus delectabilis.
Sedes es ſapientie. fluuius clementie. radius deitatis
nec eſt qui ſe abſcondat a calore tuo. Quis ergo ad te
non ſuſpirabit. Amore etiam ſuſpiramꝰ ⁊ dolore. vndi
q̄ꝫ nanq̄ꝫ nos anguſtie premunt Quomodo ergo nunc
non ſuſpirabimꝰ ad te qui ſolacium es miſerorum. refu
gium expulſorum. liberatio captiuorum. medicina īfir
morum. mater paruulorum. ſponſa adultorum. regina
bellatorum. domina vniuerſorum ⁊ etiam inimicorum
nec eſt qui tue volūtati valeat obuiare. Sic afflicti. ſic
miſeri. ad te talem dominam ſuſpiramus. gementes et
flentes ī hac lacrimaꝝ valle. Tu dn̄a nōne vides quō
et q̄liter ſumꝰ amaritudīe pleni. Intꝰ ſumus gemētes
⁊ exteriꝰ flētes: ī loco lacrimoſo iacētes. Onerati pctīs
gemimꝰ. agḡuati moleſtijs. flemꝰ: habūdātes miſerijs
ī valle lacrimaꝝ ſumꝰ Gemimꝰ ſauciati. flemꝰ ſpoliati ī

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

valle lacrimarum ſumꝰ deſtituti. Gemimus ſolem iu
ſticie non videntes. flemus inimicis noſtris ſeruiẽtes
in valle lacrimarum ſumus tuum auxilium imploran
tes. Hec eſt certe vallis lacrimarum. ad quam omnia
lachrymabilia fluũt. gemebunda decurrunt. flebilia ru
unt. Ad hanc vallem fluxerũt demones infernorum.
peccatum prothoplaſtorũ. miſerie antiquorum. Quid
autem amplius dicam. Non ſufficio nec ſcio huiꝰ val
lis deteſtabilia enarrare. Eya ergo aduocata noſtra. il
los tuos miſericordes oculos ad nos conuerte. O lau
dabilis clementia creatoris. qui ſic afflictis. tam nobile
et laudabile ſubſidium dignatꝰ es elargiri. O certe dei
noſtri mira benignitas. qui ſuis reis te dominam tribu
it aduocatam. vt a filio tuo inter nos ⁊ ipſum iudicem
conſtituta. quod volueris pro nobis valeas impetrare
Nec enim dubium eſt ꝙ noſtra culpa iuſte damnabat
quos conſeruat tue aduocatio pietatis. O mirabilis
erga nos miſericordia dei noſtri. qui ne alias fugeremꝰ
pro ſententia. non ſolum dignatꝰ eſt cõmunicare ſe no
bis in iudicem. vt eſſet deꝰ ⁊ homo ieſus chriſtus a quo
debet ſententia ꝓmulgari. ſꝫ voluit ipſe ſua viſcera mi
ſericordie. matrem ſuam dominam gratie noſtram iſti
tuere aduocatam. Et ideo non timendum eſt quin mi
ſerearis miſeris ⁊ ad illam partem inclines ſentẽtiam
quam defẽdis ⁊ nobis exhibeas gloriã creatoris. Scio
bene ꝙ poſt ſententiam non eſt appellatio ad maiorẽꝫ:
quia ⁊ ſi iudex ſit homo tuꝰ filius. eſt tamẽ ⁊ deus filiꝰ
dei patris. Non eñ video domina. quomodo aliq̃d tibi
valeat denegare. ⁊ quin ꝑ te celeſtẽ patriam habeamꝰ.
Hoc eſt eñ quod cupit deus noſter hoc eſt quod deſide
rat. hoc eſt ꝓ quo te matrem cõſtituit aduocatam. Nõ
ergo reſtat domina. niſi vt illos tuos miſericordes ocu
los ad nos cõuertas. Eya ergo aduocata noſtra illos
tuos miſericordes oculos ad nos cõuerte. Nõ eñ du.

bito domina ꝙ ſi noſtras aſpexeris miſerias non pote
rit tua miſeratio ſuum retardare officium. Mirabiles
necnon ⁊ amabiles tuorum radij oculorum. quibꝰ nos
allicis ad amorem et eruis venenatos oculos baſilici.
O eue oculi venenati. cur non offertis vos oculis vir
ginis. ſi vultis perfectam recipere medicinam? Nam
ſuorum claritas oculoꝝ. vmbras expellit. effugat cater
uas demonum. purgat vicia mentium. corda congela
ta ſuccendit. demū ad celeſtia trahit. O domina q̄ꝫ bea
ti ſunt. q̄s viderunt oculi tui. hos ergo oculos ad nos
cōuerte. ⁊ ieſum benedictum fructum ventris tui nob̄
poſt hoc exilium oſtende benignum. O venter mirabil̄
qui potuit capere creatorem. O venter laudabilis. qui
meruit recipere redemptorem. O venter deſiderabilis
a q̊ emanauit deſiderium mentium. gratiaꝝ fluuium.
glorie premium. O venter non venter ſꝫ celum empir
reum. In hoc vētre fuit precium perditorum. felicitas
beatorum. deꝰ angelorum. O beatus venter. o beata vi
ſcera. o beata vbera. O domina noſtra o fons pietatis
locus ſanctitatis. flumen bonitatis. venter tuus domi
na. O felix venter. qui ſolem genuiſti. mūdum repara
ſti. patriam recuperaſti. O q̄ꝫ precioſus venter. q̄ por
tauit medicinam infirmis. vitā mortuis ⁊ paradiſum
iuſtis. O venter eburneus ⁊ ſedes ſapientie. O vēter
tornatilis. ⁊ celſitudo glorie. O venter amabilis. ⁊ dul
cedo anime. O eleuatio mentium. inebriatio cordium.
ſuauitas peccatorum. fructus tuꝰ domina. O hic eſt ve
re fructꝰ beatus a principio ſui ortꝰ. hic eſt ieſus filius
dei viui. hic ē ſaluator noſter dominꝰ deus noſter. Hūc
ieſum benedictum fructum ventris tui nobis poſt hoc
exilium oſtende benignum. vt ipſum vidēdo ipſum ha
beamꝰ. ipſum habendo ipſo ꝑfruamur. O clemens indi
gentibꝰ. O pia exorantibꝰ. O dulcis diligentibꝰ: O cle
mens penitentibꝰ. O pia ꝓficientibꝰ. O dulcis cōtem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

plantib⁹. O clemēs laborātes. O pia largiētes. O dulcis
te donātes. O clemēs conſolātes. O pia blandiētes. o dul
cis oſculātes. O clemēs ī effectu. O pia in affectu. o dul
cis in affatu vel olfactu. O clemēs ī cōceptu. pia ī aſpe
ctu. dulcis ī amplexu. dulcꝫ es ī amore. O clemēs ī ſub
iectis. pia ī correptis. ꝛ dulcis in dilectis. O clemēs O
pia O dulcis maria Amen.

Capitulū finale de ſtatu beatoꝝ in celeſti iheruſalē.

Capitulum. xx.

AD cōtemplādum quietem oīm de celeſti iheruſa
lem aliqd balbutiēdo prorumpā. Nā loc⁹ eſt al
tiſſim⁹ ſplendidiſſim⁹ latiſſim⁹ ꝛ firmiſſim⁹ Societas ē
nobiliſſima ſpecioſiſſima benigniſſima puriſſima inceſ
ſabiliſſima. id eſt nunqꝫ ceſſabit nec remittet. Ibi habe
bim⁹ dominum potētiſſimū. excellentiſſimū. iuſtiſſimū
et liberaliſſimū. patrem nobiliſſimū. ditiſſimū. ꝓuiden
tiſſimū ꝛ piſſimū: fratrem ſimilimū curialiſſimū ſapi
entiſſimū ꝛ optimum. Sponſum pulcherrimū. ſingu
lariē ſummū. ſuauiſſimū ꝛ amore feruētiſſimū Quan
tum ad nos erit ibi aperta viſio. firma tentio. conſum
mata dilectio. cōtinua laudatio: reuerētia profundiſſi
ma. admiratio altiſſima exultatio ſanctiſſima ꝛ deuo
tio ītima. Et in corpe erit agilitas . claritas ſubtilitas
et impaſſibilitas Ex ꝑdictis omnib⁹ conſurget fruitio
perfectiſſima. ſacietas ſufficiētiſſima. ſobrietas ſobriſſi
ma. voluptas pudiciſſima. cordialis diffuſio. iocūdiſſi
ma amplexio ſeu complexio. medullaris trāſformatio:
centralis quietatio. omnis amenitas. oīs ſuauitas. om
nis ſecuritas ꝛ omnis libertas. qꝛ liberi erim⁹ ab omni
iniuria. violentia culpa ꝛ miſeria. Et ſic abſterget de⁹
omnem lacrimā ab oculis ſanctoꝝ ſuoꝝ ꝛ mors vltra
non erit. neqꝫ luct⁹ neqꝫ clamor neqꝫ dolor erit vltra. qꝛ
prima tranſierunt. vt veritas in apocalipſi teſtať. Feli
ces lacrime. qͣs man⁹ cōditoris abſterget. Et ideo veri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

tas in vel ꝑ yſaiam dicit. Ad vbera poꝛtabimĩ. ⁊ ſuꝑ ge
nua blandient̃ vobis. Quõ ſi mater blandiat̃ filio. ego
cõſolaboꝛ vos. ⁊ in iherusalem cõſolabimini. Et qm̃ tã
tum gaudebimꝰ de bono alteriꝰ. quãtum diligimꝰ eum ⁊
ibi vere diligemꝰ omnes alios ſicut ⁊ nos. ⁊ deum ꝑfe
ctiſſime. priuſq̄ꝫ noſmetipſos. Ideo multiplicabit̃ gau
dium noſtꝝ ſcđm ĩeſtimabilem numeꝝ angeloꝝ ⁊ ſan
ctoꝝ. de quoꝝ gaudio gaudebimus. ſicut de noſtro. Et
plus ſine cõparatione gaudebimꝰ de immẽſitate diuĩe
potẽtie ſapientie ⁊ bonitatis q̄ꝫ de felicitate noſtra. Et
quia iſtud eſt exceſſiuũ. ſic abſoꝛbebimur gaudio de feli
citate diuina atq̄ꝫ intrabimꝰ in gaudium domini intus
et foꝛis. vndiq̄ꝫ abſoꝛpti ⁊ circũdati gaudio exceſſiuo.
Nec mirum. qꝛ plus ſine cõparatione nos diligit deꝰ
q̄ꝫ noſipſi nos. ⁊ ideo ſine comparatiõe plus dabit nob̄
gaudij ⁊ leticie. q̄ꝫ ſciremꝰ aut poſſemꝰ petere vel appe
tere. Sic ergo habundabimꝰ ⁊ ſuperhabũdabimꝰ gau
dio. quia diligẽtes ⁊ quia dilecti. quia nec oculus vidit
nec auris audiuit. nec in coꝛ hominis aſcendit. que pꝛe
paraſti te diligentibꝰ. immo nõ ſolum coꝛ hominis via
toris. ſed nec etiam compꝛehenſoꝛis. aut alicuiꝰ angeli
poteſt aut poterit illud bonum infinitum ⁊ gaudium
nobis paratum ⁊ oblatum comp̄hendere. Sic ergo in
trabimus in gaudium dei noſtri. Gaudẽs ergo gaude
bo in domino ſemper. ⁊ ei de tãtis beneficijs gratias ex
hibebo. Gaudebunt labia mea cum cãtauero ſibi ⁊ ani
ma mea quam ſic nobiliter ſeipſo redemit. Lauda ergo
iherusalem dominum. lauda deum tuũ ſyon. immo lau
dent eum celi ⁊ terra mare ⁊ omnia que ĩ eis ſunt. Iã
ſuper omnes vicos iheruſalem. alleluia dicamus. Lau
da ergo anima mea dominum laudabo deum meum in
vita mea. ⁊ illum mecũ laudet oĩs creatura Amẽ

¶ Sic ergo finiatur noſter tractatus vt lau
det deum omnis ſpiritus Amen

¶ Explicit tercia pars huius libri que ſpeci
aliter tractat de cōtemplationis quiete et de
his que ad dictam quietem peruenire volen-
tibus perutilia et neceſſaria ſunt.

¶ Expliciunt meditationes cuiuſdam ſim-
plicis cordati et pauperculi. denudati et con
temptibilis. diſcalciati. ſapientiſſimorum ru
diſſimi. electorum infimi. minorum minimi
fratris Bonauenture. vel Johannis de pal-
ma. ſcd̄m aliquos.

¶ Explicit liber qui dicitur Sti-
mulus amoris.

¶ In preſſura platee epiſcopi

a

Vacat
Tractatus
Incipit liber
tum p̄t

b

Et nunquid
purus
Immo
dulcis

c

potatio
abſtrahere
quare mihi
tas. In

d

prius
iniuſticijs
ſcripturam
duntur

e

et ſanguis
anima mea
uerſa
comparatione

f

creatoris
gitatum
deo ferueat
mundo

g

ex quo
mittamus
facultas
et deus

h

deo meo
dextera
neris. caue
ibi quieſceret

i

habebit
ſunt in
mihi
dulciter

k

Matrem
Et quanto
et portans
Pater meus

l

meum
imperatione
peccatorum
et manus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 30